VARIAE LECTIONES.

SCRIPSIT C. G. COBET.

(*Continuantur e* IV. *pag.* 324).

Antiphanes Athen. p. 401. F. dixisse putatur

λαβὼν ἐπανάξω σύαγρον εἰς τὴν οἰκίαν,

sed dixit ἐπανήξω.

Similiter una litterula corrigenda est in eodem apud Athen. p. 237. F.

ἂν ᾖ τὸ σιτάρχημα δεῖπνον εὐτρεπές,

imo vero σιτάρκημα, quemadmodum σιταρκία et σιταρκεῖσθαι scribendum est, ubi Graeculi σιταρχία et σιταρχεῖσθαι scripserunt.

In alio fragmento eiusdem apud Athen. p. 448. E.

ὁπότε προστάττοιτό τις
λέγειν ἐφεξῆς ὅ τι φέρων τις μὴ φέρει,

Codex exhibet: ὁπότε προςάξεταί τις, in quo latet: ὁπότε προςάξειέ τις.

Iocus periit non inficetus in Antiphanis versibus apud Athen. p. 303. F.

ὁ μὲν ἀγρῷ τρεφόμενος
θαλάττιον μὲν οὗτος οὐδὲν ἐσθίει
πλὴν τῶν παρὰ γῆν, γόγγρον τιν', ἢ νάρκην τιν', ἢ
θύννης τὰ πρὸς τῇ. B. ποῖα; A. τὰ κάτωθεν λέγω.

Meinekius: »*ad* τῇ *intellige* οὐρᾷ" quod inauditum est ellipseos genus. Codex: τὰ πρὸσ τῆσ ποια. Emenda: τὰ πρὸς γῆς. B. ποῖα; Lepide enim τὰ κάτωθεν ita appellavit per iocum. τὰ πρὸς γῆς dictum est ut τὰ πρὸς ποδῶν, τὰ πρὸς νότου et similia. Eodem ioco τὰ ἄνωθεν μέρη dixeris τὰ πρὸς οὐρανοῦ. Praeterea in primo versu supple ὁ μὲν (ἐν) ἀγρῷ τρεφόμενος.

Multis modis librarii grassati sunt in Antiphanis facetissimo

fragmento apud Athen. p. 226. D.

εἶτ' οὐ σοφοὶ δῆτ' εἰσὶν οἱ Σκύθαι σφόδρα,
οἳ γενομένοισιν εὐθέως τοῖς παιδίοις
διδόασιν ἵππων καὶ βοῶν πίνειν γάλα,
οὐχὶ μὰ Δία τίτθας εἰσάγουσι βασκάνους

καὶ παιδαγωγοὺς αὖθις ὧν μείζω γε μαίας νὴ Δία. Grotius supplevit:

καὶ παιδαγωγοὺς αὖθις, ὧν μεῖζον κακὸν
οὐκ ἔςιν οὐδὲν, μετά γε μαίας, νὴ Δία.

satis probabiliter, sed quia μείζω superest probabilius esse arbitror lacunam sic explere:

καὶ παιδαγωγοὺς αὖθις, ὧν μείζων βλάβη
οὐκ ἂν γένοιτο, μετά γε μαίας, νὴ Δία.

Saepe animadverti codicem Athenaei unicum Marcianum (unde et Epitome manavit et quidquid ubique est apographorum) descriptum esse ex vetusto libro uncialibus litteris exarato, versibus brevioribus syllabarum novem decemve, et librarium, qui pulcherrime scribebat sed stupore et oscitantia superabat caeteros, subinde versum unum aliud agentem omisisse. Describens igitur veterem codicem, in quo erat:

ΔΑΓΩΓΟΥΣΑΥΘΙΣΩΝΜΕΙΖΩ̄
ΒΛΑΒΗΟΥΚΑΝΓΕΝΟΙΤΟΜΕΤΑ
ΓΕΜΑΙΑΣΝΗΔΙΑΑΥΤΑΙΔΕ

oscitanter omisit versum medium, et saepe id in Athenaeo factum esse observabis, ut in poëtarum locis novem decemve syllabae exciderint. Quam nihil scriba Marciani codicis cogitare soleat in seqq. luculentum indicium est, ubi quum in antiquo libro ΜΗΤΡΑΓΥΡΤΟΥΝΤΑΣΓΕ scriptum esset et suprascriptum futile interpretamentum ἀπατῶντας, stupide haec ita miscuit μητραρπατωντασ γυργοῦντασγε, quem errorem primus Schweighaeuserus perspexit. In caeteris quoque multa turbata sunt. In tertio versu scriptura codicis:

οὐχὶ μὰ Δία τίτθας εἰσάγουσι βασκάνους

in metri leges peccat, quamobrem οὐ μὰ Δία reposuerunt, sed aliud remedium loci ratio postulat, quod facili negotio ex ΓΑΛΑΟΥΧΙ eruas, nempe:

ἀλλ' οὐχὶ τίτθας εἰσάγουσι βασκάνους,

ut manifestus teneatur interpolator, qui μὰ Δία cum metri la-

be ad sarciendum damnum inseruit de suo. Denique nova lacuna est in fine, ubi Marcianus liber exhibet: *εἰ μὴ νὴ δία τοὺσ ἰχθυοπώλασ τισ βούλεται λέγειν μετά γε τουσ τραπεζίτασ.* In his genuina esse suspicor

ΕΙΜΗ
ΝΗΔΙΑΤΟΥΣΙΧΘΥΟΠΩΛΑΣ
* * * * * * * * *
ΜΕΤΑΓΕΤΟΥΣΤΡΑΠΕΖΙΤΑΣ

τις βούλεται λέγειν Graeculi est hiulcam sententiam utcumque sarcientis additamentum eiusdem generis atque *μὰ Δία* in superioribus. Deinde Editoris temeritate *γε* additum est, ut Antiphanes videretur dixisse:

τοὺς ἰχθυοπώλας τίς γε βούλεται λέγειν,

bellissime, ut vides. At nihilo melius est quod Meinekius a se inventum recepit:

τοὺς ἰχθυοπώλας βούλεταί γέ τις λέγειν.

Periit iterum unus libri antiquissimi versus syllabarum decem, quas mihi nondum contigit ita supplere, ut aliquid Atticis et Antiphane dignum proferrem. Aut igitur felicior hora id mihi suggeret aut acutiores alii reperient.

Facilius est lacunam sarcire in Antiphanis fragmento apud Porphyrium de Abst. II. 17

ὅταν γὰρ ἑκατόμβας τινὲς
θύωσιν ἐπὶ τούτοις ἅπασιν ὕςατος
** * ἁπάντων καὶ λιβανωτὸς ἐπετέθη,*

optime habebit enim: *ὕςατος ἁπαξαπάντων.* Eodem remedio utendum in Eubulo apud Schol. Eurip. Med. 600

*τί ποτ' ἐςὶν * * ἅπαντα διαπεπρισμένα*
ἡμίσε' ἀκριβῶς ὥσπερεὶ τὰ σύμβολα.

cui redde: *τί ποτ' ἔσθ' ἁπαξάπαντα διαπεπρισμένα.*

In iis, quae apud Antiphanem sequuntur, aliud mendum inest:

ὡς τἄλλα μὲν τὰ πολλὰ παρακαλούμενα
δαπάνην ματαίαν οὖσαν αὐτῶν οὕνεκα,
τὸ δὲ μικρὸν αὐτὸ τοῦτ' ἀ ρ ε ς ὸ ν τοῖς θεοῖς.

ἀρεςόν sanum non est, quia nec ipsum sententiae convenit et certe *ἀρεςὸν ὄν* requireretur. Quare emenda:

τὸ δὲ μικρὸν αὐτὸ τοῦτ' ἀ ρ έ σ κ ο ν τοῖς θεοῖς.

Antiphanes Athenaei p. 441. C.

βούλει καὶ σύ, φιλτάτη, πιεῖν;
B. καλῶς ἔχει μοι. A. τοιγαροῦν φέρε * *
μέχρι γὰρ τριῶν δεῖν φασὶ τιμᾶν τοὺς θεούς.

Fuit quum in καλῶς ἔχει μοι (quod Hermannus pro ἔχοιμι reposuit) offenderet pronomen male additum: namque nota esse καλῶς ἔχει, ἔχει κάλλιςα, πάνυ καλῶς, καλῶς ἐπαινῶ gratias agentium et comiter urbaneque recusantium, vid. Casaub. ad Diog. Laërt. II. 76, qui appositum Plutarchi locum attulit (ex libro *de audiendis poëtis* p. 23 A) τῷ ἐπαινεῖν ἀντὶ τοῦ παραιτεῖσθαι κέχρηται, καθάπερ ἐν τῇ συνηθείᾳ καλῶς φαμὲν ἔχειν ὅταν μὴ δεώμεθα μηδὲ λαμβάνωμεν. Nempe καλῶς ἔχει, ἔχει κάλλιςα in talibus solent dicere, non καλῶς ἔχει μοι. Sed exemerunt hunc scrupulum duo loci ex oratione Lysiaca I. § 23. ἐδειπνοῦμεν. ἐπειδὴ δὲ καλῶς αὐτῷ εἶχεν ἀπιὼν ᾤχετο, quae iisdem verbis repetita leguntur in § 39. Urbane enim καλῶς αὐτῷ ἔχει dicitur pro ἅδην ἔχει, ἀρκούντως ἔχει de saturo conviva aut eo, qui satis cibi sumsit aut adbibit satis. Itaque in sqq. tertia persona loquitur, parasitus, ut opinor, qui quod illa recusabat avide sibi poscit his verbis:

τοιγαροῦν ἐμοὶ φέρε.
μέχρι γὰρ τριῶν δεῖν φασὶ τιμᾶν τοὺς θεούς.

Quae Antiphanis trochaicis apud Athen. p. 642. A. immixta sunt dactylica:

καὶ παρέθηκε γέμουσαν πέμμασι παντοδαποῖς.
τῆς τρυφερᾶς ἀπὸ Λέσβου σεμνοπότου ςαγόνος
πλῆρες, ἀφρίζον, ἕκαςος δεξιτερᾷ δ' ἔλαβεν.

sumta sunt ex eo carmine, quod recens editum totius Graeciae plausum tulerat et ingentem omnium admirationem moverat, in his Antiphanis, cuius tum primum laus nascebatur Philoxeni Δεῖπνον dico, cuius carminis pars ab Athenaeo nobis servata est, in qua simillima illis leguntur, veluti:

παντοδαποῖσι τέχνας εὑρήμασι πρὸς βιοτάν —
τοῖς δ' ἔπι πρῶτα παρῆλθ' οὐ κάκκαβος, ὦ φιλότας —
σηπιοπουλυποδείων τῶν ἁπαλοπλοκάμων —
θρυμματίδες δ' ἐπὶ ταύταις εὐπέταλοι, χλοεραί —
σπλάγχνου ἔπειτα δὲ νῆςις δέλφακος οἰκετικᾶς —
μιξεριφαρνογενής, ἂν δὴ φιλέοντι θεοί —

σμήμασιν ἰρινομίκτοις χλιεροθαλπὲς ὕδωρ —
ἧς ἄμυλος πλατανίτας σασαμορυτοπαγῆ —
ᾠά τ' ἀμυγδαλίδες τε τῶν μαλακοφλοΐων —
ἔνθα τι καινὸν ἐλέχθη κομψὸν ἀθυρμάτιον —

quae exstant apud Athen. p. 146. et 642., quibus ex Antiphane addenda:

καὶ παρέθηκε γέμουσαν πέμμασι παντοδαποῖς —
τᾶς τρυφερᾶς ἀπὸ Λέσβου σεμνοπότου σταγόνος
πλῆρες, ἀφρίζον, ἕκαστος δεξιτερᾷ δ' ἔλαβεν.

Quantam sui admirationem Philoxenus excitaverit optime ipse Antiphanes docebit apud Athen. p. 643. D.

πολύ γ' ἐστὶ πάντων τῶν ποιητῶν διάφορος
ὁ Φιλόξενος. πρώτιστα μὲν γὰρ ὀνόμασιν
ἰδίοισι καὶ καινοῖσι χρῆται πανταχοῦ.
ἔπειτα τὰ μέλη μεταβολαῖς καὶ χρώμασιν
ὡς εὖ κέκραται. θεὸς ἐν ἀνθρώποισιν ἦν
ἐκεῖνος εἰδὼς τὴν ἀληθῶς μουσικήν.

quam fuerint celebrata eius carmina ex alio Antiphanis loco colligitur apud Athen. p. 446. A.

παραδιδοὺς δ' ἑξῆς ἐμοί
τὸν ἀρκεσίγυιον, ὡς ἔφασκ' Εὐριπίδης.
B. Εὐριπίδης γὰρ τοῦτ' ἔφασκεν; A. ἀλλὰ τίς;
B. Φιλόξενος δήπουθεν.

Ex his alia Antiphanes iuvenis videtur lusisse vivo Philoxeno: verba θεὸς ἐν ἀνθρώποισιν ἦν mortuum esse indicant.

Grave vitium concepit Antiphanis locus apud Athen. p. 342. E.

ἐλογίζετο τῶν πραγμάτων οὐκ οἶδ' ὅ τι,

cui Critici nihil profuerunt: hoc tantum video in fine legendum esse: πραγμάτιον οὐκ οἶδ' ὅ τι, et versu tertio in πάλαι ὀψοφάγοι τοιοῦτοί τινες in tribus prioribus verbis latere adiectivum Comicorum more compositum παλαιοψοφαγοτ * * οἵ τινες.

Non perfecit emendationem Casaubonus in Antiphane apud Athen. p. 450. D.

αὐτὰς ἀμφοτέρας ἡ Δημήτηρ ἐπιτρέψει,

cuum ἐπιτρίψει reponeret, namque ἐπιτρίψαι scribendum est, quae nota est imprecatio, ut ἐπιτριβείης, quemadmodum ἐξολέτεις et ἐξόλοιο, alia. Aristophanes Ecclesiaz. 776 ὁ Ζεὺς σέγ' ἐπιτρίψειεν et alibi. Per hanc occasionem Theognidi subvenire

licet, qui in huiusmodi re misere depravatus est vs. 893.

οἱ δ' ἀγαθοὶ φεύγουσι, πόλιν δὲ κακοὶ διέπουσιν.
ὡς δὴ Κυψελιδῶν Ζεὺς ὀλέσειε γένος.

nihili est ὡς δή, in quo latet πῶς ἂν *utinam*. AN et ΔH saepissime vidi permutari et in πῶς prima litterula intercidit. Iratus poëta exclamavit:

πῶς ἂν Κυψελιδῶν Ζεὺς ὀλέσειε γένος.

Quid notius est quam πῶς ἂν eo sensu? Exemplis igitur nihil opus est: utilius augebuntur nota exempla loco incerti Tragici apud Plutarchum in Consolatione ad Apollonium p. 106. D.

ὦ θάνατε παιὰν ἰατρὸς μόλοις,

ubi supplendum arbitror:

ὦ θάνατε παιάν, πῶς ἂν ἰατρὸς μόλοις.

Praeterea in eodem Antiphanis fragmento vs. 3 male ex ΚΑΙ-ΤΑΥΤΗΝ fecere καὶ ταύτην, quum esset κᾆτ' αὐτήν.

Quod in Antiphanis loco apud Athen. p. 240. F. εὖ πράξεται γὰρ μισθόν supra emendavimus εἰ πράξεται γὰρ μισθόν — συλλέξει συχνά admonet me loci apud Andocidem, ubi contrario vitio scribae peccarunt. Editur apud Andoc. περὶ τῶν μυςηρίων § 130. εἰ γὰρ μέμνησθε, ὅτε ἡ πόλις ἦρχε τῶν Ἑλλήνων καὶ εὐδαιμόνει μάλιςα, Ἱππόνικος δὲ ἦν πλουσιώτατος τῶν Ἑλλήνων, τότε μέντοι πάντες ἴςε ὅτι κτέ. Quod in his vitiosum est simul patebit et sanabitur si legeris: εὖ γὰρ μέμνησθε — τῶν Ἑλλήνων, τότε μέντοι πάντες ἴςε κτέ.

Rectissime Elmsleius in Antiphanis fragmento apud Athen. p. 299. E. ἢ πλέον ἀναλώσασιν ὀσφρᾶσθαι μόνον.
foedam mendam deprehendit et poëtae suum ὀσφρέσθαι reddidit. Saepe sic Graeculi errant, qui satis constanter ἀφείλατο et εὕρατο et sim. Veteribus obtrudunt et antiquam formam ὠσφρόμην aut in ὠσφρώμην corruperunt aut in ὠσφράμην. Ὠσφρῶντο: συνῆκαν, ᾔσθοντο, ἔγνωσαν apud Hesychium ex Aristoph. Acharn. 179. οἱ δ' ὤσφροντο πρεσβῦταί τινες correxit Elmsleius. In Herodoto I. 80. ὡς ὄσφραντο τάχιςα τῶν καμήλων οἱ ἵπποι, nulla est dubitatio, quin ὄσφροντο sit rescribendum. Graeculis et poëtastris, quibus ὀσφρῶμαι et ὠσφρησάμην placuit dicere, suos errores lubenter relinquimus.

Turpissimum barbarismum Antiphani obtrudit Antiatticista p. 98, 28. Ἠκροᾶσο: ἀντὶ τοῦ ἠκροῶ. Ἀντιφάνης Ἐπιδαυρίῳ.

Procul aberant Antiphanes et aequales ab illis sordibus, quibus Graeculi maiorum linguam contaminarunt quum coeperunt ἀκροᾶσαι dicere pro ἀκροᾷ (Moeris Attic. p. 16) et ἠκροᾶσο pro ἠκροῶ, decepti formis, quales sunt δύνασαι, ἐπίςασαι, ἵςασαι. Vere Phrynichus in Bekk. Anecd. p. 18, 9. ἀνακτᾷ τόνδε: οἱ δὲ ἀμαθεῖς προσθέσει τῆς σαι ἀνακτᾶσαι λέγουσιν. Iudaeis Alexandrinis haec relinquenda sunt et si qui alii in provinciis aut sero nati Graecam linguam inepte loquendo corrumpebant. Antiphanem sic dixisse quis credet Antiatticistae, qui nullius iudicii homo est et membranarum mancipium, cui quodvis librorum mendum imponit, ut in superiore parte ostendimus. Quamquam nunc quidem non errantem librarium temere secutus videtur, sed ipse ultro inscite barbarismum invexisse ex sanissima scriptura ΗΚΡΟΑΣΟ, unde iste elicuit ἠκροᾶσο, quod avide ad Atticistas refellendos arripuit, non facturus si vidisset ἠκρόασο esse legendum, quae forma tam proba est atque ἠκρόασαι, ἴασαι similesque, ut in notis senariis:

εἰ μὴ τεθέασαι τὰς Ἀθήνας, ςέλεχος εἶ,
εἰ δὲ τεθέασαι μὴ τεθήρευσαι δ', ὄνος.

Antiphanis duo versiculi apud Stobaeum Floril. LIII. 9. olim perfaceti nunc unius vocabuli corruptela nihil prorsus significant. Nisi quis forte sibi videtur haec intelligere:

τίς δ' οὐχὶ θανάτου μισθοφόρος, ὦ φιλτάτη,
ὃς ἕνεκα τοῦ ζῆν ἔρχετ' ἀποθανούμενος;

Verbum necessarium proclivi errore scribendi in nomen abiit, quod sententiam prorsus perdidit. Nempe revocandum est verbum, quod et apud alios crebro legitur et in iocoso loco Platonis in Phaedone p. 64. B. τῷ ὄντι οἱ φιλοσοφοῦντες θανατῶσι καὶ σφᾶς γε οὐ λελήθασιν ὅτι ἄξιοί εἰσι τοῦτο πάσχειν. Omnia optime habebunt, ubi emendaveris:

τίς δ' οὐχὶ θανατᾷ μισθοφόρος, ὦ φιλτάτη.

Solemni admodum et frequenti confusione inter se permutantur in libris ἀφελής et ἀσφαλής, ἀφελῶς et ἀσφαλῶς, ἀφέλεια et ἀσφάλεια sic, ut ubi ἀφέλεια requiritur passim ἀσφάλεια perinepte legatur. Videntur ἀφελής, ἀφελῶς et ἀφέλεια in desuetudinem abiisse, unde factum ut scribae notum sibi vocabulum ignoto substituerent sententiae et metri securi. In Antiphanis fragmento apud Athen. p. 494. D. liber Venetus et apographa

hanc habent lectionem:

πολλὰ κἀγάθ' οἱ θεοὶ
τῷ δημιουργῷ δοῖεν, ὅς ἐποίησέ σέ,
τῆς συμμετρίας καὶ τῆς ἀσφαλείας οὕνεκα.

ἀφελείας οὕνεκα repositum est ex Athen. p. 446. C., ubi Marcianus ἀφελείας servat, apographis in ἀσφαλείας aberrantibus. Idem vitium Hemsterhusius et Valckenaerius eluerunt ex Satyro Athen. p. 534. D. ἐν Σπάρτῃ δὲ (Alcibiades) καρτερίαν καὶ ἀσφάλειαν ἐπιτηδεύων ἐνίκα τοὺς Λάκωνας, rectissime enim uterque καὶ ἀφέλειαν emendavit et persaepe alibi eadem menda eodem remedio sanata est. Quo magis miror tam apertam correctionem fugere potuisse Editores in Isocratis Panegyrico § 11. τοσοῦτον διημαρτήκασιν ὥςε τοὺς πρὸς ὑπερβολὴν πεπονημένους πρὸς τοὺς ἀγῶνας τοὺς περὶ τῶν ἰδίων συμβολαίων σκοποῦσιν, ὥσπερ ὁμοίως δέον ἀμφοτέρους ἔχειν ἀλλ' οὐ τοὺς μὲν ἀσφαλῶς, τοὺς δὲ ἐπιδεικτικῶς. Quid enim certius est quam ἀφελῶς emendandum esse, quod in Valckenaerii Adversariis MSS. annotatum reperio. In iis, quae continuo sequuntur apud Isocratem: ἢ σφᾶς μὲν διορῶντας τὰς μετριότητας, τὸν δ' ἀκριβῶς ἐπιςάμενον λέγειν ἁπλῶς οὐκ ἂν δυνάμενον εἰπεῖν, ne haec insulse et pueriliter dicta et composita videantur, expunge ultimum vocabulum εἰπεῖν, quod nemo nostrum, nedum Isocrates, in tali re umquam addidisset.

Nemo dubitet, quin foeda corruptela nobis manum abscondat Antiphanis apud Athen. p. 338. F.

τὸν κάραβον δὲ τόνδε πρὸς τὰς μαινίδας
ἀπόδος. παχύς γε, νὴ Δί'. ὦ Ζεῦ, τίς ποτε
ὦ Καλλιμέδων, σε κατέδετ' ἄρτι τῶν φίλων;
οὐδεὶς ὃς ἂν μὴ κατατιθῇ τὰς συμβολάς.

quis enim ferre potest ἄρτι κατέδεται? Suspicor in ΑΡΤΙΤΩΝ delitescere ΑΡΙΣΤΩΝ: τίς ποτέ — σε κατέδετ' ἀριςῶν, quo recepto φίλος rescribendum erit, a scribis in φίλων refictum, postquam ΑΡΙΣΤΩΝ in ἄρτι τῶν abierat.

Apud Antiphanem Athen. p. 397. A.

τῶν ταῶν μὲν ὡς ἅπαξ τις ζεῦγος ἤγαγεν μόνον,

recte vidit Hirschigius scribendum esse ἤγαγ' ἓν μόνον ut in vs. 3. ἐάν τις ἕνα μόνον ζητῶν ἴδῃ. Hoc quoque vitium natum est ex scriptura ΗΓΑΓΕΝ

Multum me exercuit versiculus Antiphanis apud Athen. p. 14. F.

Φαινίνδα παίζων ἤεις ἐν Φαινεςίου,

in quo multi alii operam perdiderunt. Prorsus barbara sunt *παίσων ἦεν ἐς Φαινεςίου* et *παίσων ἦας ἐκ Φαινεςίου*, quorum illud Valckenaerius coniecit ad Phoenissas vs. 1082 (ubi docet dici ἥκω, ἔρχομαι, ἦλθον, ἐλήλυθα ἀγγελῶν, σημανῶν, φράσων sim.) hoc Porsonus adolescens admodum, ut opinor, nam neque *παίσων* ex *παίζω* formatur neque *ἦας* aut *ἦεν* Graeca sunt. Athenienses dicebant *ἤεισθα* et *ἤειν* ante vocalem. Videor nunc mihi poëtae manum reperisse in ΠΑΙΖΩΝΗΙЄΙC latentem, nempe hanc:

Φαινίνδα παίζων νῆςις ἐν Φαινεςίου.

Ut Martialis iocatur III. 12. 3.

Res salsa est bene olere et esurire,

sic Antiphanes dixit nescio quem *φαινίνδα παίζειν esurientem*. Apparet quam facile ΠΑΙΖΩΝΗCΤΙC in vulgarem abire potuerit. In esurientes omnia sunt plena iocorum, in quibus *νῆςις*, *κεςρεὺς νῆςις*, sim. tritissima sunt.

Apud Antiphanem in Stob. Floril. XCI. 14.

ἆρ' ἐςι λῆρος πάντα πρὸς τὸ χρυσίον;
μόνου γὰρ αὐτοῦ διαμένειν εἴωθ' ἀεὶ
τὸ χρῶμα ταὐτό, τῶν φίλων δὲ τοὺς τρόπους
οὐδέποθ' ὁμοίως ζωγραφοῦσιν αἱ τύχαι.

non *similiter pingunt* dixit, quod nihil significat, sed *similes*, *ὁμοίους*. *Auro suus color constat*, inquit, *amicorum mores pro diversis temporibus diversi sunt*, sed servans figuram *ζωγραφοῦσι* dixit iocans, *non iisdem coloribus pingunt*, sed faciunt ut alias alii videantur esse. Contrarius error est in Lysiae orat. XX. 7. *καὶ ὁμοίας τὰς κατηγορίας ποιοῦνται τῶν τε εἰπόντων γνώμην τινὰ ἐν τῇ βουλῇ καὶ τῶν μή*, ubi requiritur *ὁμοίως pariter*. Quod apud Antiphanem sequitur:

ὅταν εὐπορῶν γὰρ αἰσχρὰ πράττῃ πράγματα,
τί τοῦτον ἀπορήσαντ' ἂν οὐκ οἴει ποιεῖν;

Sanum erit si correxeris: *ὃς ἂν εὐπορῶν*, ut apud Antiphanem Stob. Floril. LXXIX. 7.

ὅςις γὰρ ὁμόλογόν τι μὴ ποιεῖ πατρί,
πάντων ἂν οὗτος κατεφρόνησε τῶν θεῶν.

et eundem ibid. CXVII. 2. ὃς ἂν φέρῃ | ἀγνωμόνως αὔθ', οὗτός ἐστιν αἴτιος, et Amphidem Athen. p. 309. A.

ὅστις κορακῖνον ἐσθίει θαλάττιον
γλαύκου παρόντος οὗτος οὐκ ἔχει φρένας.

et passim apud alios. In alio Antiphanis fragmento in Stob. Floril. CXVI. 26.

ὦ γῆρας, ὡς ἅπασι τοῖς ζητοῦσί σε
ψέγειν ἀφορμὰς παραδίδως τοῦ πράγματος.

corrige ὅσας ἅπασι, quemadmodum perlepide dixit:

τοῖς ἄρτοις ὅσας
ἱστᾶσι παγίδας οἱ ταλαίπωροι βροτῶν.

Prorsus absurdum vocabulum vitio irrepsit in Eubuli locum apud Athen. p. 300. C.

αἵ τε λιμνοσώματοι
Βοιωτίαι παρῆσαν ἐγχέλεις θεαί
τεῦτλ' ἀμπεχόμεναι.

Verissime Valckenaerius emendavit λειοσώματοι, quemadmodum dicitur: καὶ λεῖος ὥσπερ ἔγχελυς.

In eiusdem loco apud Athen. p. 568. C.

φιλῳδοὺς κερμάτων παλευτρίας
* * * πώλους Κύπριδος ἐξησκημένας,

lacunas ex ipso Athenaeo supplere licet: ἢ οὐκ οἶδας κατὰ τὴν Εὐβούλου Παννυχίδα τὰς φειδωλοὺς κερμάτων παλευτρίας κτέ. unde sic legendum:

ἢ τὰς φιλῳδοὺς κερμάτων παλευτρίας
οὐκ οἶσθα πώλους Κύπριδος;

φιλῳδούς pro φειδωλούς felix est emendatio Dobraei. Eodem modo stolidi scribae errarunt in Maximo Tyrio XXXV. 1. ἐρᾷ ὁ μὲν χρηματιστὴς χρυσοῦ, ὁ δὲ φειδωλὸς μελῶν, ὁ δὲ ῥήτωρ λόγων, ubi optime viri docti φιλῳδός reposuerunt.

Facetum Eubuli fragmentum servavit Clemens Alexandr. Strom. VII. p. 847.

αὐτοῖς δὲ τοῖς θεοῖσι τὴν κέρκον μόνην
καὶ μηρὸν ὥσπερ παιδερασταῖς θύετε.

vitiosum est μηρόν, pro quo repone καὶ μηρί' ὥσπερ, ut solent μηρία in sacrificiis commemorari. Bacchus ipse in alio Eubuli loco apud Clementem l. l.

οὐκ ἐσθίω γλυκεῖαν οὐδὲ μηρία.

Eubulus apud Athen. p. 559. B.

ὦ Ζεῦ πολυτίμητ', εἶτ' ἐγὼ κακῶς ποτὲ
ἐρῶ γυναῖκας; νὴ Δί', ἀπολοίμην ἄρα,
πάντων ἄριςον κτημάτων. εἰ δ' ἐγένετο
κακὴ γυνὴ Μήδεια, Πηνελόπεια δὲ
μέγα πρᾶγμα.

corrigendum est Πηνελόπη δέ γε. In Codice enim diserte scriptum πηνελόπη δὲ μέγα πρᾶγμα, non πηνελόπηα δέ, ut perhibent. Post pauca in Codice est χρηςή τισ ἦν μέντοι τισ, quae sic sunt distinguenda:

χρηςή — τίς ἦν μέντοι; τίς; οἴμοι δείλαιος.
ταχέως γέ μ' αἱ χρηςαὶ γυναῖκες ἐπέλιπον.

postquam dixit χρηςή -- haeret et non reperit quod dicat, ut Strepsiades in Nubibus 787.

φέρ' ἴδω. — τί μέντοι πρῶτον ἦν; τί πρῶτον ἦν;

et Phaedrus in cognomine dialogo p. 236. D. ὄμνυμι γάρ σοι — τίνα μέντοι; τίνα θεῶν; ἢ βούλει τὴν πλάτανον ταυτηνί;

Araros Athen. p. 237. A.

οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐκ εἶ παράσιτος, φίλτατε,
ὁ δ' Ἰσχόμαχος ὁ διατρέφων σε τυγχάνει,

rem acu tetigit Bothius emendans ὁδὶ τρέφων, et est haec ipsa scriptura in archetypo Codice, in quo librarius in διατρέφων litteram α puncto supra scripto expungendam esse solito more indicavit. Caeterum absque eo indicio fuisset ex se spectatum ὁδὶ τρέφων verum esse satis apparebat.

Araros apud Suidam v. ἀναθεῖναι.

ὅπως δὲ τὴν νύμφην ἐὰν ὁ καιρὸς ᾖ
μετέωρον ἐπὶ τὸ ζεῦγος ἀναθήσεις φέρων.

neque ἐάν rei convenit et Graecum est καιρός ἐςι, non ὁ καιρός. Emenda: ἐπειδὰν καιρὸς ᾖ.

Nicostratus Athen. p. 474. B.

ἡ ναῦς δὲ πότερ' εἰκόσορός ἐςιν ἢ κύκνος
ἢ κάνθαρος; τουτὶ γὰρ ἂν πύθωμ' ὅτι
αὐτὸς περανῶ τὰ πάντα.

In Codice est ἡ ναῦσ δὲ πότερον εικοσ οροσε | ςιν ἢ κύκνοσ et ἐὰν πύθωμαι ὅτι αὐτὸσ περιανω τὰ πάντα. Qui optime emendavit περανῶ Iacobsius, idem recte πύθωμ' ἔτι coniecit, quod dudum receptum oportuit.

Nicostratus Athen. p. 587. D.

ἔπειτα τῆς αὐτῆς ὁδοῦ
πρὸς Ἀερόπην ἐλθοῦσα πέμψαι ϛρώματα
αὐτὴν κέλευε, φησὶ, καὶ παρ' Ὤκιμον
χαλκώματα.

legendum est καὶ παρ' Ὠκίμου, quod hi loci comparati demonstrabunt. Anaxandrides Athen. p. 553. D. et Cratinus iunior apud Athen. p. 469. C.

παρ' Ἀρχεφῶντος ἡδυπότια δώδεκα.

Cratinus Athen. p. 685. D.

καὶ δὴ κύτισος αὐτόματος παρὰ Μέδοντος ἔρχεται.

Simillimus plane est locus Theophrasti in Charact. X. τῆς αὐτῆς ὁδοῦ παριὼν κομίσασθαι παρ' Ἀρχίου τοὺς ταρίχους.

Amphidis locus est idem apud Athen. p. 50. F. et Pollucem I. 233.

ὁ συκάμινος συκάμιν', ὁρᾷς, φέρει.

apud Pollucem est in libris ὁρᾷ καὶ φορεῖ, unde male Meinekius φορεῖ recepit. Arbores enim καρποὺς φέρειν dicuntur, non φορεῖν. Sic dicitur ἡ γῆ, ἡ χώρα φέρειν τι, αἱ Ὧραι φέρουσιν, alia similia. Theocritus I. 134. ἁ πίτυς ὄχνας ἐνείκαι, V. 125: τὰ δέ τοι σία καρπὸν ἐνείκαι, et passim alii. Scriptura vitiosa ὁρᾷ καί nata est ex ΟΡΑΙC confusis IC et K, quo facto καί pro κ dederunt. Quam saepe huiusmodi error commissus sit, saepe ostendimus. Addemus nunc ex Sophocle novum exemplum. Apud Scholiast. Hom. Odyss. H. 106 affertur Σοφοκλῆς ἐν Αἰγεῖ:

ὥσπερ γὰρ ἐν φύλλοισιν αἰγείρου μακρᾶς
κἂν ἄλλο μηδὲν ἀλλὰ τοὐκείνης κάρα
κινήσῃς αὔραις ἀνακουφίζει πτερόν.

pro κινεῖ τις αὔρα κἀνακουφίζει, quod Dindorfius quoque vidit. Vides ΑΥΡΑΙCΑΝΑΚ. peperisse vitium.

Etiam luculentius exemplum est in Aeschyli Choëphoris vs. 897.

ἐπίσχες, ὦ παῖ, τόνδε δ' αἴδεσαι, τέκνον,
μαϛὸν, πρὸς ὠκὺ πολλὰ δὲ βρίζων ἅμα
οὔλοισιν ἐξήμελξας εὔτραφὲς γάλα.

est haec archetypi Codicis Medicei scriptura πρὸς ὠκύ, non πρὸς ὠήν, ut memorant, sed κυ et ην in libris antiquis exercitatis

tantum oculis possunt distingui, unde ἐντὸς ἀρήνων natum est pro ἀρκύων et similia. Aeschyli manum πρὸς ὤι σύ (ΩΙΣΥ pro ΩΚΥ) restituit Robortellus.

Adiiciam his nonnulla ex Poëtis τῆς μέσης κωμῳδίας.

Archippus ἐν Ἰχθύσιν Athen. p. 328. A.

ἱεροὺς Ἀφροδίτης χρυσόφρυς Κυθηρίας.

emenda ἱερεύς, comparato fragmento ex eadem fabula p. 315. B.

ἱερεὺς γὰρ ἦλθ' αὐτοῖσιν ὀρφὼς τοῦ θεοῦ.

Non est Graecum, quod Aristomenes dixisse creditur apud Priscianum XVIII. p. 232 λέγεις με ταἴσχρά. Compone cum his Xenophontem Mem. II. ii. 9 ὅταν ἐν ταῖς τραγῳδίαις ἀλλήλους τὰ ἔσχατα λέγωσιν et probabis: λέγεις με τἄσχατα.

Hegemon Athen. p. 108. C.

μάλα ταχέως αὐτῶν πρίω μοι πουλύπουν
καὶ δὸς καταφαγεῖν κἀπὸ τηγάνου γόνον.

Meinekius μοι addidit: praeterea correxerim: ἀλλὰ ταχέως ἰὼν πρίω μοι, non enim dicitur μάλα ταχέως sed ταχέως πάνυ, ταχὺ πάνυ, neque ἀπιών, quod ex αὐτῶν Meinekius eruebat, sed ἰών usitatum est dicere vel ἐλθών. In Codice est πριῶ, nempe indocti Graeculi eam formam cum ἀκροῶ, αἰτιῶ, χρῶ, ἰῶ, πειρῶ et sim. comparabant, quemadmodum πριᾶσθαι solent scribere et ἐπριᾶτο. Sic apud Hesychium scribitur ἀγᾶσθαι I. p. 35, κρεμᾶσθαι p. 278, ἀναπιμπλᾶσθαι et ἀναπιτνᾶσθαι p. 355, ἐκιρνᾶτο p. 546, περνᾶται II. p. 942, προσφᾶσθαι pro προσφάσθαι p. 1053, περνᾶσθαι p. 1090 et καταπιμπρᾶσθαι II. p. 179 et alibi. Apud eundem legitur Κτᾶσθαι: ἀναιρεθῆναι, κτανθῆναι: eiusdem barbariei est κτανθῆναι dicere et κτᾶσθαι pro κτάσθαι substituere. Passim in codicibus similes errores in omnibus formis eiusdem analogiae recurrunt, ut in κιχρᾶσθαι, πτᾶσθαι, διαπτᾶσθαι, de quo Porsonus admonuit ad Eurip. Med. vs. 1, quem versum quum Aristophanes in Ranis 1378 attulisset Ravennas liber in διαπτᾶσθαι conspirat. In Thesmoph. 749. pro

ἐμπρήσομεν τοίνυν σε: πάνυ γ' ἐμπίπρατε,

Ravennas ἐμπιπρᾶται exhibet triplici mendo, namque non ἐμπίπρατε sed ἐμπίμπρατε scribendum est. Attici ἐμπιμπράναι dicebant et ἐμπίμπλασθαι, quae formae ubique invitis libris restituendae sunt, metro saepe iubente, semper permittente,

nam a Graeculis demum fictae sunt formae *ἐμπίπρημι* et *ἐμπίπλαμαι*. Critici non satis sibi constant: in Eubulo Athen. p. 417. C.

ὥς' οὐδὲ δειπνῶν, ὡς λέγουσ', ἐμπίπλαται,

Meinekius necessariam Dindorfii correctionem *ἐμπίμπλαται* recepit, alibi idem vitium aequo animo ferens. In Photii Codice legitur annotatio Πριῶ: *ἀγοράσω*. Apparet emendandum esse *πρίω*: *ἀγόρασον*, et ostendit haec ipsa annotatiuncula, quae et apud Hesychium emendata habetur, formam *πρίω* vulgo ignotam et doctis magistris explicandam fuisse.

Metagenes Athen. p. 385. B. *δειπνῶμεν πρῶτον κἄπειτά με πάντ' ἀνερώτα,* | *ὅ τι ἂν βούλῃ*, scio esse, qui *πάνθ', ὅ τι* recte dici putent: equidem haec scribis imputo et *πᾶν* reponendum censeo eodem modo, quo in Nubibus vs. 348 emendandum esse diximus *γίγνονται πᾶν ὅ τι βούλονται*, ubi Ravennas *πάνθ' ὅ τι* servat, Venetus a sciolo interpolatus *πάνθ' ὅσα* exhibet.

In eiusdem loco apud Athen. p. 269. F. sic legitur:

τὰ δὲ μικρὰ ταυτὶ ποτάμι' ἐν μὲν τευθενί
ῥεῖ τευθίσιν ὀπταῖς καὶ φάγροις καὶ καράβοις,
ἐντευθενὶ δ' ἀλλᾶσι καὶ περικόμμασιν,
τῃδὶ δ' ἀφύαισι, τῇδε δ' αὖ ταγηνίαις.

Codex: *ἐν μὲν ἐντεῦθεν ῥέει*, unde Elmsleius ad Acharn. vs. 108. sollertissime elicuit *ἐν μὲν τευθενὶ ῥεῖ*, qui et in quarto senario recte reponebat *τῃδεδὶ ταγηνίαις*. Eodem exemplo in *Avium* vs. 2. scribendum est:

διαρραγείης. ἡδεδὶ κρώζει πάλιν,

pro scriptura librorum *ἥδε δ' αὖ*. Multo etiam foedius indocti correctores, qui illas Atticorum tmeses plane ignorabant, mulcarunt Avium vs. 11.

ἐντευθενὶ τὴν πατρίδ' ἂν ἐξεύροις σύ που;
B. *οὐδ' ἂν μὰ Δία γ' ἐντεῦθεν Ἐξηκεςίδης.*

vitiosa esse *μὰ Δία γ' ἐντεῦθεν* nemo dubitabit eorum, qui Atticorum consuetudinem, quam primus Porsonus aperuit in Advers. p. 53, longo usu constare intellexerint. Immigravit *γε* in alienam sedem postquam magistri tmesin Atticam sustulerunt. Sana erunt omnia si hanc scripturam revocaveris:

οὐδ' ἂν μὰ Δί' ἔν γε τεῦθεν Ἐξηκεςίδης.

quod equidem comparaverim potissimum cum loco in Thesmoph.

646. οὐκ ἐνγεταυθί, quod feliciter correctores evasit. Post paucos versus in Avibus nova corruptela apparet vs. 23, ubi Ravennas:

ἦδ' ἡ κορώνη τῆς ὁδοῦ τι λέγει πέρι;

frustra corrigunt ἡδὶ κορώνη. Corrige:

τί δ' ἡ κορώνη τῆς ὁδοῦ λέγει πέρι;

postquam TI in H abiit versus est interpolatus.

Strattis Athen. p. 323. B.

ἡ σφύραινα δ' ἐςὶ τίς;

B. κέςραν μὲν ὔμμες ὠττικοὶ κικλήσκετε.

scribe ὑμές, nam sic pro ὑμεῖς et ὑμέ pro ὑμᾶς dicebant οἱ δωρίζοντες. Parata est his omnibus sciolorum interpolatio vulgares formas certatim aut Homericas substituentium. In *Pace* vs. 214. scribe:

ναὶ τὼ σιώ, νῦν ὠττικίων δωσεῖ δίκαν,

pro ἀττικίων δώσει δίκην. In *Lysistrata* 174 male editur:

καὶ τἀργύριον τὤβυσσον ᾖ παρὰ τᾷ σιῷ,

ubi emendandum τὠργύριον et πὰρ τᾷ σιῷ, et in versu 171 πᾶ κά τις ἀμπείσειεν pro πᾶ καὶ τις ἂν πείσειεν. Scribae τὤβυσσον quia non intelligebant reliquerunt intactum, τὠργύριον in formam optime sibi notam sine mora relinxerunt. Passim καί pro κα Dorico irrepsisse videbis. Et innumeri quidem loci sunt, ubi κα restituit criticorum sollertia libris omnibus in καί conspirantibus: permulti etiamnunc supersunt, in quibus κα restituendum nobis reliquerunt. De magna copia nunc duo expromam. In Stobaei Floril. XLIII. 94 queritur Hippodamus ὅτι τὰν μεγίςαν κακοδαιμοσύναν ἐντίκτοντι τοὶ τῶν σοφιςῶν (L. σοφιςᾶν) λόγοι ταῖς τῶν ἀνθρώπων ψυχαῖς αἳ κατατολμῶντι κινῆν παρὰ τὰς κοινὰς ἐννοίας ἤτι τῶν θείων ἢ τῶν ἀνθρωπίνων, ubi verum est αἴ κά τι τολμῶντι et ἤτοι τῶν θείων. Partem veri vidit Gaisfordus. Multo etiam foedius depravatus est Ecphanti locus in Floril. XLVIII. 64. οὐδ' ὁ σύμπας κόσμος ἐχθαίρει τὸν θεόν. αἳ δὲ καὶ ἐμίσει τὸν ἀγεμονεύοντα οὐκ ἀεί ποτε ἂν πειθόμενος αὐτῷ, ubi facile mihi dabitur certum esse οὔ κα εἵπετο πειθόμενος αὐτῷ, tum αἳ δέ γα ἐμίσει scribi poterit, namque καί nihil significat et αἳ δέ κα ἐμίσει pessimus est soloecismus. Quemadmodum indocti scribae κα, quia non intelligunt, in καί depravare solent, sic nonnumquam pereruditi critici καί impor-

tune in κα mutaverunt, quod in Philyllii fragmento apud Pollucem X. 58 factum esse videbis. Meinekius edidit:

ἐκ τᾶς πινακίδος δ' ἀμπερέως ὅ τι κα λέγῃ
τὰ γράμμαθ' ἑρμήνευε.

pro scriptura librorum ὅ τι κἂν λέγοι. Facile apparet ὅ τι καὶ λέγει corrigendum esse. Nescio quis litteras nesciens scriptam tabellam alteri porrigit iubens sibi interpretari ὅ τι καὶ λέγει τὰ γράμματα, id est ὅ τι ποτὲ τὰ γράμματα λέγει, quo sensu καί tam bene et frequenter dicitur (vide Porson. ad Eurip. Phoen. vs. 1373) atque ἄν absurdum est. Doricum πάρ passim in libris solet in παρά abire, recteque Ahrens in iocoso parasiti Epicharmei dicto apud Demetr. περὶ ἑρμ. § 24.

τόκα μὲν ἐν τήνοις ἐγὼν ἦν τόκα δὲ παρὰ τήνοις ἐγών,

rescripsit πὰρ τήνοις de Dial. Dor. p. 355 probans in Aristophanis loco πὰρ τῷ σιῷ a Koenio repositum. Admonet me ea res loci Pindarici, quem a multis inde saeculis ridiculum mendum obsidet Pyth. I. 26

τέρας μὲν θαυμάσιον προσιδέσθαι
θαῦμα δὲ καὶ παριόντων ἀκοῦσαι,

facile vincam πὰρ ἰδόντων a poëta scriptum esse.

Theopompus apud Schol. Arist. Lysistr. 45.

ὑποδοῦ λαβὼν τὰς περιβαρίδας

comparandus est cum Aristophane in Vesp. 1158.

τασδὶ δ' ἀνύσας ὑποδοῦ λαβὼν Λακωνικάς,

namque sic optime Hirschigius sanavit ridiculam librorum lectionem ὑπόδυθι τὰς Λακωνικάς. Hinc Theopompo redde τασδὶ περιβαρίδας.

Idem apud Zonaram p. 388 τοὺς βιβλιοπώλας λεύσομαι barbare, Meinekius πεύσομαι soloece. Suspicor: πρὸς βιβλιοπώλας θεύσομαι.

Nicophon Athen. p. 80. A.

ἐὰν δέ γ' ἡμῶν σῦκά τις μεσημβρίας
τρώγων καθεύδῃ.

fieri hoc nullo modo potest, ut quis τρώγων ἅμα dormiat: rescribe τραγών.

Polyzelus apud Photium v. Τῶν τριῶν κακῶν ἕν.

τριῶν κακῶν γοῦν ἦν ἑλέσθ' αὐτῷ τι πᾶσ' ἀνάγκη,

ἢ ξύλον ἐφέλκειν ἢ πιεῖν κώνειον ἢ προδόντα
τὴν ναῦν ὅπως τάχιστα τῶν κακῶν ἀπαλλαγῆναι.

Meinekius: »*valde displicet illud* τι *post* αὐτῷ *sine* ἕν." Itaque utrique malo sic medendum:

τριῶν κακῶν ἓν γοῦν ἑλέσθ' αὐτῷ 'στὶ πᾶσ' ἀνάγκη.

non ἦν sed ἐστί requiri confirmat quod sequitur:

ταῦτ' ἔστι τρία θηραμένους ἅ σοι φυλακτέ' ἐστίν.

In eiusdem fragmento apud Pollucem X. 76 restituerim hos octonarios:

ὥσπερ λεκανίῳ τῷδε γὰρ πρῶτον μὲν ἐναπονίψει,
ἐνεξεμεῖς, ἐνεκπλυνεῖς, ἔπειτ' ἐναποπατήσει.

Codices ὥσπερ et τῷδε omittunt, tum μὲν ἀπονίψεις ἐν ἐξέμεις ἐν ἐκπλύνεις ἐναποβάσεις exhibent. Hemsterhusius ἐνεξεμεῖς, ἐνεκπλυνεῖς reperit, Elmsleius ad Acharn. 1110 ἐναπονίψει et ἐναποπατήσει, sed pro tertiis personis. Non meminerat ἀποπατήσομαι Athenienses dicere, ut in *Pluto* vs. 1184

πλὴν ἀποπατησόμενοί γε πλεῖν ἢ μυρίοι.

verba ὥσπερ λεκανίῳ τῷδε ἐναπονίψει significare ἀπονίψει ἐν τῷδε ὥσπερ ἐν λεκανίῳ multis exemplis in priore parte ostendimus. Simili modo Euripides in *Cyclope* dixit vs. 433.

ὥσπερ πρὸς ἰξῷ τῇ κύλικι λελημμένος
πτέρυγα σαλεύει.

Apollophanis verba, quae servavit Schol. Arist. Pac. 542: κύαθον λάβοιμι τοῖς ὑπωπίοις fortasse sic explenda sunt, ut legatur:

πόθεν ἂν κύαθον λάβοιμι τοῖς ὑπωπίοις;

Admonent me haec loci Aristophanei in Pace 542, cui explicando adhibentur:

καὶ ταῦτα δαιμονίως ὑπωπιασμέναι
ἁπαξάπασαι καὶ κυάθοις προσκείμεναι,

qui nimium diu grave vitium aluit. Poterat mendum ex ipsa Graecitatis ratione deprehendi, sed malo id patefacere comparato loco Aristotelis in Problem. IX. 12 διὰ τί ποτε πρὸς τὰ ὑπώπια τοὺς κυάθους προστιθέμεθα; Intelligisne corrigendum esse καὶ κ υ ά θ ο υ ς προσκείμεναι? id est, ut sequiores loquebantur, κυάθους προσκειμένους ἔχουσαι. Quemadmodum enim veteres dicebant περιτίθεμαι στέφανον, sic στέφανον περίκειμαι usitatum erat dicere, quod retinuere omnes etiam recentiores, quibus περικείμενος σκευήν, ἱμάτια, ἐσθῆτα, τιάραν, στέφανον, ἄνθη et sim. tritissi-

ma sunt, sed ut sunt isti *ἀπειρόκαλοι* et non penitus perspiciunt vocabulorum naturam, in novos errores se implicant dicentes *περίκειμαι ἅλυσιν, περίκειμαι ὑποδήματα*, ut Lexicographi docebunt. Non sentiebant quantum interesset utrum diceres *περικείμενοι τελαμῶνας περὶ τοῖσι αὐχέσι* (Herodot. I. 171) an *τὴν ἅλυσιν ταύτην περίκειμαι* = *ἔχω περικειμένην*. Aristophanes et aequales, qui dicebant *κύαθον προστίθεμαι* in perfecto non aliter quam *κύαθον πρόσκειμαι* poterant dicere, ut *πρόσκειμαι κυάθῳ* eo fere sensu diceretur, quo Cicero usus est »*quum Lentulum generum suum, exiguae staturae hominem, longo gladio accinctum vidisset:* quis, *inquit*, generum meum ad gladium alligavit?" apud Macrob. Saturn. II. 3.

Ex his parata medicina est Eunapii loco pag. 56 *βαρὺς ἦν ἤδη στολήν τε ἁβροτέραν ἢ κατὰ φιλόσοφον περιχεόμενος καὶ πρὸς τὰς ἐντεύξεις ὢν χαλεπώτερος*. Quid, quaeso, est *στολὴν περιχεῖσθαι*? Quamquam ineptus scriptor Eunapius est, et quum ornate et exquisite vult scribere ridicule se dare solet, tamen hoc vitio absolvendus videtur corrigendumque *στολὴν περικείμενος*.

Restat, ut in poëtis Comoediae Antiquae locos nonnullos male habitos breviter attingam.

In Cratini fragm. apud Apollon. Dysc. *περὶ ἀντωνυμίας* p. 25. B. Bekk. de *ὦ οὗτος* agentem, *Κρατῖνος ἐν Δραπέτισιν*

ουτως καθεύδεις οὐκ ανασησεισβοτων;

scribendum esse censeo:

οὗτος, καθεύδεις; οὐκ ἀναστήσει; βοῶν.

Stephanus Byzant. v. *Ἰβηρία* — *καὶ αὐτὸς Ἴβηρος τραγοπώγων ἐν Μαλθακοῖς εἴρηται Κρατίνου*. Comicus dixisse videtur:

αὐτοΐβηρος τραγοπώγων,

ut *αὐτοβορέας* et similia.

In *Πυτίνης* fragmento VI apud Meinekium solus senarius Cratini esse videtur, quem ita dixisse suspicor:

ὕδωρ δὲ πίνων οὐδὲν ἂν τέκοις σοφόν,

non *τέκοι*, quod illi debetur, qui decantatum versiculum Comici in suum epigramma recepit et subiecit suo hexametro:

οἶνός τοι χαρίεντι πέλει ταχὺς ἵππος ἀοιδῷ,

qui neque Comoediae convenit, neque Cratino dignus est. De semet ipso haec dixisse scurram satis constat, sed si quis pu-

tat Cratinum se ipsum χαρίεντα ἀοιδόν dicere potuisse, is nondum Κρατίνου τοῦ ταυροφάγου γλώττης βακχεῖ' ἐτελέσθη.

In eadem fabula fragm. IX. Cratinus dixisse traditur:

ἀτὰρ ἐννοοῦμαι δῆτα τὰς μοχθηρίας
τῆς ἠλιθιότητος τῆς ἐμῆς.

pro ἠλιθιότητος, quod metrum iugulat, Fritzschius ἐνεότητος coniecit, idque Meinekio verum videtur. Sed neque ἐνεός pro stulto stolidoque dicebatur neque ἐνεότης veteribus in usu erat. Ἐνεός est Atticis ὁ ἐξ ἀρχῆς κωφὸς ὢν καὶ διὰ τοῦτο φωνῆς ἐστερημένος. vide omnino Ruhnkenium ad Tim. p. 102, quem miror non sensisse in Platonis Theaeteto p. 206. D. τοῦτό γε πᾶς ποιεῖν δυνατὸς τὸ ἐνδείξασθαι τί δοκεῖ περὶ ἑκάστου αὐτῷ ὁ μὴ ἐνεὸς ἢ κωφὸς ἀπ' ἀρχῆς, aliena esse ἢ κωφὸς ἀπ' ἀρχῆς, quandoquidem quicumque κωφὸς ἀπ' ἀρχῆς fuit is ἐνεός ab antiquis dicitur, et Plato ipse κωφὸς ἐκ γενετῆς dicturus fuisset. Procedente tempore ἐνεός dici coeptum est pro *stupidus*, *vecors*, σκαιός, ἀμαθής, ἀμνήμων, deinde et pro ἄναυδος, ἄφωνος. Qui in Alcibiade II. p. 140. C. docet stultos ἐνεούς dici posse diu post Platonis tempora id didicit. In Suidae loco: ἀπηνεώθη· ὠμὸς ἐγεγόνει nihil aliud latet quam ἐνεὸς ἐγεγόνει, nam sic isti loquebantur pro ἄφωνος ἦν. Sed nihil haec Cratinum adiuvabunt. Quod in Codice est THC HIЄTNTOC natum est ex lectione τῆς ἠπιότητος, quae verissima esse videtur.

Incertarum Fabularum fragm. V. πῶς ἂν Ἰσχομάχου γεγονὼς Μυκονίου φιλόδωρος ἂν εἴης ita veteres numeros recipiet si scripseris:

καὶ πῶς ἂν Ἰσχομάχου σὺ γεγονὼς Μυκονίου
φιλόδωρος εἴης;

praecedens OΥ ut saepe CΥ expulit.

In fragmento XIV bis neglecta est lineola, quae ν omissum esse significabat. Namque ut nemo umquam capiet quid sit

τρίγλη δ' εἰ μὲν ἐδηδοκοίη τένθου τινὸς ἀνδρός,

sic nemo non intelliget

τρίγλην δ' εἰ μὲν ἐδηδοκοίη 'ν τένθου τινὸς ἀνδρός.

Necessaria vocula fragmento XXVII addita sententiam et metrum iuvabit.

Δασὺν ἔχων τὸν πρωκτὸν ἅτε κυρήβι' ἐσθίων ἀεί.

vulgo ἀεί omissum est.

Cratinus non μηνυτήν: τὴν γυναῖκα dixit, quod in fragm. LXXVII traditur, sed μηνυτίν. Pervulgatum hoc est librorum vitium in talibus. Saepe δραπέτης, προδότης, similiaque in Codd. leguntur pro δραπέτις, προδότις, caett. Formae in -ις, ut ϛρατιῶτις, οἰνόποτις sim. et rariores erant et apud sequiores in desuetudinem videntur abiisse, quamobrem proclivi errore ad formas in -της scribae delabi solebant.

Vitium alit fragmentum CXXIX.

τούτου δ' ἁπάσας ἀποτεμῶ τὰς μηχανάς,

namque in ea re non ἀποτέμνειν veteres dicebant sed ὑποτέμνειν, veluti ἐλπίδας, ὁδόν, πλοῦν sim. *praecidere spem*, *iter*, *reditum*. Obiter emenda Xenophontis locum Hellen. I. vi. 15. κατιδὼν δὲ αὐτὸν ἀναγόμενον ἅμα τῇ ἡμέρᾳ ἐδίωκεν ὑποτεμνόμενος τὸν εἰς Σάμον πλοῦν [ὅπως μὴ ἐκεῖσε φύγοι], ubi pueris fortasse quid sit ὑποτέμνεσθαι τὸν πλοῦν nescientibus utilia esse potuerunt verba ὅπως μὴ ἐκεῖσε φύγοι, caeteris omnibus tam sunt inutilia atque Xenophonte indigna sunt.

Admonet me fragm. CXLVIII. πρὸς σανίσιν ἐδεσμεύοντο πολλάκις, ὡς καὶ Κρατῖνος δηλοῖ loci apud Hesychium monstrose corrupti v. Δ ῆ σ α ι π ρ ὸ ς ἄ ν ο δ ο ν, Ἀττικῶς. βασανίσαι ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ. Viden corrigendum esse Δῆσαι πρὸς σανίδα, Ἀττικῶς, nam utroque modo dicebant veteres πρὸς σανίδα δεῖν, et δεῖν πρὸς σανίδι. Aristoph. Thesmophor. 940

κέλευε πρὸς τῇ σανίδι δεῖν τὸν τοξότην.

Δεσμεύειν pro δεῖν dicere Graeculorum est. Hesychius Δῶν: δεσμεύων. Eodem modo, ut ostendimus, λεπίζειν pro λέπειν dicebant, ἀροτριᾶν pro ἀροῦν, λυτροῦμαι pro λύομαι, σκαλεύω pro σκάλλω, κλαδεύειν pro κλᾶν, καθαρίζω pro καθαίρω, αἱρετίζω pro αἱροῦμαι, aliaque permulta, de quibus unum Thucydidis caussa addam. Dicebant veteres τετρῦσθαι, τετρυμένος πόνοις, ταλαιπωρίᾳ sim., pro quo sequiores τετρυχῶσθαι dicebant et τετρυχωμένοι. Itaque saepiuscule factum est ut in Codicibus τετρυμένος abiret in τετριμμένος, aut ut nova forma τετρυχωμένος substitueretur, cuius rei exempla Dindorfius dedit ad Steph. Thesaur. v. τρύω, quibus Platonem adde in Legibus VII. p. 806 B. ubi libri fluctuant inter τετρυμένων et τετρυχωμένων, quorum hoc perperam receptum est. Duobus locis in Codicibus Thucy-

didis, qui valde interpolatus ad nos pervenit, idem plane factum esse suspicor IV. 60 ὅταν γνῶσιν ὑμᾶς τετρυχωμένους et VII. 28 ἤδη τῷ πολέμῳ κατὰ πάντα τετρυχωμένοι, et τετρυμένους — τετρυμένοι rescribendum esse censeo, quoniam τρύχομαι antiquum est et τέτρυμαι, sed τρυχοῦμαι et τετρυχωμένοι formae τοῦ πονηροῦ κόμματος sequiorum.

Cratetis fragmentum apud Athen. p. 117. D.

Σκυτίνῃ ποτ' ἐν χύτρᾳ τάριχος ἐλεφάντινον
ἧψε ποντιὰς χελώνη πευκίνοισι κύμασιν κτέ.

ita scriptum est, ut scurriliter componerentur ὀνόματα καὶ ῥήματα μηδεμίαν ἔχοντα διάνοιαν, ut de Chrysippi loco Galenus scribit Tom. V. 512 Kühn. Itaque dici non potest Aristophanes Cratetis τάριχος ἐλεφάντινον risisse, neque quisquam poterit expiscari umquam quid pro ὑσοριμαχεῖν ἄνδρες sit a poëta scriptum.

Cratini fragmentum a Prisciano servatum XVIII. p. 271 ab ipso Prisciano non intellectum et a scribis corruptum ita circumfertur: addam Prisciani verba: »Χαμόθεν *quod est* a loco *Cratinus pro* in loco *posuit:*

ὃς τὴν πίτυν
ἔκαμπτεν ἐςὼς χαμόθεν ἄκρας τῆς κόμης
καθέλκων."

Non debebat Meinekius commemorare Spengelii commentum καθελκύων reponentis, namque ἑλκύω Graecum non est sed a magistellis fictum ex εἵλκυσα, quum nescirent Veteres ἕλκω, ἕλξω, εἵλκυσα, εἵλκυκα, εἵλκυσμαι dixisse, quemadmodum ἕρπω, ἑρπύσω, εἵρπυσα, de qua re alias dicam. Χαμόθεν non est minus vitiosum quam ἑλκύω. Veteres dicebant χαμαὶ, χαμᾶζε et χαμᾶθεν, ut θύρασι, θύραζε et θύραθεν. Vitiosa Graeculorum συνήθεια invexit formam χαμόθεν, quam excusat Apollonius Dyscolus in Bekk. Anecd. p. 602, 12. οὐ βίαιον δὲ καὶ τὸ χαμόθεν κατὰ τὸ σύνηθες, τοῦ σχήματος ἀπαιτοῦντος τὸ χαμᾶθεν, qui debebat adiicere hanc ipsam formam, quam analogia requirat, constanti veterum usu confirmari. At scribae passim χαμᾶθεν in χαμόθεν depravant, et ne metrum quidem homunciones retinet. In Vespis vs. 249

κάρφος χαμᾶθέν νυν λαβὼν τὸν λύχνον πρόβυσον,

in Veneto Codice χαμόθεν scriptum est, quemadmodum in Dio-

nysii minaci ioco ad Locrenses χαμᾶθεν ὑμῖν οἱ τέττιγες ᾄσονται, quum significare vellet τὰ δένδρα ὑμῖν ἐκκοπήσεται, et apud Aristotelem Rhetor. II. 21 et in Demetrii libro περὶ ἑρμηνείας §§ 99 et 243 in χαμόθεν omnes conspirant. Alia exempla dedimus in priore Parte pag. 89, unde hoc satis certum esse intelligitur χαμόθεν Veteribus inauditum esse et sicubi apud eos occurrit scribarum socordia irrepsisse. Praeterea quid eo Grammatico facias, qui serio potuerit in animum inducere χαμᾶθεν pro χαμαί umquam dictum esse et χαμᾶθεν ἑστὼς *humo stans* coniungenda esse, quod non minus absurdum est quam si quis χαμᾶθεν κεῖσθαι vellet dicere aut θύραθεν pro θύρασιν aut Ὀλυμπίαθεν pro Ὀλυμπίασιν. Misso autem Prisciano, qui (quod multi faciunt) non locos singulos ad totius linguae usum et rationem exigit, sed ex singulis locis etiam male intellectis et vitiosis dicendi usum ita constituit et colligit, ut nihil satis firmum et stabile videatur, cui aliqua Codicum scriptura tamquam machina obmoveri possit, videamus an ex corruptis reliquiis Cratini manum possimus eruere ut sanae rationi certaeque analogiae usui consultum sit. Videor mihi octonarios latentes in illa caligine deprehendere, quos sic constituerim:

ὃς τὰς πίτυς ἔκαμπτεν
ἑστὼς χαμᾶθεν (ῥᾳδίως) ἄκρας κόμης καθέλκων,

quod, credo, facere dicebatur Sinis ipse, ὁ πιτυοκάμπτης,

qui poterat curvare trabes et agebat ab alto
ad terram late sparsuras corpora pinus,

teste Ovidio Metamorph. VII. 440. Comparandus Euripidis locus in Bacchis 1068:

ὡς κλῶν' ὄρειον ὁ ξένος χεροῖν ἄγων
ἔκαμπτεν εἰς γῆν ἔργματ' οὐχὶ θνητὰ δρῶν.

Cratini versiculos apud Zonaram p. 1366 bene Meinekius in hunc modum constituit:

ὁ Φορμίων τρεῖς ἀργυροῦς στήσειν ἔφη
τρίποδας, ἔπειτ' ἔθηκεν ἕνα μολύβδινον,

nisi quod ἔθηκεν non satisfacit: ἱστάναι τρίποδα optime dicitur, τρίποδα τιθέναι non item. Quod apud Zonaram est ἔπειτα ἔθηκεν manu ducit ad

τρίποδας, ἔπειτ' ἀνέθηκεν ἕνα μολύβδινον.

In Pherecratis venustissimo fragmento apud Athen. p. 364. B.

χὤτι τάχιστα θύρας ἐξελθεῖν βουλόμεθ' αὐτόν,

facile mihi dabitur θύραζ' ἐξελθεῖν verum esse. Deinde vs. 5.

ἤδη σύ; τί οὐχ ὑποπίνεις;
οὐχ ὑπολύσεις σαυτόν;

vereor ne Critici corrigendo locum vitiaverint. Nemo enim dicebat ὑπολύειν ἑαυτόν pro ὑπολύεσθαι, neque ἑαυτὸν ὑποδεῖν pro ὑποδεῖσθαι. Revocanda est Codicis et Apographorum scriptura οὐχ ὑπολύσεις αὐτόν; quam nemo tentabit, qui intellexerit ad servulum haec dici prope adstantem. Servile autem ministerium est heri amicos et convivas ὑπολύειν.

Periit ioculare Pherecratis inventum apud Pollucem VIII. 34. τὸν δὲ κλέπτην εἴποις ἂν καὶ κλεπτίστατον, ὡς Εὔπολις. Φερεκράτης δ' εἴρηκε καὶ κλεπτίδης. Aut ego fallor aut κλεπτιδεύς a Pherecrate πέπαικται pro κλέπτου πατρὸς νεόττιον, sicuti ἀετιδεύς, ἀηδονιδεύς, χελιδονιδεύς, λυκιδεύς, ἀλωπεκιδεύς, λεοντιδεύς, similiaque alia *pullorum* nomina. Κορωνιδεύς: ὁ τῆς κορώνης νεοσσός. Κρατῖνος Πυλαίᾳ affert Antiattic. p. 105, 23. Eiusdemmodi sunt in Anacreonteis ἐρωτιδεῖς μικροί. Praeiisse omnibus Aristophanes videtur, cuius Χαιριδῆς βομβαύλιοι omnibus noti sunt.

In Teleclidis loco, quem Plutarchus servavit in Nicia cap. 4 vetus mendum residet. Editur:

τέτταρας δὲ μνᾶς ἔδωκε Νικίας Νικηράτου.
ὧν δ' ἕκατι τοῦτ' ἔδωκε καίπερ εὖ εἰδὼς ἐγὼ
οὐκ ἐρῶ. φίλος γὰρ ἀνὴρ σωφρονεῖν δέ μοι δοκεῖ.

alterum ἔδωκε oscitanter ex praecedenti versu repetitum esse videtur et emendandum ὧν δ' ἕκατι τοῦτ' ἔδρασε, id est τέτταρας μνᾶς ἔδωκε, quemadmodum saepe τοῦτο δρᾶν usurpari solet, ne praecedens verbum invenuste sit repetendum, ut in Platonis Theaeteto p. 166. C. ὗς δὲ δὴ καὶ κυνοκεφάλους λέγων οὐ μόνον αὐτὸς ὑηνεῖς ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀκούοντας τοῦτο δρᾶν εἰς τὰ συγγράμματά μου ἀναπείθεις, ubi emenda πρὸς τὰ συγγράμματα ex antiquo Scholio in Platonem a Photio servatum v. Ὑηνεῖς, ubi duae annotationes male in unam coaluerunt. Distingue: Ὑηνῶν θρεμμάτων: sequitur locus ex Platonis Legibus VII. p. 819. D. tum Ὑηνεῖς: κτέ.

Idem in Bekkeri Anecd. p. 418, 15 non videtur scripsisse σὺ δὲ φρόνιμος αὐτὸς ὢν sed οὐδὲ φρόνιμος κτέ.

In Philonidis loco apud Poll. IX. 29:

παναγεῖς γενεάν, πορνοτελῶναι, Μεγαρῆς, δεινοὶ πατραλοῖαι,

ut nemo expediat quid sit πανανεῖς γενεάν, sic nemo dubitet, quin παναγὴς γενεά sit reponendum.

Criticorum curae multum nocuerunt Eupolidis fragmento apud Harpocrationem v. Μεῖον, quod in libris ita scribitur:

τοιγαροῦν ϛρατηγὸς ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου
οὐδεὶς δύναται ὥσπερ μειαγωγὸς ἐϛιῶν
τῆς τοῦδε νίκης πλεῖον' ἑλκύσαι ϛαθμόν,

ubi urendo et secando docti homines augent malum. Transponit οὐδείς post τοιγαροῦν Gronovius, post ϛρατηγός Dindorfius: deinde δύναται mutatur in ἐδύναθ', ut trochaicorum reliquiae esse videantur, quos Iacobi apud Meinekium ita explebat: ὥσπερ μειαγωγὸς ἱϛάνων τὰ πράγματα | τῷ ζυγῷ τῆς τοῦδε νίκης, quae valde miror Dindorfio placere potuisse, quia prorsus barbarum est ἱϛάνων pro ἱϛάς positum. Sequiores Graeculi ita errabant, qui formas antiquiores in -μι exeuntes expellebant et pro ἵϛημι aut ἱϛῶ dicebant aut ἱϛάνω, quos leniter corripit Socrates quidam in Luciani Pseudosophista LXXVI. 7. ἀφιϛᾶν δέ τινος εἰπόντος καὶ ἑτέρου ἀφιϛάνειν, Ἄμφω μέν, ἔφη, οὐκ οἶδα. Quamquam autem ista satis constet esse παρεφθορυίας λέξεως tamen nonnumquam in Atticorum scripta irrepserunt, ut olim in Vespis vs. 41 legebatur:

τὸν δῆμον ἡμῶν βούλεται διϊϛάνειν,

cui tandem Ravennas suum διϊϛάναι reddidit. Equidem in Eupolideis versibus nihil deesse, sed contra nonnihil male agglutinatum esse suspicor. Primam mali labem puto in ἑλκύσαι ϛαθμόν inesse: quum εἵλκυσε ϛαθμόν poëta dedisset tralaticio vitio εἵλκυσαι, deinde ἑλκύσαι natum est, quo facto supervenit qui δύναται de suo adiecerit ruentem sententiam sustentans scilicet. Itaque haec sponte nascitur emendatio:

τοιγὰρ ϛρατηγὸς ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου
οὐδείς ποθ', ὥσπερ μειαγωγὸς ἐϛιῶν,
τῆς τοῦδε νίκης πλεῖον' εἵλκυσε ϛαθμόν,

quae de Themistoclis victoria Salaminia dici apertum est. Induxerat enim Eupolis in ea fabula (Δήμοις) veteres Atheniensium ϛρατηγοὺς καὶ δημαγωγοὺς ἐξ ᾅδου ἀναβεβηκότας et, ut quisque prodibat, nescio quis eius res gestas et vitam et inge-

nium et mores iocose commemorabat, vide Plutarchum in Pericle cap. 3.

Fragmentum I ex Eupolidis Πόλεσιν servatum a Scholiasta Aristoph. ad Plutum vs. 718:

Τῆνος αὕτη
πολλοὺς ἔχουσα σκορπίους,

expletur in Codice Veneto in hunc modum:

πολλοὺς ἔχουσα σκορπίους ἔχεις τε συκοφάντας.

Receptam oportuit certam Porsoni emendationem in Eupolidis fragmento apud Athen. p. 392. E.

Ὄρτυγας ἔθρεψας σύ τινας ἤδη πώποτε;
B. ἔγωγε μικρά γ' ὀρτύγια. κἄπειτα τί;

rectissime Porsonus μίκρ' ἄττ' ὀρτύγια.

Dubitabit nemo, qui observaverit quam saepe ἅττα et ἄττα ab indoctis scribis obscurari et depravari soleant, de qua re ad Euripidem plura dicere in animo est: nunc pauculis locis defungar ad demonstrandum ATTA et ATT in libris minus antiquis abire solere in ατι, ατ', αγ', ατε, αγε, sim. Apud Hesychium legitur Ἁτιοῦν pro ἅττ' οὖν. Idem Ἴδι' ἄττα, Ὀλίγ' ἄττα et similia sedulo interpretatur ἴδιά τινα cet., quia haec olim in desuetudinem abierant. In Ranis vs. 936. Ravennas exhibet ποῖά γ' ἐστὶν ἅττ' ἐποίεις, Venetus ποῖά τ' ἐστὶν ἅττ' ἐποίεις, alii libri ἅγ' ἐποίεις, quum poëta dedisset ποῖ' ἄττ' ἐστὶν ἅττ' ἐποίεις. Sic in Ephippi fragm. apud Athen. p 482. D. in libris est:

καὶ Δημοφῶντος ἅτ' ἐποίησεν εἰς Κότυν,

pro ἅττ' ἐποίησεν, quod viri docti reposuerunt et passim eodem modo titubatur in libris. Euripidis fragmentum apud Clem. Alex. Strom. IV. p. 495 sic editur:

ἅγ' οὖν παραινῶ, ταῦτά μου δέξαι, γύναι,

male pro ἅττ' οὖν. Plus etiam huius rei observatio Platoni proderit in Theaeteto pag. 167. C. ἐπεὶ οἷά γ' ἂν ἑκάστῃ πόλει δίκαιά καὶ καλὰ δοκῇ ταῦτα καὶ εἶναι αὐτῇ ἕως ἂν αὐτὰ νομίζῃ, cui loco neque οἷα convenit neque γε recte additur, sed utrique malo medeberis scribendo ἅττ' ἂν ἑκάστῃ πόλει. Simili medicina Babrius indigere videtur fabul. LXII. 9. Boisson.

κακῶν δὲ πάντων ἅτε σύνεστιν ἀνθρώποις
δοτῆρες ἡμεῖς.

κακὰ dicuntur *ἐνεῖναι* non *συνεῖναι τοῖς ἀνθρώποις* et quid est *ἅτε?* Rescribe igitur: *ἅττ' ἔνεστιν ἀνθρώποις*.

Verba Eupolidis *ὄρτυγας ἔθρεψας ἤδη πώποτε;* admonent me loci apud Isocratem, ubi Editores margaritam in egregio Codice repertam negligenter abiecerunt. Editur in oratione *πρὸς Νικοκλέα* § 45 *ὅλως γὰρ εἰ θέλοιμεν σκοπεῖν τὰς φύσεις τὰς τῶν ἀνθρώπων εὑρήσομεν τοὺς πολλοὺς αὐτῶν οὔτε τῶν σιτίων χαίροντας τοῖς ὑγιεινοτάτοις οὔτε τῶν ἐπιτηδευμάτων τοῖς καλλίστοις οὔτε τῶν μαθημάτων τοῖς ὠφελιμωτάτοις ἀλλὰ παντάπασιν ἐναντίας τῷ συμφέροντι τὰς ἡδονὰς ἔχοντας*, ubi pro *μαθημάτων* egregius liber Urbinas *θρεμμάτων* solus servavit optimam et verissimam lectionem. Carpit enim orator futilem popularium *ὀρτυγοτροφίαν*, quae iuventutem Atticam et multos etiam aetate grandiores impense oblectabat, ut multorum exemplis notissimum est, vide Plutarch. in Alcibiade cap. 10.

Eupolidis fragmentum in Scholiis ad Aristoph. Pac. vs. 347 corruptum et mutilum affertur, cui videbo an prodesse possim. Vetus et eruditus Criticus ad Aristophanis verba *στιβάδας, ἃς ἔλαχε Φορμίων* haec annotavit: *οἱ τὰ πολεμικὰ ἐξασκηστάμενοι ὑπὸ γυμνασίων καὶ πόνων εἰώθασι χαμαικοιτεῖν καὶ Διόνυσος ἐν Ταξιάρχοις παρ' Εὐπόλιδι* (transpone *παρ' Εὐπόλιδι ἐν Ταξιάρχοις*) *μανθάνων παρὰ τῷ Φορμίωνι τοὺς τῶν στρατηγιῶν καὶ πολέμων νόμους φησίν*

ὡς οὐκέτ' ἂν
φύγοιμι . . . στιβάδος ἐξ ὅτου 'φαγον.

Ita haec Meinekius constituit felici emendatione *Διόνυσος* pro *Διονύσιος* reponens. Deus ipse laetitiae dator, sed in Comicorum quidem fabulis *δειλότατος*, fortissimo imperatori in disciplinam se dederat et ipse loquens inducitur. Apparet eum dicere ex quo duris militiae laboribus exercitus fuerit vicisse se naturam et ex imbelli et ignavo fortem ac strenuum factum esse. Excidit autem Phormionis ipsius mentio, apud quem haec didicerat et cuius caussa haec afferuntur, quamobrem locum ita redintegrandum esse censeo, ut scribatur:

ὡς οὐκέτ' ἂν φύγοιμ' ἐγώ,
ἐν Φορμίωνος στιβάδος ἐξ ὅτου 'φαγον.

φαγεῖν et *γεύσασθαί τινος* iocose dicuntur pro *πειραθῆναι, ὑπομεῖναι, ἀνασχέσθαι* sim. *Ἐν Φορμίωνος* dictum est ut apud

Aristophanem apud Herodian. π. Μ. Λ. p. 8, 33 ἐν Ἀγχομενοῦ et apud Eupolidem Athenaei p. 106. B.

ἅπαξ ποτ' ἐν Φαίακος ἔφαγον καρίδας.

et quod Cratino reddidimus

τρίγλην δ' εἴ τις ἐδηδοκοίη 'ν τένθου τινὸς ἀνδρός,

et Antiphani

Φαινίνδα παίζων νῆσις ἐν Φαινεςίου.

et saepe alibi, quod Aristophanis caussa admoneo, cui nuperrime Bergkius invito restituit vitiosam librorum scripturam in Equitibus vs. 400:

εἴ σε μὴ μισῶ γενοίμην ἐν Κρατίνου κῴδιον,
καὶ διδασκοίμην προσᾴδειν Μορσίμου τραγῳδίαν.

iure enim omnium plausum tulit emendatio ἐν Κρατίνου: praeterea quid sit προσᾴδειν τραγῳδίαν, aut (quod Bergkio in mentem venit) πρὸς ᾄδειν, quum nemo umquam expedire possit suspicor ὑπᾴδειν Μορσίμου τραγῳδίαν a Comico scriptum fuisse. Dicitur enim ὑπᾴδειν ut ὑπαγορεύειν, ὑπογράφειν, ὑπορχεῖσθαι, ὑποθεῖν sim.

Fragmenta duo Eupolidis apud Pollucem VII. 168 et IX. 58, quae Meinekius male conglutinavit, ambo vitium alunt: in verbis enim ἀντὶ ποικίλου πιναρὸν ἔχοντ' ἀλουτίᾳ κάρα τε καὶ τρίβωνα, et ἱματίου aut simile quid desideratur, et κάρα pro κεφαλήν positum est ineptissime, neque quomodo ὁ τρίβων possit ἀλουτίᾳ fieri πιναρός facile quisquam excogitabit. Multo gravius haec depravata sunt et mutilata, (ut multa apud Pollucem) quam ut umquam sanari queant. Quae altero loco leguntur: ὅτ' ἦν μέντοι νεώτερος κρόκης πέντε ςατῆρας εἶχε non debebant cum illis coniungi, quia ὁ τρίβων ipse non potest dici νεώτερος olim fuisse, nisi quis forte putabit νέος τρίβων pro καινός recte poni. Τρίβωνα sive τριβώνιον ἔχειν (namque frustra inter τριβώνιον et τρίβωνα aliquid discriminis comminiscuntur) aut τρίβωνα (τριβώνιον) φορεῖν solebant cives inopes et pauperculi, unde Menander dixit:

καὶ συκοφάντης εὐθὺς ὁ τὸ τριβώνιον
ἔχων καλεῖται κἂν ἀδικούμενος τύχῃ,

pro ὁ πένης in Stob. Floril. XCV. 5. Haec Isaei caussa commemoro, ubi pertinaciter haeret vitium in orat. V. § 11. ἐγκαλεῖ αὐτῷ ὅτι ἐμβάδας καὶ τριβώνια φορεῖ, ὥσπερ — οὐκ ἀδικῶν ὅτι ἀφελόμενος αὐτὸν τὰ ὄντα πένητα πεποίηκεν. Nemo enim unus

τριβώνια φορεῖν solebat, neque *pallia:* itaque Oratori redde *τρίβωνα φορεῖ.* Ad Eupolidem revertens dabis Meinekio in *πέντε ςατῆρας εἶχε* non videri sanum *εἶχε*: coniecit *ἦγε*, sed aliquanto probabilius videtur *εἷλκε* reponendum esse, quod Atticis multo est in tali re usitatius et propius ad librorum scripturam accedit.

In Eupolidis *Φίλοις* fragm. II. ex Ammonio de D. V. p. 133:

οὐ δεινὰ ταῦτα δὲ Ἀργείας φέρειν | σχιςάς.

compendiolum neglectum absorpsit (ut sexcenties alibi) *ἐςί*, praeterea *φορεῖν ὑποδήματα, ἱμάτια* et quidquid ad corporis cultum et ornatum pertinet, non *φέρειν*, dicebant. Itaque corrigendum:

οὐ δεινὰ ταῦτα δ' ἐςίν; Ἀργείας φορεῖν
σχιςάς.

exprobrat alicui nescio quis cultum nimis elegantem: nempe *σχιςαὶ πολυτελὲς ὑπόδημα καὶ θρυπτικόν. ταύτας δὲ καὶ λεπτοσχιδεῖς ὠνόμαζον*, teste Polluce VII. 85, quem obiter corrige § 89. in verbis *ἀπὸ δὲ τῶν χρησαμένων Ἰφικρατίδες, Δεινιάδες, Ἀλκιβιάδες, Σμινδυρίδια, Μυννάκια.* Emenda, sodes, *Ἀλκιβιαδίδες, Σμινδυρίδεια, Μυννάκεια.*

Eiusdem fabulae fragmentum apud Athen. p. 266. F. *Χῖος δεσπότην ὠνήσατο* non potest his verbis ab ipso Eupolide conceptum esse, quia nemo veterum *ἐωνήσατο* dixit umquam, multo minus *ὠνήσατο*, sed constanter omnes, ubicumque verbi *ὠνεῖσθαι* aoristo esset opus, utebantur forma *ἐπριάμην, πρίω, πριαίμην, πρίωμαι, πριάμενος, πρίασθαι* (quod in *πριᾶσθαι* corrumpebant indocti Graeculi, ut supra ostendimus). Coniunctivus in *μὴ πρίῃ* apud Aristoph. in Nubibus vs. 604:

μὴ πρίῃ, παῖ, δᾶδ', ἐπειδὴ φῶς σεληναίας καλόν.

praeterquam in Ravennate et Veneto flagitiose depravatus est in *μὴ πρίε, μὴ πρίου, μὴ πρίω, μὴ πρί', ὦ παῖ.* Tanta erat describentium inscitia. Dicebant igitur *ὠνοῦμαι, ὠνήσομαι, ἐπριάμην* et *ἐώνημαι*, et passivo sensu *ἐώνημαι, ἐωνήθην, ὠνηθήσομαι.* Graeculi pro *ἐπριάμην* coeperunt *ἐωνησάμην* dicere, analogiam magis quam usum secuti, deinde et *ὠνησάμην*, quemadmodum in similibus antiquae Graecitatis consuetudinem deserebant et *ὠνούμην* dicebant pro *ἐωνούμην*, et *οὔρουν, ἐνούρουν* et *ἠντιβόλουν* et *ἠντιδίκουν* et *ἠμφισβήτουν* et *ἠμφιγνόουν* et *διητώ-*

μην et διηκόνουν et similia, quae formae omnes in Antiquorum scripta vitio irrepserunt et sedulo expellendae sunt. Admonent quidem magistri, sed nemo audit, et tam inveteratus est error, ut illis ipsis locis, ubi Grammatici Atticorum usum demonstrant, scribae antiquum obtinentes novitiam formam substituant, quae res est iocularis admodum. Sic Photium faciunt dicentem in v. Ἠνείχετο καὶ ἠνώχλει καὶ ἠκηκόει καὶ ἠντιβόλει: κοινὸν τῶν Ἀττικῶν ἰδίωμα, quum manifestum sit eum de *duplicis* augmenti usu dicere et ἠντεβόλει scripsisse. Etiam absurdius, si fieri potest, peccarunt in Etymologo Magno pag. 112, 52. Disertis verbis Magister annotaverat apud Aristophanem ἠντεβόλησε legi et quamquam ita dixit διὰ τοῦ ε ἠντεβόλησε δύο κλίσεις ὑπέστη, tamen in libris fere omnibus ἀντεβόλησε scriptum est. Grammaticus in Anecd. Oxon. Krameri I. p. 446, 17 quum de forma ἐνεούρησεν annotaret scribae dederunt ἐνούρησεν Ἀττικῶς. Deinde ex Eupolide apponit

ἄρα σφόδρ' ἐνεούρησεν ἐξώλης γέρων,

ubi ἐνεούρησεν Meinekio debetur pro ἀνεούρησεν, praeterea requiro οὑξώλης γέρων. Idem docuit ibid. ἐωνούμην dixisse Veteres et auctore utitur Eupolide in senario:

κρούων γε μὴν αὐτὰς ἐωνούμην ἐγώ.

Nempe id erant aequales docendi, qui ὠνούμην, ὠνησάμην et sim. dicere solebant, deinde ea in Codices importabant. Quum sic satis constet Aristophanem ἠντεβόλησε dixisse consectaneum est in eiusdem loco apud Athen. p. 525. A.

ἔπειθ' ὅσοι παρῆσαν ἐπίσημοι ξένοι
ἐπηκολούθουν κἠντιβόλουν προσκείμενοι,

non sic sed κἠντεβόλουν scribi oportere. Eodem iure ἠντεβόλει reponendum in Acharnensibus vs. 147, et in Equitibus vs. 664 et passim apud Oratores et alios, quibus eadem opera ἠντεδίκουν redde et ἠμφεσβήτουν et ἠμφεγνόουν, caeteraque, quae sequiores refingere diximus, in qua re saepe optimorum librorum praesidio uteris, ut in Demosthene p. 886, 9 et 986, 29 et 1175, 15 Codex S optime ἠμφεσβήτει et ἠμφεσβητήθη servavit. Contrario vitio scribae sexcenties ἀπήλαυσα pro ἀπέλαυσα dare solent et παρηνόμουν pro παρενόμουν, quem putidum errorem nonnumquam apud Oratores in recentissimis Editionibus video propagari. Ὠνήσατο igitur (ut redeam illuc, unde digressa est

oratio) in Eupolide ferri non potest, neque ita dixisse Comicum diligentius inspectus Athenaei locus demonstrabit. Παροιμία, inquit, Χῖος δεσπότην ὠνήσατο, ᾗ κέχρηται Εὔπολις ἐν Φίλοις, nam alia quavis orationis forma potest Poëta usus esse, quum vetus dictum verbis suis accommodaret.

Quoniam de formis verbi ὠνεῖσθαι diximus eadem opera indicare lubet iuniorum potissimum caussa, quas formas habeat apud Atticos *vendendi* verbum. Nempe quod aiunt πιπράσκω dici pro *vendo* verum non est: neque Iones neque Attici ea forma umquam utuntur sed apud sequiores protrita est. Callimachus igitur quum diceret βοῦν κολλύβου πιπρήσκουσιν (Poll. IX. 72) non veterem auctorem sed popularium usum sequebatur, et sic passim recentiores scribere videbis, quum olim πωλῶ dicerent et nonnumquam (raro admodum) ἀποδίδομαι. Futurum est πωλήσω et ἀποδώσομαι, quorum hoc frequentissimi usus est, illud paulo rarioris. Aoristi una tantum forma est ἀπεδόμην et perfecti una solum πέπρακα. In passivis nemo aliis formis utitur quam πέπραμαι, ἐπράθην et πεπράσομαι, pro qua forma sequiores πραθήσομαι dicebant. Praesentis temporis forma est πωλοῦμαι. Duobis locis apud Platonem πιπρασκόμενος occurrit in Phaedone p. 69. B. et in Sophista p. 224. A. sed non sine gravi corruptelae et interpolationis suspicione. Itaque respondent sibi inter se ὁ πριάμενος καὶ ὁ ἀποδόμενος, πρίω καὶ ἀποδοῦ, ὁ πεπρακὼς καὶ ὁ ἐωνημένος. Nauci non est quod Lysiae imputat Antiatticista p. 95, 25 Ἐωνηκώς: ἀντὶ τοῦ ἐωνημένος. Λυσίας κατὰ Καλλίου ἐνδείξεως, quae est putidissima barbaries. Non minus immanis est soloecismus apud Thucyd. VI. 62. Νικίας παρῆν ἐς τὸ ϛράτευμα καὶ τἀνδράποδα ἀπέδοσαν καὶ ἐγένοντο ἐξ αὐτῶν εἴκοσι καὶ ἑκατὸν τάλαντα. Satis apparet captivos non *redditos* esse sed sub corona *venditos*, quare aut ἀπέδοντο recipiendum a Bekkero commendatum, aut (quod mihi praeplacet) ἀπέδοτο (ὁ Νικίας): qui cum imperio est dici solet talia fecisse. Xenoph. Hell. IV. VI. 6. Ἀγησίλαος διεπώλει τὰ αἰχμάλωτα, et saepe alibi. Quemadmodum igitur nihili sunt formae ἐωνηκώς pro ἐώνημαι et ἀπέδοσαν pro ἀπέδοντο, sic caeteras formas, quas reiicimus, apud veteres non esse usitatas unusquisque inter legendum facili negotio poterit animadvertere. Nusquam comparere videbit ἐπώλησα, πεπώληκα, πεπώ-

λημαι etc. sed ἀπεδόμην ubique legi et πέπρακα et πέπραμαι etc. Ἀποδώσομαι crebro legitur, creberrime ἀποδόσθαι, nonnumquam ἀποδίδομαι, sed nusquam locorum ἀποδέδομαι invenies pro πέπρακα positum, neque pro πέπραμαι. Nusquam ἀπεδόθην significat ἐπράθην, neque ἀποδοθήσομαι ponitur pro πεπράσομαι (πραθήσομαι). In compositis omnibus idem loquendi usus constantissime servatur et ἐκπέπραται v. c. et διεπράθη ad ἐκπωλεῖν referendum et διαπωλεῖν, haud secus atque ἐξεπρίατο, ὑποπρίασθαι sim. ad ἐξωνεῖσθαι, ὑπωνεῖσθαι, etc. sunt referenda. In nominibus derivatis usus Atticorum sic est constitutus, ut πρᾶσις dicatur (ὠνὴ καὶ πρᾶσις est *emtio venditio*), et ἄπρατος, παλίμπρατος, δημιόπρατα etc., sed πωληταί de Magistratibus et πωλητήριον. Privati πρατῆρες dicebantur, πρατήριον Atticum non est.

Ceterum πωλεῖν et ἀποδίδοσθαι non perinde habentur aut possunt ubique inter se permutari, πωλεῖν saepe est *venale habere, proponere, venditare*, etiam si nemo emit: ἀποδίδοσθαι dicitur qui emtorem nactus quum convenit pretium mercem tradit. Itaque ὁ μὲν ἀποδιδόμενος πάντως καὶ πωλεῖ, ὁ δὲ πωλῶν οὐ πάντως καὶ ἀποδίδοται. Hinc fit ut πωλεῖν καὶ ἀποδίδοσθαι coniungantur, ut apud Xenoph. in Symposio VIII. 21. τί μᾶλλον στέρξει τὸν πριάμενον ἢ ὁ ἐν ἀγορᾷ πωλῶν καὶ ἀποδιδόμενος, et in Memorab. II. v. 5. ὅταν τις οἰκέτην πονηρὸν πωλῇ καὶ ἀποδιδῶται τοῦ εὑρόντος, *quando quis servum nequam venditat et* (nactus emtorem) *quovis pretio abiicit.*

Vehementer mihi suspectum est apud Hesychium Ἀποδοθῇ: πραθῇ, quia omnes, quos equidem noverim, πραθῇ dicere solebant et nemo umquam ἀποδοθῇ, ἀποδοθῆναι alio sensu scripsit quam ut responderet aoristo ἀποδοῦναι, non ἀποδόσθαι. Caeterum quam monstrose Hesychiana λέξις depravata sit in hoc notissimo certissimoque verbo aestimari potest. Habet enim: Ἀπέδετο: ἐκδέδωκεν. Ἀπέδοτο: ἀπεπωλήσατο. Ἀπέδοτο: ἐκδέδωκεν. Ἀπέδου: παρέδου. Ἀποδομένου: πωλήσαντος. Ἀπόδοντο: ἀπώλοντο. Ἀποδόσθαι: πιπράσαι. Ἀποδοῦ: ἀπόδυσον. Ἀποδοῦ: ἀποδοῦναι. Ἀποδώσεται: πωλεῖ. Portentosos errores vides, quos unusquisque abstergere posset, si esset operae pretium.

Addo Platonis in Politico locum p. 160. D. qui πωληθέντα pro πραθέντα dixit concinnitatis gratia: πωληθέντα που πρότερον ἔργα ἀλλότρια παραδεχόμενοι δεύτερον πωλοῦσι (quae Pollux affert VII.

10), sequitur autem: ἐπιταχθὲν τἀλλότρια νοήματα παραδεχόμενον δεύτερον ἐπιτάττει, imo vero ἐπιταχθέντ' ἀλλότρια, quod qui primus reperit inconsulto abiecit.

Eupolis in Schol. ad Iliad. B. 333:

οἷόν γέ που 'ςὶ γλῶττα κἀνθρώπου λόγος.

neque haec scriptura sana est, neque in Aristoph. Thesm. 21:

οἷόν τέ που 'ςὶν αἱ σοφαὶ ξυνουσίαι.

Utrobique repone: οἷόν τί που.

Idem apud Eustath. ad Odyss. p. 1406, 27:

κατ' ἀντιβολίαν δέκα τάλαντ' ἀπετισάμην.

quis ferat ἀποτίσασθαι pro ἀποτῖσαι positum? Emenda: ἀπετίσαμεν.

Idem apud eundem p. 1571, 35:

τῇ χειρὶ νῶσαι μαλθακωτάτην κρόκην.

Male Meinekius νῆσαι Participium est νῶσαι. Athenienses enim νῆν dicebant (non νεῖν), ut ζῆν, σμῆν, ψῆν, κνῆν, unde apud Grammaticos exstant νῶσι, νῶντα, νώμενος, ἔνη, ἔννη, quae vide apud Dind. ad Steph. Thesaur. Fallit omnes forma νεῖν a librariis pro νῆν posita apud Polluc. VI. 32 ἐφ' οὗ δὲ νήθουσιν ἢ νῶσιν (τὸ γὰρ νήθειν οἱ Ἀττικοὶ νεῖν λέγουσιν) ἐπίνητρον καλεῖται, dubitari non potest quin νῶσιν — νῆν sit rescribendum. Si quis pertinacius repugnat quid Hesychii loco faciet:

Νημερτής: ἀναμαρτής.

Νεῖν: νήθειν.

Νηνεμία: γαλήνη ἀνέμων.

namque hic quidem manifestum est Νῆν restitui oportere. Itaque sic habebimus νεῖν dixisse Atticos pro νήχεσθαι et νῆν pro νήθειν, quemadmodum ψῆν, καταψῆν pro ψήχειν, καταψήχειν, et σμῆν, ἐπισμῆν pro σμήχειν, ἐπισμήχειν, et κνῆν, ἐπικνῆν pro κνήθειν, ἐπικνήθειν, et Eupolidi suum νῶσαι non esse eripiendum.

In Eupolidis fragmento apud Aristot. Eth. Nicom. IV. 6.

τὸ σκῶμμ' ἀσελγὲς καὶ Μεγαρικὸν καὶ σφόδρα
ψυχρόν. γελᾷς ὁρᾷς τὰ παιδία.

Meinekius Dobraei suspicionem γελῶσιν ὡς ὁρᾷς recepit. Mihi γελῶσι τὰ παιδία non arridet, et γελᾷ requiro, quod ita reposuerim ut legatur: γελᾷ γάρ, ὡς ὁρᾷς, τὰ παιδία.

(*Continuabitur.*)

VARIAE LECTIONES.

SCRIPSIT C. G. COBET.

(*Continuantur e* V. *pag.* 112).

Tradunt veteres magistri Eupolidem dixisse ἐβλάστηκα et ἔγλυμμαι et afferunt duos eius senarios:

ἐκ τῶν ἀγρῶν ἥκουσιν ἐβλαστηκότες —
ὡς οἴχεται μὲν τυρὸς ἐξεγλυμμένος.

Solent ista sic afferri ac si singulari quodam usu unius scriptoris niterentur, et multi ex iis collegerint fortasse ἐξεγλυμμένος dixisse solum Eupolidem, caeteros omnes unanimi consensu γέγλυμμαι dicere solitos: quod et falsum est et absurdum. Sed istud commentum et analogia Graecitatis et scriptorum usus redarguit. Notam pueris analogiam haec exempla confirmabunt: καταγλωττίζομαι habet κατεγλώττισμαι, ex ἀπογλυκαίνομαι formatur ἀπεγλυκασμένος, ex ἀπογλαυκοῦσθαι Alexidis fabula inscribitur ἀπεγλαυκωμένος, haud secus atque ἔγνωκα, ἐγνώρισμαι, κατεβλακευμένος similiaque formantur. Non est enim apud veteres reduplicationi locus ubi vocalis ε positione Attica producta est, et qua de causa ἔγνωκα dicebant eadem ἔγλυμμαι et ἐξέγλυμμαι formabatur. Eupolis igitur non solus sed cum omnibus ita loquebatur, et sequiores demum γέγλυμμαι coeperunt dicere: neque tamen omnes, nam recte διέγλυπται scripsit Androsthenes apud Athen. p. 93. C οὐ διέγλυπται δὲ ἀλλὰ λεῖον τὸ ὄστρακον ἔχει. Sequiores postquam frequenter γέγλυμμαι, διαγέγλυμμαι, ἐγγέγλυμμαι caett. scribere coepissent, factum est ut antiquior forma ad novum usum refingeretur. Cuius rei multa exempla in eodem huius verbi composito ἐγγλύφω Herodotus habet, apud quem vitiose nunc scribitur II. 106 ἑκατέρωθι δὲ ἀνὴρ ἐγγέγλυπται et 148 ἐν τῇ ζῷα μεγάλα ἐγγέγλυπ-

ται et saepius alibi. Suspicor ΕΝΕΓΑΤΠΤΑΙ genuinum esse et probum, librarios ad id quod solebant ipsi dicere subinde delapsos esse.

Quum longo usu *γέγλυμμαι* invaluisset exstitit aliquis, qui veterem usum demonstrare volens Eupolidis versum apposuit, quum quovis alio auctore uti potuisset.

Phrynichus Athen. p. 474 B.

ἑκατὸν ἂν τῆς ἡμέρας ἔκλαιεν οἴνου κανθάρους.

Absurdum esse *ἔκλαιεν* nemo negat. Meinekius recepit Letronnii levem correctiunculam *ἔκαεν*; sed aliud est *ὀπτᾶν*, opinor, aliud *κάειν*, et quia haec dicitur fecisse Chaerestratus *κεραμεύων οἴκοι σωφρόνως* suspicor pro *ἔκλαιεν* reponendum esse *ἔπλαττεν*, quod boni *κεραμέως* artificium est.

Phrynichi fragmentum *ἐκ τῶν Σατύρων* apud cognominem Grammaticum Epitom. p. 266 Lob. abiicit Meinekius, quoniam »*ex pluribus Aristophanis locis temere conflatum est, ut recte vidit Dindorfius.*" Phrynichus sic scribit cum ridicula gravitate ut solet: Ε ὐ α γ γ ε λ ί ζ ο μ α ί σ ε: *καὶ περὶ ταύτης τῆς συντάξεως διασκεπτόμενος ἐπὶ συχνὸν δήτινα χρόνον εἴτε αἰτιατικῇ συντακτέον αὐτὸ πτώσει, εἴτε δοτικῇ εὑρίσκω κατὰ δοτικὴν ἡρμοσμένον.* Hem acutum hominem et optime Graece scientem. Diu et multum quaesivit utrum *εὐαγγελίζομαί σε* an *σοι* esset dicendum, quasi ulla possit esse dubitatio, quin *εὐαγγελίζομαί σοί τι* id est *φέρω σοι ἀγγελίαν ἀγαθήν* unice verum esset, quod omnium Veterum usus confirmat. Deinde duo exempla affert ex poëtis comoediae antiquae. Alterum Aristophanis: *Ἀριστοφάνους μὲν οὕτω λέγοντος ἐν τοῖς Ἱππεῦσιν·* (vs. 642)

Εὐαγγελίσασθαι πρῶτος ὑμῖν βούλομαι.

Phrynichi alterum: *Φρυνίχου δὲ τοῦ κωμῳδοῦ ἐν τοῖς Σατύροις οὕτως· ὅτιὴ πρὶν ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς βουλὴν ἔδει καὶ ταῦτ' ἀπαγγείλαντα πάλιν πρὸς τὸν θεὸν ἥκειν, ἐγὼ δ' ἀπέδραν ἐκεῖνον δευριανὸν δεῖ*: in quo loco initium vitiosum est et finis, praeterea excidit versiculus ipse in quo esset id, quamobrem locus afferretur. In *ὅτιὴ πρίν* quid lateat non exputo. Caetera sic restituerim:

ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς βουλὴν ἔδει
καὶ ταῦτ' ἀπαγγείλαντα πάλιν πρὸς τὸν θεὸν
ἥκειν. ἐγὼ δ' ἀπέδραν ἐκεῖνον δεῦρ', ἵνα

εὐαγγελίσωμαι πρῶτος ὑμῖν τἀγαθά.

quae ex quibus Aristophanis locis temere conflata sint exspecto qui me doceat. Perspicuum est in verbis ἐκεῖνον δευριανὸν δεῖ lacunam esse. Scriptum olim erat δευρια * * * ον δεῖ. Ἵνα scribi solet ἵα, lineola per ι ducta. Quod addit Phrynichus apud Platonem legi εὐαγγελεῖς spectat ad locum in Republ. IV. p. 432 D. εὖ ἀγγέλλεις, ἦ δ' ὅς. Probavit εὐαγγελεῖς Dindorf. ad Steph. Thes. comparans

κακαγγελεῖν μὲν ἴσθι μὴ θέλοντά με,

apud Demosth. p. 315, 22 et Photium: Εὐαγγελεῖν ὑφ' ἓν λέγουσι καὶ κακαγγελεῖν, sed poëtis haec omnia relinquenda censeo ut et ψευδαγγελεῖν, quo Aristophanes utitur in Avibus vs. 1340

ἔοικεν οὐ ψευδαγγελήσειν ἄγγελος.

quamquam Bergkius quoque ineptum ψευδαγγελῆς εἶν' ἄγγελος servavit. Denique εὐαγγελεῖς, (quod certe idem significat atque εὐαγγελίζει) a Platonis sententia alienum est, quae est: *Bene narras, inquit.* Simillimum est in eadem re καλὰ δὴ παταγεῖς, quo Plato utitur in Euthydemo pag. 293 D. ubi libri καλὰ δὴ πάντα λέγεις, scholiasta καλὰ δὴ πάντ' ἄγεις: ἀντὶ τοῦ ἀγγέλλεις, ἐπὶ τῶν αἴσια ἀγγελλόντων. Ἀριστοφάνης Γεωργοῖς. Hunc quoque flosculum ex Aristophane Plato decerpsit. Veram lectionem servavit Hesychius ubi stolidus scriba καλάδη πατατεῖς dedit. Emendate Photius, quem Suidas describit, unde viri docti Platonem emendarunt. Bergkius tamen in Aristophanis loco vitiosum καλὰ δὴ πάντ' ἄγεις retinuit.

Percurram nunc Aristophanis reliquias, in quibus paene otium fecit sollers et acuta criticorum industria, sed nemo omnia exhausit aut reperit: superest et nobis aliquid: etiam post venturis aliquid supererit.

Manifestum teneo scribarum mendum in Anecd. Bekk. p. 331, 24 Ἀγοράσαι λέγουσι, τὸ δ' ἀγορᾶν βάρβαρον. παραδειγμάτων δὲ μεστὰ πάντα. Qui haec olim scripsit volebat docere futuri formam ἀγορᾶν barbaram esse: Athenienses dicere ἀγοράσειν et exemplorum omnia plena esse. Affert tamen ex Aristophane ἀγοράσω | Ἀπαξάπανθ' ὅσ' ἂν κελεύῃς. Namque duobus modis in his sequiores peccare solebant: aut contractas Atticorum formas male resolvebant ἐλάσω dicentes, ἐξελάσω, βιβάσω, ἀναβιβάσομαι, ἐκπετάσω, κεράσω, κρεμάσω sim. aut contrahe-

bant inepte eas, in quibus σ non elidebant Athenienses, cuius vitii exemplum est *ἀγορᾶν* pro *ἀγοράσειν* dictum prorsus barbare. Eiusmodi barbarismum in *δανειῶ* pro *δανείσω* videsis apud Photium v. *Δανειῶ*. Ergo certissimum est non *ἀγοράσαι λέγουσι* sed *ἀγοράσειν λέγουσι* scriptum a grammatico olim fuisse. Nihil est in libris tritius quam ut futuris infinitivi aoristi substituantur quamquam plerique omnes Editores nescio quomodo librariis malunt credere quam iudicio uti, unde factum est ut permagna errorum id genus copia per novissimas editiones sit propagata temere reiectis passim criticorum emendationibus futuri temporis formas reponentium, cuius rei multa exempla apud multos iam alibi protulimus, plura etiam aliquando proferemus, ubi ad Historicos et Oratores emendandos accedere dabitur. Nunc paucula tantum e Lysia indicabimus, quae in emendatissimis editionibus probata circumferuntur: XII. § 19 *ἔχοντες — ὅσα οὐδεπώποτε ᾤοντο κτήσασθαι.* XIII. § 6 *νομίζοντες τὰ πράγματα ὡς αὐτοὶ ἠβούλοντο καταϛήσασθαι* et § 15 *οὐκ ἔφασαν ἐπιτρέψαι ταῦτα γενέσθαι* et § 47 *οὐκ ἔφασαν ἐπιτρέψαι τὴν εἰρήνην ποιήσασθαι.* Nempe dicebant: *οὐκ ἐπιτρέψομεν ταῦτα γενέσθαι*, non *οὐκ ἐπετρέψαμεν*, ut opinor. Itaque in indirecta oratione dicendum esse apparet: *οὐκ ἔφασαν ἐπιτρέψειν*, quemadmodum poterat dici: *ἔφασαν ὅτι οὐκ ἐπιτρέψουσιν.* Rectissime dicitur *ἐκέλευσαν ἀπελθεῖν, ἐδεήθη δοῦναι* et similia omnia, quoniam *ὁ κελεύων* Graece dicit *ἄπελθε* et *ὁ δεόμενος* solet *δός μοι, χάρισαί μοι, σύγγνωθί μοι* dicere. Contra *ὁ ὀμνὺς* dicebat *ἐμμενῶ τούτοις* non *ἐμμένω, ὁ ὑπισχνούμενος* non *δίδωμι* dicit sed *δώσω*, unde Antigonus *ὁ Ἐπίτροπος* a populo per iocum *ὁ Δώσων* appellabatur. Conturbant haec omnia Graeculi, sed quid in re certa Graeculorum errores moramur? In oratione funebri, quae in Lysiacas irrepsit, § 21 legitur: *ὁ τῆς Ἀσίας βασιλεὺς οὐκ ἀγαπῶν τοῖς ὑπάρχουσιν ἀγαθοῖς ἀλλ' ἐλπίζων καὶ τὴν Εὐρώπην δουλώσασθαι ἔϛειλε πεντήκοντα μυριάδων ϛρατιάν.* Non hoc Xerxes in animum induxerat *ὅτι ἐδουλώσατο*, sed *ὅτι δουλώσεται*, ut nihil sit certius quam *δουλώσεσθαι* esse reponendum. In eadem oratione vitium idem et in Aristophanis quodam loco commissum ubi obiter emendavero sponte ad Comici fragmenta revertar. Legitur § 28 *ἐξὸν γὰρ αὐτῷ χιλίαις ναυσὶ διαβιβάσαι κατὰ τὸ ϛενώτατον τοῦ Ἑλλησπόντου τὴν*

πεζὴν ϛρατιὰν ἐκ τῆς Ἀσίας εἰς τὴν Εὐρώπην οὐκ ἠθέλησεν ἡγούμενος τὴν διατριβὴν α ὐ τ ῷ πολλὴν ἔσεσθαι: corruptum est αὐτῷ, cui quid sit substituendum dicam ubi prius Aristophanis locum adscripsero, in quo plane eadem corruptela inest. Legitur in *Pace* vs. 683.

ἀποϛρέφεται τὸν δῆμον ἀχθεσθεῖσ' ὅτι
αὐτῷ πονηρὸν προϛάτην ἐπεγράψατο.

vitiosum esse αὐτῷ manifestum est: non fert loculio ἐπιγράφεσθαι προϛάτην otiosum pronomen: si quis προϛάτην ἐπεγράψατο id eum *sibi* facere non *alteri* satis apparet. Itaque nemo addit: ne Lucianus quidem, cui reddidimus in libello de morte Peregrini LXVIII. § 11 καὶ προϛάτην ἐπεγράφοντο· μετὰ γοῦν ἐκεῖνον ἔτι σέβουσι τὸν ἄνθρωπον τὸν ἐν τῇ Παλαιϛίνῃ ἀνασκολοπισθέντα, pro scriptura Codicum: καὶ προϛάτην ἐπέγραφον· τὸν μέγαν γοῦν ἐκεῖνον κτἑ. Quid igitur? Quod in senarii initio legebatur ΤΤΩΠΟΝΗΡΟΝ male expletum est αὐτῷ πονηρόν, quum debuissent scribere:

ο ὕ τ ω πονηρὸν προϛάτην ἐπεγράψατο.

Improbum esse Demagogum dicere non satis erat: valebat iam tum quod apud Menandrum est:

προϛάταισι χρώμεθα
ἀεὶ πονηροῖς, κἄν τις ἡμέραν μίαν
χρηϛὸς γένηται δέκα πονηρὸς γίγνεται.

sed *tantam* improbitatem hominis, cui respublica committeretur, nondum viderant. Eodem exemplo in funebri oratione corrigendum est: ἡγούμενος τὴν διατριβὴν ο ὕ τ ω (*si sic faceret*) πολλὴν ἔσεσθαι. * ΤΤΩ in αὐτῷ facile abiit, quia ι scribarum arbitrio ubique additur vel demitur, ut nemo nescit. Notissima ea res insperatam lucem afferet fragmento Aristophaneo in scholiis ad Aves vs. 538 ὥ σ π ε ρ κ ε ν ε β ρ ε ί ω ν: τὰ θνησιμαῖα κρέα οὕτως ἐκάλουν·

οὐκ ἔσθ' ᾧ κενέβρειον ὅταν θύσῃ.

Erotianus p. 204. Κενέβρεια: τὰ νεκριμαῖα κρέα οὕτω καλοῦνται, ὡς καὶ Ἀριϛοφάνης·

οὐκ ἔσθ' ὃ κενέβρειον ὅταν θύῃς τι καλεῖ με.

Legitur ἔσθ' ᾧ in optimis libris: ἔϛαι nescio cuius temeraria correctiuncula in Aldinam irrepsit, quod arripuit Dindorfius, probavit Bergkius, qui edidit:

οὐκ ἔςαι, κενέβρειον ὅταν θύσῃς τι, καλεῖν με.

Risum movet κενέβρειον θύειν: eiusdemmodi est quod apud Hieroclem σχολαςικός, lepidum caput, coquum iubet: ἕωλόν μοι ὄρνιν ἀπόσφαξον. Natum est ἔσθ' ᾧ ex ΕΣΘΩ, quod sanissimum esse intelliges si mecum rescripseris:

οὐκ ἔσθω κενέβρειον, ὅταν θύσῃς τι κάλει με.

Nihil offensionis habet forma antiquior ἔσθω pro ἐσθίω posita in dactylico versu, qui aut e vetere poëta sumtus est, aut (ut plerique hexametri in Comoedia) ad carminis Epici exemplum adumbratus. Sed ne in senariis quidem Comici priscis formis ἔσθω et ἔδω abstinebant. Alcaeus Athen. p. 316 C.

ἔδω δ' ἐμαυτὸν ὥσπερ πουλύπους.

et Philippides Athen. p. 230. A.

ὅταν ἀπορουμένους μὲν ἀνθρώπους ἴδω
ἐλευθέρους, μαςιγίας δ' ἐπ' ἀργυροῦ
πίνακος ἄγοντος μνᾶν τάριχον ἐνίοτε
δυοῖν ὀβολοῖν ἔσθοντας ἢ τριωβόλου.

Caeterum quod Aristophani restituimus οὐκ ἔσθω κενέβρειον per se ipsum tam appositum est et evidens, ut verbum amplius addere non sit opus.

Bene constituerunt docti homines facetum Aristophanis senarium apud Pollucem VI. 31.

τὸν Πειραιᾶ δὲ μὴ κεναγγίαν ἄγειν,

quod dictum est ut ἑορτὴν ἄγειν, et quemadmodum rusticus ille apud Theophrastum rogitat in Charact. cap. IV εἰ σήμερον ὁ ἀγὼν νουμηνίαν ἄγει, et ἀπαςίαν ἄγειν in Nubibus vs. 621. In codd. est τὸν πειραιέα errore tam pervulgato quam manifesto, et tamen praeter poëtas omnes omnium editiones obsidet. Nihil potest esse certius quam quidquid in -αιεύς, -ιεύς et -οεύς exeat perpetuo in casibus obliquis contrahi solere. Passim id veteres magistri inculcant sed praevalet futilis auctoritas librorum, in quibus regnat vitiosa sequiorum συνήθεια. Testis est Apollonius περὶ ἀντωνυμ. p. 126 B. Ἀττικοὶ Εὐβοᾶς φασί. Editur tamen Εὐβοέας apud omnes. Suidas v. Ἀτρέα ex nescio quo descripsit: (Ἀττικοὶ) τὰς ἀπὸ τῶν εἰς -εύς αἰτιατικὰς καθαρὰς συναιροῦσι χοᾶ, Μηλιᾶ, Σουνιᾶ. Similia multi alii admonent, quibus nemo auscultat. Apud omnes saepe leges Μηλιέας, Πλαταιέας, Θεσπιέας, Ἑςιαιέας,

Ἡραιέας, Δωριέας sim. aut Παιανιέα, Λευκονοέα, Αἰγιλιέα, Στειριέα aut Αἰγιλιέως, Στειριέως, Κηφισιέως, Ἐρχιέως, Μηλιέως aliaque permulta, quae numquam Veteribus in usu fuerunt neque umquam in antiquis libris scripta fuisse vetusta quaedam vitia demonstrant. In Thucydidis libris I. 107 antiquum mendum ἐς δωριᾶς intactum servavit Δωριᾶς, quod verum est. Nihil aliud sibi vult Hesychii glossa, quae mirifice doctis imposuit: Δωριάς: δωριάς. Emenda Δωριᾶς: Δωριέας et ad hunc ipsum Thucydidis locum scito esse referendum. Permultas λέξεις Thucydideas in suam farraginem Hesychius recepit, qui simillima habet et alibi, quale est Χαςιᾶ: τὸν ἀπὸ δήμου et Αἰγιλῶς: (Cod. apud Schow.) ἀντὶ τοῦ Αἰγιαλέως. Ἀττικῶς. Lege: Αἰγιλιῶς: ἀντὶ τοῦ Αἰγιλιέως. Hinc Αἰγιλιῶς redde Demostheni et aliis. Στειριῶς Atticos dicere testis est Steph. Byzant. v. Στειρία, sed vitiose tamen apud Lysiam editur XVI. 15 πολλῶν ἐνθανόντων ὕςερον ἀνεχώρησα τοῦ σεμνοῦ Στειριέως τοῦ πᾶσιν ἀνθρώποις δειλίαν ὠνειδικότος, ubi genuinum est Στειριῶς et ὕςερος pro ὕςερον. Eodem iure in Lysiae orat. XXIII rescribendum ubique est Πλαταιᾶ, Πλαταιῶν, Πλαταιᾶς et eodem modo si quid huiusmodi in caeteris scriptoribus Atticis est depravatum.

Quam multae Thucydideae λέξεις sine auctoris nomine in Hesychianis copiis dispersae sint nemo ignorat qui in Thucydide diu versatus Hesychium evolvit. Quis punctum temporis poterit dubitare quin Hesychii glossa: Ἐξεδιήτει: τὸ ἔξω τῆς νομίμου διαίτης ἐγεγόνει. in hunc modum sit emendanda: Ἐξεδεδιήτητο: ἔξω τῆς νομίμου διαίτης ἐγεγόνει, et sumta ex Thucydide I. 75 εἴ τί που ἐξεδεδιήτητο τῶν καθεςώτων νομίμων. Res manifesta est. Saepius ex Hesychio vera scriptura Thucydidi reddi potest, cuius rei nunc quidem uno exemplo defungar. Editur apud Thucydidem I. 77 ἐλασσούμενοι γὰρ ἐν ταῖς ξυμβολαίαις πρὸς τοὺς ξυμμάχους δίκαις, quamquam facile apparet δίκας ξυμβολαίας non bene Graece appellari τὰς κατὰ ξύμβολα δίκας vel τὰς ἀπὸ ξυμβόλων, quas dici manifestum est. Nempe συμβολαῖος adiectivum est quod respuit Graecitatis et ratio et usus. Ἐμβόλιμος Graecum est et ἐκβόλιμος et ὑποβολιμαῖος: ἐμβολαῖος etc. Graeca non sunt. Quid multa? Servavit Historici manum solus Hesychius v. Ξυμβο-

λιμαίας δίκας: Ἀττικοὶ τὰς κατὰ συμβόλαια, ubi nemo dubitabit emendare τὰς κατὰ σύμβολα, collato Harpocrat. v. Σύμβολα et multis Oratorum locis, neque quisquam, ut opinor, repugnabit si Thucydidi suum reddetur: ἐν ταῖς ξυμβολιμαίαις πρὸς τοὺς ξυμμάχους δίκαις. Non tamen heri aut nudius tertius natus error est, qui nostros codices omnes obsidet: apud ipsum Hesychium depravata scriptura conspicitur v. Συμβολαίας δίκας: τὰς κατὰ συμβολαῖον (σύμβολα): qui locus non emendandus sed cum contemtu abiiciendus est, quemadmodum sexcenties apud Hesychium eadem glossa alibi integra et incorrupta legitur, alibi vitiosa et depravata. Servavit, ut hoc utar, intactum Thucydideum: Διοκωχή: διάςασις χρόνου τινός, servavit συνοκωχότε apud Homerum, servavit κατοκωχή et μετοκωχή. Servavit ἀνοκωχή quoque, sed ita ut alio loco vitiosam formam Ἀνακωχή suo praesidio muniverit. Non est dubitatio ulla quin Thucydidi ubique ἀνοκωχή et διοκωχή sint restituenda, quidquid adversari videntur indocti Graeculi, qui pertinaciter α pro ο ubique substituunt, adeo ut apud Hesychium quoque contra litterarum seriem scripserint:

Διοίσουσι: διαφέρουσι (quae bellissima interpretatio est.)
Διακωχή: διάςασις χρόνου τινός.
Δι' ὀλίγου: ἀντὶ τοῦ μετ' ὀλίγον.

sed neminem fallent amplius, qui auream Valckenaerii annotationem perpenderit ad Ammonium pag. 23 sqq. et Piersoni ad Moeridem pag. 220. qui nondum legerant Grammaticum in Anecd. Bekk. pag. 406, 19 Ἀνοκωχήν: διὰ τοῦ ο τὴν ἀνοχὴν λέγουσι. πολὺ δέ ἐςι παρὰ Θουκυδίδῃ. Subridentes igitur legimus apud Photium:

Παροκλάζων: γονατίζων.
Παροκωχή: παροχὴ παρὰ Θουκυδίδῃ ὡς ἡ ἀνακωχή καὶ διακωχή.

neque feremus amplius apud Thucyd. VI. 85 νεῶν παροχῇ pro παροκωχῇ a Graeculis male sedulis correctum. Συνοκωχή feliciter Correctorum manus evasit apud Hippocratem et Erotianum et Hesychium v. Συνοκωχότε: ἐπισυμπεπτωκότες (lege -ότε). συνοκωχὴ γὰρ ἡ σύμπτωσις, unde Valckenaerius dudum emendavit Homeri locum Iliad. B. 218.

φολκὸς ἔην, χωλὸς δ' ἕτερον πόδα, τὼ δέ οἱ ὤμω
κυρτώ, ἐπὶ ϛῆθος σ υ ν ο χ ω χ ό τ ε.

quamquam et Bekkerus et Dindorfius in nuperrima Editione vitiosam scripturam συνοχωκότε male servarunt. Κατοκωχή aetatem tulit apud Platonem duobus locis: in Phaedro pag. 245 A. τρίτη δὲ ἀπὸ Μουσῶν κατοκωχή τε καὶ μανία, ubi in plerisque libris est manifesta interpolatio κατοχή, et in Ione p. 536 C. θείᾳ μοίρᾳ καὶ κατοκωχῇ, quamquam tralaticium vitium κατακωχῇ in longe plurimis apparet. Natum hinc κατοκώχιμος in summo ubique periculo est ne aut in κατακώχιμος abeat aut alio quo vitio depravetur. Hesychius Κ α τ ο κ ω χ ή: κατοχή, et Κ α τ ο κ ώ χ η μ α: κάτοχον, ἐχυρόν, ubi rescribendum: Κ α τ ο κ ώ χ ι μ ο ν: κατόχιμον, ἐνέχυρον, idque perite Isaeo restituit Dobraeus in Advers. I. p. 288 et Dindorfius ad Steph. Thes. διεκώλυε τὸ χωρίον πραθῆναι, ἵνα κατοκώχιμον γένηται pro κατόχιμον. Facile his vincam κατακώχιμα apud Moeridem ex eodem errore manasse et sicubi alibi apud Veteres ea forma legitur certa emendatione esse utendum et ἀνακωχή (unde initium duximus) non minus depravatum esse quam παρακωχή aut διακωχή. Nulla umquam Grammaticorum auctoritate effici poterit ut inter ἀνακωχή et ἀνοκωχή aliud discrimen esse credamus nisi quod hoc probum et genuinum est, illud ex Graeculorum inscitia profectum et τοῦ πονηροῦ κόμματος. Contemnendum igitur censeo Ammonium sic scribentem: Ἀ ν α κ ω χ ή καὶ ἀ ν ο κ ω χ ή διαφέρει. Ἀνακωχή μὲν γάρ ἐϛιν ἡ ἐπὶ τῶν νεῶν ἀναχώρησις, ἡ δὲ διὰ τοῦ ο ἀνοκωχή ἀνοχὴ μικρὰ πολέμου. Nae multum falluntur qui librum περὶ διαφόρων λέξεων ab antiquo et docto Grammatico conscriptum esse opinantur. Tam multa continet et levissima et falsissima ut sequioris aetatis farraginem esse undecumque collectam facile demonstrari possit, quod lubenter alias faciam. Una atque eadem est ἀνοκωχὴ ἤτοι τοῦ πολέμου ἀντὶ τοῦ ἐκεχειρία ἢ νεῶν ἐπ' ἀγκύρας ἀποσαλευουσῶν. Nihil igitur ne Hesychio quidem credendum, ubi veluti ex antiquis λέξεσιν expromit: Ἀνακωχεῖν, Ἀνακωχεύειν, Ἀνακωχή, Ἀνακωχῆς et Ἀνακωχήσαντες, namque ἀνακωχεῖν nihili vocabulum est, ἀνακωχεύειν ex ἀνοκωχεύειν depravatum, cuius simplex forma apud ipsum Hesychium exstat: Ὀ κ ω χ ε ύ ε ι ν: ἔχειν, συνέχειν: itaque ἀνέχειν veteribus ἀνοκωχεύειν dicebatur, quae

forma et Herodoto saepius reddenda et Sophocli in Electra vs. 722 ἔξω παραστπᾷ κἀνοκωχεύει pro κἀνακωχεύει, et sicubi apud Veteres et probatos scriptores occurrit. Sequioribus quominus vitiosum ἀνακωχεύειν relinquatur nihil caussae est, ut qui *»linguae suae rationem saepe minus perspectam habuerunt"* ut rectissime iudicat Pierson. ad Moerid. p. 221. Neque quemquam Grammaticorum auctoritas commovere debet pravas et absurdas scripturas utcumque interpretantium, quale est in Bekkeri Anecd. I. 391, 11. Ἀνακωχῆς: ἀναπαύσεως, ἐνδόσεως, τῆς πρὸς μικρὸν ἐν πολέμῳ εἰρήνης. ἀνακωχὴ δὲ εἴρηται παρὰ τὸ ἄνω τὰς ἀκωκὰς ἔχειν, ubi et etymologiam absurdam vides et scripturam. Eiusdem igitur farinae est quod praecepit: Ἀνακωχεύειν: τὸ ἐν πελάγει χειμῶνος ὄντος ςήσαντας (lege ςείλαντας) τὰ ὀθόνια σαλεύειν, quod nihilo sanius est quam quod in vicinia apparet Ἀναίδην: ἀθρόως, σφοδρῶς, quum pueri sciant ἀνέδην ex ἀνιέναι natum scribi oportere, neque Ἀνόκαιον p. 405, 32 apud Xenophontem significat τὸ ὑπερῷον οἴκημα sed ἀνώγαιον, Anabas. V. 4. 29 κάρυα ἐπὶ τῶν ἀνωγαίων ἦν πολλά, quamquam ne hoc quidem genuinum esse suspicor sed ἐπὶ τῶν ἀνώγεων, ut Athenienses omnes dicere assolent. Non minus foedi errores ab ipso commissi (ut litterarum series arguit) apparent 370, 30 Ἀκάλλειν: ἰδίως τὸ τῇ οὐρᾷ σαίνειν, imo vero αἰκάλλειν. 376, 1 Ἀλέοιμι: ἀντὶ τοῦ θερμαίνοιμι: debebat Ἀλεαίνοιμι — θερμαινοίμην scribere ex Aristoph. Eccles. vs. 540. p. 381, 11 Ἀλωπόχρους: ὁ πολιός pro Ἀλφιτόχρους. p. 389, 9 Ἀμφιματῶσαι: ἀποδῦσαι pro ἀφιματῶσαι. p. 396, 25 Ἀνείληπτος pro ἀνήλιπτος. p. 398, 25 Ἀνεσίμου pro Ionico ἀναισίμου. p. 412, 6 Ἀνώνητον: ἀνωφελές pro ἀνόνητον. p. 414, 29 Ἀπάλλεις: ἀποπέμπεις pro ἀπιάλλεις. p. 440, 11 Ἀποψάς: ἀδελφοῦ ἢ ἀδελφῆς ὑποκόρισμα pro ἄπφα et, ut aliquando finem faciam, p. 448, 28 Ἀρύει: βοηθεῖ, apage istud ἀρύει oscitanter scriptum pro ἀρήγει. I nunc et isto teste in re dubia utere, aut crede librariis, qui multis partibus sunt etiam negligentiores et indoctiores.

Non prius Hesychium deponam de manibus quam correctionem loci Demosthenis nuper a me propositam novo Hesychii emendati praesidio munivero. Editur apud Hesychium:

Συμπλευσάντων: ὁμονοησάντων.

Συμπνευσμός: ὁμόνοια.

Quum aliud sit συμπλεῖν aliud ὁμονοεῖν nullo negotio viri docti veram lectionem repererunt, quae est συμπνευσάντων, sed unde glossa sumta esset nemo poterat reperire, quia olim in depravata scriptura latebat apud Demosthenem de corona pag. 284. ὡς οὐδ' ἂν εἴ τι γένοιτο ἔτι συμπνευσόντων ἂν ἡμῶν καὶ τῶν Θηβαίων, quod quamquam prorsus esset barbarum tamen nescio quomodo criticorum acumen adhuc effugerat.

Quod fertur dixisse Aristophanes in Bekkeri Anecd. p. 427, 3 ἀποβροχθίσαι pro καταπίνειν fieri non potest ut verum sit. Dixit καταβροχθίσαι, ut et alii passim et ipse alibi loquitur. Ἀποβροχθίσαι tam vitiosum est ac si quis ἀποπίνειν vellet pro καταπίνειν dicere.

Repetenda syllaba est in Aristophanis senario apud Athen. p. 422. E.

ἤδη παροινεῖς ἐμὲ πρὶν δεδειπνάναι.

scriba dare voluerat παροινεῖς εἰς ἐμέ, poëta dederat παροινεῖς ἐς ἐμέ.

Aristophanis fragmentum apud Athen. p. 1561. Ed. Dind. et scribarum socordia pessime depravatum est et eorum, qui difficilem lectu locum male legerunt. Bergkius haec affert: προειπὼν λυχνοῦχον οἴμοι κακοδαίμων φησὶν λυχνοῦχος ἡμῖν οἴχεται εἶτ' ἐπιφέρει καὶ πως επιρρασας τὸν λυχνοῦχον οἴχεται εἶτ' ἐπιφέρει καὶ ἔλαθες. ἐν δὲ τοῖς. Unum tantum recte vidit Bergkius, male repetita esse vocabula:

οἴχεται εἶτ' ἐπιφέρει καὶ.

In ipso Codice non sine aerumnis tandem vidi sic esse scriptum: καὶ πῶς ὑπερβὰς τὸν λυχνοῦχον, unde haec emergit manus poëtae: προειπὼν λύχνον·

Οἴμοι κακοδαίμων (φησὶν), ὁ λύχνος ἡμῖν οἴχεται.

εἶτ' ἐπιφέρει·

καὶ πῶς ὑπερβὰς τὸν λυχνοῦχον ἔλαθέ σε;

manifestum est enim in ἔλαθες· ἐν δὲ τοῖς nihil aliud latere. Praeterea ex hoc quoque scribae dormitantis errore colligitur eum describere vetustum codicem in versiculos breviores sic divisum ut scriptum esset:

ΔΑΙΜΩΝΦΗΣΙΝΛΥΧΝΟΥΧΟΣΗΜΙΝ
ΟΙΧΕΤΑΙΕΙΤΕΠΙΦΕΡΕΙΚΑΙ

ΠΩΣΤΠΕΡΒΑΣΤΟΝΑΤΧΝΟΤΧΟΝ
ΕΛΑΘΕΣΕΕΝΔΕΤΟΙΣΕΞΗΣ

librarius quum tertium versum descripsisset alias res agens secundum iterum descripsit et sic quartum subiecit.

In Aristophanis fragm. apud Stob. Floril. LVI. 1 Γεωργία dicitur:

τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποισιν Εἰρήνης φίλης
πιστὴ τροφός, ταμία, συνεργός, ἐπίτροπος,

recte quidem et vere modo scripseris:

τῆς πᾶσιν ἀνθρώποισιν Εἰρήνης φίλης.

Dubitatur in Aristophanis senario apud Schol. ad Nub. 699 et Suidam v. Τήμερος

ἰὼ Λακεδαίμων, τί ἄρα πείσει τήμερα;

utrum sic an Λακεδαῖμον sit scribendum. Dirimet hanc controversiam emendatus locus Photii, ubi editur: Λακεδαιμῶν: τὴν κλητικὴν περισπῶσιν. οὕτως Ἀριστοφάνης, edendum est: Λακεδαῖμον: τὴν κλητικὴν προπερισπῶσιν.

Mirificum Aristophanis fragmentum Macrobius affert Saturn. V. 18 ἤμουν ἄγριον βάρος. ἤτειρεν γάρ τοι μ' οἶνος οὐ μιγεὶς πόμ' Ἀχελῴῳ, unde Bergkius infelicissimos senarios exsculpsit. Habemus ipsius Macrobii interpretationem hanc: *Gravabar vino, cui aqua non fuisset admixta*, quae Latina Graecis non respondent, et repugnant plane Bergkianis

ἤγειρε γάρτοι μ' οἶνος οὐ μιγεὶς ποτῷ
Ἀχελωίῳ.

contraria prorsus sunt *gravabar vino* et ἤγειρέ μ' οἶνος, ut vides. Hoc unum expedire possum: in scriptura ΗΓΕΙΡΕΝ latet ἔτειρεν, quod verbum ab huius loci ratione non est alienum et legitur apud Aristophanem et alibi, quem locum proferam ut obiter veteri mendo liberem. Legitur in Lysistrata vs. 959

ἐν δεινῷ γ', ὦ δύστηνε, κακῷ
τείρει ψυχὴν ἐξαπατηθείς.

sed vitiose abundat praepositio in verbis ἐν δεινῷ κακῷ τείρει. Omnes dicebant τείρεσθαι κακοῖς, ὀδύναις, λύπαις, sim. Emenda igitur: ἦ δεινῷ γ', ὦ δύστηνε, κακῷ τείρει ψυχήν, quod dictum est eodem modo atque vs. 1031

ἦ μέγ', ὦ Ζεῦ, χρῆμ' ἰδεῖν τῆς ἐμπίδος ἔνεστί σοι.

et in Eupolidis fragmento in Orionis Anthol. p. 54

ἢ πολλά γ' ἐν μακρῷ χρόνῳ γίγνεται.

Restituenda videtur ea vocula Demostheni p. 84 ἢ σφόδρα γε βούλεται τοὺς Ἕλληνας ἐλευθέρους εἶναι, et pag. 1317 ἢ πολλοῦ γ' ἔδεόν τινας ἐγκαταλιπεῖν τῶν μὴ Ἀθηναίων, et apud Lysiam XXXI. 38 οὐκ ἂν ἄρα ἐτέθη. σφόδρα γ' ἂν repetita vocali scribendum: ἢ σφόδρα γ' ἄν.

Caetera in Aristophanis loco non expedio: neque μιγείς pro κραθείς et πόμα pro πῶμα positum neque Ἀχελώϊος pro Ἀχελῷος recte habent et est ulcus insanabile, ut nimis multa in Comoediae Antiquae reliquiis.

Nondum perfecta emendatio est loci Aristophanei apud Plotium et Suidam v. πρόδικον δίκην.

ἐγὼ γάρ, εἴ τι σ' ἠδίκηκ', ἐθέλω δίκην
δοῦναι πρόδικον ἐν τῶν φίλων τῶν σῶν ἐνί.

recte Porsonus correxit librorum scripturas εἴ τις ἢ δίκη θέλω et εἴ τις ἠδίκηκε θέλω, sed minus feliciter e vestigiis antiquae lectionis ἐνὶ τῶν φίλων τῶν σῶν vel ἓν τῶν φίλων τῶν σῶν ἕνι elicuit id quod vides. Intelligi enim non potest quid sit ἐν ἐνὶ τῶν φίλων τῶν σῶν ἐθέλω δοῦναι δίκην, namque prorsus sensu vacuum est ἔν τινι δοῦναι δίκην. Requiro praepositionem ἐπί, quae poni solet de eo, apud quem causa agitur, sive is iudex est vel arbiter, sive Rex vel magistratus, apud quem quaeritur iudiciumque exercetur. Trita sunt ἐπὶ τοῦ διαιτητοῦ, ἐπὶ τῶν διαιτητῶν, ἐπὶ τῶν δικαστῶν similiaque multa, ut ἐπὶ τοῦ Φιλίππου δικάζεσθαι, quae omnibus nota sunt. Itaque Aristophani reddendum censeo ἐπὶ τῶν φίλων τῶν σῶν τινός. Per hanc occasionem gravi errore absolvam Plutarchum in Ciceronis vita cap. IX. ubi editur: λέγεται δὲ καὶ Λικίνιος Μάκερ κρινόμενος κλοπῆς ὑπ' αὐτοῦ ἔτι τὴν ψῆφον τῶν κριτῶν διαφερόντων καθαρὸν ἱμάτιον ὡς νενικηκὼς λαβὼν αὖθις εἰς ἀγορὰν προϊέναι. Absurdum est κρινόμενος κλοπῆς ὑπ' αὐτοῦ, quasi vero Licinius Macer *a Cicerone praetore* de repetundis fuerit accusatus. Satis constat Licinium *apud Ciceronem praetorem*, qui de repetundis quaerebat, accusatum damnatumque esse, vide Valerium Maximum IX. xii. 7. Itaque emendandum est κρινόμενος κλοπῆς ἐπ' αὐτοῦ: Plutarchum enim praepositione ἐπί eo sensu passim videbis utentem, ut in Caesaris vita cap. IV. ὁ Καῖσαρ συνηγόρευσεν αὐτῇ Πόπλιον Ἀντώνιον διωκούσῃ δωροδοκίας ἐπὶ Λευ-

κούλλου. Caeterum quae fuerit Ciceronis in reum Macrum aequitas, de qua ipse ad Atticum scribit I. 4. 2, ex Plutarcho negligenter admodum scribente cognosci non potest, luculenter ostendet Valerius Maximus l. l.

Turpissimum vitium commissum a scribis est in verbis Aristophanis apud Pollucem X. 93 ἐν δὲ Ταγηνιςαῖς ὠνόμαςαί τι καὶ μ ε λ ι τ ή ρ ι ο ν ἄ γ γ ο ς. Eodem modo peccatum apud Antiphanem Pollucis X. 179.

ἀγγεῖον ἀλφιτήριον κόϊξ.

sic enim Meinekius scripturam librorum ἀγγεῖον ἀλφιτήριον ὁ κόϊξ ἐςίν in iambos coegit, non facturus si animadvertisset quam vitiosa forma esset ἀλφιτήριος, quam haud secus atque μελιτήριος respuit Graecitas. Graeca sunt οἰνηρός, ut apud Cratinum Athen. p. 494. c.

οὐδ' ὀξύβαφον οἰνηρὸν ἔτι κεκτήσεται.

et Alexidem Athen. p. 441. d. καὶ Ζωπύρα | οἰνηρὸν ἀγγεῖον. Σιτηρός: Photius Σιπύα: σιτηρὸν ἀγγεῖον. Μυρηρός: Aristophanes Poll. X. 119 τῆς μυρηρᾶς ληκύθου, et in noto fragmento Sophoclis:

χωρὶς μυρηρῶν τευχέων πνέουσ' ἐμοί.

Ἀνθρακηρός: Alexis Poll. X. 111.

Ἀριςογείτονα
τὸν ῥήτορ' εἶδον λάρκον ἠμφιεσμένον
τῶν ἀνθρακηρῶν.

Eiusdem analogiae sunt ὀξηρός, γαρηρός, μαζηρός, ἐλαιηρός, ἰχθυηρός, alia non pauca, ut dubitari nullo pacto possit quin scripserit Aristophanes μελιτηρόν, Alexis ἀλφιτηρόν. Reddi eadem opera ἀλφιτηρόν Theophrasto poterit, qui in Characteribus cap. XVI. τὸν δεισιδαίμονα describens vulgo scripsisse putatur: καὶ ἐὰν μῦς θύλακον ἀλφίτων διαφάγῃ πρὸς τὸν ἐξηγητὴν ἐλθὼν ἐρωτᾶν τί χρὴ ποιεῖν, ubi in eximio Codice Palatino scriptum esse vidi: θύλακον ἀλφίτην litteris την praecedenti vocali suprascriptis. Repone θύλακον ἀλφιτηρόν: praeterea διαφάγῃ corruptum est quum διατράγῃ Theophrastus dedisset. Fidem faciat Comicus incertus apud Clementem Alexandr. Strom. VII. p. 842.

Ἂν μῦς διορύξῃ βωμὸν ὄντα πήλινον,
κἂν μηδὲν ἄλλ' ἔχων διατράγῃ θύλακον,

ἀλεκτρυὼν τρεφόμενος ἂν ἐφ' ἑσπέρας
ᾄσῃ, τιθέμενοι τοῦτο σημεῖόν τινες,

ubi verum esse suspicor: τιθέμεθα τοῦτο σημεῖόν τινος, *portendere hoc* aliquid *credimus.* Bion Borysthenita apud eundem: τί δὲ καὶ θαυμαςὸν εἰ ὁ μῦς τὸν θύλακον διέτραγεν οὐχ εὑρὼν ὅ τι φάγῃ. Διατρώγειν haec mures solent, non διεσθίειν, sed saepe vidi διατραγεῖν et διαφαγεῖν inter se permutari, quoniam in veterum Codicum scriptura φ et τρ simillimo ductu exarantur. Manifesta res est in Dione Cassio LXXII. 21. φύλλα δάφνης αὐτός τε διέφαγον καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς πλησίον μου καθημένους διατραγεῖν ἔπεισα, nam quis dubitabit quin διέτραγον recte sit emendatum. Idem vitium ὁδοῦ πάρεργον bis ex Plutarcho eximi poterit: in Marcello cap. XXVIII. ἀλλὰ πολλὰ σημεῖα ἐτάραττον αὐτὸν καὶ μύες τὸν ἐν Διὸς χρυσὸν διαφαγόντες. *Mures in aede Iovis aurum rosisse* scribit Livius XXVII. 23, emenda autem διατραγόντες, et in Sylla cap. VII. μυῶν ἐν ἱερῷ χρυσὸν ἀνακείμενον διαφαγόντων, imo διατραγόντων. Obsequens cap. 79. *Frusinone aurum sacrum mures adroserunt.* Sic igitur apud Theophrastum μῦς οὐδὲν ἀλλ' ἔχων, οὐχ εὑρὼν ὅ τι φάγῃ, *rosisse* dicitur non θύλακον ἀλφίτων (μεςόν) sed θύλακον ἀλφιτηρὸν (κενόν). De ipsa forma ἀλφιτηρός non ἀλφιτήριος neminem dubitaturum esse arbitror.

In Aristophanis loco apud Poll. VII. 13 legerim:

κράτιςον ἡμῖν εἰς τὸ Θησεῖον δραμεῖν,
ἐκεῖ δ' ἕως ἂν πρᾶσιν εὕρωμεν μένειν.

quod editur ἐμοὶ | κράτιςόν ἐςιν non satis bene convenit cum πρᾶσιν εὕρωμεν. Deliberant inter se servuli de fuga capessenda.

Satis alibi demonstravimus non κέχρισμαι et χρίσμα dixisse Veteres, ut πέπρισμαι et πρίσμα, quamquam et πρίω priorem producit, sed κέχριμαι et χρῖμα, ut κεκόνιμαι et μήνιμα. Deprehenditur igitur fraus Graeculorum in verbis:

ὁ δ' αὖ Σοφοκλέους τοῦ μέλιτι κεχρισμένου
ὥσπερ καδίσκου περιέλειχε τὸ ςόμα,

quae ex Aristophane affert Dio Chrysostomus II. p. 273. Dioni ita licebat dicere, κεχριμένου dixit Aristophanes, ut Magnes dixerat apud Athen. p. 690. c.

λούσαντα δεῖ καὶ βακκάριδι κεχριμένον.

et Eubulus Athen. p. 557. f.

οὐδ' ὥσπερ ὑμεῖς συκαμίνῳ τὰς γνάθους
κεχριμέναι.

et ipse Aristophanes in Stob. Floril. CXXI. 18, cui reddidimus:

προὐκείμεθ', οὐδὲ βακκάρει κεχριμένοι,

ubi librorum scriptura κατακεκριμένοι manifesta servat formae antiquae vestigia, quae veteribus ubique restituenda est.

Vitium ultro invexit Bergkius in Aristophanis versiculum apud Eustathium p. 1442, 4.

ἔφευγε κἀγὼ τῆσδ' ὑπαντὰξ εἰχόμην.

quod si in omnibus libris esset certa correctione reponi potuisset τῆς ὑπαντάξ, quod habent omnes. Comparari debebat incerti comici locus apud Etymol. p. 365, 25.

ὅςις τῆς ὁδοῦ
ἡγήσεταί σοι τὴν ἐπιτάξ,

cui et ipsi τὴν ὑπαντάξ censeo esse reddendum: ἡ ὑπαντὰξ (ὁδός) quo sensu dicatur perspicuum est, ἡ ἐπιτάξ de via dictum quid sit expulare non valeo. Nihil autem tritius est quam ὁδόν in talibus omittere, cuius rei exempla afferre putidum est. Afferam potius locum, ubi male seduli lectores ὁδόν de suo addiderint. Creditur dixisse Lysias in orat. III. § 35. ἐγὼ δὲ ἑτέραν ἀπελθὼν ὁδὸν ᾠχόμην: quicumque sentiet quam importuno loco ὁδόν sit interpositum facile sentiet interpolatum esse. Adverbium ἐπιτάξ apud Hesychium delitescit in ridiculo vitio ἐπιζάξ: quod ita explicatur ut Interpres nihil certi scire videatur: ἐπὶ τὰ ἀριςερὰ καὶ ἐπ' εὐθείας καὶ ἐπὶ τὴν σύντομον καὶ ἐκ πλαγίου. Mirum si idem vocabulum haec omnia potuerit significare. Caeterum Z et T in vetustis libris scribebantur forma tam simili ut discerni non possent nisi ab eo qui quid Graecum sit et quid quoque loco sententia requirat expenderit. Non solebat hoc facere qui Hesychianam λέξιν ita constituit ut nunc in unico Marciano libro superest. Neque enim Ζιτᾶνα scripsisset pro Τιτᾶνα, neque contra Ταμίαν: ζημίαν pro ζαμίαν et Τώνα: ζώνη pro ζῶνα. Eodem modo emendanda est glossa: Ὠδάκτατον: ἔδακνον, imo vero ὠδάκταζον. Ioculare exemplum incogitantiae obiter addam. Editur Τῶν οὐτιῶν: οὐδαμῶς, quod scriptum est pro τῶν οὔτι: ὧν οὐδαμῶς ex Homeri locis, qualis est in Iliad. A. 160.

τῶν οὔτι μετατρέπῃ οὐδ' ἀλεγίζεις.

Recte docti homines correxerunt verba Aristophanis apud Plutarchum in Compar. Arist. et Menandri in hunc modum:

ὑπὸ τοῦ γέλωτος εἰς Γέλαν ἀφίξομαι.

vitiose scripti libri γελᾶν pro Γέλαν exhibent. In Γέλα secundam produci et analogia docet et poëtarum usus confirmat. Est autem Γέλα ex Γελόα contractum, quae forma comparanda est cum Μεσσόα, Μέσση apud Homerum similibusque. Argumento est τὸ ἐθνικόν, quod non est Γελῶος (ut apud Meinekium et plerosque scribi video) sed Γελῷος, nam nullum esse adiectivum Graecum in -ῶος exiens sed -ῷος ubique scribendum alibi monuimus. Fallitur Stephanus v. Γέλα scribens: τὸ ἐθνικὸν Γελῶος οὐ Γελαῖος, ὡς Ἄβρων καὶ ἡ συνήθεια. καὶ ἴσως ἀπὸ τοῦ γέλως τὸ Γελῶος. Ridicula haec suspicio est. Γελοαῖος, ut Οἰνοαῖος, in Γελῷος contractum est.

Non scripsit Aristophanes apud Steph. Byzant. v. Ἄργος.

οὐκ ἠγόρευον; οὗτός ἐςʼ οὐκ Ἀργόλας.

namque οὐκ ἔςʼ Ἀργόλας utique scriptum oportuit. Quod in libris est οὗτός ἐστί γʼ οὐκ Ἀργόλας manu ducit ad:

οὐκ ἠγόρευον; οὑτοσί γʼ οὐκ Ἀργόλας.

Simillimum vitium est in Avibus vs. 32

ὁ μὲν γὰρ ὢν οὐκ ἀςὸς εἰσβιάζεται,

non dicitur enim ἔςιν οὐκ ἀςός pro ἔςι ξένος. Transpone igitur:

ὁ μὲν γὰρ οὐκ ὢν ἀςὸς εἰσβιάζεται.

Leve vitium inficit Comici versus apud Poll. VII. 66

τὴν πτέρυγα παραλύσασα τοῦ χιτωνίου
καὶ τῶν ἀποδέσμων, οἷς ἐνῆν τιτθίδια.

emenda οἷς ἐνῆν τὰ τιτθία. Articulus enim necessarius est et Attici τὰ τιτθία dicebant, non τιτθίδια.

Erotianus v. ἀνεκάς ex Aristophane affert:

ὁ μηχανοποιός, ὁπότε βούλει τὸν τροχὸν
ἐλᾶν ἀνεκάς, λέγε· χαῖρε, φέγγος ἡλίου.

ἐλᾶν est infelix Bergkii coniectura. Codd. ἐᾶν κἀνεκάς. Corrigendum censeo ἕλκειν ἀνεκάς.

In nobilissimo τῶν Δαιταλέων fragmento apud Galenum in praefat. Lex. Hippocr. in extremo vocabulo mendum insidet. Bergkius edidit:

τί ὑποτεκμαίρει καὶ κακῶς ἄνδρας λέγεις
καλοκἀγαθεῖν ἀσκοῦντας. B. οἴμ', ὦ Θρασύμαχε,
τίς τοῦτο τῶν ξυνηγόρων τερθρεύεται;

optime ille quidem καλοκἀγαθεῖν reposuit sed minus feliciter ex τερύεται vel τηρεύεται elicuit id quod vides. Equidem emendandum esse τερατεύεται censeo, quod in ea re imprimis appositum verbum est de iis, qui monstra et portenta verborum loquuntur, quale est hoc ipsum καλοκἀγαθεῖν.

Quod Aristophanis fragmentum apud Plutarchum l. l. sequitur: τί δέ σοι δράσω κακόδαιμον ἀμφορεὺς ἐξοϛρακισθείς minus perite Bergkius sic redintegravit ut scriberet:

τί δῆτα δράσω σ', ὦ κακόδαιμον;

una tantum syllaba tralaticio errore vitiata est legendumque:

τί δὲ σὺ δρᾷς, ὦ κακόδαιμον;

Scribae Aristophani formam minus Atticam affricuerunt apud Suidam v. Αὔλειος.

πρὸς τὸν ϛροφέα τῆς αὐλείας ἐχίνου κεφαλὴν κατορύττειν,

usitatum est enim illis τῆς αὐλείου dicere et ἡ αὔλειος θύρα. Lysias I. 17 ἐψόφει ἡ μέταυλος θύρα καὶ ἡ αὔλειος. XII. 16 ἐπὶ τῇ αὐλείῳ θύρᾳ. Plato Sympos. p. 212 C. Solon apud Demosth. de F. L. p. 422.

αὔλειοι δ' ἔτ' ἔχειν οὐκ ἐθέλουσι θύραι.

Menander noto loco:

ὅρος γὰρ αὔλειος θύρα
ἐλευθέρᾳ γυναικὶ νενόμιϛ' οἰκίας.

et alii. Manifestum vitium ἐχίνου tenet libros omnes: σχίνου scribendum esse vidit olim Gaisfordus, cui temere Bernhardy obloquitur Harpocrationis locum adducens nihil huc pertinentem. Sunt autem in antiquis libris c et e permisceri solita, quia discrimen fere aciem fugit oculorum et illud νοῦς ὁρῇ non in alios minus quam in scribas valet. Exquisita quaedam exempla dedit Valcken. ad Herod. VIII. 5, in his Critonis apud Stob. Floril. III. 75 ubi in libris est ἐπωδὰς καὶ παιδείας ποτὶ λόγον ἐς τὸ αὐτὸ συνδραμοίσας, partem veri Valckenaerius reperit σπουδάς reponens, perfecit emendationem Hirschigius sic: σπωδᾶς καὶ παιδιᾶς — συνδραμοίσας. Plura dabit Porson. in Advers. p. 39. Apparet in his potissimum erroribus quam nihil scribae cogitent et quam nihil intelligant. Apud Hesychium

est: Ἀεπάσιον: ἀσμένως, χαίροντα, pro ἀσπάσιον, uti vides, et Ἀναθέης: βασιλίσσης pro ἀνάσσης. sic C et ϵ et O et Θ ab hominibus omnium rerum ignarissimis perpetuo perturbantur. Διεσοῦτο apud Hesychium est pro διέσσυτο, Θέοπις pro θέσπις, Θεόφατα pro θέσφατα, Ὑελεῖν pro ὑθλεῖν. In aliis non simplex vitium est, sed in duabus simul litterulis peccatur ut in Ἰάδος pro ἰλλός et Ἰάλασι pro ἰλλάσι, et Σκιλλεῖον pro σκιαδεῖον. Sic Τετάργιστο: ἐκορέσθη, ἐπλήσθη monstrum est ex τετάρπετο natum confusis Π — ΓΙ et C — ϵ. Sic Σφετρίδες: ἐπιβλήματα ex Ἐφεστρίδες ortum. Multiplici vitio prodiit Ἀρτίτμαγεν: ἐχωρίσθησαν ex locis Homericis, ubi est: τώ γ' ὡς βουλεύσαντε διέτμαγεν, διέτμαγεν ἀρθμήσαντε, sim. Recte eadem glossa suo loco scripta exstat: Διέτμαγεν: ἐχωρίσθησαν. Περιττόν in ποιητόν depravatum est v. Περιείργασμαι: ποιητὸν ἐποίησα. Βέβαιον in βιβλίον abiit v. Φερέγγους: φέρων τὸ βέβαιον pro Φερέγγυος — βέβαιον. Quam possit locus funditus pessumdatus certa crisi in integrum restitui luculento indicio est annotatio e λέξει κωμικῇ apud Hesychium servata v. Σιδάρεοι: παρὰ Ἀριστοφάνει ἐν Νεφέλαις, Σιδάρεοι θεοὶ, ὡς ἐν Βυζαντίῳ. ἔτι εἰσὶ ἐν τῷ λεπτῷ νομίσματι, ᾧ σιδηρῷ καὶ ἐλαχίστῳ ἐχρῶντο Βυζάντιοι. In ipso Codice est ἔτι εἰσὶ βυζάντιοι. optime! nam ἔτι εἰσὶ natum est ex ΕΠΕΙΟΙ, ἐπεὶ οἱ Βυζάντιοι λεπτῷ νομισματίῳ σιδηρῷ καὶ ἐλαχίστῳ ἐχρῶντο. Sic solent scribere Interpretes. Hesychius: Σικελὸς στρατιώτης: ἐπεὶ ξένοις ἐχρῶντο στρατιώταις ὡς ἐπὶ πολὺ οἱ περὶ Ἱέρωνα, et Παραλύομαι: ἐπεὶ ὑπὸ τῶν πλουσίων οἱ πένητες παρελύοντο, ubi παραλοῦμαι et παρελοῦντο verum est. Addam tertium exemplum, ut ineptum vocabulum e Graecitatis gaza eiiciam. Hesychius: Μελλονικιᾶν: ἐπίβραδυς καὶ μελλητὴς ὁ Νικίας ἐλέγετο, hinc Hemsterhusio auctore ἐπίβραδυς in ordinem receptum est, nimium festinanter, nam quis non videt ἐπεὶ βραδύς esse emendandum? Saepius ita fit, ut qui nova vocabula venentur nubem pro Iunone amplectantur et Graecitatis copias mercibus vitiosis augeant. Egregia opera esse poterit illius qui bene Graece sciens complura *obiter eximere* Lexicis instituet vocabula vitio nata, quale est ab Hemsterhusio repertum et probatum ἀμετάκλαστον in Xenophontis ad Aeschinem epistola apud Stob. Floril. LXXX. 12 τεθαύμακα τὸ ἀμετάκλαστόν σου τῆς γνώμης.

At neque *μετακλᾶν* Graecum esse potest, (ut neque *μετάγνυμι*, *μεταρρήγνυμι*, *μετατρίβω* neque quidquam huiusmodi) neque *ἀμετάκλαστος*, quamobrem *ἀμετάπλαστον* censeo esse rescribendum. Sed redeo ad *λέξιν κωμικήν*, cuius locum redintegrare coepimus: postquam *ἐπεὶ οἱ Βυζάντιοι κτέ.* persanatum est nullo negotio caetera sic restituentur: *Σιδάρεοι θεοί*: *παρ' Ἀριστοφάνει ἐν Νεφέλαις*· (vs. 247 sqq.)

ποίους θεοὺς ὀμεῖ σύ; πρῶτον γὰρ θεοί
ἡμῖν νόμισμ' οὐκ ἔστι. B. *τῷ γὰρ ὄμνυτ'; ἢ*
σιδαρέοισιν, ὥσπερ ἐν Βυζαντίῳ;

ἐπεὶ οἱ Βυζάντιοι κτέ. Omnino eximiae reliquiae *τῆς Κωμικῆς Λέξεως* apud Hesychium passim exstant, sed foedissime depravatae resectisque poëtarum et fabularum nominibus, ut in *Ἀροῦσι τρία*: *ἐπὶ οἴνου ἐλέγετο κτέ.* ex Cratino apud Athen. p. 29 D.

οἴμ' ὡς ἁπαλὸς καὶ λευκός. ἆρ' οἴσει τρία;

et v. *Ἐν Κέῳ τίς ἡμέρα*; e loco Cratetis apud Athen. p. 117 B.

παῖ' ἐκεῖνον, ἄγχ' ἐκεῖνον. ἐν Κέῳ τίς ἡμέρα;

ubi Codex unicus Marcianus *ἐγκαιῶτις ἡμέρα* exhibet, quod Porsonus emendavit. Alibi Hesychius: *Τακτονίτου*: *τὰ τῶν μαγείρων ξηρὰ ἀρτύματα κτέ.* Optime Pierson. ad Moerid. p. 352 *τὰκ τοῦ νίτρου* correxit, quod ad Anaxippi locum referendum apud Athen. p. 169 B.

οὐ μὴ πρότερον οἴσεις, θεοῖσιν ἐχθρὲ σύ,
τὸ λεβήτιον· τὰκ τοῦ νίτρου· πάλιν ὑστερεῖς;

ubi in Marciano libro est: *κὰκ τοῦλητρου*, confusis ΛΗ et ΝΙ, ut saepius. Turpius etiam depravata est particula *τῆς κωμικῆς λέξεως* v. *Ἐγκεκριωρωμένη*: *διὰ Κριώραν τὴν Μεγακλέους μητέρα τοῦ Ἀλκμαιωνίδου. ἔστι δὲ ἐνειλημένη καὶ κεκορδυλημένη καὶ ἐγκεκαλυμμένη καὶ σεμνυνομένη τῷ γένει.* Inepte permixtae sunt duae *λέξεις* ex Aristophanis Nubibus vs. 10

ἐν πέντε σισύραις ἐγκεκορδυλημένος.

et vs. 48

σεμνήν, τρυφῶσαν, ἐγκεκοισυρωμένην.

unde omnia scribarum vitia et fraudes perpluunt. Praeclare Dindorfius locum e *λέξει Κωμικῇ* depromtum apud Hesychium v. *Καταπληγκμήσει* (Cod. ap. Schow.) emendavit ad Steph. Thes. v. *Καταπλίσσομαι* et revocavit *Καταπλιγήσει*: *κατακρατηθήσει*, sumtum ex Aristophanis nobili loco apud Galenum Praef. Lex. Hippocr.

ἦ μὴν ἴσως σὺ κατaπλιγήσει τῷ χρόνῳ.

ubi in libris est καταπληγήσει. Quam vellem omnes reliquias τῆς κωμικῆς λέξεως, quae apud Hesychium, Photium et alios circumferuntur, et Comicorum versiculos, qui sine nomine volitant, sed facile agnoscuntur, adiiciat aliquis iis, quae eruditissima Meinekii industria undique collecta lucido ordine disposuit. Largam messem Hesychius sedulo excussus praebebit, et Photius, et Bekkeri Anecdota, et Proverbiorum collectores. Quis dubitet quin incerti Comici versiculus sit apud Photium v. παράστασις·

Ἄνδρες Ἑλλήνων ἄριστοι καταβαλεῖν παράστασιν,

quod lepidissime dictum est in Athenienses φιλοδίκους, aut

Οὐκ ἂν φθανοίμην τὴν μάχαιραν παρακονῶν,

modo scribas φθάνοιμι. aut notissimum:

Οὐ παντὸς ἀνδρὸς ἐς Κόρινθον ἔσθ' ὁ πλοῦς.

aut:

Οὐδὲν φρονεῖ δίκαιον ἐστυκὼς ἀνήρ.

ubi Comicorum et Comicae dictionis immemor Schleusnerus suspicatur »*fortasse legendum esse* ἑστηκώς, *ut iocose dictum hoc sit respiciendo ad eos qui stant cogitabundi, quum alioquin sedeant potius ii, qui aut quieto aut saltem minus inquieto sunt animo.*" quae illi stanti in mentem venisse probabile est. Neque magis sedebat is, qui eandem παραδιόρθωσιν teste Albertio ad Hesych. v. Ἔστυγμαι sic munivit: »*Ut animus quiescendo et sedendo fit prudens: sic e diverso dum* stat *nihil grave cogitat.*" Caeterum non plus sapiebant librarii, qui ἐστυκώς et ἑστηκώς iocose admodum inter se permutant, vide scripturas Codicum ad Aristoph. Aves 557, Thesmophor. 164, Pacem 729. Qui ferre possunt

διὰ τῆς χώρας τῆς ἡμετέρας ἑστηκόσι μὴ διαφοιτᾶν,

in Avibus l. l. ecquid est quod eos non posse concoquere existimas?

Quam multa de genere hoc ex Grammaticorum scriptis colligi possint et margaritae ex sterquiliniis erui unusquisque qui volet experimentum facere comperire poterit. Eadem opera Aristophanis fabulas superstites iuvabit melioresque scripturas complures apud Grammaticos servatas videbit, in codicibus, quibus utimur, sine vestigio veri obliteratas: cuius rei duo pro-

feram exempla, ut aliorum studia incendam. In Aristophanis Ranis editur vs. 1066

οὔκουν ἐθέλει γε τριηραρχεῖν πλουτῶν οὐδεὶς διὰ ταῦτα
ἀλλὰ ῥακίοις περιιλλόμενος κλάει καὶ φησὶ πένεσθαι.

Ravennas περιειλλόμενος vulgato errore, quia in ἴλλω et compositis ι productum est, unde passim ἴλλω in εἴλλω, εἴλω et εἰλῶ depravatur. Vera huius loci scriptura apud Photium servata est v. Περιειλάμενος: περιειλησάμενος, nisi quod illic quoque περιιλάμενος est scribendum: habet enim περιίλλομαι aoristum περιιλάμην, ut ὑπίλλω habet ὑπῖλα in pulcherrimo Sophoclis versu de Sphinge:

οὐρὰν ὑπίλασ' ὑπὸ λεοντόπουν βάσιν.

quia sequiores omnes dicebant εἰλεῖν pro ἴλλειν (quod apud Iones et Atticos veteres solum in usu est) vel ipsa interpretatio περιειλησάμενος demonstrat περιιλάμενος antiquum et probum esse. Aoristum pro praesenti tempore requiri palam est. Repone vs. 1063 pro ῥακί' ἀμπισχών praesens ἀμπέχων et eodem vitio sententiam affeceris, quo nunc περιιλλόμενος laborat.

Alterum exemplum est in Avibus vs. 142

οὐκ ἔκυσας, οὐ προσεῖπας, οὐ προσηγάγου,
οὐκ ὠρχιπέδησας ὢν ἐμοὶ πατρικὸς φίλος.

emendationem loci Hesychius ipse prius emendatus dabit. Editur: Ὀρχιπαιδίζειν: τὸ κακοσχολεύεσθαι παρὰ τοῖς παισί. Corrige ὀρχιπεδίζειν et hinc Aristophani suum redde ὠρχιπέδισας.

Finem faciam, a quo olim initium, in Platone Comico. In fabula Adonide traditur usus fuisse formis Ἀδώνιος ἀντὶ τοῦ Ἀδώνιδος et accusativo τὸν Ἀδώνιον, quae et falsa sunt et inter se pugnant. Sed corruptus testis est, Grammat. Bekk. p. 346, 1 ubi legendum: Ἀ δ ῶ ν ο ς Φερεκράτης εἶπεν ἀντὶ τοῦ Ἀδώνιδος λέγει δὲ καὶ τὴν αἰτιατικὴν τὸν Ἀ δ ῶ ν α. Hesychius: Ἀ δ ῶ ν α: τὸν Ἄδωνιν, ubi vide Albertium.

Plato apud Hesychium v. Ἀσπαλιέως. — λίνον δὲ ἡ ὁρμιά, ὡς Πλάτων ἐν Ταῖς ἀφ' ἱερῶν:

πόθεν ὁρμιὰ καὶ κάλαμος;

Requiri λίνον pro ὁρμιά viderunt omnes. Senarium sic redintegrandum arbitror:

πόθεν λίνον μοι καὶ κάλαμος γενήσεται;

Facile expleri potest senarius eiusdem apud Schol. Arist.

Lysistr. 288.

τουτὶ προσαναβῆναι τὸ σιμὸν δεῖ.

Codd. ἀεί. supple:

τουτὶ προσαναβῆναι τὸ σιμὸν δεῖ σ' ἔτι.

sed melius etiam πρὸς ἀναβῆναι scribetur.

In Platonis versu apud Hephaestionem p. 91:

Χαῖρε παλαιογόνων ἀνδρῶν θεατῶν ξύλλογε παντοσόφων,

mutata una vocali παλαιογενῶν suspicor verius esse, quoniam talia ex γένος non ex γόνος propagari apud Atticos solent, ut εὐγενής, δυσγενής. Eadem forma est in Nubibus vs. 358: χαῖρ', ὦ πρεσβῦτα παλαιογενές.

Nondum sanatum est ulcus in Platonis fragmento apud Scholiast. Aristoph. Thesmoph. 808:

ὅτι πονηρῷ καὶ ξένῳ
ἐπέλαχες ἀνδρὶ οὐδέπω γὰρ ἐλευθέρῳ.

nam quod reponunt μηδέπω, κοὐδέπω γ' et οὐδαμῶς γ' eiusmodi sunt, ut statim meliora quaerere instituas. Conieci κοὐ καθαρῶς ἐλευθέρῳ, quod bene Atticum est et rei apprime convenit. Οὐ καθαρῶς ἐλεύθερος οὐδ' ἀστὸς ὤν ex imitatione Veterum Lucianus in Timone dixit § 52. Iocose Antiphanes καθαρὸν δοῦλον dixit mancipium, in quo nil inesset libero homine dignum in Bekk. Anecd. pag. 105, 5. In loco tam male habito, qui ex uno Codice Rav. utcumque descriptus est, nihil attinet apices singulos litterarum investigare. Quum quod scriptum esset non satis apparebat dederunt quod primum in mentem venit: cuiusmodi est quod apud Plutarchum legitur in comparatione Lysandri et Syllae cap. III. *Lysander*, inquit, *servabat in imperio patriae mores* εἰ δή τις ἄλλος ἐκπεφευγὼς τουτὶ τὸ περίακτον·

οἴκοι λέοντες, ἐν ὑπαίθρῳ δ' ἀλώπεκες.

Bonum factum, quod de iocoso in Spartanos dicto aliunde constabat: nam quis potuisset non dico reperire sed probare aliis emendationem:

οἴκοι λέοντες, ἐν Ἐφέσῳ δ' ἀλώπεκες.

unde igitur ὑπαίθρῳ natum est sententiae non minus quam metro inimicum? Nempe fugientes litterarum ductus utcumque suppleverunt. Idem prorsus factum est in vicinis, nam περίακτον mihi dabis ridiculum et absurdum esse. Supererat,

ut opinor, περι * * τον, quod si περιβόητον suppleveris, Plutarcho suam manum reddideris.

Demagogi nomen latet in Platonis fragmento apud Plutarchum de gerenda rep. p. 801. B. Πλάτων ὁ κωμικὸς τὸν Δῆμον αὐτὸν ποιεῖ — αἰτοῦντα λεκάνην καὶ πτερὸν ὅπως ἐμέσῃ λέγοντα·

προσίςαταί μοι πρὸς τὸ βῆμα Μαντίλη.

in Demagogum aliquem et notum hominem haec dici apparet ex iis, quae apud Plutarchum praecedunt: populus saepe demagogis nequissimis utitur, inquit, sed cum fastidio et contemtu, gaudetque quum eos Comici ludibrio habent. Cogitavit Meinekius de Mantia Thoricio, cuius apud Demosthenem mentio est. Mihi Plato dixisse videtur:

πτερὸν ταχέως τις καὶ λεκάνην ἐνεγκάτω —
προσίςαταί μοι πρὸς τὸ βῆμα Μαρψίας,

quem hominem ex Aristophane novimus Acharn. 702.

πρὸς τάδε τί ἀντερεῖ Μαρψίας;

προσίςαται non est *nauseam et fastidium creat*, sed ponitur eo sensu, quo saepe apud oratores solet, de iis qui *adstant* aut *circumstant* in comitiis aut in iudicio. Reponendum est hoc ipsum apud Demosth. p. 1142. ὅταν τις τὸ σῶμα παραδιδῷ κομίσας πολλοὶ προΐςανται ἐπακούοντες τῶν λεγομένων, imo vero προσίςανται.

Certam Piersoni emendationem in Platonis fragmento apud Moeridem v. Ἀνακῶς Meinekius inconsulto sprevit. Editur: Πλάτων ὁ Κωμικός: καὶ τὰς θύρας ἀνακῶς ἔχειν. Pierson optime τῆς θύρας. Meineke: »*recte* ἀνακῶς ἔχειν *dicuntur fores firmiter occlusae.*" Non intellexit quid esset ἀνακῶς ἔχειν, quemadmodum neque Moeris, qui ἀσφαλῶς ἢ φυλακτικῶς, neque Hesychius, qui ἐπιμελῶς, πεφροντισμένως interpretatur. Significat ἀνακῶς ἔχειν nihil aliud quam ἐπιμελεῖσθαι, ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι et sic φυλάττειν, τηρεῖν. Observare aliquem, ne clam elabatur, observare fores, ne quis clanculo intrare vel egredi possit. Herod. I. 24 Περίανδρον δὲ ὑπὸ ἀπιςίης Ἀρίονα μὲν ἐν φυλακῇ ἔχειν, ἀνακῶς δὲ ἔχειν τῶν πορθμέων. Thucyd. VIII. 102 ὅπως αὐτῶν ἀνακῶς ἕξουσιν ἢν ἐκπλέωσιν. Itaque quod apud Lysiam est I. 23 εἰπὼν ἐκείνῃ ἐπιμελεῖσθαι τῆς θύρας, id Plato optime dixerat καὶ τῆς θύρας ἀνακῶς ἔχειν.

(*Continuabitur.*)

VARIAE LECTIONES.

SCRIPSIT C. G. COBET.

(*Continuantur e* V. *pag.* 204).

CAPUT III.

Utar nunc libero illo genere scriptionis, quod mihi in tanta ἀσχολίᾳ viventi necessarium esse dixi, ad digrediendum nonnihil a proposito missaque paulisper Comicorum festivitate, ut et aliorum et meae satietati occurram, tractabo locos quosdam ex Euripide et sic ad Theophrasti Characteres transiens quod me dicturum promisi de optimo Codice Palatino-Vaticano solvam fidem.

Diu et multum me Euripidis Helena tenuit, in qua fabula emendanda haud ita pridem C. Badham perutilem operam posuit, quum Iphigeniam in Tauris et Helenam Londini ederet. Itaque primum omnium hanc fabulam hic illic emendatiorem reddere conabor, tum de nonnullis locis reliquarum Euripidis fabularum pauca edisseram.

In Tragoediae initio offendo vs. 20.

ὃς δόλιον εὐνὴν ἐξέπραξ' ὑπ' ἀετοῦ
δίωγμα φεύγων, εἰ σαφὴς οὗτος λόγος.

in secundo versu et necessarium vocabulum desidero et contra vehementer displicet aliud, quod inutile est et prorsus supervacuum. Nam quid sibi vult *οὗτος?* quod ita demum recte additum erit, si qua alia fama opponetur. Est apud Livium locus, unde id optime apparere potest, sed nunc misere depravatus et sensu vacuus, cui obiter opem feremus. Legitur XXV. 16. *Haec vera fama est. Gracchus in Lucanis ad campos, qui Veteres vocantur, periit. Sunt qui in agro Beneven-*

tano prope Calorem fluvium ostendant interfectum. Sunt qui quingentos passus a castris — circumventum scribant. Adeo nec locus nec ratio mortis in viro tam claro et insigni constat. Quî igitur potuit Livius scribere: *haec vera fama est*, ut prima et ultima adversis frontibus concurrant? Sed dixerat id ipsum quod apud Euripidem nunc est: εἰ σαφὴς οὗτος λόγος. Ex praecedenti verbo *iussit* repetita syllaba corrige: *Si haec vera fama est Gracchus in Lucanis — periit.* Sic demum εἰ σαφὴς οὗτος λόγος recte dici poterat. Quid plura? dedisse poëtam arbitror:

δίωγμα φεύγων δῆθεν, εἰ σαφὴς λόγος,

ubi δῆθεν casu aliquo excidit senarius a sciolo temere expletus est. Est autem necessarium δῆθεν additum, ut *simulato* id actum esse appareat, ut in Rheso 719.

βασιλίδ' ἐςίαν Ἀτρειδᾶν κακῶς
ἔβαζε δῆθεν ἐχθρὸς ὢν ςρατηλάταις.

et in Ione 656.

ἄξω θεατὴν δῆθεν ὡς οὐκ ὄντ' ἐμόν.

et apud Thucydidem I. 127. τὸ ἄγος ἐκέλευον ἐλαύνειν δῆθεν τοῖς θεοῖς πρῶτον τιμωροῦντες, εἰδότες δὲ Περικλέα προσεχόμενον αὐτῷ κατὰ τὴν μητέρα, et passim ubi significatur aliud agi, aliud simulari. Sic igitur ὁ Ζεὺς non διωκόμενος ὑπ' ἀετοῦ, sed ὑπ' ἀετοῦ διώκεσθαι προσποιούμενος πρὸς τὴν Λήδαν κατέφυγεν. Haud scio an non idem vocabulum fuerit a scribis obscuratum in Helena vs. 1380.

ὡς τῷ θανόντι χάριτα δὴ συνεκπονῶν,

quum verius sit χάριτα δῆθεν ἐκπονῶν, ut in Oreste 1319.

κἀγὼ σκυθρωποὺς ὀμμάτων ἕξω κόρας
ὡς δῆθεν οὐκ εἰδυῖα τἀξειργασμένα.

et in Herc. Furente 949.

κἄθεινε κέντρον δῆθεν ὡς ἔχων χερί.

Recte cogitantibus in vs. 60 sqq.

ἕως μὲν οὖν φῶς ἡλίου τόδ' ἔβλεπε
Πρωτεύς, ἄσυλος ἦν γάμων, ἐπεὶ δὲ γῆς
σκότῳ κέκρυπται,

displicebit γῆς σκότῳ κέκρυπται, quod de luna deficiente optime dicetur, de mortuo et sepulto, *quem terra tegit*, non item. Corrigendum esse censeo ἐπεὶ δὲ γῆς κάτω κέκρυπται, ut sae-

pe in Tragoedia legitur κάτω γῆς, κάτω χθονὸς κεκρύφθαι, κεύθειν, κεκευθέναι, quod perinde est atque ἐν ᾅδου κεκευθέναι in Sophocl. Antigone 911.

μητρὸς δ' ἐν ᾅδου καὶ πατρὸς κεκευθότοιν
οὐκ ἔςʼ ἀδελφὸς ὅςις ἂν βλάςοι ποτέ,

unde νεκρῶν κευθμῶνα Orcum appellant. Haec omnia ornate et splendide dicuntur pro τεθνηκέναι, sive (ut Veteres Critici loquebantur) καταςρέφει εἰς τὸ τεθνηκέναι. Labem contraxit illud dicendi genus in Sophoclis Oedip. Tyranno vs. 968.

κτενεῖν ἔμελλον πατέρα τὸν ἐμόν, ὁ δὲ θανὼν
κεύθει κάτω δὴ γῆς.

molestum et importunum δή libri scripti omittunt: corrige κάτω κέκευθε γῆς, quod planissime id ipsum est, quod in Euripide reponimus γῆς κάτω κέκρυπται. Praeterea ἄσυλος ἦ γάμων scribendum: constat enim Tragicos sic scribere solitos, constat librarios pro ἦ pertinaciter ἦν rescribere etiam in iis locos, quibus docti Grammatici utuntur ad demonstrandum Veteres Atticos non ἦν dicere sed ἦ. Perdocta est Porphyrii de ea re annotatio in Cod. Ven. B. ad Iliad. Ξ. 533. et ad Odyss. Θ. 186, ubi verissime docet: τὸ ἦν ἐπιπολάζει νῦν. τῶν δὲ Ἀττικῶν οἱ μὲν ἀρχαῖοι μονογράμματον αὐτὸ προεφέροντο, et post pauca τὸ μονοσύλλαβον — τῶν Ἀττικῶν ἔςι παρὰ Κρατίνῳ ἐν Πυτίνῃ·

γυνὴ δ' ἐκείνου πρότερον ἦ, νῦν δ' οὐκέτι.

καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν τῇ Νιόβῃ·

ἦ γὰρ φίλη 'γὼ τῶνδε τοῦ προφερτέρου.

καὶ ἐν Οἰδίποδι Τυράννῳ (vs. 1123).

ἦ δοῦλος οὐκ ὠνητὸς ἀλλ' οἴκοι τραφείς.

καὶ παρὰ Πλάτωνι τῷ φιλοσόφῳ (de Rep. I. p. 328 C.)· εἰ μὲν γὰρ ἐγὼ ἔτι ἐν δυνάμει ἦ τοῦ ῥᾳδίως (πορεύεσθαι εἰς τὸ ἄςυ). Si his locis omnibus in omnibus libris scriptum esse videbis πρότερον ἦν, ἦν γάρ, ἦν δοῦλος et ἐν δυνάμει ἦν non putabis, opinor, istorum futili auctoritate esse opus, ut in antiqua Atthide ubique ἦ pro ἦν ante consonantem reponatur. Lenissima imprimis est medicina, qua versus Sophocleus in Trachiniis 564 sanari debeat:

φέρων ἐπ' ὤμοις ἡνίκ' ἦν μέσῳ πόρῳ
ψαύει ματαίαις χερσίν.

corrige: ἡνίκ' ἢ 'ν μέσῳ πόρῳ, nisi forte putabis εἰμὶ μέσῳ πόρῳ sine praepositione recte dici posse.

Nihil attinet locos indicare, ubi ἢ vel παρῆ Tragicis reddenda esse appareat: utilius in hac ipsa fabula ostendam, quam facile librorum auctoritas etiam optime Attice scientes decipiat. In Codd. est vs. 930.

κλύοντες εἰσιδόντες ὡς τέχναις θεῶν
ὤλοντ'. ἐγὼ δὲ προδότις οὐκ ἄρ' ἦν φίλων.

Piersonus ad Moerid. p. 172. ex Etymol. Mag. p. 430, 15. protraxit scripturam οὐκ ἤμην φίλων, quam quum Macedonibus et Alexandrinis et faeci Graeculorum debebat relinquere »*Etymologi auctoritate*" recepit, quem Dindorfius secutus est. Debetur hoc ἑρμαῖον Georgio Choerobosco p. 882, 10, quem si quis id sibi habere iusserit et Euripidi οὐκ ἄρ' ἢ φίλων reddiderit, eum boni critici officio functum esse existimabo.

In Helenae vs. 77.

τί δ', ὦ ταλαίπωρ', ὅςις ὢν μ' ἀπεςράφης;

numquam te expedies donec ὅςις εἶ emendaveris. Saepe ὅςις εἶ, ὅςις ποτ' εἶ, ἥτις εἶ ποτέ eodem modo interposita apud Euripidem leguntur. Exemplo uno utar ut simul emendem locum, qui est in Iphig. Taur. 482.

τί ταῦτ' ὀδύρει κἀπὶ τοῖς μέλλουσι νῷ
κακοῖσι λυπεῖς, ἥτις εἶ ποτ', ὦ γύναι;

ubi corrigendum videtur κἀπὶ τοῖς μέλλουσι νῷν λυπεῖ κακοῖσιν.

In versu 97.

τὸν Πηλέως τιν' οἶσθ' Ἀχιλλέα γόνον;

inextricabilis est difficultas, quam sic sustulerim ut scribatur:

Ἀχιλλέα τιν' οἶσθα Πηλέως γόνον;

In versu 116 sq.

ΕΛ. εἶδες σὺ τὴν δύςηνον ἢ κλύων λέγεις;
ΤΕΥ. ὥσπερ σέ γ', οὐδὲν ἧσσον, ὀφθαλμοῖς ὁρῶν.

emenda: ὥσπερ σ' ἐγὼ οὐδὲν ἧσσον ὀφθαλμοῖς ὁρῶ. Quamvis nota synizesis indoctos scribas fefellit et in errores trahit. In Thesmophor. 1197. ubi in omnibus est:

ἀλλ' οὐκ ἔκ' ὠδέν, ἀλλὰ τὸ συβίνην λαβέ,

Photius v. Συβήνη servavit lectionem ἀλλ' οὐκ ἔχω οὐδέν, quare scripserim ἀλλ' οὐκ ἔκω οὐδέν.

Non est alia synizesis notior quam in ἐγὼ οὐ, ἐγὼ οὐδέ, ἐγὼ οὐδέν sim. Titubarunt tamen aliquid scribae in Cyclope vs. 172. ubi editur:

εἶτ' ἐγὼ οὐ κυνήσομαι
τοιόνδε πῶμα;

in libris est: εἶτ' ἐγὼ κυνήσομαι, et in vetusto quodam libro repertum esse testantur: ἐγὼ ὑκυνήσομαι. Rem acu tetigit Tyrwhittus, felicissimus coniector, qui emendavit: εἶτ' ἐγὼ οὐκ ὠνήσομαι. Comparandus Aristophanis locus in Vespis 52:

εἶτ' οὐκ ἐγὼ δοὺς δύ' ὀβολὼ μισθώσομαι
οὕτω σ' ὑποκρινόμενον σοφῶς ὀνείρατα;

nam sic scribendum, non οὕτως ὑποκρινόμενον. Hinc emenda quod scite parasitus Philippo dixit apud Plutarchum in Symposiac. II. I. cap. 5. § 3. ὑπὸ Φιλίππου σκωφθεὶς ὁ παράσιτος εἶπεν· οὐκ ἐγώ σε τρέφω; non hoc dixit, sed admirabundus: εἶτ' οὐκ ἐγώ σε θρέψω; Neglecta synizesis eadem Theognidis versum 253. plane perdidit. Scribitur:

Αὐτὰρ ἐγὼν ὀλίγης παρὰ σεῦ οὐ τυγχάνω αἰδοῦς,

quum sit scribendum:

αὐτὰρ ἐγὼ οὐδ' ὀλίγης παρὰ σεῦ νῦν τυγχάνω αἰδοῦς.

In vs. 121.

αὐτὸς γὰρ ὄσσοις εἰδόμην, ὡς νῦν σ' ὁρῶ.

offendo in εἰδόμην pro εἶδον in senario positum, quamobrem facili correctione scriptum malim:

αὐτὸς γὰρ ὄσσοις εἶδον, ὡς σὲ νῦν ὁρῶ.

In vs. 135.

Φασίν, βρόχῳ γ' ἅψασαν εὐγενῆ δέρην.

requiro βρόχῳ 'νάψασαν. Deinde vs. 266.

ὅςις μὲν οὖν εἰς μίαν ἀποβλέπων τύχην
πρὸς θεῶν κακοῦται βαρὺ μέν, οἰςέον δ' ὅμως.
ἡμεῖς δὲ πολλαῖς συμφοραῖς ἐγκείμεθα.

elevare debet Helena aliorum miserias, quo melius suorum malorum magnitudo appareat: dixerat igitur: βαρὺ μέν ἐς', οἰςὸν δ' ὅμως.

In vs. 277. ubi in Codd. plerisque sunt manifestae corruptelae

ἄγκυρα δή μου τὰς τύχας ὀχεῖ μόνη
πόσιν ποθ' ἥξειν καί μ' ἀπαλλάξαι κακῶν

οὗτος τέθνηκεν οὗτος οὐκέτ' ἐςὶ δή.

Scaliger δ' ἥ μου et ὤχει restituit, libri meliores ἀπαλλάξειν dederunt, et in tertio senario Badham ἀφ' οὗ τέθνηκεν οὗτος coniecit: de sensu assentior, sed malim idem ita restituere ut legatur:

ἐπεὶ τέθνηκεν οὗτος οὐκέτ' ἐςὶ δή.

In vs. 308. probat Badham Bergkii correctionem ἀληθεία σαφής »*licet metricam licentiam admittat.*" Ea difficultas sic tolli potest ut scribatur ἀληθία, quemadmodum ἀμελία, εὐσεβία aliaque simul penultimam corripiunt et producunt ultimam. Non aliter in ἀγνοία, ἀνοία, παλιρροία similibusque ultima longa fit, nisi ut — οι fiat breve. Scribis nil subolet: Cratetem apud Iulianum p. 199. A. inducunt dicentem:

Χαῖρε, θεὰ δέσποινα, σοφῶν ἀνδρῶν ἀγάπημα,
Εὐτέλεια, κλεινῆς ἔκγονε σωφροσύνης.

pro Εὐτελία, et ita passim metrum securi violant.

In vs. 314.

εἰς ποῖον ἕρπεις μῦθον ἢ παραίνεσιν;

legam ἔρχει, donec me quis docuerit ἕρπειν aut ςείχειν aut βαδίζειν in tali re bene dici posse. In vs. 416.

ὄνομα δὲ χώρας ἥτις ἥδε καὶ λεώς
οὐκ οἶδα,

mihi quidem καὶ λεώ videtur esse necessarium, et vs. 447. μὴ πρόσιλλε χεῖρα pro προςείλει.

Versum 488.

πείθει γὰρ οὐδὲν ὧν λέγω. σὺ δ' αἴτιος.

ita demum intelligam, si transposueris:

σὺ δ' αἴτιος. πείθει γὰρ οὐδὲν ὧν λέγω.

Iam supra ostendimus vs. 505.

κλεινὸν τὸ Τροίας πῦρ, ἐγὼ θ' ὅς ἧψά νιν.

solum esse ab poëta scriptum, deinde Graeculum aliquem assuisse versum insipidum et vitiosum:

Μενέλαος οὐκ ἄγνωςος ἐν πάσῃ χθονί.

in quo et alia fraudem arguunt, ut illic ostendimus, et hoc, quod ἄγνωςος Veteribus non dicitur pro ἀγνώς. Quod in Theophr. Charactt. XXIII. 4. legitur καὶ ἀγνώςων δὲ παρακαθημένων κελεῦσαι θεῖναι τὰς ψήφους vitiosum esse apparet et unusquisque poterat certa coniectura reperire veram lectionem ἀ-

γνώτων, quam mihi Codex Palatino-Vaticanus obtulit. Ἄγνωςος bene Graece significat eum, *qui intelligi non potest*, quemadmodum οἱ Εὐρυτᾶνες in Aetolia dicuntur Thucydidi III. 94. ἀγνωςότατοι τὴν γλῶσσαν. ignotus homo aut obscurus ἀγνὼς dicitur, ut in notissima Euripidis sententia in Iphig. Aul. 18.

ζηλῶ δ' ἀνδρῶν ὃς ἀκίνδυνον
βίον ἐξεπέρασ' ἀγνὼς ἀκλεής.

habeat igitur sibi ineptum senarium Μενέλαος οὐκ ἄγνωςος ἐν πάσῃ χθονί sciolus qui olim adscripsit. Eadem opera emenda Aristophanis verba in Ranis 924. ῥήματ' ἂν βόεια δώδεκ' εἶπεν | ἄγνωτα τοῖς θεωμένοις, ubi ἄγνωςα requiritur, neque te Aeschyli locus in Agamemnone 1050 deterrere debet:

ἀλλ' εἴπερ ἐςὶ μὴ χελιδόνος δίκην
ἀγνῶτα φωνὴν βάρβαρον κεκτημένη,

quo melius uteris ad emendandum vs. 1681. in Avibus:

εἰ μὴ βαδίζειν, ὥσπερ αἱ χελιδόνες.

quod erit omnibus ἄγνωςον donec emendaveris:

εἰ μὴ βαΰζει γ', ὥσπερ αἱ χελιδόνες.

Difficillimum est definire in sequiorum libris utrum ἀγνὼς et ἄγνωςος scribarum an scriptorum vitio confusa sint, ut in Plutarchi Catone maiore I. τῶν προγόνων παντάπασιν ἀγνώςων γεγονέναι δοκούντων, aut in Dionysio Halic. X. 12. ὑπ' ἀνδρὸς ἀγνώςου (ubi optime Cod. Vat. ἀγνῶτος), et saepe alibi.

Non probo in vs. 592.

λείψεις γὰρ ἡμᾶς, τὰ δὲ κέν' ἐξάξεις λέχη;

usum verbi ἐξάγειν, sed ἐξάγεσθαι requiro, quamobrem ἐξάξει scribam, ut recte legitur vs. 988.

ἀλλ' ἐγώ σφ' ἀπάξομαι
εἰ μὴ πρὸς οἴκους δυνάμεθ' ἀλλὰ πρὸς νεκρούς.

Post pauca vs. 607.

βέβηκεν ἄλοχος σὴ πρὸς αἰθέρος πτυχὰς
ἀρθεῖσ' ἄφαντος, οὐρανῷ δὲ κρύπτεται
λιποῦσα σεμνὸν ἄντρον, οὗ σφ' ἐσώζομεν.

ridiculum mihi semper visum est σεμνόν et videor mihi simul reperisse veram lectionem et quemadmodum falsa oriri potuerit. Aperiam prius causam erroris satis frequentis in Codicibus, deinde eundem hic commissum esse vincam. Apud Ephippum Athen. XIV. 642. A.

Φοινικίνου βῖκός τις ὑπανεῴγνυτο,
ἴτρια, τραγήμαθ' ἧκε, πυραμοῦς, ἄμης.

in Codice est τραγήματα θῆκε, Porsonus verum reperit τραγήμαθ' ἧκε. Nempe quum esset in vetusto libro ΤΡΑΓΗΜΑΘΗΚΕ aliquis de more superscripsit τα supra Θ, idque sexcenties in poëtarum Codicibus factum esse vidi. Similiter apud Pherecratem Athen. X. 430. E.

ὑδαρῆ 'νέχεέν σοι; Β.· παντάπασι μὲν οὖν ὕδωρ.

in Codice est ὑδαρὴν ἐνέχεεν. In Sophoclis Trachiniis 14. pro κύματά τ' εὐρέϊ πόντῳ scribendum est κύματ' ἐν εὐρέϊ πόντῳ. In Oreste vs. 1020. pro ἰδοῦσ' ἐν ὄμμασιν in multis libris est ἰδοῦσά σ' ἐν ὄμμασιν. In Demosthenis orat. de F. L. p. 447, 26. ἴσω γὰρ πάντα τἀληθῆ λέξειν τουτονί vitiose scribitur eadem de causa pro πάντ' ἀληθῆ. Apud Antiphanem Athen. p. 441. B. pro οἶδα δ' ἐγώ ποτε πιοῦσα recte correxit Meinekius οἶδ' ἐγώ. Manifesta imprimis ea res est in fragmento Euripidis apud Ammonium de D. V. v. τροχοί p. 137.

ὁρῶ μὲν ἀνδρῶν τόνδε γυμνάδα στόλον
στείχοντα θεωρὸν ἐκ τροχῶν πεπαυμένον.

scriptum olim fuit ΣΤΕΙΧΟΝΘΕΩΙΟΝ et supra Θ scriptum τα: itaque scriba primum στείχοντα dedit et quod supererat ΘΕΩΙΟΝ in vocabulum bene Graecum θεωρόν refinxit. Vera lectio est στείχονθ' ἑῷον, ut dudum Dindorfius vidit. Similium errorum magna est passim copia, et sic in Helenae loco, quum esset vera scriptura:

λιποῦσ' ἔρημον ἄντρον, οὗ σφ' ἐσώζομεν.

suprascriptum σα peperit nobis vitium λιποῦσα σεμνόν. Saepe legitur ἔρημον λιπεῖν et similia: affine est in hac ipsa fabula 1177. τύμβου γὰρ κενὰς λιποῦσ' ἕδρας.

Post paucos versus animadverto aliud mendum in verbis vs. 614.

ἐγὼ δ', ἐπειδὴ χρόνον ἔμειν' ὅσον μ' ἐχρῆν,
τὸ μόρσιμον σώσασα πατέρ' ἐς οὐρανόν
ἄπειμι.

quis ferat πατέρ' ἐς οὐρανόν pro ἐς τὸν οὐρανόν, ὅθεν ἐπλάσθην. Multo simplicius poëta dixerat: πάλιν ἐς οὐρανὸν ἄπειμι. Idem vocabulum ereptum est Sophocli in Oedipo Coloneo vs. 113.

σιγήσομαί τε καὶ σύ μ' ἐξ ὁδοῦ πόδα
κρύψον κατ' ἄλσος.

multa Tragicis παρακεκινδυνευμένα audendi semper fuit aequa potestas, sed etiam in his sunt certi denique fines. Sunt qui aequis animis audiunt Sophoclem αἷμα dixisse pro ξίφος[1] et similia. Non multum dubito, quin verum sit καὶ σύ μ' ἐξ ὁδοῦ πάλιν κρύψον κατ' ἄλσος.

In versu 700 sq.

Μενέλαε, κἀμοὶ προσδοτέα τῆς ἡδονῆς
ἣν μανθάνω μὲν καὐτός, οὐ σαφῶς δ' ἔχω.

in libris est πρόσδοτε τι aperte vitiosum. Itaque in προσδοτέα docti homines acquiescunt. Suspicor rescribendum esse κἀμοὶ πρόσδοτον τῆς ἡδονῆς et in sequenti senario: ἣν μανθάνω μὲν καὐτός, οὐ σαφῶς δέ πω.

Facillime N et TI et IT confunduntur, ut notum est. Exemplis, quae alibi attuli, addo Sophoclem in Aiace vs. 1100.

ποῦ δέ σοι λεῶν
ἔξεσ' ἀνάσσειν ὧν ὅδ' ἡγεῖτ' οἴκοθεν;

restitues metrum, si scripseris ΗΓΕΝ pro ΗΓΕΙΤ: ὧν ὅδ' ἦγεν οἴκοθεν, ut apud Homerum de ipso scriptum est:

Αἴας ἐκ Σαλαμῖνος ἄγεν δυοκαίδεκα νῆας.

Ineptum emblema nos ludificatur vs. 748 sqq.

Κάλχας γὰρ οὐκ εἶπ' οὐδ' ἐσήμηνε ϛρατῷ
οὐδ' Ἕλενος ἀλλὰ πόλις ἀνηρπάσθη μάτην.
[εἴποις ἂν οὕνεκ' ὁ θεὸς οὐκ ἠβούλετο.]
τί δῆτα μαντευόμεθα;

qui auspiciorum patrocinium suscipiebat de suo insulsam hanc defensionem importuno loco inseruit.

In vs. 806.

ἄνανδρ' ἄρ' εἶπας Ἰλίου τ' οὐκ ἄξια,

in ea re γε non ἄρα requiritur: quare legendum ἄνανδρά γ εἶπας. quod tertio versu sequitur

---

[1]) In Electra vs. 1391.

νεακόνητον αἷμα χειροῖν ἔχων.

Hesychius v. Αἷμα — ὁ δὲ Σοφοκλῆς ἐν Ἠλέκτρᾳ τὴν μάχαιραν αἷμα ἔφη, et alii, ex Didymo, ut opinor. Quod viri docti reponunt νεοκόνητον αἷμα non est Graecum vocabulum.

οὔτω σίδηρον τρωτὸν οὐκ ἔχει δέμας;

habet negationem inepte traiectam: medeberis huic malo si correxeris: οὗτος σιδήρῳ κτέ.

Soloecum est vs. 823.

εἴπως ἂν ἀναπείσαιμεν ἱκετεύοντέ νιν.

namque εἴπως non fert voculam ἂν sibi additam. Commode legi potest:

εἴπως νιν ἀναπείσαιμεν ἱκετεύοντε νῷ.

In versu 863 sqq. Theonoe ita dicit:

ἡγοῦ σὺ μὲν Φέρουσα λαμπτήρων σέλας
θείου δὲ σεμνοῦ θεσμὸν αἰθέρος μυχόν
ὡς πνεῦμα θολερὸν οὐρανοῦ δεξώμεθα.

versum medium emendare non possum: λαβέτω δὲ καὶ ἄλλος, hoc tantum certum est θείου esse θείῳ κάθαιρε. More sacerdotum Aegyptiorum turbidum aërem sulphure purgat. Adscribam et ipse nonnulla e Plutarchi loco, quem primus Musgravius ad Euripidem adhibuit e libro *de Iside et Osiride* p. 383. B. ubi docet sacerdotes Aegyptios ita Diis suffimenta multa adolere, ut corporum valetudini simul prospiciatur. ἐπειδὴ τοίνυν ὁ ἀὴρ νύκτωρ πυκνοῦται — ἀναςάντες εὐθὺς ἐπιθυμιῶσι ῥητίνην θεραπεύοντες καὶ καθαίροντες τὸν ἀέρα τῇ διακρίσει. Hoc ipsum igitur Theonoe agebat θολερὸν ὄντα τὸν ἀέρα θεραπεύουσα καὶ καθαίρουσα. Hinc intelligitur θολερόν verum esse, quod inconsulto in καθαρόν mutatum est. Mali labes est in δεξώμεθα, (libri δεξαίμεθα), in quo optima scriptura latet quae facillimo negotio erui potest. Videbantur sibi scribae in ΟΥΡΑΝΟΥΛΕΞΩΜΕΘΑ videre οὐρανοῦ δεξώμεθα quum esset οὐρανοῦ 'λεξώμεθα (ἀλεξώμεθα), quo non est aliud verbum huic rei accommodatius. Ἀλέξασθαι enim est omne genus mali *a se depellere*. Xenophon Mem. IV. 3. 11. πολλὰ μηχανώμεθα, δι' ὧν τῶν τε ἀγαθῶν ἀπολαύομεν καὶ τὰ κακὰ ἀλεξόμεθα. Itaque quemadmodum Empedocles quum pestilentem ventum a patria depulisset ἀλεξανέμας dictus est, sic qui aërem turbidum et corruptum thure aut sulphure purgat optime πνεῦμα θολερὸν οὐρανοῦ dicetur ἀλέξεσθαι. Quam facile ΛΕΞΩΜΕΘΑ in δεξώμεθα corrumpi potuit a scribis, qui nonnumquam ΑΠΟΛΑΥΝΑΙ corruperunt in ἀποδοῦναι et ex ΑΠΟΛΩΛΕΚΑ fecerunt ἀποδέδωκα nihil prorsus cogitantes. Factum hoc est in Lysia,

quem homunciones induxerunt ita dicentem XII. 86. ἐβουλόμην μένταν αὐτοὺς οὕτω προθύμους εἶναι σώζειν τὴν πόλιν ὥσπερ οὗτοι ἀποδοῦναι, ubi ἀπολλύναι revocavit Marklandus, et in Isocratis Plataico § 16: ubi Urbinas eximius liber exhibet: οὐ γὰρ ἰδίαν κατηγορίαν ποιούμενοι κατὰ τῆς πόλεως τῆς ἡμετέρας ἀποδεδώκασιν αὐτήν pro ἀπολωλέκασιν αὐτήν. Miror in Plutarcho *de Fraterno Amore* p. 483. F. οἱ δὲ καὶ τιτθὰς ἀποσπῶντες ἀλλήλων — ἀπίασιν ἀνδραπόδου τιμὴν πλέον ἔχοντες, τὸ δὲ μέγιστον καὶ τιμιώτατον τῶν πατρῴων φιλίαν ἀδελφοῦ καὶ πίστιν ἀποδεδωκότες, in his, inquam, miror neminem vidisse emendandum esse ἀπολωλεκότες. Nusquam autem quidquid per similitudinem formae litterarum confundi potest ineptius confusum esse videbis quam in Hesychio, qui palaeographicis observationibus fons est inexhaustus. Apud Hesychium κατὰ στοιχεῖον scriptum est Ἀέρον pro δέρον, Ἄοιγον pro λοιγόν, Ἀριστῆραι pro δρήστειραι, Ἄτματα pro λύματα, Ἀλμήτην: ἀδάμαστον pro ἀδμήτην, Ἀπόδοντο pro ἀπόλοντο, Δείληθι pro δείδιθι, Ἐλένναζεν pro ἐδένναζεν, Λῆται pro ἄηται, Λίξαντα pro ἀΐξαντα, Παῖδνες pro παιᾶνες, Πελιανόν pro πελιδνόν, Συνδέσαι pro συναέσαι et similia passim. Eiusdem plane generis errores in libris Euripideis Critici plurimos deprehenderunt: καθόλου pro καθόδου Herc. Fur. 19. ἅμα θέντας pro δμαθέντας Alcest. 127. ἅπτουσαι pro λιποῦσαι Bacch. 56. ὅ πάντες ἀργαλῆς pro Ὁπλητες, Ἀργαδῆς Ion. 1580. κατέκαυσε in Cyclope 671. in κατέκλασε Reiskius mutavit: verum Dobraeus reperit κατέκλυσε. Facile intelligitur unde natum sit οὐ ταῦτ' ὄνειδος in Ione 587. pro οὐ ταυτὸν εἶδος, aut ut insigni exemplo defungar:

εἰς ἓν δὲ κραθὲν ταυτὸν ἰχῶρ' εἰσφορεῖς;

in eadem fabula vs. 1016. pro:

εἰ ἓν δὲ κραθέντ' αὐτὸν ἢ χωρὶς φορεῖς;

Crasis in οὐρανοῦ 'λεξώμεθα comparari potest cum μακροῦ 'ποπαύσω in Suppl. 641. μόχθου 'πικουφίζουσαν Electr. 72. σκηπτοῦ 'πιόντος in Rheso 674. et similibus. Mendum non admodum dissimile atque οὐρανοῦ δεξώμεθα pro 'λεξώμεθα deprehendi in Medea 1117.

καραδοκῶ τἀκεῖθεν οἷ προβήσεται,

non enim quo *progressurum* id esset Medea exspectabat, sed quo *evasurum*, quem exitum habiturum, quare scribendum οἷ

'ποβήσεται, ut apud Herod. VIII. 67. ἐκαραδόκεον τὸν πόλεμον κῇ ἀποβήσεται et I. 32. σκοπέειν χρὴ παντὸς χρήματος τὴν τελευτὴν κῇ ἀποβήσεται, et in Platonis Lyside 206. A. δεδιὼς τὸ μέλλον ὅπῃ ἀποβήσεται et saepe alibi, ut mirer cur hoc Aristophanes riserit in noto fragmento τῶν Δαιταλέων

ἀποβήσεταί σοι ταῦτα ποῖ τὰ ῥήματα;
B. παρ' Ἀλκιβιάδου τοῦτο τἀποβήσεται.

sed ad *Helenam* revertor, ubi vs. 896. male scribitur:

μή μου κατείπῃς σῷ κασιγνήτῳ πόσιν
τόνδ' εἰς ἐμὰς ἥκοντα φιλτάτας χέρας,

pro φίλτατον. Gravius multo corruptus est versus 1021.

αὐτοὶ μὲν οὖν τὴν ἔξοδόν γ' εὑρίσκετε,

ubi τήν male additur et γε ridiculum est, praeterea εὑρίσκειν non est rei accommodatum, quae ἐξευρίσκειν postulat. In tam multiplici malo et tam manifesto probabile est non ipsam poëtae manum leviter depravatam in corrupta scriptura subesse, ex cuius reliquiis vera lectio perite reconcinnanda sit, sed alienum vocabulum irrepsisse, quamobrem corrigendum esse arbitror:

αὐτοὶ μὲν οὖν τιν' ἔξοδον ματεύετε.

Similiter in Ione vs. 616. in libris est manifesto mendosa scriptura:

ὅσας σφαγὰς δὴ φαρμάκων θανασίμων
γυναῖκες εὗρον,

futile est inserere τε, quae est συκίνη ἐπικουρία. Poëta mihi scripsisse videtur φαρμάκων θυμοφθόρων, ut apud Homerum est Odyss. B. 329. ὄφρ' ἔνθεν θυμοφθόρα φάρμακ' ἐνείκῃ. Adscripsit magistellus θανασίμων, quod eum sibi habere iubemus.

In versu 1033.

κοινὴν ξυνάπτειν μηχανὴν σωτηρίας,

mihi quidem κοινῇ melius videtur. Prorsus absurdum est vs. 1049.

βούλει λέγεσθαι μὴ θανὼν ἔργῳ θανεῖν;
MEN. κακὸς μὲν ὄρνις, εἰ δὲ κερδανῶ λέγων
ἕτοιμός εἰμι μὴ θανὼν λόγῳ θανεῖν.

lacuna vetus in primo versu videtur ex tertio olim imperite suppleta, quemadmodum multa in hac fabula et aliis nonnullis huiusmodi sunt, ut vix unum et alterum vocabulum genui-

num sit sed a sciolis addita lacunarum supplementa nos torqueant, qualia multa in Stobaeo ostendimus inesse. Recte procedent omnia si legemus:

βούλει λέγεσθαι μὴ θανὼν τεθνηκέναι;

nempe plane idem est *λόγῳ θανεῖν* et *λέγεσθαι τεθνηκέναι.*

In vicinia vs. 1062.

ὡς εὖ τόδ' εἶπας πλὴν ἕν. εἰ χέρσῳ ταφὰς
θεῖναι κελεύσει σ', οὐδὲν ἡ σκῆψις φέρει.

non exputo quid sibi *ὡς* velit in priore senario et insiticium esse credo, quum vera lectio sit: *εὖ τοι τόδ' εἶπας κτἑ.* In altero senario mendum inest quod ne literula quidem mutata sanabo. Scriptura vetus ΚΕΛΕΥΣΕΙΣΟΥΔΕΝ intus hanc lectionem servabat *κελεύσει, 'ς οὐδὲν ἡ σκῆψις φέρει*, nam sic loquebantur pro *οὐδὲν ἡμᾶς ὠφελεῖ.* In vs. 1074. *πόνους γὰρ δαίμονες παύσουσί μου* credo praesens requiri *παύουσι.* Satis me Dii exercuerunt: iam *dant* mihi laborum finem, non *dabunt.* Vs. 1104. pro *εἰ δ' ἦσθα μετρία* solet Euripides *μέτριος* dicere. Optime confirmabit Euripides ipse, quem Plutarchus *ἐν τοῖς ὑγιεινοῖς παραγγέλμασιν* pag. 132. B. inducit his verbis *πρὸς τὴν Ἀφροδίτην διαλεγόμενον·*

Εἴης μοι, μ έ τ ρ ι ο ν δέ πως εἴης, μηδ' ἀπολείποις.

qui *μέτριος δέ πως*, ut opinor, dixerat.

In vss. 1164 sqq.

ὦ χαῖρε, πατρὸς μνῆμ', ἐπ' ἐξόδοισι γὰρ
ἔθαψα, Πρωτεῦ, σ' ἕνεκ' ἐμῆς προσρήσεως.
ἀεὶ δέ σ' ἐξιών τε κεἰσιὼν δόμους
Θεοκλύμενος παῖς ὅδε προσεννέπει, πάτερ,

et ob alias causas et ob praecedens *ἔθαψα* genuinam lectionem arbitror fuisse *προσεννέπω*, non *προσεννέπει.* Apertum est unde orta sit corruptela, quales mihi saepius apud alios observatae sunt. Iam alibi emendavi versum Aristophanis in Acharn. 406.

Εὐριπίδη, Εὐριπίδιον,
Δικαιόπολις καλεῖ σε Χολλείδης ἐγώ,

ubi ne *ἐγώ* quidem additum scribas retinuit, quo minus interpolarent sinceram scripturam hanc:

Δικαιόπολις καλῶ σ' ὁ Χολλείδης ἐγώ.

Quis ferat quod apud Thucydidem legitur I. 128. *Παυσανίας*

ὁ ἡγεμὼν τῆς Σπάρτης τούσδε τέ σοι χαρίζεσθαι βουλόμενος ἀποπέμπει δορὶ ἑλὼν καὶ γνώμην ποιοῦμαι κτέ. pro ἀποπέμπω, ut recte scribitur cap. 137. Θεμιστοκλῆς ἥκω παρά σε. Quam impudenter in talibus scribae grassentur in Herodoto quoque conspicitur III. 14. ubi legimus: δεσπότης σε Καμβύσης, Ψαμμήνιτε, εἰρωτᾷ διότι δὴ τὴν μὲν θυγατέρα ὁρέων κεκακωμένην καὶ τὸν παῖδα ἐπὶ θάνατον στείχοντα οὔτε ἀνέβωσας οὔτε ἀπέκλαυσας, τὸν δὲ πτωχὸν οὐδέν σοι προσήκοντα, ὡς ἄλλων πυνθάνεται, ἐτίμησας; Lectio πυνθάνομαι, quam multi Codices servant, manu ducit ad hanc correctionem: Καμβύσης εἰρωτᾶ τάδε· τί δή — et ὡς ἄλλων πυνθάνομαι. Eodem modo Aegyptius haud secus ac praesenti respondet: ὦ παῖ Κύρου, κτέ. Haud scio an non Euripides in Electra vs. 1238.

Ἀγαμέμνονος παῖ, κλῦθι. δίπτυχοι δέ σε
καλοῦσι μητρὸς σύγγονοι Διόσκοροι,

scripserit μητρὸς καλοῦμεν σύγγονοι, quemadmodum in Helena 1647. optime legitur: δισσοὶ δέ σε | Διόσκοροι καλοῦμεν. Similiter in Hippolyto 1285. recte scribitur:

Λητοῦς δὲ κόρη σ' Ἄρτεμις αὐδῶ.
Θησεῦ, τί τάλας τοῖσδε συνήδει;

ad quod exemplum refinge alium Euripidis locum in Oreste 1225 sqq.

ὦ δῶμα ναίων νυκτὸς ὀρφναίας πάτερ,
καλεῖ σ' Ὀρέστης παῖς σὸς ἐπίκουρον μολεῖν
τοῖς δεομένοισι, διὰ σὲ γὰρ πάσχω τάλας
ἀδίκως. προδέδομαι δ' ὑπὸ κασιγνήτου σέθεν.

ubi καλῶ rescribendum esse satis ostendunt πάσχω et προδέδομαι. In loco Hippolyti plerique libri tralaticio mendo inquinati exhibent Λητοῦς δὲ κόρη σ' Ἄρτεμις αὐδᾷ pro αὐδῶ, quod in uno libro repertum Valckenaerius vindicavit et aliis locis et appositissimo hoc ex Oreste 1664.

Φοῖβός σ' ὁ Λητοῦς παῖς ὅδ' ἐγγὺς ὢν καλῶ.

qui vel solus confirmare satis poterat quod dedimus: ἀεὶ δέ σε — Θεοκλύμενος παῖς ὅδε προσεννέπω. Idem vitium, nisi vehementer fallor, inquinat Ennii versum apud Ciceronem de Senectute V. 14. *Sua enim vitia insipientes et suam culpam in senectutem conferunt: quod non faciebat is, cuius modo mentionem feci, Ennius*:

Sicut fortis equus, spatio qui saepe supremo
vicit Olympia, nunc senio confectu' quiescit.

equi fortis et victoris senectuti comparat suam. Vere hoc dictum esse ita demum intelliges si emendaveris:

nunc senio confectu' *quiesco.*

Prima persona negligenter in secundam corrupta est apud Ciceronem de Divinatione I. 45. *Quum imperator exercitum lustraret — bonis nominibus qui hostias ducerent eligebantur; quod idem in delectu consules observant ut primus miles fiat bono nomine: quae quidem a te* scis *et Consule et Imperatore summa religione esse servata.* Quis admonitus dubitabit, quin Cicero dederit: *scio*, et quis in Tuscul. Disputatt. I. 2. non malet cum Bentleio legere: *Honos alit artes omnesque* incendimur *studio gloriae*, quam cum scribis Codicum vetustiorum *incenduntur.* Quam facile haec omnia a scribis depravari soleant novum exemplum est in Alcestide vs. 167.

μὴ δ' ὥσπερ αὐτῶν ἡ τεκοῦσ' ἀπόλλυμαι,

ubi in multis libris est vitiose ἀπόλλυται. Felicius evasit Andromach. 414.

ὦ τέκνον, ἡ τεκοῦσά σ', ὡς σὺ μὴ θάνῃς,
ϛείχω πρὸς ᾅδην.

Neque multum dubito, quin in Theocriti Epigr. XXI.

ὁ μουσοποιὸς ἐνθάδ' Ἱππῶναξ κεῖται,

quia caetera ex ipsius Hipponactis persona dici videntur, rescribendum sit Ἱππῶναξ κεῖμαι.

Addam perelegantem Bionis locum apud Stob. Floril. LXIII. 7.

ἢν μὲν γὰρ βροτὸν ἄλλον ἢ ἀθανάτων τινὰ μέλπω
βαμβαίνει μευ γλῶσσα καὶ ὡς πάρος οὐκέτ' ἀείδει,

ubi quidquid est hominum venustiorum credo libenter mecum emendaturos καὶ ὡς πάρος οὐκέτ' ἀείδω, et in sequenti disticho:

ἢν δ' αὖτ' ἐς τὸν ἔρωτα καὶ ἐς Λυκίδαν τι μελίσδω
καὶ τόκα μοι χαίροισα διὰ ϛόματος ῥέει ᾠδά.

triplex vitium sic sublaturos, ut scribant:

δὴ τόκα μοι χαρίεσσα διὰ ϛόματος ῥέει αὐδά.

In vs. 1235. blande Helena:

σπονδὰς τέμωμεν καὶ διαλλάχθητί μοι,

inquit. Cui Theoclymenus laetus respondet:

μεθίημι νεῖκος τὸ σόν, ἴτω δ' ὑπόπτερον,

sed graviter in his metrum laborat. Deo immortali in Hexametro licet dicere:

καὶ κωφοῦ ξυνίημι καὶ οὐ φωνεῦντος ἀκούω.

mortali Tragico aut Comico in senariis non licet in ἵημι et compositis ι corripere. Emendandum est μεθῆκα νεῖκος τὸ σόν, quemadmodum in Ione recte legitur 256. μεθῆκα τόξα, et in Electra Eurip. 622. προσηκάμην τὸ ῥηθὲν et 260.

ξυνῆκ' Ὀρέστῃ μήποτ' ἐκτίσῃ δίκην.

et 644.

ξυνῆχ', ὕποπτος οὖσα γιγνώσκει πόλει.

et in Oreste 433.

ξυνῆκα. Παλαμήδους σε τιμωρεῖ φόνος.

Adscripsi haec potissimum ut emendarem Aristophanis in Avibus versum 945.

ξύνες ὅ τοι λέγω.

B. ξυνίημ', ὅτι βούλει τὸν χιτωνίσκον λαβεῖν.

ubi ad illa exempla quivis videat corrigendum esse ξυνῆχ', ὅτι βούλει κτἑ.

Versus 1298 sqq.

εὐμενέστερον γὰρ ἂν
τῷ φιλτάτῳ μοι Μενέλεῳ τὰ πρόσφορα
δρῴης ἂν ἡμῶν τυγχάνων οἵων σε χρή.

ipsi integerrimi sunt et sine labe, sed egregie faciunt ad sanandos alios locos, ubi eadem dicendi forma olim vitium concepit. Incipiam hoc demonstrare in loco Sophocleo in Oedipo Coloneo 1480, sqq.

ἵλαος, ὦ δαίμων, ἵλαος εἴ τι γᾷ
ματέρι τυγχάνεις ἀφεγγὲς φέρων.
ἐναισίου δὲ συντύχοιμι μηδ' ἄλαστον ἄνδρ' ἰδὼν
ἀκερδῆ χάριν μετάσχοιμί πως.

offendit omnes merito ἐναισίου δὲ συντύχοιμι, sed omnes quod est in ea scriptura sanum tentaverunt, quod non est intactum reliquerunt. Schaeferus primus ἐναισίῳ δὲ συντύχοιμι dedit, quem Elmsleius sequitur. Badham quoque assentitur (ad Helen. vs. 580), sed quoniam »*pronomine carere non possumus*" ut recte vidit, durissimam crasin Sophocli tribuit: ἐναισίῳ δὲ σοὐντύχοιμι. Multo faciliore negotio locus sanari potest: le-

gendum enim: *ἐναισίου δὲ σοῦ τύχοιμι*, quod perinde est ac si dixisset: *ἐναίσιος δέ μοι εἴης*: quemadmodum dicitur *μετρίου σοῦ ἔτυχον* pro *μέτριος περὶ ἐμὲ ἐγένου*, et in Alcestide 559.

αὐτὸς δ' ἀρίςου τοῦδε τυγχάνω ξένου,
ὅτανπερ Ἄργους διψίαν ἔλθω χθόνα.

id est *οὗτος δέ μοι ξένος ἄριςός ἐςιν.*

Ex eiusdem usus observatione emendari poterit locus in Euripidis Oreste vs. 701.

ὅταν γὰρ ἡβᾷ δῆμος εἰς ὀργὴν πεσὼν
ὅμοιον ὥςε πῦρ κατασβέσαι λάβρον.
—— —— —— *ὅταν δ' ἀνῇ πνοάς,*
τύχοις ἂν αὐτοῦ ῥᾳδίως ὅσον θέλεις.

non significat enim novissimus senarius: *facile quidvis ab eo impetrare possis*, quoniam *τύχοις ἂν παρ' αὐτοῦ* eo sensu Graece dicendum est [2], neque *ὅσον θέλεις*, *quantumvis*, rei convenit: quamobrem scriptum olim fuisse suspicor:

τύχοις ἂν αὐτοῦ ῥᾳδίως οἵου θέλεις.

Eodem modo dictum est in Androm. 742.

θυμούμενος δὲ τεύξεται θυμουμένων.

et in Troad. 734.

αὐτή τ' Ἀχαιῶν πρευμενεςέρων τύχοις.

et saepe alibi. Hinc certa emendatio peti potest Euripidis fragmento in Stob. Floril. LXIII. 1.

τῇ δ' Ἀφροδίτῃ πόλλ' ἔνεςι ποικίλα.
τέρπει τε γὰρ μάλιςα καὶ λυπεῖ βροτούς.
τύχοιμι δ' αὐτῆς, ἡνίκ' ἐςὶν εὐμενής.

emenda:

τύχοιμι δ' αὐτῆς, ἡνίκ' εἶσιν, εὐμενοῦς.

id est: *εἴη δέ μοι εὐμενής, ὅταν ἔλθῃ*, quod simillimum est Sophocleis *ἐναισίου δὲ σοῦ τύχοιμι.* Quid sit *ἡνίκ' εἶσιν* optime ipse Euripides interpretabitur apud Athen. p. 561. B.

τὸ δ' ἐρᾶν προλέγω τοῖσι νέοισιν
μήποτε φεύγειν,
χρῆσθαι δ' ὀρθῶς, ὅταν ἔλθῃ.

---

2) Etiam *πρός τινος*, *ἔκ τινος* pro *παρά τινος* dicebant. Adversatur unus, quod sciam, locus in Iphigen. Aulid. 995.

ἢ μὴ παρούσης ταῦτα τεύξομαι σέθεν;

Eodem modo verbum *τυγχάνειν* et caeteri omnes saepe usurpant et saepissime Oratores, quorum aliquot locos praemittam emendate in libris scriptos, ut ex iis restituam alios, ubi hoc dicendi genus scribae interpolando depravarunt. Lysias XXIV. 23. *μηδαμῶς, ὦ Βουλή, ταύτῃ θῆσθε τὴν ψῆφον. διὰ τί γὰρ ἂν καὶ τύχοιμι τοιούτων ὑμῶν;* XVIII. 23. *ταύτην ἀπαιτοῦμεν ὑμᾶς τὴν χάριν· μὴ περιιδεῖν ἡμᾶς ἀπόρως διατεθέντας — ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον παράδειγμα ποιῆσαι τοῖς βουλομένοις τὴν πόλιν εὖ ποιεῖν, οἵων ὑμῶν ἐν τοῖς κινδύνοις τεύξονται*, id est *οἷοι περὶ αὐτοὺς ὑμεῖς ἐν τοῖς κινδύνοις ἔσεσθε.* Andocides III. 21. *ἡμῖν δὲ πῶς ἔξεςι τὴν εἰρήνην ποιήσασθαι; ποίων τινῶν Λακεδαιμονίων τυγχάνοντας;* Idem IV. 2. *μεγίςοις περιπέπτωκα κινδύνοις προθύμων μὲν καὶ ἀγαθῶν ἀνδρῶν ὑμῶν τυγχάνων, διόπερ σώζομαι, πλείςοις δὲ καὶ δεινοτάτοις ἐχθροῖς χρώμενος.* Quicumque hanc orationem aut habuit aut scripsit hoc dicit: saepe in iudiciis in capitis discrimen adductus sum, sed semper absolutus, *ὅτι πρόθυμοι καὶ ἀγαθοὶ ἄνδρες περὶ ἐμὲ ἐγένεσθε.* In Xenophontis Anabasi V. v. 15. *ἐρωτᾶτε ὁποίων τινῶν ἡμῶν ἔτυχον*, id est *ὁποῖοί τινες περὶ αὐτοὺς ἐγενόμεθα.* Reponenda est eadem loquendi forma apud Lysiam XII. 77. Theramenes, inquit, ipse haec omnia, quae ego dico, in senatu dixit, *ὀνειδίζων μὲν τοῖς φεύγουσιν ὅτι δι' αὐτὸν κατέλθοιεν, οὐδὲν φροντίζων τῶν Λακεδαιμονίων* (nam sic legendum), *ὀνειδίζων δὲ τοῖς τῆς πολιτείας μετέχουσιν ὅτι πάντων τῶν πεπραγμένων αὐτὸς αἴτιος γεγενημένος τοιούτων τυγχάνοι*, imo vero *τοιούτων αὐτῶν τυγχάνοι*, id est *ὅτι περὶ αὐτὸν εἶεν τοιοῦτοι*, nempe *ἄπιςοι καὶ ἀχάριςοι.* Similiter XXIV. 26. *μὴ τοίνυν, ὦ Βουλή, μηδὲν ἡμαρτηκὼς ὁμοίως ὑμῶν τύχοιμι τοῖς πολλὰ ἠδικηκόσι*, quoniam apparet hoc dicere hominem: *μὴ τοιοῦτοι περὶ ἐμὲ γένεσθε τὸν μηδὲν ἡμαρτηκότα, οἷοίπερ ἐςε περὶ τοὺς πολλὰ ἠδικηκότας*, perspicuum est legi oportere *ὁμοίων ὑμῶν τύχοιμι*, et in fine lepidissimae oratiunculae § 27. *ἐγὼ δὲ τούτων ὑμῖν τυχὼν ἕξω τὴν χάριν*, qui Lysiam bene norunt facile intelligent ita ab eo dici non potuisse pro *ἐγὼ δὲ τούτου παρ' ὑμῶν τυχὼν* vel pro *ἐγὼ δὲ τούτου τυχὼν ὑμῖν ἕξω τὴν χάριν*, quo facilius mihi assentientur emendandum esse *ἐγὼ δὲ τοιούτων ὑμῶν τυχὼν κτέ.* Ex eiusdem rei observatione explicandus est Sophoclis in Philocteta locus vs. 320. Dixerat Philoctetes:

τοιαῦτ' Ἀτρεῖδαί μ' ἥ τ' Ὀδυσσέως βία,
ὦ παῖ, δεδράκασ'. οἷς Ὀλύμπιοι θεοί
δοῖέν ποτ' αὐτοῖς ἀντίποιν' ἐμοῦ παθεῖν.

cui Neoptolemus respondet:

ἐγὼ δὲ καὐτὸς τοῖσδε μάρτυς ἐν λόγοις
ὡς εἴσ' ἀληθεῖς οἶδα συντυχὼν κακῶν
ἀνδρῶν Ἀτρειδῶν τῆς τ' Ὀδυσσέως βίας,

ubi Sophoclea audacia *συντυχὼν* positum esse videtur pro *ὁμοίως σοὶ τυχών*, ut sensus sit *καὶ περὶ ἐμὲ οἱ Ἀτρεῖδαι καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς ἄνδρες κακοὶ ἐγένοντο.* Simplex *τυχόντες* vitiose legitur in Iphig. Taur. 252.

πῶς δ' εἴδετ' αὐτοὺς καὶ τυχόντες εἵλετε;

verum monstrat versus in Helena 1217.

ναῦταί σφ' ἀνεῖλον ἐντυχόντες, ὡς λέγει.

quo indicio legerim *κἀντυχόντες εἵλετε*; sed in Helenae versu non leve mendum superest in *ἀνεῖλον.* Dicebant omnes in ea re *ἀνείλοντο*, quod notissimum est vel ex decem Praetorum iudicio, qui capitis damnati sunt, *ὅτι οὐκ ἀνείλοντο τοὺς ἀρίϛους ὑπὲρ τῆς πατρίδος γενομένους* apud Xenophontem in Hellen. I. VII. 11. et passim. Ne credas Tragicis alia placere quam populo inspice Helen. vs. 1615.

ἤδη δὲ κάμνονθ' ὁρμιὰν τείνων μέ τις
ἀνεῖλετ', ἐς δὲ γαῖαν ἐξέβησέ σοι
ταῦτ' ἀγγελοῦντα.

In vs. 1564.

ἐκάλεσεν· ὦ πέρσαντες Ἰλίου πόλιν.

non potest *ἐκάλεσεν* scribi pro *ἐβόησεν*, ut opinor. Correxerim *ἐκέλευσεν*, comparato vs. 1569. *οἱ δ' εἰς κέλευσμ' ἐλθόντες* et 1600 et 1606.

Quae forma recte vs. 1567. legitur *εἰς πρῷραν ἐμβαλεῖτε* et 1586. *εἰς πρῷραν εἷρπεν*, in eam undique expellendam scribae omnes fere conspirarunt, quibus solemne est *πρώρα* et apud Herodotum *πρώρη* scribere, veluti I. 194. *πρώρην συνάγοντες*, quod non minus est vitiosum quam *μίη, μίην, σφαίρη, πείρη* sim. In quibus paenultima diphthongum habet, in iis *α* corripitur, ut in *σφαῖρα, πεῖρα, μοῖρα, ἄρουρα.* *Αὖρα* olim Aeolicam litteram videtur habuisse. Quum constet in ΠΡΩΙΡΑ olim *ι* fuisse ex Etymol. M. p. 692, 25. sequitur ultimam

17 *

brevem esse oportere. Male Bekkerus in Homeri carminibus retinuit vitiosas scripturas πρώρης, κυανοπρώροιο, et barbaram formam κυανοπρωρείους in Odyss. Γ. 299, ubi iam pridem ex Etymol. l. l. scribendum esse ostendimus κυανοπρωείρους. Quod in secundo Euripidis loco praecedit vs. 1585. δεξιᾷ δ' ἑλὼν ξίφος | ἐς πρῷραν εἷρπε leviter est depravatum ex δεξιᾷ δ' ἔχων ξίφος, ut recte legitur vs. 1810. Μενέλεως δ' ἔχων ὅπλα. Tralaticia haec est in libris confusio: in Aristophanis Pace vs. 219. in libris est:

ἥξουσι καὖθις, ἣν ἔχωμεν τὴν πόλιν,

sed verissimum est ἣν ἕλωμεν τὴν Πύλον, quod primus reposuit R. Hirschig ad Arist. Vesp. p. 149.

In extrema fabula vs. 1666.

σοὶ μὲν τάδ' αὐδῶ. συγγόνῳ δ' ἐμῇ λέγω·
πλεῖν σὺν πόσει σῷ. πνεῦμα δ' ἕξετ' οὔριον,

fuit quum λέγω mihi esset de mendo suspectum et suspicarer duplici vitio sublato scribendum esse: συγγόνῳ δ' ἐμῇ τάδε· πλεῖ σὺν πόσει σῷ. Utramque suspicionem et correctionem Badhamo probavi, quem nunc, ut sunt αἱ δεύτεραί πως φροντίδες σοφώτεραι, conabor μεταπείθειν, ut λέγω saltem retineat, quod sanissimum esse hi Euripidis loci demonstrabunt: Phoeniss. 568.

σοὶ μὲν τάδ' αὐδῶ. σοὶ δὲ, Πολύνεικες, λέγω.

et ibid. vs. 778.

σοὶ μὲν τάδ' εἶπον προσπόλοις δ' ἐμοῖς λέγω·
ἐκφέρετε τεύχη πάνοπλά τ' ἀμφιβλήματα.

et Supplic. 1213.

σοὶ μὲν τάδ' εἶπον. παισὶ δ' Ἀργείων λέγω.

sed πλεῖ σὺν πόσει σῷ rescribendum esse pro πλεῖν et per se satis certum et evidens est et illi ipsi loci confirmant.

Quod supra diximus Stobaei libros turpiter interpolatos esse duobus novis exemplis ex Helena confirmabimus. In optimo Codice Vindobonensi ex Helena haec afferuntur Floril. LXII. 2.

ἐγὼ δὲ δοῦλος εἰ πέφυχ' ὅμως λάτρις,

pro ἐγὼ μὲν εἴην, κεἰ πέφυχ' ὅμως λάτρις, (Hel. vs. 727.) deinde pro τοὔνομ' οὐκ ἔχων ἐλεύθερον, in AB. Parisinis est τοῦτ' ὄμμα οὐκ ἔχων, in Vindob. τοῦτ' ὄνομ' οὐκ ἔχων, natum ex $\overset{\text{το}}{\text{τουνομ'}}$, et paulo post pro ἔν' ὄντα quod erat in vetusto libro

ΕΝΑΟΝΤΑ stolide depravarunt in ἐνδόντα. Alter locus est in Eclogis Phys. I. 7. 6. ubi ex Helena affertur:

σκέψαι γὰρ ὁ θεὸς ὡς ἔχει τι ποικίλον
καὶ δυστέκμαρτον.

quum vera scriptura sit: ὦ θύγατερ, ὁ θεὸς ὡς ἔφυ τι ποικίλον vs. 710. Supererat in libro detrito * * ΓΑ * * ΟΘΕΟΣΩΣΕ * * ΤΙΠΟΙΚΙΛΟΝ, quum corrector audax et temerarius quidquid in mentem venit supplere coepit. Idem in Euripidis Codicibus nimis saepe factum esse apparet. Multa apud Euripidem leguntur nimis arguta, subinepta, frigida, ἀπροσδιόνυσα, neque rei neque personae neque temporibus satis convenientia, quae ipsi Poëtae imputanda sunt, qui non βλέποντα σώματα sed νευρόσπαστα inducit in scenam, δι' ὧν αὐτὸς πάσας φωνὰς ἀφίησιν aequales et aequalium et popularium vitia carpens et castigans aut insaniam insectans aut morum praecepta ἄκαιρα ponens aut rerum naturam subtiliter philosophando explicans, quae omnia alibi egregium usum habere potuissent, nunc οὐδὲν πρὸς τὸν Διόνυσον. Deinde quoniam omnia ad praesentem vitae usum et rationem accommodat et est curiosus magis quam μεγαλόφρων καὶ ὑψηλόνους nimis saepe ad exiles minutias delabitur et dicendi genus sequitur vulgare et humi repens, quod Deorum heroumque maiestati non respondet. Haec igitur ipsius Poëtae sunt ἀποτεύγματα. Praeterea magnus inest locorum numerus a scribis et correctoribus tam male corruptorum, ut omnis propemodum spes emendandi abiicienda videatur. Quis enim ex verbis σκέψαι γὰρ ὁ θεὸς ὡς ἔχει umquam eruat ὦ θύγατερ, ὁ θεὸς ὡς ἔφυ, vel ex lectione ἐγὼ δὲ δοῦλος εἰ πέφυχ' ὅμως eliciat ἐγὼ μὲν εἴην κεἰ πέφυχ' ὅμως? Nemo hercle. Torquent tamen sese Interpretes in talibus et obtundunt sibi iudicium aut comminiscuntur aliquid, ὅπερ ἄρρητον ἄμεινον. Quis, ut hoc utar, umquam sibi satisfaciet in vs. 434 sqq.

ἐλπὶς ἔκ γε πλουσίων δόμων
λαβεῖν τι ναύταις. ἐκ δὲ μὴ 'χόντων βίον,
οὐδ' εἰ θέλοιεν, ὠφελεῖν ἔχοιεν ἄν.

quae scabrities orationis est in verbis: ἐκ δὲ μὴ 'χόντων βίον οὐδ' εἰ θέλοιεν ὠφελεῖν ἔχοιεν ἄν. Dici et intelligi potest οἱ δὲ μὴ 'χοντες βίον, sed haec ipsa sententia quam futilis et insulsa est. Post pauca ancilla vetula Menelaum minis absterret a fo-

ribus haec fere dictitans sermone populari: *τίς ἐςὶ πρὸ τῆς θύρας; οὐκ ἄπει; μὴ πράγματα πάρεχε τῷ δεσπότῃ πρὸς τὴν αὔλειον θύραν προσεςώς, ἢ ἀποθανεῖ Ἕλλην ὤν, οἷς οὐκ ἔςιν ἐπιμιξία.* Cui Menelaus:

ὦ γραῖα, ταῦτα πάντ' ἔπη καλῶς λέγεις.

satin sanus videatur, qui illis haec respondeat? Etiam absurdiora addit:

ἔξεςι. πείσομαι γάρ. ἀλλ' ἄνες λόγον.

ô miseros interpretes, quibus haec explicari posse videntur et qui aliquam inesse in istis sententiam firmiter credunt, quam nitendo elicere satagunt, ut ille qui *versat Saxum sudans nitendo neque proficit hilum.* Neque adhuc plane exemta est ex Interpretum animis illa simplicitas, qualis erat eius qui ad Phoen. vs. 916.

ἅπερ πέφυκε ταῦτα κἀνάγκη σε δρᾶν.

annotavit: »*Dum melior lectio e Codicibus eruatur videndum an explicari saltem locus possit.*" Quis igitur mirabitur, si sic monstra et portenta interpretationum comminiscuntur? Post pauca iterum Menelaus urget vs. 449.

ἄγγειλον εἴσω δεσπόταισι τοῖσι σοῖς.

Cui anus:

πικρῶς ἂν οἶμαί γ' ἀγγελεῖν τοὺς σοὺς λόγους.

in quo versu si quid emendari potest *πικρούς* erit probandum, quo sensu utuntur vocabulo *πικρός* qui alicui malum minantur, ut in hac ipsa re Aristophanes Thesmoph. 853.

πικρὰν Ἑλένην ὄψει τάχ', εἰ μὴ κοσμίως
ἕξεις, ἕως ἂν τῶν πρυτάνεων τις φανῇ.

sed quid quaeso sic proficimus? neque *ἀγγελεῖν ἂν* ullo modo sanum esse potest neque *γε* ineptissime interpositum.

In istiusmodi locis mortuo, ut aiunt, medicinam facimus et nequidquam nos excruciamus et *ἀνήνυτα μοχθοῦμεν.* Quam multa de genere hoc habeat Euripidis Helena, quae in paucis libris deterrimis et flagitiose interpolatis ad nos pervenit, palam faciunt Editorum infelices interpretationes et levissimae coniecturae, in quibus nihil est quod repertae veritatis virtute feriat animum, sed contra multa, quibus certus Graecitatis usus aut numerorum ratio turpiter violetur, ut nihil sit corruptius quam id ipsum quod reponunt amissae veritatis inda-

gatores. Utar uno tantum exemplo, quod in aliis quoque locis usum habere poterit. Scriptum est in libris vs. 290.

εἰ μὲν γὰρ ἔζη πόσις ἀνεγνώσθημεν ἂν
ἐς ξύμβολ' ἐλθόντες, ἃ φανερὰ μόνοις ἂν ἦν.

non esse hunc senarium Attici poëtae et omnino esse istos numeros innumeros et *κακομέτρους*, quales ne Tzetzes quidem fundere potuerit, dabunt mihi omnes qui aurem habent *καὶ τούτων πέρι κἂν σμικρὸν ἐπαΐουσιν*. Non multo melius est quod Porsonus (ad Orest. 51) commendat:

ἐς ξύμβολ' ἐλθόνθ', ἃ φανέρ' ἂν μόνοις ἂν ἦν.

et peius etiam quod Reisig coniecit Coniect. p. 245.

ἐλθόντες ἐς ξύμβολ', ἃ φανερὰ μόνοις ἂν ἦν.

Ne dicam de sermonis vitio in *ἂν ἦν* commisso, ubi additum *ἂν* orationem soloecam facit, violatur in his certa lex metrica, quae iubet in senario tragico dactylum in tertia sede ita ponere, ut prima syllaba in caesura sit, nisi forte (quod tamen in Tragoedia perrarum est) dactyli syllabae omnes uno eodemque vocabulo contineantur, ut in Helena 753.

τί δῆτα μαντευόμεθα; τοῖς θεοῖσι χρή.

et vs. 767.

τὰ Ναυπλίου τ' Εὐβοϊκὰ πυρπολήματα.

et vs. 1016.

ἀθάνατον εἰς ἀθάνατον αἰθέρ' ἐμπεσών.

reliquis omnibus locis, quorum ingens est apud Euripidem ubique copia, dactyli longam syllabam in caesura positam videbis et duas breves aut monosyllabas esse, ut vs. 22, 52, 92.

Ἑλένη δ' ἐκλήθην. ἃ δὲ πεπόνθαμεν κακά.
Ψυχαὶ δὲ πολλαὶ δι' ἔμ' ἐπὶ Σκαμανδρίοις.
Τελαμὼν ὁ φύσας. τίν' ἂν ἔχοις μᾶλλον φίλον;

et passim, aut duas breves eodem vocabulo contineri ut vs. 2, 3, 13.

ὃς ἀντὶ δίας ψακάδος Αἰγύπτου πέδον
λευκῆς τακείσης χιόνος ὑγραίνει γύας.
καλοῦσιν αὐτὴν Θεονόην. τὰ θεῖα γάρ.

et sexcenties alibi. Rarissime tertia dactyli syllaba in vocabulo hypermonosyllabo collocatur, unde senarius immodulatior et durior exit, qualis est in Helena 263.

τί δῆτ' ἔτι ζῶ; τίν' ὑπολείπομαι τύχην;

et vs. 826.

τί χρῆμα δρᾶσαι; τίν' ὑπάγεις μ' εἰς ἐλπίδα;

In Hecuba unicum huius rei exemplum est vs. 345.

θάρσει. πέφευγας τὸν ἐμὸν ἱκέσιον Δία.

in Medea nullum: sed numquam dactyli duae priores syllabae in vocabulo disyllabo aut in hyperdisyllabi fine collocari possunt, quo facto versus non tantum elumbis et immodulatus evadit sed ne est quidem versus, neque κακόμετρος est sed plane ἄμετρος, qualis est in Helena vs. 9.

Θεοκλύμενον ἄρσεν' ὅτι δὴ θεοὺς σέβων,

quem nemo adhuc emendare potuit. Quid autem de tragico senario dubitabimus, quum in Comicis quoque dactylus in tertia sede et quinta in ingenti exemplorum copia non aliter quam his ipsis legibus recte ponatur, ut prima in caesura sit aut dactylus totus eodem vocabulo contineatur, ut in Aristophanis Pluto 445.

καὶ μὴν λέγω δεινότατον ἔργον παρὰ πολύ.

Cf. vs. 55, 57, 69, 94, 97, 113, 216, 335, 358, 388, 415, 432, 434, et passim. Non facile reperies in Comoedia senarios, quales hi sunt in Pluto vs. 174 et 176:

ὁ Πάμφιλος δ' οὐχὶ διὰ τοῦτον κλαύσεται;
'Αγύρριος δ' οὐχὶ διὰ τοῦτον πέρδεται;

ubi sic legendum est divisis interlocutorum vicibus:

τὸ δ' ἐν Κορίνθῳ ξενικὸν οὐχ οὗτος τρέφει;
B. ὁ Πάμφιλος δέ γ' οὐ διὰ τοῦτον κλαύσεται;
A. ὁ Βελονοπώλης δ' οὐχὶ μετὰ τοῦ Παμφίλου;
B. 'Αγύρριος δέ γ' οὐ διὰ τοῦτον πέρδεται;

Semel tantum alibi eadem lex violata est sed in loco interpolato in Avibus vs. 180.

πόλος; τίνα τρόπον; B. ὥσπερ εἴποι τις τόπος.
[ὅτι δὲ πολεῖται τοῦτο καὶ διέρχεται
ἅπαντα διὰ τοῦτό γε καλεῖται νῦν πόλος].

ubi nondum me poenitet correxisse ὥσπερ εἰ λέγοις τόπος et expunxisse caetera. Scioli annotatiuncula in numeros coacta est ineptos et vitiosos: quum in optimis libris sit διὰ τοῦτο καλεῖται nescio quis γε inseruit et haec nunc pro Aristophaneis leguntur, ὦ Μοῦσαι φίλαι. Quid vetat obiter sanare Aristophanis versum omnium, qui quidem ipsius sunt, longe κα-

κομετρώτατον in Vespis 1252.

παῖ, παῖ, τὸ δεῖπνον, Χρυσέ, συσκεύαζε νῷν,
ἵνα καὶ μεθυσθῶμεν διὰ χρόνου. B. *μηδαμῶς.*

ecquis istum senarium esse putat et Aristophanis senarium? Feliciter evenit, ut sententiae turpe vitium insit, quod deprehensum et facile sanatum numeros revocabit summo poëta dignos. Qui animo hilari et festivo convivium ineunt, iis lepidum et iucundum videri potest non *τὸ μεθυσθῆναι*, sed *τὸ μεθύειν*, illud enim efficit *τὸ πίνειν πρὸς βίαν* (quod tam odiosum est, ut Comico recte videtur, atque *τὸ διψῆν βίᾳ*), hoc *τὸ πρὸς ἡδονὴν πίνειν*. Quin igitur reponimus:

ἵνα καὶ μεθύωμεν διὰ χρόνου. B. *μή, μηδαμῶς.*

manifestum est, cur *μή* exciderit, quod eodem modo perierat in Pace vs. 381.

μηδαμῶς, ὦ δέσποθ' Ἑρμῆ, μηδαμῶς, μή, μηδαμῶς.

itaque quum versui syllaba deesset, supervenit corrector, qui *μεθυσθῶμεν* substituit et nobis istum bellissimum senarium procudit. In tribrachy eadem propemodum est ratio atque in dactylo apud Tragicos: Comici id tantum cavent ne media ictum habens incidat in ultimam syllabam vocabuli hyperdisyllabi: itaque manifesta est metri labes apud Aristophanem in Nubibus vs. 884.

ὃς τἄδικα λέγων ἀνατρέπει τὸν κρείττονα,

quo novo indicio insulsum emblema expellendum esse apparebit: at non est vitiosius *δικα λε* sic divisum, quam in Euripidis Electra vs. 324.

οὔπώποτε χοὰς οὐδὲ κλῶνα μυρσίνης,

ubi metrum plane perdidit qui librorum scripturam *οὔπώποτ' οὐ χοὰς* sic correxit scilicet, quem tamen Dindorfius secutus est. Itaque, ut ad Euripidis Helenam redeamus, non sunt saniores numeri in Reisigii coniectura:

ἐλθόντες ἐς ξύμβολ', ἃ φανερὰ μόνοις ἂν ἦν,

quam in isto:

ἅπαντα διὰ τοῦτό γε καλεῖται νῦν πόλος.

Quid verum sit latet neque umquam, credo, reperietur deletis omnibus antiquae scripturae vestigiis indiciisque, ut passim in aliis eodem modo *ἀνιάτως ἔχουσιν*. Quis, quaeso, umquam emendabit vs. 125.

αἰαῖ, κακὸν τόδ' εἶπας οἷς κακὸν λέγεις.

aut 281.

ἀδίκως μὲν ἀλλὰ τἄδικον τόδ' ἔς' ἐμόν.

aut 302.

σμικρὸν δ' ὁ καιρὸς κάρτ' ἀπαλλάξαι βίον.

aut 560.

ὦ θεοί! θεὸς γὰρ καὶ τὸ γιγνώσκειν φίλους.

in quae optime convenit quod Bacchus (in Ranis vs. 1169.) iecit in Euripidem:

εὖ νὴ τὸν Ἑρμῆν, ὅ τι λέγεις δ' οὐ μανθάνω,

sed probabile est parum aut nihil horum antiquae scripturae vestigia ulla servare, quemadmodum in vs. 467.

ποῦ δῆτ' ἂν εἴη; πότερον ἐκτὸς ἢ 'ν δόμοις;

ΓΡΑ. οὐκ ἔνδον. Ἕλλησιν δὲ πολεμιώτατος.

facile intelligitur quam inepte dicatur ποῦ δῆτ' ἂν εἴη; quod ab eo dici potest qui diu aliquem frustra quaesiverit, a Menelao non potest, qui nunc primum de Protei filio inaudivit rogatque πότερον ἐκτὸς ἢ 'ν δόμοις; sed quis, quaeso, umquam absque Aristophanis indicio in Thesmophor. 881. potuisset restituere:

οὗτος δὲ πότερον ἔνδον ἔς' ἢ 'ξώπιος;

ΓΡΑ. οὐκ ἔνδον.

quare optimum factu est in locis omnibus huiuscemodi tenere id quod ipsa Helena monet vs. 811.

τὸ τολμᾶν ἀδύνατ' ἀνδρὸς οὐ σοφοῦ.

Transeo nunc ad caeteras Euripidis et aliorum fabulas, unde unum et alterum locum, male habitum expromam, quem si potero emendatiorem reddam. Ostendi supra novis quibusdam exemplis quam inepte γε in Comoediam irrepat: in Tragoedia quoque ridiculos errores eodem modo natos et nondum abstersos nunc ostendam. Incipiam a Trachiniis Sophoclis, ubi Hercules Deianirae his verbis minatur exitium vs. 1107 sqq.

ἀλλ' εὖ γέ τοι τάδ' ἴσε, κἂν τὸ μηδὲν ὦ,
κἂν μηδὲν ἕρπω, τήν γε δράσασαν τάδε
χειρώσομαι κἀκ τῶνδε. προσμόλοι μόνον,
ἵν' ἐκδιδαχθῇ πᾶσιν ἀγγέλλειν ὅτι
καὶ ζῶν κακούς γε καὶ θανὼν ἐτισάμην.

in his γε bis recte et ordine positum vides, sed absurdum prorsus est in ultimo senario:

καὶ ζῶν κακούς γε καὶ θανὼν ἐπιστάμην.

tu corrige καὶ ζῶν κακούργους καὶ θανών. Nomen κακοῦργος et alibi usurpavit Sophocles, et Euripides in Oreste 772. κακούργους et χρηστούς inter se opponens; inspice et Eurip. Electr. 953. Non multo melius in Sophoclis Electra 1505 sq. scribitur:

χρῆν δ' εὐθὺς εἶναι τήνδε τοῖς πᾶσιν δίκην
ὅστις πέρα πράσσειν γε τῶν νόμων θέλει.

ubi correxerim πράσσειν τι. In Andromache vs. 238.

ΑΝΔΡ. νέα πέφυκας καὶ λέγεις αἰσχρῶν πέρι.
ΕΡΜ. σὺ δ' οὐ λέγεις γε, δρᾷς δέ μ' εἰς ὅσον δύνῃ.

scribendum videtur:

σὺ δ' οὐ λέγεις μὲν, δρᾷς δέ γ' εἰς ὅσον δύνᾳ.

In eadem fabula vs. 585.

οὔκουν ἐκείνου τἀμὰ τἀκείνου τ' ἐμά;
ΠΗΛ. ναί.
δρᾶν εὖ, κακῶς δ' οὔ, μηδ' ἀποκτείνειν βίᾳ.

ut haec more Graeco dicantur ναί expungendum est a magistello adscriptum et emendandum δρᾶν γ' εὖ κτέ. quemadmodum in Helena 1637. Theoclymeno dicenti: οὐ σὲ τἀμὰ χρὴ δικάζειν, respondet Chorus ἤν γε βελτίω λέγω, ubi Graeculus dixisset: ναί. ἢν βελτίω λέγω. Saepe γε in huiusmodi responsione apud Euripidem legitur, vid. Alcest. 49. ubi mihi optimus codex Vaticanus obtulit κτείνειν γ', ὃν ἂν χρῇ pro κτείνειν ὃν ἄν, Iphig. Aulid. 404. Andromach. 242. ubi Graeculi iterum ναί inseruerunt. Rectissime Elmsl. in Heraclidis 264. coniecit:

βλάπτων γ' ἐκείνους μηδέν.

In Medea vs. 1369.

σμικρὸν γυναικὶ πῆμα τοῦτ' εἶναι δοκεῖς;
ΙΑΣ. ἥτις γε σώφρων.

et alibi saepius. In Iphigenia Aulid. vs. 1572.

δέξαι τὸ θῦμα τόδ', ὅ γέ σοι δωρούμεθα,

olim sic scriptum fuisse videtur:

δέξαι τὸ θῦμα τοῦθ', ὅ σοι δωρούμεθα,

nam qui olim haec supplevit non inelegantis ingenii homo et

in Euripide multum versatus non ipse commisit pleraque vitia, quibus nunc illa supplementa inquinantur. Obiter corrige vs. 1556.

καὶ τοὔπ' ἐμ' εὐτυχοῖτε, καὶ νικηφόρου
δώρου τύχοιτε, πατρίδα δ' ἐξίκοισθε γῆν.

ubi νικηφόρου δορὸς τύχοιτε verius videtur, et vs. 1580.

ἐμοὶ δέ τ' ἄλγος οὐ μικρὸν εἰσῄει φρενί,

tam flagitiose corruptus est scribarum vitio, quum olim hanc formam haberet:

ἐμοὶ δ' ἐσῄειν ἄλγος οὐ σμικρὸν φρενί,

mirantes scioli quid esset ἐσῄειν ἄλγος ἐμοί turbare coeperunt, veterem usum quo ᾔδειν ante vocalem in tertia persona dicebatur, et ᾔδη in prima iuxta cum ignarissimis ignorantes. In Bekkeri Anecd. p. 422, 4. recte Grammaticus docet: ἀπέρρωγεν οὐκ ἀπέρρηκται. καὶ ἀπερρώγει καὶ σὺν τῷ ν ἀπερρώγειν τὸ τρίτον πρόσωπον, et ex poëta adscribit finem senarii κἀτ' ἀπερρώγειν ὁ πούς, recte, inquam, docet, quisquis est, sed miramur talia Graecis opus fuisse doceri. Pro ἔρρωγα dicere ἔρρηγμαι sequiorum est, qui similiter errabant omnes in similibus et κατέαγμαι dicebant pro κατέαγα et ἀπέσβεσμαι pro ἀπέσβηκα, quemadmodum ἐδυσάμην dicebant pro ἔδυν. Nemo mirabitur formas, quales sunt ᾔδη, ἐκεχήνη, ἀπωλώλη, ἠκηκόη similesque omnes a Graeculis depravari, si legerit in Bekk. Anecd. p. 420, 12. ἀπειρήκει: ἀπειρήκειν καὶ ἀπηγορεύκειν. ἔςι γὰρ ἀπρόσωπα. ô lepidum caput, qui ita dedit pro ἀπειρήκη: ἀπειρήκειν καὶ ἀπηγορεύκειν. ἔςι γὰρ ά (πρώτου) προσώπου [3]. Photius ex antiquis in Platonem scholiis haec descripsit: Ἤιδη: ἀντὶ τοῦ ᾔδειν. Εὐθύδημος. καὶ τῶν δὴ περὶ ψυχῆς· ἀλλὰ σχεδὸν μέν τι ᾔδη ὁ Κρίτων. In Platonis Euthydemo p. 271. C. nunc recte scribitur: ὡς' ἔγωγε οὐκ ᾔδη πρὸ τοῦ et 302. A. κἀγώ, ᾔδη γὰρ ὅτι κτέ. In Phaedone p. 63. E. editur etiamnunc ἀλλὰ σχεδὸν μέν τι ᾔδειν, ἔφη ὁ Κρίτων. Scribendum esse ᾔδη et ratio persuadet et perantiqui Gramma-

---

[3]) Quam immanes errores ex notis numerorum male lectis nascantur in priore parte ostendimus. Adde illis ex Hesychio ἄδαμνος pro πρωτόδαμνος, αβεςιάριος pro πρωτοβεςιάριος cet. vid. Alberti Tom. II. p. 1059. n. 5.

tici testimonium. Editores non audiunt, qui annotant: »Photius exhibet formam Atticam ᾔδη. *sed Codices omnes ᾔδειν.*" Quasi vero aliquid in talibus esset in Codd. praesidii, qui ne sibimet ipsi quidem constant sed saepe ᾔδειν, saepiuscule ᾔδη servant et exarati sunt multis saeculis, postquam vetusta Scholia in Platonem scripta sunt, quae apud Photium servantur. Praeterea casu factum est, ut ipsius Panaetii testimonio constet olim in Platonis Codicibus has formas ita scriptas fuisse. Heraclides apud Eustath. ad Odyss. Φ. p. 813, 34. = 1946, 23. (indice Valckenaerio ad Hom. Iliad. librum XXII. p. 56.) ita scribit: Ἀττικοὶ τοὺς τοιούτους ὑπερσυντελικοὺς ἐν τῷ η μόνῳ περατοῦσιν ᾔδη λέγοντες καὶ ἐνενοήκη καὶ ἐπεποιήκη, καὶ οὕτω φησὶ Παναίτιος ἔχειν τὰς γραφὰς παρὰ Πλάτωνι. Spretis igitur Codd. ubique illae formae restituendae sunt τοῖς τὴν παλαιὰν Ἀτθίδα ζηλοῦσιν. Primus omnium hoc fieri iussit R. Dawesius in Miscell. Crit. p. 232, cuius auctoritatem merito omnes sequuntur. Iunioribus suaserim ut Dawesianis addant Piersoni annotationem ad Moeridem p. 173. et Valckenaerii ad Hippolytum vs. 405. et quae undique collegit Kiddius ad Dawesii locum. Quamquam autem de ea re liquido constat tamen video Editores et Criticos neque ea scientia uti, quoties opus est, et in alios quosdam errores se implicare, quorum is gravissimus est, ut serio credant pro ᾔδη dici posse et ᾔδην et pro ᾔδει (ᾔδειν ante vocalem) ᾔδη quoque recte dici. Vitiosissima haec sunt et prorsus barbara. Habet ἡ παλαιὰ Ἀτθίς has formas *solas* ᾔδη, ξυνῄδη, ἐξῄδη, κατῄδη, et ἐκεχήνη, ἀπωλώλη, ἠκηκόη, ἐγρηγόρη, ἐπεπόνθη, ἐρρώγη, ἐλελήθη, ὠφελήκη et sic quidquid apud paulo sequiores exit in -ειν apud veteres in -η exibat, constanti omnium usu, sed eas formas eadem constantia scribae et scioli ad suam loquendi consuetudinem refingunt, quamobrem nihil Codicibus credi potest aut debet, quum sit manifesta ubique interpolatio. In Platone antiquam formam nonnumquam vetustissimi libri servant intactam, at iidem eandem saepissime cum caeteris omnibus obscurant. In Platone Stallbaumius subinde genuina reponit, ut in Symposio 198. C. ἐπεπόνθη, et in Apologia 22. D. ἐμαυτῷ γὰρ ξυνῄδη et mox ᾔδη et aliis locis: at idem in Symposio p. 123. E. reliquit: εἰ μὴ ξυνῄδειν Σωκράτει

pro ξυνῄδη et in Phaedone 63. E. servatam a Photio sinceram scripturam σχεδὸν μέν τι ᾔδη pro ᾔδειν recipere non est ausus, quam invitis quoque libris et ipso Photio receptam oportuit. Addam alium Platonis locum ut obiter mendum eximam: in Apologia 31. D. legitur εἰ ἐγὼ [πάλαι] ἐπεχείρησα πράττειν τὰ πολιτικὰ πάλαι ἂν ἀπωλώλη καὶ ὑμᾶς ὠφελήκη οὐδέν, ubi egregius liber Bodleianus a prima manu servat Platonis manum, sed inepte aliquis prius πάλαι de suo adiecit. Librarii autem tanta pertinacia -ειν in his pro -η substituunt, ut in Avibus Aristoph. 511. οὐκ ᾔδη 'γώ non desint, qui οὐκ ᾔδειν 'γώ rescripserint. In Aristophane libri omnes optimi pessimi interpolati sunt, quod leve malum est, si quis rationem et veterum Criticorum auctoritatem audebit futilibus scribis anteponere, nunc video Bergkium Ravennati libro plus quam illis credere, quum ediderit in Equitibus 821 et 1044. ἐλελήθεις, in Vespis 800. ἠκηκόειν. Similiter in Pace 616. et in Ecclesiaz. 32. ἐγρηγόρειν, ibid. 650. ἐπεπόνθειν. Idem tamen nescio quomodo in Acharnensibus 10. dedit ὅτε δὴ 'κεχήνη, quamquam Ravennas non hoc sed κεχήνει obtulit, et in Avibus 511. οὐκ ᾔδη 'γώ errare non potuit. Formae barbarae ᾔδην, ἐνενοήκην, ἐπεποιήκην, Grammaticorum socordia natae sunt, quorum obscura mentio est apud Heraclidem Eustathii ad Odyss. Ψ. p. 813, 27. πολλοὶ δὲ καὶ σὺν τῷ ν προφέρουσι τὴν εἰρημένην γραφὴν τῶν ὑπερσυντελικῶν ᾔδην λέγοντες καὶ ἐνενοήκην καὶ ἐπεποιήκην. Erant hi vetusti scripturae errores, quibus id genus Critici facile decipiebantur: nullus error eiusmodi superest in libris, neque usquam ista barbaries conspicitur praeterquam apud Grammaticos longe sequiores et illos Criticos qui istorum opinionibus aliquid putant esse tribuendum. Secunda persona apud veteres constanter exibat in -ης, nisi quod ᾔδησθα olim omnes dicebant non ᾔδης, quemadmodum οἶσθα non οἶδας, et ἦσθα non ἦς, et ᾔεισθα non ᾔεις. Scribis aliter visum, quibus -εις pro -ης solemne erat scribere, quoniam sic dicere solebant, et ᾔδεις (subinde ᾔδης) pro ᾔδησθα. Vidimus Ravennatem librum in Equitibus 821 et 1044. exhibere ἐλελήθεις, quae forma iis tantum usitata est, qui ᾔδειν ἐγώ dicebant, non antiquioribus. Saepissime ᾔδεις et ᾔδεισθα vitio irrepserunt, at nullo negotio ubique ᾔδησθα emendari

potest, ut iam nonnusquam est emendatum ab aliis. Quantillum enim est in Sophoclis Trachiniis 988. *ἄρ' ἐξῄδης ὅσον ἦν κέρδος* reponere *ἐξῄδησθ' ὅσον*, et in Nubibus 329. pro *οὐκ ᾔδεις οὐδ' ἐνόμιζες* emendare *ᾔδησθ' οὐδ' ἐνόμιζες* et in Thesmoph. 554. pro *ὅσα γὰρ ᾔδεις ἐξέχεας ἅπαντα* rescribere *ᾔδησθ' ἐξέχεας*, si constabit ex analogia et Criticorum testimoniis et optimorum librorum fide veteres non alia forma usos esse. Facilius etiam *ᾔδεισθα* ubique corrigetur in *ᾔδησθα*, quae forma libris addicentibus et apud Homerum legitur Odyss. T. 93.

πάντα γὰρ εὖ ᾔδησθ', ἐπεὶ ἐξ ἐμοῦ ἔκλυες αὐτή.

et in Euripidis Electra 926.

ᾔδησθα γὰρ δῆτ' ἀνόσιον γήμας πόσιν.

et apud Platonem de Rep. I. 337. A. *εὖ οὖν ᾔδησθα*, et Menone 80. D. *σὺ μέντοι πρότερον ᾔδησθα*, et post pauca *ὃ σὺ οὐκ ᾔδησθα*, et in Euthyphrone 15. D. *εἰ γὰρ μὴ ᾔδησθα*, et in Euthydemo 277. E. *οὐκ ᾔδησθα*, ubi in multis libris *ᾔδεισθα* correctum est scilicet. Non est igitur dubitandum, quin in Ecclesiaz. 551. scribendum sit *οὐκ ᾔδησθά με | φράσαντά σοι χθές*; et in Euripidis Cyclope 108.

πῶς; πορθμὸν οὐκ ᾔδησθα πατρῴας χθονός;

Qui solus videtur pertinaciter repugnare locus Sophoclis in Antigone 446.

σὺ δ' εἰπέ μοι μὴ μῆκος ἀλλὰ σύντομα,
ᾔδης τὰ κηρυχθέντα μὴ πράσσειν τάδε;
ANT. *ᾔδη. τί δ' οὐκ ἔμελλον; ἐμφανῆ γὰρ ἦν.*

nullo negotio Atticam scripturam recipiet *ᾔδησθα κηρυχθέντα* id est *ὅτι ἐκηρύχθη*; ubi *κηρυχθέντα* positum est ut *δεδογμένα* pro *δεδογμένον* in eadem fabula 576.

δεδογμέν', ὡς ἔοικε, τήνδε κατθανεῖν.

In tertiis personis peccatur potissimum in iis formis, quae ante vocalem positae exeunt in *-ειν*, quas Graeculi mirantes diversis modis corrumpere solent, ut pleraeque vix evaserint nefarias indoctorum manus. In Vespis 635. elapsum est *ᾔδειν* in verbis:

καλῶς γὰρ ᾔδειν, ὡς ἐγὼ ταύτῃ κράτιστός εἰμι,

quia opinati sunt inepti *ᾔδειν* primae personae esse formam optime sibi notam. Eodem felici errore vs. 558. pepercerunt formae eidem in verbis:

ὅς ἔμ' οὐδ' ἂν ζῶντ' ᾔδειν εἰ μὴ διὰ τὴν προτέραν ἀπόφυξιν.

ubi ὡς pro ὅς scripserunt, ut ᾔδειν posset primae personae esse videri, de sententia non magis quam de metro solliciti, neque magis adverterunt animum in Pace 1182.

τῷ δὲ σιτί' οὐκ ἐώνητ', οὐ γὰρ ᾔδειν ἐξιών.

At non poterant sic errare in Pluto 696.

ὁ δὲ θεὸς ὑμῖν οὐ προσῄειν; — οὐδέπω.

itaque nescio quis olim emendavit scilicet προσῄει γ', estque haec egregia correctio in Ravennate Codice. In Nubibus 1550. quum dedisset poëta:

ὡς οὗτος, εἰ μή τῳ 'πεποίθειν, οὐκ ἂν ἦν
οὕτως ἀκόλαςος.

certatim scioli rescripsere πέποιθεν aut πέποιθ': Dawesius verum vidit 'πεποίθειν emendans, quem omnes secuti sunt postquam ex Ravennate prodiit πεποίθει non sine gravi vitio scriptum, quod unde natum sit perspicuum est. Nullo enim modo concoquere poterant οὗτος — 'πεποίθειν. In Avibus 1298. quum scripsisset Aristophanes:

ὄρτυξ ἐκαλεῖτο, καὶ γὰρ ᾔκειν ὄρτυγι.

infelix ᾔκειν mirifice depravarunt homunciones, qui ᾔκεν, ἤκεν et ἦκεν suo Marte dederunt et multos secum in errorem traxerunt, quasi vero εἴκω pro ἔοικα dici potuisset et sic ᾔκεν pro Ionica forma ἐῴκει. Attici quemadmodum constanter dicebant εἴξασιν, εἰκέναι, εἰκώς (quas formas et ipsas magistelli corrumpunt in ἐοίκασιν Ionicum et barbarum εἴκασιν, et Ionica ἐοικέναι et ἐοικώς) sic ᾔκη dicebant, ut ᾔδη, ἴσασιν, εἰδέναι et εἰδώς. Itaque rem acu tetigit Dawesius in Miscell. Crit. p. 501. emendans καὶ γὰρ ᾔκειν ὄρτυγι, quam certam correctionem Dindorfius sprevit, recepit nunc Bergkius. Eiusdemmodi emendatione locum in Thesmophor. 504, ubi in omnibus libris est:

ὁ δ' ἀνὴρ περιήρχετ' ὠκυτόκι' ὠνούμενος,

restituimus in priore parte quum demonstraremus ᾖα non ἠρχόμην Atticos omnes dixisse. Itaque quum esset vetus lectio:

ὁ δ' ἀνὴρ περιῄειν ὠκυτόκι' ὠνούμενος,

supervenit qui semibarbarum περιήρχετο adscriberet, deinde, uti fit, interpretatio veterem scripturam expulit. Adeo pertinaces sunt in talibus refingendis scioli ut in verbis docti

Grammatici, quae supra afferebamus e Bekkeri Anecd. p. 422, 4: ἀπερρώγει καὶ σὺν τῷ ν ἀπερρώγειν τὸ τρίτον πρόσωπον·

κᾆτ' ἀπερρώγειν ὁ πούς,

emendata haec et vera lectio non scribis debeatur, (qui stolide ἀπερρώγη καὶ σὺν τῷ ν ἀπερρώγην et ἀπερρώγην ὁ πούς dederunt), sed Valckenaerio ad Hippolyt. vs. 1338. et alibi quoque, ut ostendimus, illa ipsa forma vetus, quam doctus Grammaticus vindicabat, tamen a scribis nil cogitantibus continuo in vulgarem depravatur. In Platonis Critia pag. 114. D. πολλὰ μὲν γὰρ διὰ τὴν ἀρχὴν αὐτοῖς προσήει ἔξωθεν, πλεῖςα δὲ ἡ νῆσος αὐτὴ παρείχετο, eximiae bonitatis codex Parisinus A. servavit solus προσήιειν, quod non receperunt Editores, qui tamen paullo ante p. 112. B. τὸ μάχιμον γένος περὶ τὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἱερὸν κατῳκήκει οἷον μιᾶς οἰκίας κῆπον ἐνὶ περιβόλῳ προσπεριβεβλημένοι, ex eodem libro κατῳκήκειν oblatum probaverant. Sed quid isto magistro facias, qui quum formas Atticas in -ειν exeuntes vidisset scribere potuit: χρῶνται γὰρ οἱ Ἀττικοὶ τοῖς πρώτοις προσώποις ἀντὶ τῶν τρίτων, quae Gregorii Corinthii verba sunt, perinepti hominis, p. 121. Bast. Novo errore forma in -ειν periit in Nubibus 380. ubi in Ravennate est:

τουτί μ' ἐλελήθει, | ὁ Ζεὺς οὐκ ὤν,

at Bergkius ἐλελήθη probatum recepit, ratus, ut opinor, tertiae personae hanc formam esse. Vetus hic error est, quem multi errarunt. Piersonus ad Moerid. p. 173. »ἐπεπόνθη *contractum ex ἐπεπόνθεε recentioris est Atticismi*," quem et analogia et usus refellunt. Contrahitur εε in η apud quosdam Dorici generis, cuiusmodi est καλῆτε pro καλεῖτε felici emendatione Aristophani redditum ab Hirschigio in Lysistrata 1105.

ναὶ τὼ σιώ, καλῆτε τὰν Λυσιςράταν.

pro absurda librorum scriptura κἂν λῆτε τὸν Λυσίςρατον, neque ὕμνη in eadem fabula 1320. in ὕμνει mutatum oportuit; sed quis credat apud Atticos ἐπεπόνθεε potuisse in ἐπεπόνθη contrahi? Habet ea opinio auctores Grammaticos veteres, quibus loci quidam Homerici imposuerunt, id quod optime intelligi poterit ex Etymologico Magno p. 419, 15. Homerica sunt ᾔδεα, ἐτεθήπεα, πεποίθεα, ἠνώγεα, unde Attica contracta esse palam

est, ut ἔα Homericum in ᾖ. Apud Homerum eodem modo, quo apud Atticos, tertia persona in -ειν exibat ante vocalem, quamquam eam scripturam iam olim passim interpolatam fuisse luculenter ex antiquis in Homerum Scholiis apparet. Exstat nunc vetus lectio integra Iliad. E. 661. Τληπόλεμος — βεβλήκειν, αἰχμὴ δέ κτέ. et Ξ. 412. βεβλήκειν, ὑπὲρ ἄντυγος, et H. 394. καὶ δὲ τόδ' ἠνώγειν εἰπεῖν ἔπος, et Odyss. P. 359. εὖθ' ὁ δεδειπνήκειν, ὁ δ' ἐπαύετο, et X. 275. ἄλλος μὲν — βεβλήκειν, ἄλλος δέ κτέ. et Iliad. Z. 170. δεῖξαι δ' ἠνώγειν ᾧ πενθερῷ, et Odyss. E. 112. τὸν νῦν σ' ἠνώγειν ἀποπεμπέμεν, et Iliad. Ψ. εἱστήκειν, αὐτοῦ γάρ κτέ. sed multum abest, ut eae scripturae sine magno periculo ad nos permanaverint, ut codicum lectiones excutientibus apparebit. Ad Iliad. Z. 170. annotatur e Didymo: οὕτως σὺν τῷ ν ἠνώγειν Ἀρίσταρχος. ἠνώγεεν γάρ, et ad Odyss. E. 112. ἠνώγειν ἀντὶ τοῦ ἠνώγεεν, ὡς τὸ· ἤσκειν εἴρια καλά (Iliad. Γ. 388.). Vides ἠνώγει fuisse in caeteris libris, et ex Aristarchi editione meliorem lectionem ἠνώγειν afferri. In Iliad. Θ. 269. quum olim legeretur:

ἐπεί ἄρ τιν' οἰστεύσας ἐν ὁμίλῳ
βεβλήκει, ὁ μὲν αὖθι πεσὼν ἀπὸ θυμὸν ὄλεσκεν.

Aristarchi lectio e scholiis Venetis allata est Ἀρίσταρχος· βεβλήκοι, quam Bekkerus inconsulto recepit. Recipienda erat emendata lectio βεβλήκειν. Frequens est apud Homerum ᾔδεα, sat saepe ᾔδεεν occurrit, ut Iliad. B. 832. ὃς περὶ πάντων | ᾔδεε μαντοσύνας, et Σ. 404, οὐδέ τις ἄλλος | ᾔδεεν, et Odyss. Ψ. 29. πάλαι ᾔδεεν ἔνδον ἐόντα, quae quomodo potuerint in ᾔδει et ᾔδειν contrahi manifestum est, sed quomodo ᾔδη ex ᾔδεε nasci potuerit nemo umquam sanus docebit. Quid? quum sexcenties in illis carminibus occurrant δεδήει, ἀρήρει, ἐώργει, ἐῴκει, ἐώλπει, ὀρώρει, τετρήχει, ἠνώγει, ὀπώπει, ὀλώλει, τετρίγει, βεβρίθει, γεγήθει, βεβήκει, βεβλήκει, ἐβεβρύχει, ἐμεμύκει, ἐκεκεύθει, ἐμεμύκει, ἐπεπήγει, ἐπεπόνθει, alia, credemus eundem poëtam ex ᾔδεε formasse ᾔδη quum ᾔδει et posset et deberet, et in eodem versu coniunxisse Iliad. N. 355. πρότερος γεγόνει καὶ πλείονα ᾔδη. Ne ipsi quidem Aristarcho hoc esset credendum, sed multum abest, ut ea scriptura summi Critici auctoritate fulciatur multoque magis, ut sit Ἀριστάρχειον ἁμάρτημα, ut contendit levis magister in Etymol. Magno p. 419,

25. Nondum sero est, ut ea omnia vitia ex Homero eluantur et scribatur Iliad. A. 70. ὃς ᾔδει τά τ' ἐόντα, et Z. 351. ὃς ᾔδει νέμεσιν, et passim ᾔδει in extremo versu. Deinde ut saepe ᾔδε' occurrit pro ᾔδεα, veluti Odyss. Δ. 745. ᾔδε' ἐγὼ τάδε πάντα et N. 340. ἐγὼ ἐνὶ θυμῷ | ᾔδε' ὃ νοςήσεις, et Iliad. Θ. 366. εἰ γὰρ ἐγὼ τάδε ᾔδε' ἐνὶ φρεσί, sic ᾔδε' olim pro ᾔδεε scriptum fuisse videtur his locis: Iliad. B. 38. νήπιος οὐδὲ τὰ ᾔδε' ἅ κτἑ. et Λ. 741. ἣ τόσα φάρμακα ᾔδε', ὅσα τρέφει εὐρεῖα χθών, et Τ. 466. οὐδὲ τὸ ᾔδε' ὃ οὐ πείσεσθαι ἔμελλεν, et alibi, quo facto tertia persona ᾔδη ex rerum natura sublata erit, quum non magis Homerica ea forma erit quam recentioris Atticismi. Et facillime quidem refutabimus corruptum testem in Sophoclis fragmento apud Clem. Alex. Strom. II. p. 494.

ὃς οὔτε τοὐπιεικὲς οὔτε τὴν χάριν
ᾔδη, μόνην δ' ἔςεργε τὴν ἁπλῶς δίκην.

sed acrius obnititur πύκτης ὅπως εἰς χεῖρας Sophocles in Oedipo Tyranno 1524 sqq. his versibus:

ὦ πάτρας Θήβης ἔνοικοι, λεύσσετ', Οἰδίπους ὅδε
ὃς τὰ κλείν' αἰνίγματ' ᾔδη καὶ κράτιςος ἦν ἀνήρ,
ὅςις οὐ ζήλῳ πολιτῶν καὶ τύχαις ἐπιβλέπων
εἰς ὅσον κλύδωνα δεινῆς συμφορᾶς ἐλήλυθεν,

sed nihil facilius est et ipsi Sophocli utilius quam hanc difficultatem removere. Nempe in his Graeculi plane contrarium errorem errarunt atque in ᾔδειν ostendimus, cui pepercerunt quia primae personae esse opinabantur, quum recte cogitantibus tertiae esse appareat: nunc servarunt ᾔδη tertiae personae esse rati quum primae sit. Diligenter locum inspicientibus perspicuum erit ipsius Oedipodis haec verba esse, quae non uno modo vexata nunc praepostere Chori esse putantur. Quid faciendum sit verbis sensu vacuis ὅςις οὐ ζήλῳ πολιτῶν καὶ τύχαις ἐπιβλέπων nescio: nihil enim significant, et quod obscure significare videntur ab hoc loco alienissimum est: non inest in his unum vocabulum quod sententiae aptum sit et cum caeteris ullo modo coniungi potuerit. Ut in Babrii loco κακὴν δὲ μελέτην ἐπ' ἐμὲ τῆς ὁδοῦ τρίβει, et in Aeschyli πλέον καίουσα τῶν εἰρημένων et aliis locis, veterem lacunam τοῖς ἐπιτυχοῦσιν ὀνόμασιν expletam esse suspicor: quae autem verba interierunt, ea salva sententia eximi et abesse poterant, namque nihil de-

siderabis in hac scriptura:

ὦ πάτρας Θήβης ἔνοικοι, λεύσσετ', Οἰδίπους ὅδε,
ὃς τὰ κλείν' αἰνίγματ' ᾔδη καὶ κράτιστος ἦν ἀνήρ
εἰς ὅσον κλύδωνα δεινῆς συμφορᾶς ἐλήλυθα.

Optime ὅδε primae personae convenit, ut in Euripidis Oreste 374. ὅδ' εἰμ' 'Ορέστης et 1664.

Φοῖβός σ' ὁ Λητοῦς παῖς ὅδ' ἐγγὺς ὢν καλῶ.

et in Sophoclis Oed. Tyr. 40.

ἱκετεύομέν σε πάντες οἵδε πρόστροποι,

et Herodotus I. 115. ὅδε τοι πάρειμι, et quod supra Euripidi reddidimus:

Θεοκλύμενος παῖς ὅδε προσεννέπω, πάτερ.

Frequens imprimis est ὅδ' ἐγώ, ἐγὼ οὑτοσί, et ἡμεῖς οἵδε, ἡμεῖς οὑτοιΐ. Hinc turpi mendo liberare poteris Aristophanem, quod commaculat locum in Lysistrata vs. 1111.

ἐπὶ τί πάρεστε δεῦρο; — περὶ διαλλαγᾶν
πρέσβεις. — καλῶς δὴ λέγετε· χἠμεῖς τουτογί.

quis non statim admonitus dabit mihi verum esse χἠμεῖς γ' οὑτοιΐ· Vides quam facile ΓΟΥΤΟΙ Ι potuerit in τουτογί abire. Ut ad Sophoclem redeam verum esse ᾔδη — ἐλήλυθα confirmat planissime vetus Criticus, qui extremos versus fabulae in Scholiis ad h. l. sic reprehendit: annotat ad vs. 1523. αὐτάρκως ἔχει τὸ δρᾶμα, τὰ γὰρ ἑξῆς ἀνοίκεια γνωμολογοῦντος Οἰδίποδος. Rectene an secus ita iudicet nunc quidem in medio relinquo: hoc utique certum est eum ob oculos habuisse ᾔδη et ἐλήλυθα, quae etiam sine hoc indicio poterant aut intelligi aut revocari. Caeterum ᾔδη pro ᾔδει in eo loco iam olim nonnullis displicuit. In Codice Mediceo enim duplex lectio fertur: ᾔιδη a prima manu scriptum est, sed ει suprascriptum.

Est operae pretium iterum cum his conferre locum in Euripidis Phoenissis vs 1757.

ὦ πάτρας κλεινῆς πολῖται, λεύσσετ', Οἰδίπους ὅδε
ὃς τὰ κλείν' αἰνίγματ' ἔγνω καὶ μέγιστος ἦν ἀνήρ,
ὃς μόνος Σφιγγὸς κατέσχον τῆς μιαιφόνου κράτη,
νῦν ἄτιμος αὐτὸς οἰκτρὸς ἐξελαύνομαι χθονός.

ubi Porsoni iudicium cum Hermanno et Geelio sequor statuentis e Sophocle assutum esse versum:

ὃς τὰ κλείν' αἰνίγματ' ἔγνων καὶ μέγιστος ἦν ἀνήρ,

namque sic ἔγνων (non ἔγνω) a vetere interpolatore scriptum esse. Est autem ἔγνω suppositum eodem errore, quem supra in Euripide, Thucydide, Herodoto aperuimus, ut hoc quoque indicio scriptura ᾔδη et ἐλήλυθα apud Sophoclem confirmetur.

Satis nunc demonstrasse videor Atticis ubique esse reddenda ᾔδη, ᾔδησθα et ᾔδει(ν), quae ubique commode restitui posse palam est. Et in Tragicis quidem pleraque dudum reposita sunt, nisi quod in Troadibus 650. scribi video: ᾔδειν δ' ἀμὲ χρὴ νικᾶν πόσιν pro ᾔδη. Magna seges relicta est in Platone, Xenophonte, Demosthene caeterisque Oratoribus. Scribarum natio certo errore grassatur in formis antiquis in -ειν exeuntibus, ut iam apud Homerum indicavimus: nihil est quod indoctorum temeritatem coerceat: in Euripidis Ione 1187. libri exhibent:

κοὐδεὶς τάδ' ᾔδει. ἐν χεροῖν ἔχοντι δέ.

cui Piersonus ad Moerid. p. 174. primus suum reddidit ᾔδειν. Quid in Platone deliquisse putes, qui in senario immanem hunc hiatum ferre vel potius invehere potuerunt? Reponamus igitur in Platonis Lyside p. 206. E. εἱςήκειν ἐν pro εἱςήκει, et in Symposio 175. A. ἄρτι εἰσῄειν ἀλλὰ pro εἰσῄει, et in Phaedro 228. B. εἰς περίπατον ᾔειν ὡς μέν κτέ. pro ᾔει, et similiter aliis locis. Xenophontem quoque iisdem formis usum esse indiciis quibusdam colligi potest, quamquam Xenophontis codicibus neque optimis utimur neque pervetustis: vide Bastium ad Gregor. Corinth. p. 125. De Isocrate subdubito propter locum in Panathenaico § 127. ubi in omnibus libris est: εἰς τοῦτον ἀποθέσθαι τὸν καιρὸν οὐδὲ προϊδεῖν ἐσόμενον, in Urbinate egregie: τὸν καιρὸν, ὃν οὐδὲ προῄδειν ἐσόμενον. Apparet προῄδη ἐσόμενον ab Isocrate scribi non potuisse διὰ τὴν σύγκρουσιν τῶν φωνηέντων. In Aeschinis Timarchea § 64. in aliis est παρῄει ἐπὶ τὸ βῆμα, in aliis παρῆν, quae coalescent optime in παρῄειν ἐπὶ τὸ βῆμα. Obiter ᾔδειν exime Plutarcho in Agesilao cap. VIII. ubi Lysandro dicenti: ᾔδεις ἄρα σαφῶς, Ἀγησίλαε, φίλους ἐλαττοῦν, respondisse narratur Agesilaus: ᾔδειν, ἔφη, τοὺς ἐμοῦ μεῖζον δύνασθαι βουλομένους, ubi corrigendum est: — ἐλαττοῦν. Νὴ Δί', ἔφη, τούς γ' ἐμοῦ μεῖζον δύνασθαι βουλομένους. De caeteris nunc dicere nihil attinet et finem iam fa-

ciam in emendando loco Demosthenis, unde huiusmodi forma expulsa est. Legitur in prima Philippica p. 41, 22. *ἀλλ' εἶδεν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτο καλῶς ἐκεῖνος κτέ.*, ubi alii libri *οἶδεν* praeferunt, sed necessarium est *ᾔδειν*, namque hoc dicit Orator: Philippus olim magnitudine opum vestrarum non est absterritus, quominus vobiscum bellum susciperet: namque hoc probe *sciebat* etc. *εὖ* et *καλῶς εἰδέναι* tam bene dicuntur atque *εὖ, καλῶς ἰδεῖν* vitiosa sunt.

Redeo nunc ad Tragicorum locos, ubi *γε* absurde legitur. In Cyclope vs. 106. Ulyssem Silenus rogat:

πόθεν Σικελίαν τήνδε ναυστολῶν πάρει;

cui ille:

ἐξ Ἰλίου γε κἀπὸ Τρωϊκῶν πόνων.

imo vero *ἐξ Ἰλίου 'γώ.* In Heraclidis 856.

σὸν δὴ λέγουσι παῖδά γ' οἱ σοφώτατοι | Ἥβην τε.

quam ridiculum sit *γε* vides. Transposuerim: *σὸν παῖδα δὴ λέγουσιν οἱ σοφώτατοι.* In eadem fabula vs. 999. quis ferre possit:

καὶ γὰρ ἐχθρὸς ὢν
ἀκούσεται τά γ' ἐσθλὰ χρηστὸς ὢν ἀνήρ.

non potuit enim loco magis alieno *γε* interponi, deinde *τά* in *τὰ ἐσθλά* supervacuum est: *ἐσθλὰ ἀκούειν* est *εὖ ἀκούειν*, *εὐλογεῖσθαι.* Quamobrem emendandum esse arbitror: *καὶ γὰρ ἐχθρὸς ὢν | ὅμως ἀκούσετ' ἐσθλὰ χρηστὸς ὢν ἀνήρ.* ubi *ἀκούσεται ἐσθλά*, *ἀκούσεται τὰ ἐσθλά*, *ἀκούσεται τά γ' ἐσθλά* scribi coeptum est, *ὅμως* metro nocens est resectum. In Rheso 622.

Διόμηδες, ἢ σὺ κτεῖνε Θρήκιον λεών,
ἢ 'μοὶ πάρες γε, σοὶ δὲ χρὴ πώλων μέλειν.

non minus otiosum et vitiosum est *γε.* Correxerim: *ἢ 'μοὶ παράσχες, σοὶ δὲ χρή.* Solet *παράσχες* in *πάρασχε* a Graeculis depravari, vid. Intt. ad Eurip. Hecubam 842, deinde *πάρασχε* nova labe corruptum est.

Percurram nunc Euripidis Heraclidas, in qua fabula nonnullos librariorum errores paucis indicabo. In vs. 7. *ἐξὸν κατ' Ἄργος ἡσύχως ναίειν*, receptum dudum oportuit, quod primus Blomfield commendavit *ἡσύχῳ*, quum Elmsley *ἥσυχον* maluisset. Simillimum vitium in eadem fabula olim commissum est vs. 550. *εἰ βούλεσθέ μοι | χρῆσθαι προθύμως* recte correctum

προθύμως. Veteres ἄσμενος, ἑκών, ἀσπάσιος, ἄκριτος, ἔμπεδος, multaque alia ponebant, quibus scribae adverbia perperam substituere solent. Defungar nunc uno exemplo Aeschyli in Agamemnone 854.

νίκη δ', ἐπείπερ ἕσπετ', ἐμπέδως μένοι,

ubi genuinum est ἔμπεδος.

In vs. 67. homo impudens et protervus non videtur dixisse ἄπαιρ', ἐγὼ δὲ τούσδε — ἄξω sed ἄπερρ', ut in tali re dici solet. Erroris origo manifesta est. Etiam durius est quod legitur vs. 285. φθείρου, et aliis locis.

Quod Elmsleius vs. 198. emendavit: καὶ λόγους κραινοῦσι σούς pro κρίνουσι et aliis exemplis demonstravit κραίνειν obsoletum vocabulum a Graeculis in κρίνειν depravari solere certam medicinam afferet Moscho, qui in Raptu Europae vs. 27. creditur dixisse:

ἀλλά μοι εἰς ἀγαθὸν μάκαρες κρίνειαν ὄνειρον.

quum ipse, ut opinor, κρήνειαν dixisset. Idem error commissus est ἐν τῷ ὅρκῳ τῶν Ἀθήνησιν ἐφήβων apud Stob. Floril. XLIII. 48. et Pollucem VIII. 105. καὶ εὐηκοήσω (συνήσω Pollux) τῶν ἀεὶ κρινόντων, imo vero κραινόντων, id est ἀρχόντων, repetito prisco dicendi usu, quem referre volebat is qui hanc iurisiurandi formulam de suo finxit.

Male in vs. 283. novissimi Editores deserunt Brunckium et Elmsleium emendate scribentes:

μάτην γὰρ ἥβην ὧδέ γ' ἂν κεκτήμεθα
πολλὴν ἐν Ἄργει μή σε τιμωρούμενοι.

et κεκτῴμεθα revocant vitiosam formam Grammaticorum et sciolorum errore natam et propagatam. Quinque omnino sunt verba Graeca, quibus est in perfecto passivo forma optativi: μεμνήμην, μεμνῇο, μεμνῇτο; κεκλήμην, κεκλῇο, κεκλῇτο; κεκτήμην, κεκτῇο, κεκτῇτο; βεβλήμην, βεβλῇο, βεβλῇτο; et καθήμην, καθῇο, καθῇτο. Praeter has formas nulla mihi alia eiusdemmodi lecta est usquam neque exstare arbitror. Certant in his formis depravandis correctores et scioli, qui pro -ήμην, -ῇο, -ῇτο temere -οίμην, -οῖο, (-οιο); et -οιτο rescribunt et nonnumquam -ῴμην, -ῷο et -ῷτο. Quam vetus sit is Magistrorum et librorum error demonstrat Didymi annotatio in Scholiis Venetis apposita Homeri verbis Iliad. Ψ. 361.

ὡς μεμνέῳτο δρόμους καὶ ἀληθείην ἀποείποι,

qui affert ex Aristophanis Pluto vs. 992. emendate scriptum:

ἵνα τοὐμὸν ἱμάτιον φορῶν μεμνῇτό μου.

sed vitiosam scripturam ex Cyropaedia I. 6. 3. ἀλλ' ὅτε τὰ ἄριςα πράττοι τότε μάλιςα τὸν θεὸν μεμνῷτο, ubi lege ὅτ' ἄριςα et τῶν θεῶν. Ipse Didymus deceptus, ut saepius, a suo Codice μεμνῷτο sanum esse putavit, quum certa analogia, quam Atticorum usus plane confirmat, μεμνῇτο doceat a Xenophonte esse scriptum. Id ipsum exstat hodieque in libris quibusdam, ut contra μεμνῷτο et μέμνοιτο in Pluto multi libri exhibent, quemadmodum omnes turpiter errant in Anabasi I. 7. 5. servantes οὐδ' εἰ μέμνοιό τε καὶ βούλοιο. Critici μεμνῷο reposuerunt, quum μεμνῇο deberent. In Sophoclis Philocteta vs. 119. in Laurentiano Codice omnium archetypo vidi a prima manu scriptum fuisse:

σοφός τ' ἂν αὐτὸς κἀγαθὸς κέκλησ' ἅμα.

quum corrector reposuit κεκλῇι' ἅμα et annotavit: ἀντὶ τοῦ κεκλημένος εἴης. Antiquissima librorum vitia in talibus optime verae scripturae certa indicia servant. In Sophoclis fragmentis affertur ἐκ τῶν Φθιωτίδων:

ἡ πατροκτόνος δίκη | κέκλητ' ἂν αὐτῷ.

e Bekkeri Anecd. p. 128, 4. ad demonstrandum ὅτι τὸ ἂν συντάσσεται παρακειμένοις καὶ ὑπερσυντελικοῖς, sed neque Bekkerus neque fragmentorum editores animadverterunt ex praecedentibus εὐκτικοῖς esse repetendum et dedisse Sophoclem κεκλῇτ' ἂν αὐτῷ. In antiquissimis Codicibus omnibus sexcenties I aut temere additur aut negligenter omittitur, ut nullus liber tanta fide sit ut certo sciri possit in ΜΕΜΝΗΣΘΕ, ΚΕΚΛΗΤΟ, ΚΑΘΗΤΟ similibusque utrum μέμνησθε an μεμνῇσθε, κέκλητο an κεκλῇτο, καθῆτο an καθῇτο sit verius. In talibus igitur saepiuscule vetusta forma tuto delitescit, donec acutior aliquis simul optativum requiri intelligat et continuo scriptoris manum eliciat: quod factum est in Andocide Orat. I. § 142. in verbis εἰκότως δ' ἂν αὐτῶν μεμνῆσθαι, ubi ΜΕΜΝΗΣΘΑΙ duplici tralaticio errore fideliter servavit Oratoris manum μεμνῇσθε, et in eodem iterum Orat. II. § 24. οὐδὲν οὖν ἔτι ὑπολείπεται ὅτῳ ἂν μοι δικαίως διαβεβλῆσθαι, imo vero διαβεβλῇσθε, ut Dobraeus et Bekkerus emendarunt.

(Continuabitur.)

VARIAE LECTIONES.

SCRIPSIT C. G. COBET.

(*Continuantur e V. pag.* 272).

Quemadmodum, ut supra ostendimus, *διαβεβλῆσθε* apud Andocidem evasit, eodem modo in Aristophanis Lysistrata vs. 149. servatum est:

εἰ γὰρ καθήμεθ' ἔνδον ἐντετριμμέναι,

in *καθήμεθ' ἔνδον* per multa saecula a correctoribus tutum, qui suo more grassati sunt in Ranis 919. *ἵν' ὁ θεατὴς προσδοκῶν καθοῖτο*, ubi Dobraeus (ad Plut. 992.) recte reposuit *καθῇτο*. In eadem fabula vs. 1045 sqq. ita legitur:

μὰ Δί', οὐδὲ γὰρ ἦν τῆς Ἀφροδίτης οὐδέν σοι. B. *μηδέ γ' ἐπείη.*
ἀλλ' ἐπὶ σοί τοι καὶ τοῖς σοῖσιν πολλὴ πολλοῦ 'πικαθοῖτο,
ὥςε γε καὐτόν σε κατ' οὖν ἔβαλεν.

ubi quod Dobraeus reponi iussit *'πικαθῇτο*, non animadvertit sententiae loci adversari. Non enim imprecatio haec est sed acerba nequitiae exprobratio. Equidem locum et alio nomine vitiosum sic constituerim, ut ab initio legatur:

μὰ Δί', οὐ γὰρ ἐπῆν τῆς Ἀφροδίτης οὐδέν σοι.

nam sic demum recte respondetur: *μηδέ γ' ἐπείη*, et est verbum *ἐπεῖναι* in talibus proprium: *ἔπεςι χάρις, ἄνθος, τιμή*, aut contra *αἰσχύνη, δέος, φόβος, κέρδος* et similia. Deinde cum Bergkio legendum *πολλὴ πολλοῦ 'πικαθῆτο* vel *'πικαθῆςο*, tum transposuerim *ἀλλ' ἐπί τοι σοὶ καὶ τοῖς σοῖσιν*, namque haec est legitima particulae sedes. Sed eodem modo *καθοίμην* expellendum est ex Cyropaedia V. I. 8. *ἴσως δ' ἂν καθοίμην ἐκείνην θεώμενος*, cui redde suum *καθήμην*. Aliud exemplum est in Lysistrata vs. 253:

ἄλλως γὰρ ἂν
ἄμαχοι γυναῖκες καὶ μιαραὶ κεκλήμεθ' ἄν.

ubi Brunckius optime optativum revocavit *κεκλῄμεθ' ἄν*. Felicissimo acumine Dawesius in Miscell. Crit. pag. 338 ab interitu servavit optativum *ἐμπλήμην*, *ἐμπλῇο*, *ἐμπλῇτο*, quem scribae funditus sustulerant, quia *ἐνεπλήμην* quid esset plane nesciebant, quam Atticis propriam formam olim reperi in Lysia sub monstrosa corruptela latentem XXVIII. 6. *ἐπειδὴ τάχιστα ἐνεπέπληντο καὶ τῶν ὑμετέρων ἀπέλαυσαν, ἀλλοτρίους τῆς πόλεως ἑαυτοὺς ἡγήσαντο*, ubi *ἐνέπληντο* verum esse satis apparet, sed nondum sic emendatio loci perfecta est. Quid requiram sic patefaciam ut Dionysii Halicarnassensis locum prius emendem, ad quod exemplum multi multorum loci et in his Lysiae locus certa et evidenti correctione sanari poterunt. Legitur enim in Dionysii A. R. III. 35. *ἀποκτείναντες δὲ τὸν βασιλέα καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ καὶ τῶν ἄλλων ὅσοις ἔτυχεν εἶναι, πῦρ εἰς τὴν οἰκίαν ἐμβαλεῖν κατὰ πολλοὺς τόπους*. Verae lectionis certa vestigia servavit, ut solet, Codex Urbinas: *ἔτυχεν ἐνεῖναι πῦρ εἰς τὴν οἰκίαν*. Quid notius est quam *πῦρ ἐνιέναι* pro *ignem iniicere*, quod omnes dixerunt et Homerus ante omnes, et iterum Dionysius III. 56 *πῦρ ἐνεῖναι ταῖς ὕλαις ἐκέλευσεν*. Itaque certum est scribi oportere: *καὶ τῶν ἄλλων ὅσους ἔτυχον, ἐνεῖναι πῦρ εἰς τὴν οἰκίαν*, quo facto vel caecus videat *ἐμβαλεῖν* a temerario correctore adiectum esse de suo, qui eadem opera *ὅσοις ἔτυχεν* emendavit scilicet. Simillimum vitium inquinat locum Demosthenis p. 178. *οἱ μὲν ἐπαινοῦντες τοὺς προγόνους ὑμῶν λόγον εἰπεῖν μοι δοκοῦσι προαιρεῖσθαι κεχαρισμένον οὐ μὴν συμφέροντά γ' ἐκείνοις οὓς ἐγκωμιάζουσι ποιεῖν*. Agnoscam Demosthenis compositionem quum rescriptum erit: *κεχαρισμένον μέν, οὐ μὴν συμφέροντά γ' ἐκείνοις οὓς ἐγκωμιάζουσιν* expuncto *ποιεῖν*. Postquam *μέν* excidit post *κεχαρισμένον* (quod scribitur *κεχαρισμέν* cum gravi *ον* significante) corrector *ποιεῖν* addidit. Interpolatio eiusdem generis funditus perdidit sententiam alterius loci apud Demosthenem in eadem oratione p. 185: *οἱ κεκτημένοι (τὰ χρήματα) τοιοῦτον ἔχουσι νοῦν, ὥστε εἰ πάντες οἱ ἐνταυθὶ λέγοντες φοβοῖεν, ὡς ἥξει βασιλεὺς — οὐ μόνον οὐκ ἂν εἰσενέγκαιεν ἀλλ' οὐδ' ἂν δείξειαν οὐδ' ἂν ὁμολογήσειαν κεκτῆσθαι*. Repone pro absurdo *δείξειαν* veram scripturam

δόξειαν (et quis nescit quam saepe δεῖξαι et δόξαι male confundantur?) et statim ultro excident interpolata verba οὐδ' ἂν ὁμολογήσειαν. Quid sit οὐδ' ἂν δόξειαν κεκτῆσθαι et locupletes cives illis temporibus celare opes et *dissimulare* solitos nemo ignorat. Queritur Isocrates in Areopagitica § 35 praeteriisse illa tempora ὅτ' οὐδεὶς ἀπεκρύπτετο τὴν οὐσίαν, et dudum antea pecuniosus homo in Aristophanis Ranis ῥακίοις περιιλάμενος κλάει καί φησι πένεσθαι. Luculentissimum autem est de ea re testimonium Isocratis περὶ Ἀντιδόσεως § 159. ubi et haec verba leguntur, quae cum Demosthenicis comparanda sunt: πολὺ γὰρ δεινότερον καθέστηκε τὸ δοκεῖν εὐπορεῖν ἢ τὸ φανερῶς ἀδικεῖν.

Quia nihil esse scio utilius quam huiusmodi errores ἐπ' αὐτοφώρῳ deprehensos vidisse quam plurimos et sic latentem adhuc fraudem librorum et certis vestigiis indagare discimus et evidenti correctione sanare, non gravabor pauca etiam de genere hoc adiicere. In Dion. Halic. A. R. VIII. 12. edebatur: οἱ στρατηγοὶ ἐξῄεσαν διὰ ταχέων πρὶν ἕκαστα γενέσθαι Ῥωμαίοις τὰ βουλεύματα δῆλα, reperta est in Urbinate vera lectio: πρὶν ἔκπυστα γενέσθαι Ῥωμαίοις τὰ βουλεύματα. Tenemus sciolum, qui quum ἕκαστα vitiose pro ἔκπυστα esset scriptum δῆλα de suo addidit. Similia multa e Dionysio colligi possunt, si quis Silburgianam editionem ad Codicis Urbinatis lectiones exigere volet. Similia et in ipso Dionysio et in aliis passim nobis ipsis emendanda supersunt, in quibus postquam vitii sedem odoratus fueris et veram scripturam assecutus inepta homuncionum emblemata ultro excidunt. Cuius rei non aliud umquam reperi luculentius exemplum quam in Euripidis fragmento apud Plutarchum *de aud. poët.* p. 20 D. ubi poëtae manum latentem in hac scriptura vetustissimi libri Marciani: τί δῆτα οὖσιν δεῖ σε κατθανούμενον; hanc olim esse demonstravi:

τί δῆτα θύειν δεῖ σε κατθανούμενον;

quibus Palamedes respondet:

ἄμεινον. οὐδεὶς κάματος εὐσεβεῖν θεούς.

ubi postquam ΘΥΕΙΝ in ΟΥCΙΝ depravatum est alii κάμνειν temere addiderunt, alii κατθανεῖν substituerunt, alii alia turbarunt. Iuvat ad hanc lucem primum restituere Philippi regis dictum apud Stob. Floril. XLVIII. 21. Φίλιππος ἔλεγε δεῖν τὸν

βασιλέα μνημονεύειν ὅτι ἄνθρωπος ὢν ἐξουσίαν εἴληφεν ἰσόθεον, ἵνα προαιρῆται καλὰ μὲν καὶ θεῖα, φωνῇ δὲ ἀνθρωπίνῃ χρῆται. Quis ultima potest sine risu relegere? Quid multa? corrige: φρονῇ δὲ ἀνθρώπινα. Innumeris in locis φ pro φρ scribi solet, quoniam haec in libris oculis distingui non possunt nisi hoc agas et quae legas intelligas; hinc φονῇ et φωνῇ natum est: deinde homo lepidus dedit quod vides. In suavissimo libello, qui Γυναικῶν ἀρεταί inscriptus inter Plutarcheos circumfertur p. 253 D. legitur: ἐβόα δεινὰ ποιεῖν αὐτοὺς εἰ δῆμος ἀξιοῦντες εἶναι ταῦτα τολμῶσι καὶ ἀσελγαίνουσι τοῖς τυράννοις ὅμοια, emenda ταὐτὰ τολμῶσι, tum senties ὅμοια sciolo deberi. Sed quid Plutarchum moror et sequiores: apud Demosth. p. 118. scribitur υἱὸς ἐν οὐσίᾳ πολλῇ γεγονὼς γνήσιος, si vis Demosthenem ipsum audire rescribe ἐπ' οὐσίᾳ πολλῇ et γνήσιος expunge. Iterum irrepsit γνησίους apud Demosthenem p. 1390. τούτους δὲ [γνησίους] γόνῳ τῆς πατρίδος πολίτας εἶναι. Apud eundem p. 124. legimus: πολλάκις γὰρ ἔμοιγ' ἐπελήλυθε καὶ τοῦτο φοβεῖσθαι, μήτι δαιμόνιον τὰ πράγματ' ἐλαύνῃ, mala manus addidit φοβεῖσθαι et sic ἐλαύνῃ natum est. Dixerat Orator, ut opinor: πολλάκις ἔμοιγ' ἐπελήλυθε καὶ τοῦτο· μήτι δαιμόνιον τὰ πράγματ' ἐλαύνει; et pag. 138. τὴν δὲ τῶν δούλων ἀπεύχεσθαι δήπου μὴ γενέσθαι δεῖ, non est Demosthenis compositio tam dura et aspera, sed ἀπεύχεσθε δήπου μὴ γενέσθαι expuncto δεῖ. et pag. 329. ἐν τίσιν οὖν σὺ νεανίας καὶ πηνίκα λαμπρός; legendum arbitror ἐν τίσιν οὖν σὺ νεανικὸς καὶ πηνίκα; deleto λαμπρός. et pag. 489. ἃ τῇ παρ' ἐκείνοις πολιτείᾳ συμφέρει ταῦτ' ἐπαινεῖν ἀνάγκη καὶ ποιεῖν, qui totum locum diligenter perpenderit et quid potissimum agat Orator probe perspexerit fortasse mecum reponet ταῦτ' ἀνάγκη καὶ ἐπαινεῖν, ut hodieque multi in simili re quae vehementer improbant tamen coacti ἐπαινοῦσιν, οὐ μὴν ποιοῦσί γε. Similiter p. 597. ἀλλ' ἃ πάντες ἑοράκατε ἴσθ' ὅτι πρῴην Εὐβοεῦσιν ἐβοηθήσατε repone ἀλλὰ πάντες et ἑοράκατε excidet, quo facto locus sanus erit: obiter pag. 606. pro κἂν μὲν ἐναντία λέγειν φῇ expunctis duabus litterulis male repetitis emicabit vera lectio κἂν μὲν ἀντιλέγειν φῇ. et pag. 1046. τοὺς δὲ νομίζοντας ἀπολλύειν ὅταν εἰς τὸ κοινόν τι δαπανήσωσιν emenda ὅ τι ἂν et τι alieno loco positum delebitur. Foede corruptus locus est pag. 1145. πρὸς δὲ τούτοις οὐδ' ἐν τῷ Πειραιεῖ ὄντα

ἄφθονα ὀθόνια καὶ ϛυππεῖα καὶ σχοινία οἷς κατασκευάζεται τριήρης ὥϛε πρίασθαι, resecta ludimagistri annotatione haec sola genuina esse arbitror: *πρὸς δὲ τούτοις οὐδ' ἐν τῷ Πειραιεῖ ἦν ἀφθονία ὥϛε πρίασθαι.* Multiplici corruptela laborat locus p. 1381. *οὐκοῦν δεινὸν πρὸς μὲν τοὺς ἀϛυγείτονας οὕτω καλῶς καὶ ἀκριβῶς διορίσασθαι περὶ ἑκάϛου, τὴν δὲ περιφανῶς πεπορνευμένην οὕτως αἰσχρῶς καὶ ὀλιγώρως ἐάσετε — ἀτιμώρητον.* Arena sine calce: sed in manifesto vitio tenue indicium veram lectionem aperiet. Eximius Codex S. Parisinus servat *διωρίσασθαι*, in quo latet *διωρίσθαι* (ut passim - *σθαι* et - *σασθαι* permiscentur). Hinc emergit lectio proba et sincera haec: *οὔκουν* (non *οὐκοῦν*) *δεινὸν πρὸς μὲν τοὺς ἀϛυγείτονας οὕτω καλῶς καὶ ἀκριβῶς διωρίσθαι*, *τὴν δὲ - ἀτιμώρητον εἶναι* deleto *ἐάσετε*, quod nunc nullo modo poterit retineri. Simili medicina utendum in Aeschinis oratione de F. L. § 12. *ἐδεῖτο ὑμῶν πρεσβευτὴν ἑαυτῷ πρὸς Φίλιππον ἑλέσθαι ἵν' εἴ πως δύναιτο ἀπολάβοι τὰ λύτρα*, quicumque meminit quomodo Athenienses utantur voculis *εἴπως* videbit *ἵν'* esse delendum scribendumque *εἴπως δύναιτο ἀπολαβεῖν.* et in Ctesiphontea § 146. *πλείω γὰρ ὑμᾶς ἀγαθὰ ὑφ' ἑαυτοῦ ἔφη ἀπὸ τοῦ βήματος πεπονθέναι ἢ ὑπὸ τῶν ϛρατηγῶν ἐκ τοῦ ϛρατηγείου*, ineptissime hoc dictum est: opponuntur enim inter se manifesto *ἀπὸ τοῦ βήματος* et *ἐκ τοῦ ϛρατηγείου*, quasi vero *οἱ ϛρατηγοὶ ἐν τῷ ϛρατηγείῳ τὴν πόλιν ὠφελεῖν* possent, quemadmodum Orator *ἐπὶ τοῦ βήματος.* Aeschines inimicum suum induxerat odiose admodum et invidiose ita dicentem: *πλείω ὑμᾶς ἀγαθὰ ὑφ' ἑαυτοῦ ἀπὸ τοῦ βήματος πεπονθέναι ἢ ὑπὸ πάντων τῶν ἐκ τοῦ ϛρατηγείου*, quod animose dictum est pro *ὑπὸ πάντων τῶν ϛρατηγησάντων*, et sic demum recte videbitur Demosthenes *διαδικασίαν γράψαι τῷ βήματι πρὸς τὸ ϛρατηγεῖον*, quod paulo ante dicitur. Non est Graeco more composita oratio ibid. § 224. *καὶ παρὰ τῷ αὐτῷ ἐν Ὠρεῷ κατήγου καὶ ἀπὸ τῆς αὐτῆς τραπέζης ἔφαγες καὶ ἔπιες καὶ ἔσπεισας καὶ τὴν δεξιὰν ἐνέβαλες ἄνδρα φίλον καὶ ξένον ποιούμενος καὶ τοῦτον ἀπέκτεινας.* Attico scriptore digna haec est compositio: *καὶ παρ' ᾧ ἐν Ὠρεῷ κατηγάγου* (non *κατήγου*) — *ποιούμενος, τοῦτον ἀπέκτεινας.* Simillima vitii origo est in Cyropaed. VII. v. 40. *Ἆρα, ἔφη, ὦ ἄνδρες, νῦν μὲν καιρὸς διαλυθῆναι; αὔριον δὲ πρωῒ ἔλθετε.* Quam inepta sit vulgata lectio optime apparebit si veram apposuero: *Ὥρα*,

ἔφη, ὦ ἄνδρες, νῦν μὲν διαλυθῆναι. ubi ὥρα in ἄρα depravatum est corrector καιρός addidit. In Anabasi V. vii. 5. egregiam Xenophontis orationem idem genus mendi inquinat: ἀκούσατε οὖν μου, πρὸς θεῶν, inquit, καὶ ἐὰν μὲν ἐγὼ φαίνωμαι ἀδικεῖν οὐ χρή με ἐνθένδε ἀπελθεῖν πρὶν ἂν δῶ δίκην· ἐὰν δὲ ὑμῖν φαίνωνται ἀδικεῖν οἱ ἐμὲ διαβάλλοντες οὕτως αὐτοῖς χρῆσθε ὥσπερ ἄξιον. Vel pueri sciunt quid intersit inter φαίνομαι ἀδικεῖν et φαίνομαι ἀδικῶν. quid autem proderit innocentia si poenas dare oportebit ὃς ἂν φαίνηται ἀδικεῖν; unusquisque videt genuinum esse ἐὰν μὲν ἐγὼ φαίνωμαι ἀδικῶν, ut sexcenties in ea re dici solet, et opponi ἐὰν δὲ οἱ ἐμὲ διαβάλλοντες, abiecto emblemate ὑμῖν φαίνωνται ἀδικεῖν, quod etiam si bene Graeca oratio fuisset tam insulsum et frigidum est ut servari non possit. Eodem modo interpolatus locus est VII. iv. 26. προπίνω σοι, ὦ Σεύθη, καὶ τὸν ἵππον τοῦτον δωροῦμαι. Athenienses enim in tali re solebant dicere: προπίνω σοι τὸν ἵππον τουτονί, et Xenophontem suspicor non aliter scripsisse quam populares omnes solebant. Misere corruptus est eodem interpolationis genere locus Xenophontis in Hellenicis VI. v. 48. ὁπότε δὲ καὶ ἡμεῖς ἀγαλλόμεθα οἱ συναγορεύοντες βοηθῆσαι ἀνδράσιν ἀγαθοῖς ἧπου ὑμῖν γε τοῖς ἔργῳ δυναμένοις βοηθῆσαι γενναῖα ἂν ταῦτα φανείη. Restitues sententiam et Graecitatis usum sic scribendo: ἀγαλλόμεθα συναγορεύοντες ἀνδράσιν ἀγαθοῖς expunctis οἱ et βοηθῆσαι. Solet enim verbum ἀγάλλομαι cum participio coniungi, quemadmodum αἰσχύνομαι, quod est ei e regione oppositum, ut in Agesilao V. 3. πονῶν ἠγάλλετο et in Hierone VIII. 5. διαλεγόμενοι ἀγαλλόμεθα τοῖς προτετιμημένοις, et aliis locis: opposuit inter se Xenophon συναγορεύειν et ἔργῳ βοηθῆσαι et ita optime loci sententia constat. Duos e Platone locos subiiciam. In Phaedone legitur p. 85 B. ἀλλὰ τούτου γε ἕνεκα λέγειν τε χρὴ καὶ ἐρωτᾶν ὅ τι ἂν βούλησθε, ἕως ἂν οἱ Ἀθηναίων ἐῶσιν ἄνδρες ἕνδεκα. Quicumque linguae Graecae et Atticae interiorem notitiam longo usu sibi comparavit dabit mihi vitiosam et absurdam hanc esse orationem οἱ Ἀθηναίων ἄνδρες ἕνδεκα: neque enim Ἀθηναίων ἄνδρες sanum esse potest neque οἱ ἄνδρες ἕνδεκα. Quam ridiculum esset dicere οἱ Ἀθηναίων ἄνδρες τριάκοντα! Solemne est omnibus dicere οἱ τριάκοντα et οἱ ἕνδεκα. Itaque quum in vetustis libris esset ΕΩΣΑΝΟΙΙΑΕΩΣΙΝ, id est:

ἕως ἂν οἱ ἕνδεκα ἐῶσιν, notae numerorum turbas dederunt, ut saepe, et interpolando ineptam lectionem vulgatam homunciones invexerunt. Magis perspicua unicuique fraus est in libris de Legibus IX. p. 854 D. *μαστιγωθεὶς ὁπόσας ἂν δόξῃ τοῖς δικασταῖς ἐκτὸς τῶν ὅρων τῆς χώρας ἐκβληθήτω. τάχα γὰρ ἂν δοὺς ταύτην τὴν δίκην γένοιτ' ἂν βελτίων σωφρονισθείς.* tralaticium mendum in ultimo vocabulo commissum frigidum additamentum et peperit et tutum praestitit. Frequenter vidi inter se permutari *ἐρασθείη* et *ἐρασθείς*, *ἐπιβουλευθείη* et *ἐπιβουλευθείς*, *ἐπιφανεὶς* et *ἐπιφανείη* et similia, cuius rei alias exempla expromam in locis nondum emendatis. Scribe autem *σωφρονισθείη* et languidum emblema *βελτίων ἂν γένοιτο* in marginem statim exulatum abibit. Thucydidis unum locum afferam IV. 135. *προσελθὼν γὰρ νυκτὸς καὶ κλίμακα προσθεὶς μέχρι μὲν τούτου ἔλαθε· τοῦ γὰρ κώδωνος παρενεχθέντος οὕτως ἐς τὸ διάκενον πρὶν ἐπανελθεῖν τὸν παραδιδόντα αὐτὸν ἡ πρόσθεσις ἐγένετο.* Latet in verbis *παρενεχθέντοσ οὕτωσ* vera scriptura *παρενεχθέντοσ ἐν τοσούτωι*, *interea*, quod ubi restitueris dilabentur verba insiticia *πρὶν ἐπανελθεῖν τὸν παραδιδόντα αὐτόν*, in quibus rei ratio pro *παραδιδόντα* requirit aoristum *παραδόντα*. Praeterea *μέχρι μὲν τούτου ἔλαθε* satis frequenti errore scriptum esse videtur pro *μέχρι μέν του ἔλαθε*. Non teneo me quin his addam locum Xenophontis nuperrime simillimo mendo liberatum in Hellenicis III. III. 1. Edebatur: *ἐπεὶ δέ, ὡς εἰώθεσαν, αἱ ἡμέραι παρῆλθον καὶ ἔδει βασιλέα καθίστασθαι*, ubi optimi libri *παρῆλθον* omittunt. Palmaria emendatione revocavit Dindorfius *ἐπεὶ δὲ ὡσιώθησαν αἱ ἡμέραι*, ex Photii annotatione; *Ὁσιωθῆναι ἡμέρας λέγουσιν ἐπὶ θανάτῳ τινός.* Quod Dindorfius docet *αἱ ἡμέραι* de certo dierum numero dici verum est sed in re omnibus nota: itaque suspicor ΑΙΙΗΜΕΡΑΙ olim in libris fuisse *αἱ δέκα ἡμέραι*, ut apud Herodotum, quem Dindorfius affert VI. 58. *ἀγορὴ δέκα ἡμερέων οὐκ ἵσταταί σφι*, de eadem re scribentem. Facilius etiam mihi dabitur in Xenophontis *Ἱππαρχικῷ* II. 2. pro *ὑπὸ τῆς πόλεως ὑπάρχουσι διῃρημέναι φυλαὶ* corrigendum esse *διῃρημέναι ι (δέκα) φυλαί*. Nunc ad Lysiam revertar postquam ex ipso Dionysio ultimum huius fraudis exemplum attulero, quod exstat in A. R. IX. 7. *πλησίον τοῦ χάρακος ἱστάμενοι γυναῖκάς τ' ἀπεκάλουν ἅπαντας καὶ τοὺς ἡγε-*

μόνας αὐτῶν τοῖς δειλοτάτοις τῶν ζώων ἐοικέναι λέγοντες ἐκάκιζον, quoniam qui sic hostem lacessunt σκώπτειν potius videntur quam λοιδορεῖν, suspicor pro ἐκάκιζον Dionysium scripsisse εἴκαζον, quod in tali re proprium et exquisitum verbum est, quo multi veteres saepe sic utuntur, imprimis Comici et Plato et Xenophon. Recepto autem εἴκαζον continuo ἐοικέναι λέγοντες insiticia esse apparet et verum esse τοῖς δειλοτάτοις τῶν ζώων εἴκαζον. Itaque in Lysiae loco eadem ratione turbatum esse suspicor et haec mihi sana lectio esse videtur: ἐπειδὴ τάχιστα ἐνέπληντο τῶν ὑμετέρων, ἀλλοτρίους τῆς πόλεως ἑαυτοὺς ἡγήσαντο: caetera quomodo irrepserint et verbum ἀπολαύειν huic criminationi non convenire facile intelligitur. Ergo quum ἐνεπλήμην prorsus obsolevisset et solum ἐμπλησθῆναι superesset, factum est ut vetus forma obscuraretur et periret. Hinc in Lysistrata vs. 235. in omnibus Codd. legitur:

εἰ δὲ παραβαίην ὕδατος ἐμπλησθῇ κύλιξ.

pro ἐμπλῇθ' ἡ κύλιξ a Dawesio acutissime repertum, qua emendatione nihil esse potest evidentius. Antiquam scripturam ΕΜΠΛΗΙΘΗΚΥΛΙΞ homunciones non capiunt et ἐμπλησθῇ substituunt. Articulum necessarium esse in ἡ κύλιξ et pro coniunctivo optativum requiri neque intelligunt neque curant. Quod idem Dawesius in Acharnensibus 236. reperit ἐμπλῄμην confirmavit Ravennas, in quo diserte ἐμπλήιμην scriptum est. Vulgatam scripturam ἐμπλείμην veteres magistri ut possunt defendunt comparantes Homericum Iliad. N. 288.

εἴπερ γάρ κε βλεῖο πονεύμενος ἠὲ τυπείης.

ad quem locum nil mali suspicantes Magistri annotant: ἔστι δὲ ἀκόλουθον μετοχῇ τῇ βλέμενος. — ὡς οὖν θέμενος θεῖο οὕτω βλέμενος βλεῖο. Hoc vero est κλώθειν ἀσύγκλωστα et βλέμενος ne est quidem Graecum vocabulum. Ut ἐνεπλήμην, ἔμπλησο, ἐμπλῄμην, ἐμπλῆσθαι et ἐμπλήμενος Attica sunt, sic Homerica ἐβλήμην, ἐβλῆτο, βλῆτο, βλῆσθαι et βλήμενος, ut in βλήμενος ἰῷ, βλήμενος ἠὲ τυπείς et passim. Itaque optativi iusta forma est βλῄμην, βλῇο, βλῇτο et reddendum Poëtae: εἴπερ γάρ κε βλῇο, quod dudum Brunckius ad Lysistratam 253. praecepit, ὡς γὰρ ἐμπλήμενος ἐμπλῇο, οὕτω καὶ βλήμενος βλῇο, ut opinor. Cum Homerica forma βλῇο comparanda est forma optativi ex aoristo ἐφθίμην propagata φθίμην (e φθιίμην

contractum) φθῖο, φθῖτο, cuius duo certa exempla in Odyssea aetatem tulerunt: κ. 50.

κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μερμήριξα
ἠὲ πεσὼν ἐκ νηὸς ἀποφθίμην ἐνὶ πόντῳ
ἢ ἀκέων τλαίην καὶ ἔτι ζωοῖσι μετείην.

alterum est λ. 330.

πάσας δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω
πρὶν γάρ κεν καὶ νὺξ φθῖτ' ἄμβροτος.

quod eodem modo dictum est atque ἐπιλίποι μ' ἂν ἡ ἡμέρα et similia, quod significabat magister, qui olim ad φθῖτο adscripsit: ἐπιλίποι. Qui olim φθεῖτ' scribebant sequebantur veterem usum, quo νείκη, τειμή, κρείνω sim. pro ι longo scribebatur et sic φθείσεσθαι pro φθίσεσθαι et alia ἀρχαϊκῶς sine errore exarantur, sed vitiosum est φθεῖσθαι pro φθίσθαι, in quo ι breve est ut in φθίμενος. Forma μεμνήμην, quae intacta iam apud Homerum servata est Iliad. Ω. 745.

οὐδέ τί μοι εἶπας πυκινὸν ἔπος, οὗ τέ κεν αἰεὶ
μεμνήμην νύκτας τε καὶ ἤματα δακρυχέουσα.

Semel et iterum in Platonis egregiis Codicibus prope sine labe evasit, ut in Republ. VII. 518 A. εἰ νοῦν γε ἔχοι τις μεμνῇτ' ἄν, ubi quod in optimis libris est μέμνητ' ἂν manu ducit ad necessarium optativum μεμνῇτ' ἄν: quod in caeteris circumferri videbis μέμνοιτ' ἂν et μεμνοῖτ' ἂν nil nisi indoctam correctorum temeritatem arguit. Saepius κεκτῇτο inviolatum ad nos pervenit in libris de Legibus: pag. 731 C. οὐδεὶς οὐδὲν ἑκὼν κεκτῇτο ἄν ποτε (ubi scribe κεκτῇτ' ἄν, namque necessaria est in talibus elisio, ut in εἴποιμ' ἄν, θαυμάσαιμ' ἄν, sim.): 742 B. ἃ καὶ κακός τις κεκτῇτ' ἄν, 776 B. ποῖα ἄν τις κεκτημένος ἐμμελεστάτην οὐσίαν κεκτῇτο et 931 D. πάντων κυριώτατα ἂν κεκτῇτο, ex quibus locis unusquisque statim corrigat locum in Legibus XII. pag. 957 C. ἢ μάτην τοὔνομα νῷ προσῆκον κέκτητ' ἂν ὁ θεῖος ἡμῖν καὶ θαυμαστὸς νόμος: vetus enim vitium κέκτητ' ἄν, quod et Stobaeus agnoscit Floril. XLVI. 104, cedat aliquando verae scripturae κεκτῇτ' ἄν. Eodem exemplo emendari oportet Xenophontis locum in Agesilao IX. 7. εἰ φίλην τὴν πόλιν ἔχοι πλείστους δὲ φίλους κέκτηται, ubi non est κεκτῷτο retinendum, quam barbaram formam Schneiderus invexit, sed emendandum κεκτῇτο, ut in Heraclidis κεκτήμεθα pro κεκτώ-

μεθα. Inutili coniectura Elmsleius in Iphigenia Aulid. 404. pro

αἶ αἶ, φίλους ἄρ' οὐχὶ κεκτήμην τάλας,

substituebat φίλους ἂν οὐχὶ κεκτήμην. Vulgata sanissima est οὐκ ἐκεκτήμην ἄρα φίλους, οὐκ εἶχον ἄρα φίλους et similia passim, quae ab eo dicuntur quem spes et opinio fefellerat quique se deceptum et frustratum esse nunc demum intelligit et moestus errorem agnoscit suum, ut in Hercule Furente 341.

σὺ δ' ἦσθ' ἄρ' ἥσσων ἢ 'δόκεις εἶναι φίλος.

ubi obiter corrige ἧσσον ἢ 'δόκεις εἶναι φίλος, dicitur enim ἧσσον φίλος ut μᾶλλον φίλος in Helena 92. τίν' ἂν ἔχοις μᾶλλον φίλον; et alibi. Plane gemellus locus est in Oreste 709.

ἄφιλος ἦσθ' ἄρ', ὦ πάτερ, πράσσων κακῶς.

Passim ἄρα imperfecto aut plusquamperfecto subiectum (rarius enim ἄρα praecedit verbum) dolorem animi significat, quale est quod Brutum moriturum usurpasse narrant versus Euripideos:

ὦ τλῆμον ἀρετή, λόγος ἄρ' ἦσθ', ἐγὼ δέ σε
ὡς ἔργον ἤσκουν. σὺ δ' ἄρ' ἐδούλευες τύχῃ.

Non debebat ergo Elmsleius sollicitare verba φίλους ἄρ' οὐχὶ κεκτήμην τάλας, sed idem optime perspexit errorem in Sophoclis Oedipo Tyranno commissum et ab aliis et ab Eustathio, nullius iudicii homine, ad Hom. Iliad. Ψ. 361, qui pro exemplo optativi μεμνῴμεθα affert hunc ipsum Sophoclis senarium:

ἀρχῆς δὲ τῆς σῆς μηκέτι μεμνῴμεθα,

vidit enim Elmsleius ι adventicium esse et coniunctivum μεμνώμεθα a poëta esse scriptum, de qua forma nulla fuit umquam dubitatio.

Mendum est in Heraclidis vs. 145.

πολλῶν δὲ κἄλλων ἑστίας ἀφιγμένων
ἐν τοῖσιν αὐτοῖς τοῖσιδ' ἕσταμεν λόγοις,
κοὐδεὶς ἐτόλμησ' ἴδια προσθέσθαι κακά.

palam est enim medium senarium significare τὰ αὐτὰ ταῦτα λέγομεν, sed quoniam sententia loci εἴπομεν, non λέγομεν aut ἐλέγομεν, postulat, sequitur ἔστημεν pro ἕσταμεν esse emendandum. Quod post pauca sequitur vs. 150.

οὐ γὰρ φρενήρη γ' ὄντα σ' ἐλπίζουσί που
μόνον τοσαύτης ἧς ἐπῆλθον Ἑλλάδος
τὰς τῶνδ' ἀβούλους συμφορὰς κατοικτιεῖν,

duplex vitium concepisse mihi videtur, quorum alterum in ἐλπίζουσι latere arbitror: namque non dixisse haec de Heraclidis fetialem et alia indicia patefaciunt et τῶνδε, pro quo ἑαυτῶν fuisset dicendum. Verum ex sua ipsius persona insolenter homo petulans haec iacit:

οὐ γὰρ φρενήρη γ' ὄντα σ' ἐλπίζω τί που
μόνον τοσαύτης ἧς ἐπῆλθον Ἑλλάδος
τὰς τῶνδ' ἀβούλους συμφορὰς κατοικτιεῖν,

ut ἐπῆλθον de se ipse dicat, qui tantam partem Graeciae obierit Heraclidas undique exposcens et expellens. Οὔ τί που quod saepissime irridentis est et cavillantis protervi hominis personae perquam accommodatum est. *Non enim*, inquit, *tam dementem te esse* opinor, *ut horum causam suscipias.* Alterum vitium est in ἀβούλους συμφορὰς κατοικτιεῖν, quae verba Elmsleius sic interpretatur, ut mirer quomodo sibi ipse satisfacere potuerit vir Graece peritissimus et vocabulorum potestatem ex interiore Graecitatis notitia et optimorum scriptorum usu elicere solitus. »Συμφορὰς ἀμηχάνους", inquit, »*eodem sensu dixit poëta* Med. 552. "Ἄπορα πράγματα *dicunt Comici.*" Quae quomodo cum ἀβούλοις συμφοραῖς bene componantur neminem videre arbitror. Suspicor autem reponendum esse vocabulum, quod apud Hesychium et in Bekkeri Anecdotis p. 322, 5. e Tragica λέξει descriptum exstat: Ἀβούλως: ἀφρόνως, ἀμαθῶς, et est in Rheso 761.

ἡμεῖς δ' ἀβούλως κἀκλεῶς ὀλώλαμεν.

Opponuntur igitur inter se φρενήρη γ' ὄντα et ἀβούλως κατοικτιεῖν, ut in Euripidis versiculo apud Plutarchum Moral. p. 812 E.

τέκτων γὰρ ὢν ἔπραττες οὐ ξυλουργικά.

et in Sophoclis Electra 1481.

καὶ μάντις ὢν ἄριστος ἐσφάλλου πάλαι.

et saepe in re simili.

Excidit necessaria pars sententiae vs. 193 sqq.

οὐ γάρ τι Τραχίς ἐστιν οὐδ' Ἀχαϊκόν
πόλισμ', ὅθεν σὺ τούσδε, τῇ δίκῃ μὲν οὔ,
τὸ δ' Ἄργος ὀγκῶν, οἷάπερ καὶ νῦν λέγεις,
ἤλαυνες ἱκέτας βωμίους καθημένους.

ubi sic constabit sententia si legeris:

οὐ γάρ τι Τραχὶς οὐδ' Ἀχαϊκὸν τάδε
πόλισμ', ὅθεν σύ κτέ.

quod dictum est ut in Andromache 168. οὐ γάρ ἐσθ' Ἕκτωρ τάδε, et bis in Cyclope vs. 63.

οὐ τάδε Βρόμιος, οὐ τάδε χοροί,
Βάκχαι τε θυρσοφόροι.

et vs. 203.

τί βακχιάζετ'; οὐχὶ Διόνυσος τάδε,
οὐ κρόταλα χαλκοῦ τυμπάνων τ' ἀράγματα.

et flebiliter ut in Troadibus 100: οὐκέτι Τροία τάδε. Saepenumero et Comici sic loquuntur: Aristophanes in Ecclesiaz. 943:

οὐ γὰρ τἀπὶ Χαριξένης τάδ' ἐστιν.

et Teleclides apud Suidam v. τάδ' οὐ παρὰ Κενταύροισιν, et Eriphus apud Athen. 137 D.

τάδ' οὐ Κόρινθος οὐδὲ Λαΐς, ὦ Σύρε,
οὐδ' εὐτραπέζων Θετταλῶν ξένων τροφαί.

Saepe sic ferociter et minaciter loquebantur, ut apud Thucydidem VI. 77. Hermocrates: βουλόμεθα δεῖξαι αὐτοῖς ὅτι οὐκ Ἴωνες τάδε εἰσὶν οὐδὲ Ἑλλησπόντιοι καὶ νησιῶται, οἳ δεσπότην ἢ Μῆδον ἢ ἕνα γέ τινα ἀεὶ μεταβάλλοντες δουλοῦνται, ἀλλὰ Δωριῆς ἐλεύθεροι ἀπ' αὐτονόμου τῆς Πελοποννήσου τὴν Σικελίαν οἰκοῦντες. Eadem igitur ferocia Athenarum robur extollens Iolaus ita dixit:

οὐ γάρ τι Τραχὶς οὐδ' Ἀχαϊκὸν τάδε
πόλισμα.

ubi postquam τάδε excidit senarium qualicumque modo expleverunt.

In versu 250 sqq.

σὺ δ' Ἄργος ἐλθὼν ταῦτά τ' Εὐρυσθεῖ φράσον,
πρὸς τοῖσδέ τ', εἴ τι τοῖσδ' ἐγκαλεῖ ξένοις,
δίκης κυρήσει.

emendandum est κυρήσειν, namque haec palam est Demophontem dicere: ταῦτά τε Εὐρυσθεῖ φράσον καὶ ὅτι δίκης κυρήσει, καὶ ὅτι τεύξεται τῶν δικαίων, suntque haec ita per copulas τε — τε composita, ut utraque pars dicti e verbo φράσον sit suspensa: itaque non aliter ea sententia in verbis poëtae poterit inesse, nisi quum κυρήσειν restitutum erit. Haud absimile vitium a scribis commissum et a Criticis correctum est vs. 494.

κἀμοὶ λέγει μὲν οὐ σαφῶς, λέγει δέ πως,
ἡμᾶς μὲν ἄλλην γαῖαν εὑρίσκειν τινά,
αὐτὸς δὲ σῶσαι τήνδε βούλεται χθόνα,

ubi *βούλεσθαι* certa emendatione restituit primus Reiskius, deinde alii, sed nemo eam recepit, quasi vulgata lectio ullo pacto servari aut excusari posset. Haec quoque per voculas *μέν* et *δέ* sic composita sunt, ut *λέγει* — *βούλεσθαι αὐτός* non minus sint inter se coniungenda quam *λέγει ἡμᾶς εὑρίσκειν*, sed non capiebant homunciones, quid esset *ἡμᾶς μὲν εὑρίσκειν, αὐτὸς δὲ βούλεσθαι*, quoniam ipsi in talibus contra antiquae Graecitatis certam legem *αὐτὸν δὲ βούλεσθαι* negligenter dicebant, deinde inscite veterem usum depravabant, cuius rei complura exempla in priore parte expromsimus. Peridoneum exemplum video afferre Dobraeum ad h. l. ex Demosthenis Midiana p. 580, 9. *νομίζεις ἡμᾶς μὲν ἀνέξεσθαί σου, αὐτὸς δὲ τυπτήσειν;* Alia quaedam Dindorfius apposuit Xenophontis Hellen. II. I. 26. *αὐτοὶ γὰρ νῦν στρατηγεῖν, οὐκ ἐκεῖνον*, ubi maior pars librorum *αὐτοὺς γάρ* exhibet. Idem in simili re Demostheni reddidimus ipsi p. 1080. *αὐτὸς κρίνεσθαι καὶ ἐμὲ λέγειν ἐν ὑμῖν*, ubi *αὐτὸν κρίνεσθαι*, quod in omnibus libris est, quibus debeatur manifestum est. Nempe iisdem, qui Herodoti locum I. 56. sic interpolarunt: *ἐλπίζων ἡμίονον οὐδαμὰ ἀντ' ἀνδρὸς βασιλεύσειν Μήδων. οὐδ' ὦν αὐτὸς οὐδὲ οἱ ἐξ αὐτοῦ παύσεσθαί κοτε τῆς ἀρχῆς* pro *οὐδὲ τοὺς ἐξ αὐτοῦ*: non vidi facile alias tam immane in hoc genere vitium. In plerisque in contrariam partem video peccari et accusativum nominativo substitui, ut apud Plutarchum in Crasso XXIII: *ὀλίγοι ἀπήγγειλαν ἀπολωλέναι τοὺς ἄλλους ὑπὸ τῶν πολεμίων, αὐτοὺς δὲ μόλις ἐκφυγεῖν*, non est Plutarchus tam negligens et Graecitatis ignarus, ut non scripserit *αὐτοὶ δέ*. Grassati sunt pariter in hoc genere in omnibus scriptoribus, optimis, pessimis. Apud Demosthenem de F. L. p. 384, 24. in omnibus Codicibus est: *ὅλην τε τὴν πόλιν οὕτω καὶ σφᾶς ὡμολόγουν ὑπάρξειν αὐτῷ*, unus tantum sed longe optimus *καὶ σφεῖς* servavit. Ne in Diogene Laërtio quidem erat ferendum II. 34. *ἔλεγε δὲ (Σωκράτης) τοὺς μὲν ἄλλους ἀνθρώπους ζῆν ἵν' ἐσθίοιεν, αὐτὸν δὲ ἐσθίειν ἵνα ζώῃ*, pro *αὐτὸς δέ* et *ἵνα ζῴη*[1]. Idem vitium in eo-

---

[1]) Solet scribarum natio *ζῴης* et *ζῴη* sic depravare in *ζώῃς* et *ζώῃ* et

dem dicto commissum in libris omnibus vide apud Musonium Stobaei Floril. XVIII. 38. fin. Absolvam hanc disputationem emendando locum Demosthenis et Herodoti, qui eodem modo corrupti medicina sanabuntur eadem. Legitur apud Demosthenem pag. 115. *ὑμᾶς δὲ, ἐὰν μὲν ἀμύνησθε σωφρονήσειν φημὶ, ἐὰν δὲ ἐάσητε, οὐδὲ τοῦθ' ὅταν βούλησθε δυνήσεσθε πράττειν.* Hic quoque locus ita formatus compositusque est ut verbum *φημί* duplicem infinitivum ex se suspensum requirat *σωφρονήσειν* et *δυνήσεσθαι*, et sic vulgatam lectionem *δυνήσεσθε* emendandam esse censeo. Herodoti locus paulo gravius corruptus legitur IV. 148. *τῶν Λακεδαιμονίων βουλευομένων* (melius in aliis libris legitur *βουλομένων*) *σφέας ἀπολλύναι παραιτέεται ὁ Θήρας ὅκως μήτε φόνος γένηται αὐτός τε ὑπεδέκετο σφέας ἐξάξειν ἐκ τῆς χώρης.* Satis apparet quomodo *ὅκως μήτε — τε* sic composita legendum esse suadeant vel iubeant potius: nempe sic *ὅκως μήτε φόνος γενήσεται, αὐτός τέ σφεας ἐξάξει ἐκ τῆς χώρης.* Postquam *ἐξάξει* negligentia in *ἐξάξειν* abiit nescio quis *ὑπεδέκετο* inseruit et perdidit omnia, ut vides. Manifestam in his omnibus interpolationem tenemus. In priore Euripidis loco Dobraeum dudum *κυρήσειν* praecepisse nunc video: sed non audiunt Editores, *οἷς οὐδὲ τρὶς λέγοντες ἐξικνούμεθα.*

Quem errorem compositionis in infinitivis commissum esse demonstravimus, ubi nominativos cum accusativis coniunctos Graeculi non concoquentes priscas lectiones contemerant, eundem ostendam in participiis quoque erratum esse et bene merebor de Aeschine, cuius locum in Timarchea § 141. temerarii homunciones pessime interpolarunt. In codd. omnibus et Editionibus sic scriptum est: *ἐπειδὴ δὲ Ἀχιλλέως καὶ Πατρόκλου μέμνησθε καὶ Ὁμήρου καὶ ἑτέρων ποιητῶν, ὡς τῶν μὲν δικαστῶν ἀνηκόων παιδείας ὄντων, ὑμεῖς δὲ εὐσχήμονές τινες προσποιεῖσθε εἶναι καὶ περιφρονοῦντες ἱστορίᾳ τὸν δῆμον - λέξομέν τι καὶ ἡμεῖς*

---

nonnumquam in *ζώοις* et *ζώοι*, quasi Homericum *ζώω* in usu remansisset. In Alcestide 713. Codices exhibent:

καὶ μὴν Διός γε μεῖζον' ἂν ζώοις χρόνον,

ubi olim receptum oportuit quod quivis statim videat reponendum et primus Schaeferus commendavit:

καὶ μὴν Διός γε μείζονα ζώης χρόνον.

περὶ τούτων. In his confidenter pronuntio ludimagistro deberi duo vocabula *προσποιεῖσθε εἶναι*, quibus expunctis demum recte procedet oratio et sententia loci constabit. Ea res mihi tam certa et evidens esse videtur, ut neminem eorum, qui bene Graece sciant, mihi oblocuturum esse confidam. Ὡς vel *ὥσπερ* in talibus aut nominativum assumit aut genitivum aut accusativum et certa lege constitutum est quo casu sit in quoque loco utendum: itaque in talibus nominativus et cum accusativo optime per copulam coniungitur et cum genitivo et contra, ut in Isocratis Antidosi § 89. *ὥσπερ ἀντιλέγοντός τινος ἢ τοῦτο δέον αὐτὸν ἀποφαίνειν* et in § 69. *οὐχ ὡς ἄριστα τῶν λοιπῶν γεγραμμένον ἀλλ' ὡς ἐκ τούτου μάλιστα φανερὸς γενησόμενος κτέ.* Thucyd. IV. 5. *οἱ δὲ ἐν ὀλιγωρίᾳ ἐποιοῦντο ὡς ἢ οὐχ ὑπομενοῦντας σφᾶς ἢ ῥᾳδίως ληψόμενοι βίᾳ.* cf. Thucyd. VI. 24. Xenoph. Memor. I. 6. 5, II. 2. 13, II. 7. 8, quibus adde Euripidem in Hippolyto vs. 991:

πρῶτα δ' ἄρξομαι λέγειν
ὅθεν μ' ὑπῆλθες πρῶτον ὡς διαφθερῶν
κοὐκ ἀντιλέξονθ'.

et Demosthenem pag. 182. *ὅσα δ' ἐβουλήθητε μὲν μετὰ ταῦτα δ' ἀπεβλέψατε πρὸς ἀλλήλους ὡς αὐτὸς μὲν ἕκαστος οὐ ποιήσων τὸν δὲ πλησίον πράξοντα οὐδὲν πώποτε ὑμῖν ἐγένετο.* Sic quum Graece dicendum sit *μέμνησθε Ὁμήρου ὡς τῶν δικαστῶν ἀνηκόων παιδείας ὄντων* et item *μέμνησθε Ὁμήρου ὡς εὐσχήμονές τινες καὶ περιφρονοῦντες ἱστορίᾳ τὸν δῆμον*, utrumque hoc per copulas *μέν* et *δέ* ita connectitur ut dicatur: *ὡς τῶν μὲν δικαστῶν ἀνηκόων παιδείας ὄντων, ὑμεῖς δὲ εὐσχήμονές τινες καὶ περιφρονοῦντες ἱστορίᾳ τὸν δῆμον*, et manifestum est *προσποιεῖσθε εἶναι* inepte esse adscriptum ab eo, qui rationem loci quamquam apertissimam non perspexit. Scatent Codices Aeschinis mendis et (mirum dictu) antiquissimus omnium F. Coislinianus 249, quem Parisiis nuper totum excussi, quoniam est »*Demosthenis Parisino S aetate par nisi superior, saeculo decimo scriptus in membranis*" (Dindorf. in praefat. Scholior. in Aeschin. p. I.), nequissimus est et omnium deterrimus. Obiter absterge putidum emblema ex Timarch. § 64. *εὖ ἐβουλεύσατο [ἡσυχίαν ἔσχε] καὶ ἠγάπησεν εἰ [τι] μὴ προσλάβοι καινὸν κακόν.*

In vs. 285 sq.

ἐνθένδε δ' οὐκ ἔμελλες αἰσχύνας ἐμὲ
ἄξειν βίᾳ τούσδε.

a poëta scriptum esse suspicor: ἐνθένδ' ἄρ' οὐκ ἔμελλες — ἄξειν τούσδε, namque ita loquitur more Attico, qui ex certamine aut contentione multo labore tandem discessit superior, aut se expedivit, ut in Ranis 268.

ἔμελλον ἄρα παύσειν ποθ' ὑμᾶς τοῦ κοάξ.

et in Nubibus 1302.

Φεύγεις. ἔμελλόν σ' ἄρα κινήσειν ἐγώ.

ubi transpone ἔμελλον ἄρα σε, et in Vespis 460.

ἄρ' ἐμέλλομέν ποθ' ὑμᾶς ἀποσοβήσειν τῷ χρόνῳ;

Flagitiose corruptus est in Acharnensibus vs. 346.

ἐμέλλετ' ἄρ' ἅπαντες ἀνασείειν βοῆς,

ubi potest olim scriptum fuisse:

ἐμέλλετ' ἄρα πάντες ποτ' ἀνήσειν τῆς βοῆς,

aut simile quid: sed quod nunc circumfertur plane sensu vacuum et absurdum est.

Certum teneo vitium certa medicina sanandum in vs. 344 sqq.

ἀλλ' ἴθ' εἰς δόμους, γέρον.
ΙΟΛ. οὐκ ἂν λίποιμι βωμόν. ἑζώμεσθα δὴ
ἱκέται μένοντες ἐνθάδ' εὖ πρᾶξαι πόλιν.

miseret me eorum, qui ἑζόμεσθα, ἑζώμεσθα, ἑξόμεσθα interpretari nituntur neque proficiunt quidquam. Quis numquam audivit iocosum Graecorum proverbium:

ἔργα νέων, βουλαὶ δὲ μέσων, εὐχαὶ δὲ γερόντων,

in quo quomodo luserit Athenodorus Stoicorum lepidissimus suaviter narrat Strabo XIV. p. 674. Quis igitur non videt verum esse:

εὐξόμεσθα δὴ
ἱκέται μένοντες ἐνθάδ' εὖ πρᾶξαι πόλιν.

Dum viri pugnant senes et pueri supplices sedentes in aris Deos oraturi sunt ut Demophon et Athenienses rem bene gerant. Ecquid esse potest simplicius et rei convenientius? Palam est qui factum sit, ut εὐξόμεσθα, ἑξόμεσθα et ἑζόμεσθα confunderentur. Nullum est scripturae genus in quo non ζ et ξ ineptissimum in modum permisceantur. Nascuntur sic monstra et portenta lectionum, sed nihil ea res scribarum nationem movet, qui in Hesychio dederunt ἱξάνει pro ἱζάνει et κα-

τερέξατο pro *κατ' ἄρ' ἕζετο* et *αὔξοντα* II. pag. 503. pro *λύζοντα*, multaque similia passim, ut in hac ipsa Euripidis fabula, in qua versamur vs. 493.

οὔτε γὰρ τέκνα Σφάζειν ὅδ' αὐτοῦ φησιν,

reponendum esse *σφάξειν* multi viderunt, editores non audiünt. Hinc etiam *ἑπτά* et *ἑξήκοντα* locum inter se mutant (ζ' et ξ'), ut apud Dion. Halic. III. 32. *ἑπτὰ καὶ ἑκατόν* pro *ἑξήκοντα καὶ ἑκατόν*, et alii multi errores suscipiuntur, ex quibus unum etiam adiiciam ad Aristophanem meum pervetere mendo liberandum in Acharnensibus 752 sqq., ubi roganti *τί δ' ἄλλο πράττεθ' οἱ Μεγαρῆς νῦν*; respondet Megarensis:

ὅκα μὲν ἐγὼν τηνῶθεν ἐμπορευόμαν
ἄνδρες πρόβουλοι τοῦτ' ἔπραττον τῇ πόλει,
ὅπως τάχιςα καὶ κάκις' ἀπολοίμεθα.

cui ille subsannans:

αὐτίκ' ἄρ' ἀπαλλάξεσθε πραγμάτων,

in his si quis recte cogitat displicebit *ἀπαλλάξεσθε*: requiritur enim *ἐπειδὰν ἅπαξ ἀπόλησθε πραγμάτων ἀπηλλαγμένοι ἔσεσθε*, non *ἀπαλλαγήσεσθε* sive *ἀπαλλάξεσθε*. Hoc ipsum restitues mutata una vocali legendo *ἀπηλλάξεσθε*. Dubitabatur olim essentne huiusmodi formae in usu in verbis a vocali incipientibus, sed dudum hunc scrupulum certa exempla exemerunt. In Platonis Protagora p. 338 C. ex optimis libris vera scriptura haec tandem prodiit: *εἴτε γὰρ χείρων ἡμῶν ἔςαι ὁ αἱρεθεὶς εἴτε ὅμοιος· ἐκ περιττοῦ ἡρήσεται*, absurde legebatur antea *εἰρήσεται*, et quod olim Stephanus reponebat *αἱρεθήσεται* tam vitiosum est atque nunc est *ἀπαλλάξεσθε* apud Comicum. Requirebatur *ἡρημένος ἔςαι* et id ipsum *ἀττικιςὶ* dictum est *ἡρήσεται*. Demosthenes de F. L. p. 432, 17. de Timarcho loquens ita dicit: *ἀλλ' ὁ μὲν ταλαίπωρος ἠτίμωται, τούτῳ δ' ἀθῴῳ δώσετ' εἶναι*; sic omnes praeter unum eximium S Parisinum, qui solus necessarium perfecti futurum nobis servavit *ἠτιμώσεται*, quod si quis sollerti coniectura excogitasset ecquem ei facile crediturum fuisse putes? In Xenophontis Hellenicis V. I. 14. legitur: *ἥ γε μὴν θύρα ἡ ἐμὴ ἀνέῳκτο μὲν δήπου καὶ πρόσθεν εἰσιέναι τῷ δεομένῳ τι ἐμοῦ, ἀνεῴξεται δὲ καὶ νῦν*, ubi multi libri pro necessario *ἀνεῴξεται*, *patebit*, exhibent *ἀνέῳκται*. Deprehenduntur scribae, ut vides, in interpolatione manifesta. Praeterea pro

εἰσιέναι, quod prorsus alienum est, non video quid aliud reponi possit quam *καὶ πρόσθεν ἀεὶ τῷ δεομένῳ τι ἐμοῦ.* At, dixerit aliquis, unde sciri et demonstrari potest formam ἀπηλλάξομαι, quam tu his quartam adiicis, Graecis fuisse in usu? Facillimum est ei respondere, nempe ex Hesychio, apud quem legitur nunc Ἀπηλλάζεις: ἀπηλλαγμένος ἔσῃ (inter Ἀπῆκτο et Ἀπηλγηκότες) sed legendum esse Ἀπηλλάξει ne Carneades quidem aut Pyrrho dubitaverit. Attica terminatio -ει solet in -εις depravari, ut saepius ostendimus et statim novis exemplis ostendam, et res est tam evidens ut verbum non amplius addi sit opus. Itaque addam potius alium Aristophanis locum, prorsus eadem medicina turpi et flagitioso errore liberandum, quo non credo foedius in genere hoc commissum esse. Est in Lysistrata locus vs. 380.

σχήσω σ' ἐγὼ τῆς νῦν βοῆς: ἀλλ' οὐκέθ' ἡλιάξεις.

cur, quaeso, Datidem ridemus et Datidis χαίρομαι quum talia ipsi aequis animis concoquimus? Quid? ἡλιάζομαι Atticum esse scimus omnes, non ἡλιάζω, tam bene atque χαίρω dici non χαίρομαι, et futurum ἡλιάσομαι habere, ut in Vespis 772. ἡλιάσει πρὸς ἥλιον, et aoristum ἡλιάσασθαι, ut in Equitibus 797.

ὡς τοῦτον δεῖ ποτ' ἐν Ἀρκαδίᾳ πεντώβολον ἡλιάσασθαι.

et credemus Aristophanem semel ἡλιάζω dixisse et futuro *Dorico* usum, si Musis placet, ἡλιάξω, (ἡλιαξῶ igitur debuerant scribere)? Sed quis audivit umquam mulierculam Atticam pro futuro Attico, quo solebat, Dorico esse usam, idque non iocantem aut παρῳδοῦσαν, sed in iurgio ira concitatam? Apage ineptias. Praeterea sententia ipsa non minus laborat atque forma vocabuli vitiosa est. Sed quid cesso veram lectionem patefacere? Quemadmodum igitur in Vespis dixerat vs. 164.

διατρώξομαι τοίνυν ὀδὰξ τὸ δίκτυον.
B. ἀλλ' οὐκ ἔχεις ὀδόντας.

sic in nostro loco perspicuum est dixisse:

σχήσω σ' ἐγὼ τῆς νῦν βοῆς. B. ἀλλ' οὐκέθ' ἡλιάζει,

nihil nocere poteris mihi, inquit, et minas iacis inanes, namque (propter aetatem) *non iudicas amplius.* Etiam hoc tam apertum est ut indicasse sit satis. Obiter in Equitum loco pro πεντώβολον ἡλιάσασθαι revoca optimam Kusteri correctionem, quam Bergkius expulit, πεντωβόλου ἡλιάσασθαι, ut apud Phry-

nichum Comicum est in Schol. Aristoph. ad Vesp. 300.

τριώβολον, — ὅσουπερ ἡλιάζομαι.

Perfecti futurum ἀπηλλάξομαι duobus locis apud Demosthenem restituendum esse censeo, ubi nunc in eius locum ἀπαλλάξομαι irrepsit. Alter est in Leptinea p. 465. τίνα οὖν ῥᾳςώνην τοῖς πολλοῖς ὁ σὸς ποιεῖ νόμος, εἰ μιᾶς ἢ δυοῖν φυλαῖν ἕνα χορηγὸν καθίςησιν, ὃς — τοῦθ' ἅπαξ ποιήσας ἀπαλλάξεται; sentisne requiri ἀπηλλαγμένος ἔςαι id est ἀπηλλάξεται? Alter in Timocratea p. 727. τίς γὰρ οὐ πορίεῖται φαύλους ἀνθρώπους, οὓς ὅταν ὑμεῖς ἀποχειροτονήσητε ἀπαλλάξεται, sed non ἀπαλλάξεται, id est ἄπεισιν, *abibit*, sententia postulat, sed *liberatus erit* id est ἀπηλλάξεται. Eadem medicina in Platonis Rep. utendum V. p. 465 D. πάντων τε δὴ τούτων ἀπαλλάξονται (οἱ φύλακες): non enim *liberabuntur* his molestiis, quas numquam senserunt, sed *vacabunt*, ἀπηλλάξονται. Itaque ἀπηλλάξομαι optime Graecum esse apparet et tribus formis dudum notis ἠρήσομαι, ἠτιμώσομαι et ἀνεῴξομαι addendum[2], quarum tertiam Dindorfius vindicavit, duas priores Buttmannus, qui de his formis disserens τετράψομαι ita commemoravit ut nescire se dicat utrum ea forma alicubi exstet necne. Semel tantum mihi lecta est, nempe apud Hesychium Τετράψομαι: εἰς ἐκεῖνο τραπήσομαι, qui τρέψομαι debuerat dicere, sed Graeculi pro ἐτραπόμην et τρέψομαι vitiose solebant ἐτράπην et τραπήσομαι dicere. Qui eo sensu τετράψομαι posuit Lyricus poëta aut Tragicus fuit, quibus solemne est κεκλήσομαι dicere et βεβλήσομαι, τεθάψομαι, τετάξομαι, λελέξομαι, πεπαύσομαι, ἡ θύρα κεκλήσεται et similia pro κληθήσομαι etc. Caeteris omnibus κεκλήσομαι est κεκλημένος ἔσομαι etc. ut in Equitibus noto loco vs. 1370.

---

2) Quintum exemplum latere videtur apud Suidam v. Ὤρυσσον καὶ ὁ μετ' ὀλίγον μέλλων ὀρύξομαι, ubi ὀρωρύξομαι legendum, quae forma ubi delitescat nondum mihi contigit reperire.

Verissime Porsonus formam ἐςερήσομαι Euripidi reddidit in Iphig. Aulid. 1202.

νῦν δ' ἐγὼ μὲν ἡ τὸ σὸν
σώζουσα λέκτρον παιδὸς ὑςερήσομαι.

barbarum est ὑςερήσομαι: quod sententia requirit ἐςερημένη ἔσομαι Attice dicebatur ἐςερήσομαι.

οὐδεὶς κατὰ σπουδὰς μετεγγραφήσεται,
ἀλλ' ὥσπερ ἦν τὸ πρῶτον ἐγγεγράψεται.

et in Nubibus 1436.

μάτην ἐμοὶ κεκλαύσεται, σὺ δ' ἐγχανὼν τεθνήξεις.

id est κεκλαυμένον ἔϛαι et passim. Trita sunt omnium usu εἰρήσομαι, πεπράσομαι, ἐμπεπρήσομαι, πεπράξομαι, μεμνήσομαι, κεκτήσομαι, τετμήσομαι, aliaque, quae omnia ex perfecti forma producuntur ut *feci*, *fecero*, sic λέλυμαι, λελύσομαι. Notandum est δέδεμαι, δεδήσομαι. Quum haec omnia olim in desuetudinem abiissent saepius factum esse vidi, ut pro futuro perfecti resecta una syllaba ipsum perfectum inepte substitueretur. Ut apud Demosthenem p. 178, 21. libri tantum non omnes servant εἰ δὲ παρελθὼν εἷς ὁϛισοῦν δύναιτο διδάξαι τίς παρασκευὴ χρήσιμος ἔϛαι τῇ πόλει πᾶς ὁ παρὼν φόβος λέλυται, quamquam λέλυται vitiosum esse palam est, (acutior aliquis in Codice Monacensi correxit λυθήσεται, verum solus servat optimus Parisinus S λελύσεται), sic alibi saepe λελύσεται et λελύσονται, ut alibi demonstravimus, in λέλυται et λέλυνται, aut λύσονται depravata sunt. Novum huius rei exemplum, quamquam ex pessimae notae scriptore, tamen quia admodum luculentum est, expromam. Legitur apud Flavium Iosephum de B. I. IV. 10. μόνον ὀφθῶμεν αὐτοῖς καὶ καταλέλυνται, sentisne καταλελύσονται emendandum esse, quod dictum est ut φράζε καὶ πεπράξεται?

Quid interesset inter λελύσομαι et λυθήσομαι plane nesciisse Dionysium Halic. et eruditos adeo omnes luculenter colligi potest ex eius verbis in libro περὶ συνθέσεως ὀνομάτων cap. VI. p. 43 R. ubi docet λελύσεται pro λυθήσεται dici posse ut venustior fiat oratio et ad aures gratior accedat: ὁ χωροφιλῆσαι λέγων τὸ φιλοχωρῆσαι, inquit, καὶ λελύσεται λέγων τὸ λυθήσεται μετασκευάζει τὰς λέξεις ἵν' αὐτῷ γένοιντο ἁρμοσθεῖσαι καλλίους. Qui in χωροφιλεῖν respexit locum Antiphontis a Schaefero indicatum orat. V. § 78. et in λελύσεται Demosthenis locum, de quo diximus. Saepe vidi apud multos μεμνῆσθαι pro μεμνήσεσθαι perperam positum et πεπρᾶσθαι pro πεπράσεσθαι quod qui semel in luculentis quibusdam et certis exemplis bene perspexerit, confidenter in caeteris erroribus eiusdemmodi quod sana ratio poscit revocabit et ubicumque fu-

turum perfecti apparebit esse necessarium perfecti formam una syllaba augebit, ut in Hellenicis VI. II. 15. ἐκήρυξεν ὁ Μνάσιππος πεπρᾶσθαι ὅςις αὐτομολοίη: qui poenam minatur futuro uti solet, ut opinor, itaque πεπράσεσθαι verum est, quod in re prorsus simili recte servatum est in Anabasi VII. I. 36. ἐκήρυξεν ὅτι πεπράσεται. In Aeschinis Ctesiphontea § 235. οὐχ ὑφ' ὑμῖν αὐτοῖς ἕξετε τοὺς πολιτευομένους; οὐ ταπεινώσαντες ἀποπέμψετε τοὺς νῦν ἐπηρμένους; οὐ μέμνησθε ὅτι οὐδεὶς κτέ. quis punctum temporis dubitabit Oratori reddere suum οὐ μεμνήσεσθε ὅτι, et Xenophonti in Anab. VII. VI. 38. καὶ πατέρα ἐμὲ ἐκαλεῖτε καὶ ἀεὶ ὡς εὐεργέτου μεμνήσεσθαι ὑπισχνεῖσθε pro μεμνῆσθαι, ut apud Homerum:

αὐτὰρ ἐγὼ καὶ κεῖθι φίλου μεμνήσομ' ἑταίρου.

et passim in simili malo uti medicina eadem? In Plutarchi vita Syllae cap. XXVII. (ὁ Σύλλας) φησὶν οἰκέτην ἐντυχεῖν αὐτῷ λέγοντα παρὰ τῆς Ἐνυοῦς κράτος πολέμου ἀπαγγέλλειν· εἰ δὲ μὴ σπεύσειεν ἐμπεπρῆσθαι τὸ Καπιτώλιον, quis non statim intelligat ἐμπεπρήσεσθαι esse necessarium? quam certam Reiskii emendationem tamen Sintenis sprevit. Aegrius etiam ferendum est quod Platonis nitidissima scripta huiusmodi naevis ex eruditorum perversa opinione inquinantur. In Phaedro pag. 230 E. pertinaciter servant ἐγὼ μέν μοι δοκῶ κατακεῖσθαι, quamquam nihil potest esse certius quam κατακείσεσθαι, etiamsi omnes Codices contra tenderent, emendari oportere, ut Heindorfius dudum et sensit et demonstravit more suo paucis sed luculentis exemplis ἐπεὶ οὐ πολύμυθος οὐδ' ἀφαμαρτοεπής, sed eximio viro temere obloqui solent illi, qui ne suspicantur quidem, quanta Graecitatis interioris intelligentia in viro tam acuto quam modesto insit. Δοκῶ μοι suapte natura futurum postulat ubi quis quid *paret facere*, quid iamiam facturus sit dicit, quemadmodum δοκεῖ μοι praesens tempus vel aoristum adsciscit, si quis quid censet esse faciendum. Optime Heindorfius in Euthydemo p. 288 C. ἐγὼ οὖν μοι δοκῶ πάλιν ὑφηγήσεσθαι reposuit pro ὑφηγήσασθαι, nam propemodum idem est καὶ ταῦτα μὲν ἀφήσειν μοι δοκῶ et καὶ ταῦτα μὲν ἀφήσω, et Socratem dicere oportere ἐγὼ οὖν πάλιν ὑφηγήσομαι sequentia declarant ὅθεν γὰρ ἀπέλιπον τὸ ἑξῆς τούτοις πειράσομαι διελθεῖν. Locutio δοκῶ μοι cum futuro omnium scriptorum usu trita est

et veterum et sequiorum, et ne in his quidem librarii nisi raro turbant, ut nubes exemplorum possit undique colligi, sed melius Luciani aut Iuliani locis, quibus Heindorfius utitur, dedignabimur uti, quum in optimo quoque veterum affatim sit exemplorum. Ut in caeteris fere omnibus sic in hac quoque dictione futuro Graeci substituunt aoristum cum particula *ἄν*, quod Aristophanis causa admoneo, ne quis dubitet in Avibus 671.

ἐγὼ μὲν αὐτὴν καὶ φιλῆσαί μοι δοκῶ,

amplecti quod multi commendarunt *κἂν φιλῆσαι*, sed prorsus alio remedio tollendum est vitium quod insidet loco Vesparum 177.

ἀλλ' εἰσιὼν μοι τὸν ὄνον ἐξάγειν δοκῶ,

ubi non *ἐξάξειν* corrigendum est cum Elmsleio, sed deprehensa interpolatione eius, qui quum in vetusto libro nil nisi ΕΞΑΓΕΝΔΟ * * * reperisset vocabula bene Graeca dedit *ἐξάγειν δοκῶ*, quum poëta dedisset:

ἀλλ' εἰσιὼν μοι τὸν ὄνον ἔξαγ' ἔνδοθεν
ὅπως ἂν ὁ γέρων μηδὲ παρακύψῃ πάλιν,

quae Bdelycleonis verba sunt ad Xanthiam, qui sine mora bestiam educit foras, quo facto pergit dicere Bdelycleon:

κάνθων, τί κλάεις; ὅτι πεπράσει τήμερον;

Verum haec nunc quidem *ἐάσειν μοι δοκῶ*, ut subveniam venustissimo loco Aristophanis in Nubibus 1276, ubi perfecti futurum in perfectum mutatum mirificas turbas dedit et omnem loci leporem obscuravit. Editur e Ravennatis libri auctoritate:

τὸν ἐγκέφαλον ὥσπερ σεσεῖσθαί μοι δοκεῖς.
B. *σὺ δὲ νὴ τὸν Ἑρμῆν προσκεκλῆσθαί μοι δοκεῖς*
εἰ μὴ 'ποδώσεις τἀργύριον.

Haeccine ut ab Aristophane scripta esse putemus tam insipide repetito *δοκεῖς* et omissa vocula *γε*, quam sententia requirit, et perfectum pro futuro. Non est tanta Ravennatis auctoritas mendis et erroribus obsiti, ut non a Scholiasta et Suida et parte librorum ambabus manibus accipiamus:

σὺ δὲ νὴ τὸν Ἑρμῆν προσκεκλήσεσθαί γ' ἐμοί.

primum *προσκεκλήσεσθαι* vulgari errore in *προσκεκλῆσθαι* depravatum est, deinde Graeculi vulgatam se dignam excogitarunt. Semel et iterum vidi futurum in futuri perfecti formam de-

pravatum: cuius rei exemplum est in Avibus 1503.

οἴμωζε μεγάλ': οὕτω μὲν ἐκκεκαλύψομαι.

ubi facile mihi dabitur ἐκκαλύψομαι esse restituendum.

Redeo ad Heraclidas, quae fabula in quam depravatis Codicibus ad nos pervenerit documento est vs. 490. ubi κελεύειν μητρός legitur pro Κόρῃ Δημητρός, quae eximia est Piersoni emendatio, qua nemo tamen utitur, quia nemo perspicit quomodo illa scriptura ex hac nasci potuerit. Ridiculum est sane ΚΟΡΗΙΔΗΜΗΤΡΟΣ et ΚΕΛΕΥΕΙΝΜΗΤΡΟΣ inter se comparare et ductus litterarum aliquam inter se affinitatem habere incredulis narrare. In antiquo libro supererat Κ * * * * ΜΗΤΡΟΣ: repertus est corrector, qui vocabulum bene Graecum κελεύειν de suo suppleret, isque homo ad hunc diem omnes ludificatur, qui optime monentem Piersonum non audiunt.

Demophon quum dixisset se civium suorum invidiam reformidare vs. 422. haec addit:

οὐ γὰρ τυραννίδ' ὥστε βαρβάρων ἔχω.
ἀλλ' ἢν δίκαια δρῶ δίκαια πείσομαι,

sed in his librariorum vitio ineptit et nihil dicit, quod unusquisque statim intelliget qui quid sit δίκαια πείσομαι probe perspexerit. Quid est enim aliud quam *iure* sive *merito plectar*, quo sensu columba apud Phaedrum I. 31. *merito plectimur* dixit iustas se poenas luere confitens. Urbana ironia Socrates in Platonis Apolog. p. 42. δίκαια πεπονθὼς ἐγὼ ἔσομαι ὑφ' ὑμῶν, sed imprimis egregie huc facit Theophrasti locus, qui in Charact. cap. XXVI. imperii popularis osorem describens inducit hominem ita dicentem: τὸν Θησέα πρῶτον τῶν κακῶν τῇ πόλει γεγονέναι αἴτιον. τοῦτον γὰρ ἐκ δώδεκα πόλεων καταγαγόντα τὸν δῆμον λῦσαι τὴν βασιλείαν. καὶ δίκαια παθεῖν· πρῶτον γὰρ αὐτὸν ἀπολέσθαι ὑπ' αὐτῶν, quae verba optime quid Demophon reformidet ostendunt et simul patefaciunt quam absurda sit loci Euripidei scriptura. Non enim οἱ δίκαια δρῶντες sed οἱ ἀδικοῦντες dici possunt δίκαια πάσχειν, ita ut sententia plane contrarium postulet quam quod nunc dicatur, nempe:

ἀλλ' ἤνπερ ἄδικα δρῶ δίκαια πείσομαι.

quod et vere dictum est et more Euripideo argute.

Non leviter est mihi de mendo suspectum quod legitur in Heraclidis vs. 536.

ἀδελφῶν ἢ πάρος θέλει θανεῖν.

quoniam πάρος constanti poëtarum usu olim semper χρονικῶς poni solet ut sit πρότερον, ut apud Homerum, deinde in Tragoedia τοπικῶς quoque, ut sit ἔμπροσθεν, et neque hoc neque illud rei convenit. Facile esset e vs. 545. θνησκέτω γένους ὕπερ et similibus locis rescribere ἀδελφῶν ἢ θέλει θανεῖν ὕπερ, sed scrupulum iniicit usus Euripideus verbi προθνήσκειν, quod saepe posuit pro ὑπερθνήσκειν, ut in hac ipsa re vs. 590. προὔθανον γένους, quod planissime est ἔθανον γένους ὕπερ. Potest igitur Euripides suum προθανεῖν in πάρος θανεῖν eodem sensu convertisse, ut quod in ea re nobis displicet non librariis sed Poëtae sit imputandum et nihil adeo movendum.

In vs. 542. πέφυκας Ἡρακλῆος manifesto mendosa est forma Ἡρακλῆος pro Ἡρακλέους sed facillimum est mendum transpositione tollere, ut scribatur:

Ἡρακλέους πέφυκας οὐδ' αἰσχύνομαι.

In vs. 612. τὸν μὲν ἀφ' ὑψηλῶν βραχὺν ᾤκισε sanum non est ᾤκισε pro ἔθηκεν, ἐποίησε positum. Reponendum verbum est quo Aeschylus saepe usus est, nonnumquam Euripides ἔκτισε, quod satis tuebitur locus in Supplicibus Euripideis vs. 621. ποτανὰν εἴ μέ τις θεῶν κτίσαι, quod significat εἴθε μέ τις θεῶν ὑπόπτερον θείη vel ποιήσειεν, et in eadem fabula vs. 787.

ἄγαμόν μ' ἔτι δεῦρ' ἀεὶ | χρόνος παλαιὸς πατὴρ
ὤφελ' ἁμερᾶν κτίσαι. | τί γάρ μ' ἔδει παίδων;

id est ἄγαμον θεῖναι sive ποιῆσαι.

Versus 633:

τί χρῆμα κεῖσαι καὶ κατηφὲς ὄμμ' ἔχεις;

ipse integerrimus est et utiliter adhiberi potest ad alium emendandum in Medea 1012.

τί δὴ κατηφεῖς ὄμμα καὶ δακρυρροεῖς;

ubi corrigendum esse puto κατηφὲς ὄμμα, namque verbum κατηφεῖν, quo sequiores Graeculi plurimum delectantur, a Tragicorum usu plane abhorrere videtur.

Turpissimus barbarismus inquinat vs. 652.

εἰ δὲ τῶνδε προσθίξεις χερί
δυοῖν γερόντοιν οὐ καλῶς ἀγωνιεῖ.

θίξω enim et προσθίξω non minus sunt barbara quam λήξω pro λήξομαι, λήψω pro λήψομαι, τεύξω pro τεύξομαι, aut πλεύσω,

φεύξω et similia omnia, in quibus Graeci sola forma in -ομαι utebantur. Quidquid verborum veterum est in -ν-άνω productorum μανθάνω, φυγγάνω, λαμβάνω, τυγχάνω, λαγχάνω, Tragicorum κιγχάνω pro Homerico κιχάνω etc., habent formam futuri medii: itaque θιγγάνω quoque habet θίξομαι, ἔθιγον, ut in Hippolyto vs. 1086.

κλάων τις αὐτῶν ἄρ' ἐμοῦ γε θίξεται.

Forma λιμπάνω non est admodum vetus pro λείπω, hinc habet λείψω. In his omnibus veteres omnes sunt ἄπτωτοι, quemadmodum in caeteris, quibus loquendi usus hanc futuri formam tribuit ut ἀκούσομαι, γελάσομαι, ὄψομαι, alia quam plurima. Sequiores omnes in ea re titubare et errare solent et omnino in verbis, quorum futuris medii veteres utuntur *solis* ut γελάσομαι, ᾄσομαι, ἀκούσομαι, βοήσομαι, πηδήσομαι, et quorum futuris saepe utuntur huius formae διώξομαι, ἐπαινέσομαι, ἐγκωμιάσομαι, χωρήσομαι: apud Graeculos perinde omnes illae formae in desuetudinem abierunt, unde veterum scripta eadem labe infici coepta sunt, quale est συμπνευσόντων ἂν apud Demosthenem; quasi vero quisquam veterum πνεύσω et συμπνεύσω pro πνεύσομαι, συμπνεύσομαι potuerit dixisse. Non tamen heri aut nudius tertius barbarum istud συμπνευσόντων in Demosthenis libros irrepsisse docebit Dionysius Hal. Tom. VI. p. 743. Reisk., ubi idem mendum conspicitur. Ostendam alias quam vitiosis Oratorum Codicibus Rhetor iste fuerit usus. Nunc dabo primum exempla quaedam huius παρεφθορυίας λέξεως ex poëtis et poëtastris sequioribus. Meleager potuit dicere in Epigramm. LII. 4. τάχα που σαρδάνιον γελάσεις. Mnasalcas Epigr. X. 1.

οὐκέτι δὴ πτερύγεσσι λιγυφθόγγοισιν ἀείσεις.

Antipater Thessalon. VI. 1.

τρὶς δέκα με πνεύσειν καὶ δὶς τρία μάντιες ἄςρων | φασίν.

Lollius Bassus I. 1.

οὐ μέλλω ῥεύσειν χρυσός ποτε, βοῦς δὲ γένοιτο | ἄλλος.

Lucilius LXXXIV. 7.

πλὴν κἀμοῦ μνήσθητι νόμου χάριν, ἢ μέγα κράξω.

Strato Sardianus XLIII. 2.

δέξομ' ἐγὼ μελάθροις, οὐ μὰ τὸν - οὐκ ὀμόσω.

et LIII. 7. παίξεις ἴσα, κοινὰ λαλήσεις. Agathias III. 2. οἰμώξεις χρυσομανῆ σπατάλην. Similes sordes passim apud alios le-

genti et antiquae Graecitatis memori nauseam et fastidium pariunt, ut apud Theocritum XXIII. 35.

ἀνίκα τὰν κραδίαν ὀπτεύμενος ἁλμυρὰ κλαυσεῖς.

Omnes promiscue coeperunt dicere ᾄσω et poëtae scilicet ἀείσω, ἀκούσω, γελάσω, βοήσω similiaque permulta, quae Veteres risissent. Ecquid potest esse foedius quam πνεύσειν, quod modo audivimus, vel ῥεύσειν vel κράξειν pro κεκράξεσθαι vel pro οἰμώξομαι denique οἰμώξω?

Non magnopere hoc Graeculi curabant, et errores, qui ab omnibus pariter committebantur, neque argui poterant neque corrigi. Quis erat tum qui non indubitanter diceret ᾄσω aut in carmine ἀείσω, et quis sciebat aut admonebat Veteres omnes summa constantia ᾄσομαι dixisse, et ἀείσομαι in dialecto Ionica aut in Atheniensium carminibus melicis, ut in Euripideo: σὲ δ' ἀείσομαι, ὦ Κλεινίου παῖ. Theocritus non dubitavit scribere I. 145.

χαίρετ', ἐγὼ δ' ὔμμιν καὶ ἐς ὕστερον κάλλιον ᾀσῶ.

et VII. 72. ὁ δὲ Τίτυρος ἐγγύθεν ᾀσεῖ, et XXII. 135.

καὶ σὺ μὲν ὕμνησαί μοι, ἄναξ. σὲ δὲ, Κάστορ, ἀείσω.

non ita veteres Syracusani poëtae dixerant, non Sophron, non Philoxenus, non alius quisquam, sed sic passim alii *docti* poëtae aut versuum pangendorum laboriosi artifices, qui se linguam Homericam credebant imitari et referre. Hinc ᾄσειν invectum est in veterum scripta. Male irrepsit ἀείσω in Theognidea (id est in antiquam syllogen ex poëtis Elegiacis, Mimnerno, Solone, Eueno, Theognide, aliis a nescio quo conflatam) vs. 4:

ἀλλ' αἰεὶ πρῶτον σὲ καὶ ὕστατον ἔν τε μέσοισιν
ἀείσω. σὺ δέ μοι κλῦθι καὶ ἐσθλὰ δίδου.

recte ᾄσονται legitur vs. 243 et ἀείσομαι vs. 943. Pro ἀείσω aut ὑμνήσω aut simile quid restitui poterit: in Platonem adeo forma barbara insinuavit sese legiturque in Legibus p. 666 D. ποίαν δὲ ᾄσουσιν οἱ ἄνδρες φωνήν; Est autem ᾄσουσιν in Platone non minus barbarum atque ἠλιάξεις in Aristophane et in Euripide προσθίξεις. Certa correctio ad manum est: emenda ἥσουσιν: ἱέναι φωνήν, non ᾄδειν φωνήν, est quod sententia et loquendi usus requirunt. Plutarchus in Themistocle cap. VII. καταβοήσειν scripsit, quum Graece καταβοήσεσθαι esset dicen-

dum et peius etiam in Cicerone cap. XXIII. ὀμόσων pro ὀμούμενος, estque illa ipsa vitiosa forma ei reddenda in Mario cap. XXIX. τοῦ γὰρ Μετέλλου φήσαντος μὴ ὀμόσειν pro ὀμόσαι, ubi veteres dixissent οὐ φήσαντος ὀμεῖσθαι. Idem vitium in Stratone modo vidimus: οὐ μὰ τόν -οὐκ ὀμόσω, et apud Dionem Chrysostomum est Orat. LVI. p. 568. καὶ ὅρκον ὑποδέχεται ὀμόσειν περὶ τῆς Βρισηΐδος, qui tamen Homerica sequitur, ubi est: ἐπὶ δὲ μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι. Videlicet illi sero nati ex ὤμοσα fallacem analogiam secuti eliciebant ὀμόσω, saepe in aliis ita peccare soliti, νίπτειν dicentes pro νίζειν propter formas νίψω, ἔνιψα,

ὁποῖα θεοῖς ἐδόκει τοιαῦτα νένιμμαι,

et similia. Plutarchus in Antonio cap. XXVI. dixit ἐκπεπετασμένων pro ἐκπεπταμένων in errorem inductus formis ἐξεπέτασα et ἐξεπετάσθην. Et huic quidem errori color aliquis quaeri potest et aliqua excusatio afferri ex antiquo usu Ionum, ut in vetere oraculo apud Herod. I. 62.

ἔρριπται δ' ὁ βόλος, τὸ δὲ δίκτυον ἐκπεπέταςαι,

sed nihil veniae alius error in eodem verbo commissus habet, quum πετάζειν dicunt pro πεταννύναι, quod Hesychius in v. elicuit ex πετάσειεν, et quod simillimum est Κατασκεδάζειν a Photio in v. fictum e verbo Xenophonteo συγκατεσκεδάσατο (Anabas. VII. III. 32.) pro κατασκεδαννύναι. Eadem est Hesychii negligentia in v. Σκεδάζει: σκορπίζει, — ἐγχέει, ubi corrige sodes συγχεῖ, quamquam (quod Hesychii pace dictum sit) Σκεδάννυμι numquam potuit συγχέω significare.

Eiusdem farinae est quod Iuliano excidit pag. 126 B. ἀνδρὸς ἰδιώτου πλάζειν μὲν οὐδὲν οὐδὲ τεχνάζειν εἰδότος, qui ex ἔπλασα, πέπλασμαι, ἐπλάσθην repetiit πλάζειν, quum πλάττειν deberet. In similem errorem Plutarchus est implicitus quum scriberet in C. Graccho cap. II. ἀμφιέζειν pro ἀμφιεννύναι deceptus formis ἠμφίεσα et ἠμφίεσμαι. Eodem errore scripsit in Moral. p. 340 E. μεταμφιέζουσιν, et pag. 406 E. ἀπημφίαζε pro ἀπέδυεν. Attulimus potissimum hanc παρεφθορυῖαν λέξιν, ut ostenderemus quam facile istae sordes ex vitae usu et quotidiano omnium sermone insinuaverint sese in Veterum scripta et quam nihil adeo sit tribuendum Codicibus, quos illo modo omnes vitiatos esse satis constet. In optimo Demosthenis Co-

dice ut in deterrimo quoque scriptum est barbare *συμπνευσόντων ἄν*, quoniam scioli in talibus futurum aoristo substituere consueverant *ἐρωτήσων ἄν* *corrigentes* scilicet pro *ἐρωτήσας* et sim. Itaque *συμπνευσάντων* in *συμπνευσόντων* mutant, nil mali suspicantes, namque ita loquebantur ipsi, ut Antipatrum audivimus modo dicentem: *τρὶς δέκα με πνεύσειν καὶ δὶς τρία μάντιες ἄςρων | φασίν*. Dicebant igitur Graeculi *ᾄσω*, at Graeci *ᾄσομαι*, cui formae apud poëtas quidem in prima et tertia persona nihil est periculi: *ᾄσομαι* et *ᾄσεται* metro tuta sunt, non item *ᾄσει*, quod proclivi errore in *ᾄσεις* depravari solet, quemadmodum passim Atticum -*ει* secundae personae corrumpitur in -*εις*, aut *ῃς* aut -*ῃ*. In Aristophanis Pace 1297. in omnibus libris constanter legitur:

οὐ πράγματ' ᾄσεισ σώφρονοσ γὰρ εἶ πατρόσ.

ubi tandem Dawesius *ᾄσει* correxit, quem omnes iure sequuntur, etiam Bergkius, qui nescio quomodo alias ubique formas manifesto vitiosas in -*εις* revocavit ob futilem, ut opinor, auctoritatem libri Ravennatis, unde recepit *ῥοφήσεις* Acharn. 278. et Pac. 716, et in Equitibus 360. *ἐκροφήσεις*. Praeterea in Equitt. 294. pessime *γρύξεις* edidit, ubi Rav. *γρύζεις* dederat, et 167. *λαικάσεις*, et 969. *διώξεις* et iterum in Thesmophor. 1224, quae omnia non minus vitiosa sunt quam *ἡλιάξεις*, *προσθίξεις*, *ᾄσεις* et sim. Sine labe evasit *ῥοφήσομαι* in Vespis 814.

αὐτοῦ μένων γὰρ τὴν φακῆν ῥοφήσομαι.

idque annotavit Atticista nescio quis, cuius multas verissimas observationes de dicendi usu Atticorum Photius in Lexici sui farraginem recepit: *Ῥοφήσομαι: ἀντὶ τοῦ ῥοφήσω λέγουσι* (nempe *οἱ Ἀττικοί*.) Idem alibi *Κλεψούμενος λέγουσι τὸ ὑφαιρησόμενος*, ubi *κλεψόμενος* emendandum. Dicebant enim Athenienses *κλέψομαι* non *κλέψω*, ut *ἁρπάσομαι*, *διαρπάσομαι*, *ἀναρπάσομαι*, non *ἁρπάσω* etc. Similia annotavit Moeris in *ᾄσεται*, *βοήσεται*, *βαδιοῦμαι*, *θηράσεται*, *ὀμοῦμαι*, sed fallitur in *ἄξεται* - *ἄξει* et *πράξεται* - *πράξει*. *Γρύζειν* habere *γρύξομαι* et analogia docet et poëtarum usus confirmat. Quemadmodum enim *οἰμώξομαι* dicebant et *κεκράξομαι* et *κεκλάγξομαι* et *βοήσομαι* et *λακήσομαι* et *ὀτοτύξεσθαι μακρὰ* in Lysistrata, et *ὀλολύξεται πᾶν δῶμα* in Euripidis Electra 691, sic *γρύξομαι* solum erat

in usu, quod est apud Alcaeum Athen. pag. 396 C.

εἴ τι γρύξομαι

ὧν σοι λέγω πλέον τι γαλαθηνοῦ μυός.

itaque invito Ravennate et omnibus Comico in Equitt. 294. reddemus:

διαφορήσω σ', εἴ τι γρύξει.

Hinc obiter corrige monstrosum Hesychii errorem: Ἐρύξει: κράξει, imo vero Γρύξει: κράξεις. namque sic isti loquebantur κράξω et ἔκραξα dicentes pro κεκράξομαι et ἔκραγον. Idem plane error in Isaeo commissus orat. VIII. § 27. οὐκ ἐτόλμησεν ἐρύξαι τὸ παράπαν, cui Stephanus suum γρύξαι reddidit optime, nisi quod γρῦξαι scriptum oportuit.

Λαικάσομαι et λαικάσει, quod Bergkius Aristophani male eripuit, in duobus antiquissimis mendis per multa saecula tuto delituerunt, unde salva prodierunt postquam Critices lux affulsit. Scribebatur apud Cephisodorum Athen. 689. F.

ἐγὼ πρίωμαι λαικασ ομαραβακκαριν,

unde Critici elicuerunt λαικάσομἄρα βάκκαριν: eodem felici acumine apud Stratonem Athen. p. 383 A.

πηγὸς πάρεστι; Β. πηγός; οὐχὶ λεκασ ει,

Coraës eruit verum οὐχὶ λαικάσει; idque ipsum λαικάσει in archetypo Codice Marciano diserte scriptum vidi. Itaque Aristophanes recipiat servetque suum:

δήσεις, φυλάξεις, ἐν πρυτανείῳ λαικάσει.

Omnino Codex Ravennas, quamquam caeteris omnibus longe est emendatior et integrior et in Aristophanis scriptura constituenda unus omnium plurimum habet auctoritatis et fidei, tamen innumeris mendis et erroribus totum esse obsitum et scatere lectionibus absurdissimis et vitiosissimis non satis docti homines recordari videntur, quum Criticorum emendationibus praestantissimi libri auctoritatem opponunt. Non dubito affirmare et Ravennatem Codicem et Venetum Marcianum, quem ipse olim cum pulvisculo excussi, in deterrimis corruptissimisque libris scriptis, unde Antiquitatis monumenta in lucem revocata sint, esse habendos, sed quia caeteri omnes, quidquid ubique est codicum MSS. Aristophanis, multis partibus sint etiam vitiosiores interpolationibus, quas malesani correctores omnibus Criticae artis subsidiis destituti plurimas temere et

impudenter invexerunt, propterea ut in proverbio est, quod nostratibus est cum Graecis commune (vid. Schol. ad Iliad. Ω. 192.), ἐν τυφλῶν πόλει γλαμυρὸς βασιλεύει et habentur pro optimis, quia caeteri omnes sunt etiam multo peiores nequioresque. In prima parte Equitum metrum lectionibus Ravennatis pessime iugulatur vs. 29 (sequor editionem Bekkeri), 96, 130, 159, 194, 230, 239, 254, 261, 270, 283, 305, 339, 374, 386, 404, 409, 421, 431. et eadem est mendorum copia per totam fabulam et reliquas omnes. Leguntur in eadem fabula teste libro Ravennate vocabula male Graeca, soloeca, barbara vs. 68, 72, 133, 137, 235, 287, 421, 485. et sic deinceps, ex quibus unum exscribam vs. 287. pro forma Attica κατακεκράξομαι exhibet κατακράξομαι barbare, nam faex Graecorum dicebat κράξω, et trochaicum dimetrum hunc apponit:

κατακράξομαί σε κράζων.

et tertio post versu:

κυνοκοπήσω σου τὸν νότον.

pro τὸ νῶτον, deinde post quatuor versus apponit:

διαφορήσω σ' εἴ τι γρύζεις.
κοπροφορήσω σ' εἰ λαλήσεις.

et huic credemus γρύξεις esse veram scripturam? Denique in eadem fabulae particula lectiones habet plane absurdas et ridiculas vs. 147, 257, 263, 267, 289, 300, 321, 341, 365, 393, 435, 452. et in caeteris passim, κοὐχ ἅπαντας ἐκφέρω. Quum eadem ubique sit Codicis reliquis omnibus melioris in caeteris quoque fabulis ratio, non est satis cauti et circumspecti Critici eius auctoritatem correctionibus ex interiore observatione consuetudinis Atticae petitis opponere velle. Itaque nihil nos ista futilis auctoritas absterrebit, quominus διώξεις quoque a Bergkio receptum de novo expellamus: namque διώξομαι Athenienses dixisse certo indicio est locus in Equitibus 368, qui non poterat facile depravari:

διώξομαί σε δειλίας,

sed διώξει labem concepit in eadem fabula vs. 969.

χρυσοῦ διώξεις Σμικύθην καὶ μητέρα.

scriptura codicum διώξεισ σμικύθην manifesto nata est ut ᾄσεισ σώφρονοσ. Etiam leniore medicina sanari potest locus in Thesmophor. 1224.

τῃδὶ διώξεις. τοὔμπαλιν τρέχεις σύ γε.

ubi ne literula quidem mutata lege:

τῃδὶ διώξει. 'ς τοὔμπαλιν τρέχεις σύ γε.

Futurum *σκώψει* interiit in Nubibus 296:

οὐ μὴ σκώψῃς μηδὲ ποιήσῃς ἅπερ οἱ τρυγοδαίμονες οὗτοι,

nam nihil verius est quam quod Dawesio auctore repositum est *οὐ μὴ σκώψει μηδὲ ποιήσεις*, nisi quod olim *σκώψεις* corrigebant, sed *σκώπτειν* habere *σκώψομαι* et aliunde constat et ex Acharnensibus 854:

οὐδ' αὖθις αὖ σε σκώψεται Παύσων ὁ παμπόνηρος.

Eodem modo futurum *οὐρήσομαι* intercidit in Vespis 394. ubi editur:

κοὐ μήποτέ σου παρὰ τὰς κάννας οὐρήσω μηδ' ἀποπάρδω,

sed emendandum est *οὐρήσομαι οὐδ' ἀποπάρδω*, quoniam et *οὐδέ* requiritur pro *μηδέ* et *οὐρεῖν* futurum *οὐρήσομαι* habet non *οὐρήσω*, ut in Pace 1265.

τὰ παιδί' ἤδη 'ξέρχεται | οὐρησόμενα.

Οὐ μὴ - οὐδέ negantis est et *οὐ μὴ - μηδέ* vetantis et prohibentis [3], in qua re longa observatione compertum habeo *οὐ μή* apud antiquos Atticos aut futurum adsciscere aut coniunctivi aoristum *secundum* (non *primum*) activae formae, et saepe componi futurum cum aoristo *secundo*: apud paulo minus antiquos Xenophontem, Platonem, Isocratem caeterosque eorum aequales videtur *οὐ μή* etiam cum coniunctivo aoristi *primi* bene componi. Itaque Xenophon dixisse potest *οὐ μὴ μείνητε*, Aristophanes non potest sed *οὐ μὴ μενεῖτε* ei est dicendum. Ex hac ratione *οὐ μὴ οὐρήσομαι οὐδ' ἀποπάρδω* dictum est *κατὰ τὴν ἀρχαίαν Ἀτθίδα* eodem modo atque in Sophoclis Electra 42:

οὐ γάρ σε μὴ γήρᾳ τε καὶ χρόνῳ μακρῷ
γνῶσ' οὐδ' ὑποπτεύσουσιν ὧδ' ἠνθισμένον.

et in Oedipo Coloneo 450:

ἀλλ' οὔτι μὴ λάχωσι τοῦδε συμμάχου
οὐδέ σφιν ἀρχῆς τῆσδε Καδμείας ποτὲ
ὄνησις ἥξει.

---

3) **Apud Isaeum VIII. 34. *οὐ μὴ εἰσίῃς τὴν οἰκίαν* verum vidit Dobraeus: *οὐ μὴ εἴσει εἰς τὴν οἰκίαν*.**

nam sic scribendum pro *οὔτε σφιν.*

Prorsus absonum et inauditum est in Attico quidem sermone futurum *τέξειν*, quod vitio irrepsit in Thesmophor. 509.

ἄπελθ', ἄπελθ', ἤδη γὰρ, ὦνερ, μοι δοκῶ
τέξειν.

Sibylla ita loquebatur et Pythius Apollo in oraculis et Dii immortales et heroës, mulierculae Atticae *τέξομαι* solebant dicere. Rectissime igitur Hirschigius *τίκτειν* emendavit, quod et Graecum est et rei, quae agitur, unice convenit. Non *parituram* sese sed *parere* clamat, ut virum sine mora extrudat foras[4]. Duobus aliis locis apud Aristophanem futuri forma Attica in *-ει* depravata in *-εις* est: in Pace 176:

κεὶ μὴ φυλάξεις χορτάσω τὸν κάνθαρον.

non erat istic *custodiendi* sed *cavendi* locus, itaque emenda *φυλάξει.* Alter locus est in Avibus 1568.

οὐ μεταβαλεῖς θοἰμάτιον ὧδ' ἐπὶ δεξιάν;

quis non videt requiri *μεταβάλλεσθαι*, itaque *μεταβαλεῖ* rescribendum et praeterea *ἐπὶ δεξιά.* Similia menda et errores facile unusquisque in quovis scriptore Graeco commissos colligere poterit, si volet farraginem discrepantium scripturarum sedulo excutere aut in legendo esse suspicax ne quid sibi fraudis a scribarum natione struatur. Ex Euripide pauca indicia cognosce: *θαυμάζω* habet *θαυμάσομαι*, quod cum Graeculi nescirent in Alcestide 157.

ἃ δ' ἐν δόμοις ἔδρασε θαυμάσει κλύων,

in aliis libris *θαυμάσεις* legitur, in aliis *θαυμάσῃς.* In eadem fabula vs. 635. *τόνδ' ἀποιμώξει νεκρόν*, quamquam frequentissimus usus est apud Atticos futuri *οἰμώξεσθαι* si quis cui malum minatur in ira aut iurgio (Xenophon de Theramene Hell. II.

---

[4]) *Δοκῶ μοι* ubi significat *videor mihi*, id est *puto me*, assumere et praesens et praeteritum tempus ex ipsa rei natura sequitur: cum futuro coniunctum significat quod supra diximus, de quo usu recte monet Schneider. ad Xen. Memor. II. 7. 11. ubi *δοκῶ μοι* dicit esse *consilium*, *propositum*, *decretum mihi est*, verissime si attenderis semper poni de ea re, quam quis statim facere paret, quam quis sine mora facturus sit. Socrates in Phaedro ubi dixit *δοκῶ μοι κατακείσεσθαι* continuo humi decumbit, et sic qui dicit *ταῦτα μὲν οὖν μοι δοκῶ ὑπερβήσεσθαι* Aeschines in Ctesiph. § 53. statim ad aliud argumentum transit. In Memorabilibus I. I. certum est legi debere *νῦν δέ μοι δοκῶ ὑπομενεῖν αὐτὸ ποιῆσαι*, non *ὑπομένειν.*

III. 24. \ὡς εἶπεν ὁ Σάτυρος ὅτι οἰμώξοιτο εἰ μὴ σιωπήσειεν, ἐπήρετο· Ἂν δὲ σιωπῶ, οὐκ ἄρ', ἔφη, οἰμώξομαι; et passim in comoedia) tamen non desunt libri in quibus ἀποιμώξεις scriptum est. In Ione vs. 1303. eodem errore legitur:

σὺ τῶν ἀτέκνων δῆτ' ἀναρπάσεις δόμους.

pro ἀναρπάσει, quoniam Athenienses ἀναρπάσομαι solent dicere. Eadem de causa, quia Athenienses βλέψομαι dicebant, non βλέψω, corrige locum in oratione κατ' Ἀριστογείτονος, quam ab Hyperide scriptam esse suspicor, p. 799. τίσιν ὀφθαλμοῖς πρὸς ἕκαστον τούτων ἀντιβλέψετε; imo vero ἀντιβλέψεσθε. Similia plura apud Tragicos nunc quidem omittam, sed plane eiusdemmodi vitium sponte me ad Heraclidas reducet. In Ranis vs. 523. liber Ravennas hanc servat scripturam:

ἐπίσχες οὗτος. οὔτις που σπουδὴν ποεῖς.
ὅτιή σε παίζων ἡρακλέ' ἐσκεύασα.

ut solet, mendis obsitus est et verae lectiones sunt οὔ τί που σπουδὴν ποιεῖ et Ἡρακλέα 'νεσκεύασα. Scribendum autem esse σπουδὴν ποιεῖ non ποιεῖς et hic quoque Ravennatis auctoritatem nihili esse faciendam certis argumentis vinci potest. Primum vindex est verae lectionis Grammaticus antiquus apud Photium v. Σπουδὴν ποιεῖσθαι: τὸ ὀργίζεσθαι. οὕτως Ἀριστοφάνης ἐν Βατράχοις. Recte servavit genuinam scripturam, quisquis est, sed vide quam bonus interpres sit, qui serio doceat σπουδὴν ποιεῖσθαι significare ὀργίζεσθαι, quod tam falsum est quam absurdum. Haud raro videbis veteres Grammaticos sic antiquam linguam et certos antiquorum locos interpretari ut quidquid in buccam venerit magna confidentia affirment. Σπουδὴν ποιοῦμαι significat σπουδάζω, et est id ipsum certissimo argumento ποιεῖσθαι non ποιεῖν dici oportere. Nempe est ea frequentissima in Graeco sermone periphrasis, quam verba pleraque admittunt, ut v. c. pro λέγειν dicatur ποιεῖσθαι λόγους, pro κατηγορεῖν κατηγορίαν ποιεῖσθαι, et eodem modo ἀπολογίαν, μήνυσιν, κρίσιν, ἀκρόασιν, κολακείαν, ἔπαινον, βλασφημίαν, ἀμφισβήτησιν et sexcenta alia ποιεῖσθαι pro κατηγορεῖν, ἀπολογεῖσθαι, μηνύειν, κρίνειν, ἀκροᾶσθαι, κολακεύειν, ἐπαινεῖν, βλασφημεῖν, ἀμφισβητεῖν etc. Eodem modo dicitur ποιεῖσθαι ὁδόν pro ἰέναι, namque ὁδός verbo ἰέναι sic respondet, ut πληγή verbo τύπτειν, diciturque ὁδὸν ἰέναι, ut νόστον νοστεῖν, φεύγειν φυγήν: ita-

que ἔξοδον ποιεῖσθαι est idem atque ἐξιέναι, πρόσοδον ποιεῖσθαι est προσιέναι, ut apud Isocratem Areopag. § 1: πολλοὺς ὑμῶν οἶμαι θαυμάζειν ἥντινά ποτε γνώμην ἔχων περὶ σωτηρίας τὴν πρόσοδον ἐποιησάμην, sic πάροδον ποιεῖσθαι, et τὴν ἄφοδον, σύνοδον, ἐπάνοδον, ἔφοδον ποιεῖσθαι dicebant omnes, quemadmodum τύπτεσθαι πληγάς dici ostendimus alibi multis exemplis, quibus unum adiice ex Dionysio Halic. III. 19. τῷ πρὸς αὐτὸν ἀντιτεταγμένῳ συμπλέκεται παίων τε καὶ παιόμενος ἄλλαις ἐπ' ἄλλαις πληγαῖς, viden ἄλλας ἐπ' ἄλλαις πληγάς verum esse? Ne quis credat eundem rhetorem, quamquam admodum vitiose scribit, dixisse ἔλευσιν ποιοῦμαι pro ἔρχομαι in A. R. III. 59. ἐποιήσαντο τὴν ἐπὶ Ῥωμαίους ἔλευσιν, sed emendet ἔλασιν, ut alibi passive dixit γίγνεται ἡ ἔλασις. Mendose legitur in Xenophontis Memorabilibus III. 7. 3. ἐν ταῖς συνουσίαις, αἷς σύνει τοῖς τὰ τῆς πόλεως πράττουσι, quia Graecum est συνεῖναι συνουσίαν non συνουσίᾳ, intelligitur ἃς σύνει esse rescribendum. Quemadmodum igitur (ut illuc redeam) pro ἰέναι dicitur ποιεῖσθαι ὁδόν, sic pro πλεῖν dicebant ποιεῖσθαι πλοῦν, pro κατατρέχειν ποιεῖσθαι καταδρομήν, et pro ϛρατεύομαι, μάχομαι, ναυμαχῶ, τρέπομαι, καταϛρέφομαι dicebatur ποιοῦμαι ϛρατείαν, μάχην, ναυμαχίαν, τροπήν, καταϛροφήν. Eodem modo pro ζητῶ, σκήπτομαι, ἄρχομαι, καταλλάττομαι, διατρίβω, ἐπιδείκνυμι, πωλῶ usitatum erat dicere ποιοῦμαι ζήτησιν, σκῆψιν, ἀρχήν, καταλλαγάς, διατριβήν, ἐπίδειξιν, πρᾶσιν. Itaque ὀργὴν ποιοῦμαι significat ὀργίζομαι et ποιεῖσθαι λήθην, θαῦμα, λείαν est pro ἐπιλανθάνομαι, θαυμάζω, λῄζομαι, et est permagna talium copia, quibus sic frequentissime utuntur ut nomini adiectivum accedat, πολλὴν ζήτησιν, ἀκριβῆ τὴν ζήτησιν ποιεῖσθαι, πᾶσαν σπουδὴν ποιεῖσθαι et sic passim, in quibus omnibus certo perpetuoque omnium usu ποιεῖσθαι semper ponitur, numquam ποιεῖν, idque necessario ex ipsa Graecitatis ratione et natura sequitur, siquidem διατριβὴν ποιῶ est *moram iniicio* alteri, διατριβὴν ποιοῦμαι est ipse *moror*, quemadmodum is qui foedus percutit σπονδὰς ποιεῖται, is autem per quem agitur aut Dii, qui foederis faciendi copiam et occasionem dederunt, σπονδὰς ποιοῦσιν. Itaque recte in Pace legitur vs. 211.

ὅτιὴ πολεμεῖν ᾑρεῖσθ' ἐκείνων πολλάκις
σπονδὰς ποιούντων.

sed perperam in Acharnensibus vs. 130.

ἐμοὶ σὺ ταυτασὶ λαβὼν ὀκτὼ δραχμὰς
σπονδὰς ποίησαι πρὸς Λακεδαιμονίους μόνῳ.

ubi apparet legendum esse *ποίησον*, quod dudum praecepit Elmsleius ad vs. 58. verissima admonens. Non raro sic peccatum esse videbis quia facillime in multis formis *ποιεῖν* et *ποιεῖσθαι* permiscentur (ut in quavis farragine discrepantium lectionum cognosci potest) et editores quid in quoque loco poscat et requirat Graecitatis ingenium et dicendi usus non satis cogitare et curare solent. Exemplum de permultis, quae mihi in promtu sunt, proferam unum ex Aeschinis Timarchea § 169. *ἐὰν δ' (ὁ Φίλιππος) ὁ αὐτὸς ἐν τοῖς πρὸς ὑμᾶς ἔργοις γένηται οἷος νῦν ἐςὶν ἐν τοῖς ἐπαγγέλμασιν ἀσφαλῆ καὶ ῥᾴδιον τὸν καθ' ἑαυτοῦ ποιήσεται ἔπαινον.* Significant haec verba *ἀσφαλῶς καὶ ῥᾳδίως αὐτὸς ἑαυτὸν ἐπαινέσεται*, quod ab Oratoris sententia prorsus abhorret et absurdum est, sed nihil aliud est *ἔπαινον κατά τινος ποιεῖσθαι* quam *ἐπαινεῖν τινά.* Exemplum est in vicinia § 157. *ἔτι δὲ εἰπεῖν ἔχων πολλοὺς παύσομαι ἵνα μὴ δοκῶ τὸν ἔπαινον θεραπείᾳ τινὶ κατ' αὐτῶν ποιεῖσθαι*, quod quivis statim videt significare *ἵνα μὴ δοκῶ θεραπείᾳ τινὶ αὐτοὺς ἐπαινεῖν.* Itaque in priore loco quum manifesta sit Oratoris sententia emenda: *τὸν καθ' ἑαυτοῦ ποιήσει ἔπαινον.*

Ex his satis superque apparere arbitror a bono scriptore pro *σπουδάζειν* dici oportere *σπουδὴν ποιεῖσθαι*, non *ποιεῖν*, idque ipsum subinde occurrit, ut apud Herodotum V. 30. *πᾶσαν σπουδὴν ποιεύμενος*, et apud Demosthenem in Prooemiis p. 1454, 11. *τῶν ἐπὶ τούτῳ σπουδὴν ποιησαμένων ὅπως ὑμᾶς ἐξαπατήσωσιν* (corrige *ἐξαπατήσουσιν*), et Platonem in Euthydemo p. 304 E. *ληρούντων καὶ περὶ οὐδενὸς ἀξίων ἀναξίαν σπουδὴν ποιουμένων*, et passim alibi.

Ut quisque optime intelligit *ποιεῖν σπουδήν* pro *ποιεῖσθαι* dici non posse, ita facillime mecum emendabit veterem maximi pretii inscriptionem, in qua Chandlerus et Boeckhius gravissimos commiserunt errores multos, de quibus alio tempore dicam, nunc corrigam hunc unum. Est *ψήφισμα Καλυμνίων* repertum et editum a Chandlero (Inscriptt. Antiq. I. p. 20), repetitum et hic illic tentatum a Boeckhio C. I. Vol. II. p. 460, in quo ita scriptum esse creditur: *ἀπέςειλεν ἄνδρας καλοὺς*

κἀγαθοὺς οἳ παραγενόμενοι πᾶσαν σπουδὰν ἐποίησαν τούτου διαλυθέντος τοὺς πολίτας τὰ ποτ' αὐτοὺς πολιτεύεσθαι μετ' ὁμονοίας. Si quis umquam antiquum lapidem oculis acutioribus inspiciet non dubito quin pro ΕΠΟΙΗΣΑΝΤΟΥΤΟΥΔΙΑΛΥΘΕΝΤΟΣ scripturam sit reperturus hancce: ΕΠΟΙΗΣΑΝΤΟΤΟΥΔΙΑΛΥΘΕΝΤΑΣ. Scribendum est enim: *οἳ παραγενόμενοι πᾶσαν σπουδὰν ἐποιήσαντο τοῦ διαλυθέντας τοὺς πολίτας τὰ ποθ' αὐτοὺς πολιτεύεσθαι μεθ' ὁμονοίας.*

Non memini me videre alias manifestius vitium ex eadem hac formarum confusione natum quam apud Demosthenem p. 1161, quem locum, quia tam evidens est correctio, *ὁδοῦ πάρεργον* corrigere iuvat. Apud omnes sic editur: *ψεύσασθαι δὲ πρὸς ὑμᾶς καὶ διομόσασθαι αὐτὸς καὶ τὸν υἱὸν καὶ τὴν γυναῖκα οὐκ ἂν ἐτόλμησα, οὐδ' ἂν εἰ εὖ ᾔδειν ὅτι αἱρήσομαι αὐτούς.* Ecquis enim est qui nesciat in tali re *αἱρεῖν* dici oportere, et quam constanter apud omnes accusator dicatur *αἱρεῖν τὴν γραφήν* et *αἱρεῖν τὸν φεύγοντα?* Ecquis est qui *αἱρεῖσθαι* vel *ἑλέσθαι* eo sensu dici posse credat, aut omnino *αἱρεῖν* et *αἱρεῖσθαι* ullo loco sic inter se permutari, ut non vitiosa et ridicula oratio exeat? Nemo hercle: tam certa et manifesta res est. Emenda igitur: *εἰ εὖ ᾔδειν ὅτι αἱρήσοιμ' αὐτούς.* Quam bene *αἱρήσοιμι* in tali loco sit collocatum fugiet neminem et satis confirmabit vel Xenophon Hell. V. IV. 23. *Σφοδρίαν γὰρ εὖ εἰδέναι ἔφασαν ὅτι ἀπολωλότα πεύσοιντο*, et VI. v. 19. *εὖ δὲ εἰδέναι ἔφασαν ὅτι παρέσοιντο*, quibus alia similia passim occurrunt.

In contrariam partem immani soloecismo peccatum est in fragmento Tragici poëtae, unius, ut puto, de Pleiade Alexandrina, apud Stobaeum in Eclog. Phys. I. 3. 10.

οὐ γάρ τις οὐδὲ χρημάτων ὑπεργέμων
νόμον μιαίνων ἀσφαλῶς γ η ρ ά σ κ ε τ α ι,

quod nihilo melius est quam *χαίρομαι.* Sed quis non videt requiri futurum? itaque sine mora repone *γηράσεται.* Contra in praecedenti fragmento: *οὐχ εὕσει Διὸς ὀφθαλμός* pro ineptissimo futuro *εὕσει* (*assabit*) quantocyus rescribe praesens *εὕδει.*

Fraudem fecit Dindorfio ad Steph. Thes. locus Photii: *Εὗεν: ἔβρεχεν.* tu corrige: *ὗ ε ν: ἔβρεχεν*, ut recte legitur suo loco et apud Hesychium. Photius alibi: *Ὑόμενος: βρεχόμενος*, et *Ὕσας: βρέξας*, et *Ὕων: βρέχων.* Similia alii: solebant enim Graeculi

sequiores βρέχει dicere pro ὕει, et βροχή pro ὑετός, quos satis redarguit Phrynichus pag. 291, ubi vide Lobeckium.

Quicumque animadvertit quam saepe in libris futurum in praesentis formam refictum vel contra foedos barbarismos pepererit statim immane vitium tollere poterit ex Appiano de Bell. Civil. IV. 118. ubi Brutus ad milites ita dicit: καὶ μὴ ἀδοξῆτε, εἰ προσπαίζονται ὑμῖν καὶ προκαλοῦνται, οὐκ ἀμείνονες ὄντες ἀλλ' ἕτερον δέος ἰώμενοι. Sunt qui credant Appianum προσπαίζομαι pro προσπαίζω semel maluisse dicere, quod non minus ridiculum est quam χαίρομαι, γηράσκομαι cet. Quia manifestum est futurum requiri manifestum est emendari oportere: εἰ προσπαίξονται ὑμῖν καὶ προκαλοῦνται. Scilicet προκαλοῦνται futurum esse nescientes barbarismum invexerunt. Παίζω et composita habere παίξομαι apud sequiores certum est. Lucian. D. D. IV. 3. ἢν δὲ παίζειν ἐπιθυμήσω τίς συμπαίξεταί μοι; — ἔχεις κἀνταῦθα τὸν συμπαιξόμενόν σοι τουτονὶ τὸν Ἔρωτα, ubi cod. Gorlicensis συμπαίζεται pervulgato errore. Caeterum apud Appianum corrige: μὴ ἀδοξεῖτε.

Sed nondum de periphrasi per verbum ποιεῖσθαι absolvimus: restat ut de dialecto vetere Ionica et artificiali lingua Lyricorum et Tragicorum unum hoc moneamus: Iones antiquiores (quorum eloquium et dictionem Tragici aliique imitantur), quoniam τιθέναι pro ποιεῖν usurpabant propterea illa ipsa periphrasi sic utebantur ut pro ποιεῖσθαι ponerent τίθεσθαι. Itaque pro κοινωνεῖν Athenienses dicebant κοινωνίαν ποιεῖσθαι, Iones, qui pro κοινός dicebant ξυνός (et sic ξυνῇ, ξυνοῦσθαι, ξυνωνός, ξυνωνίη pro κοινῇ etc.) eodem sensu dicebant ξυνωνίην τίθεσθαι (numquam τιθέναι), ut apud Archilochum noto loco: ἀλώπηξ καἰετὸς ξυνωνίην ἔθεντο. Huius usus ingens est exemplorum copia apud poëtas quoslibet, unde satis est expromere unum, unde hanc disputationem exorsi sumus, σπουδὴν ποιεῖσθαι: quod quum Sophocles vellet dicere in Aiace vs. 13. ita dixit:

ἐννέπειν ὅτου χάριν | σπουδὴν ἔθου τήνδε.

Credi mihi nunc poterit vitium alere Xenophontis locum in Hellenicis VII. II. 20. ἴσως δὲ ἐπιφανεὶς σὺ τροπήν, ὥσπερ ἐν Πελλήνῃ, ποιήσεις, nempe si satis constat pro τρέψομαι τοὺς πολεμίους Graece dici τροπὴν τῶν πολεμίων ποιήσομαι, sequitur Xenophontem ποιήσει scripsisse non ποιήσεις.

Τροπὴν ποιεῖσθαι recte legitur apud Xenophontem et aliis locis et in Hellen. V. iv. 43. ubi scribendum: ἐγένετο ἐν ἐλπίδι τροπὴν τῶν ἀνδρῶν ποιήσεσθαι, non ut vulgatur ποιήσασθαι. In Isocratis orat. XII. 50. pro verissima scriptura ποιήσασαν ῥοπὴν inepte ex Urbinate recepit τροπήν novissimus Editor, qui quam multa vulnera Isocrati inflixerit sine ratione et iudicio Urbinatis auctoritatem sequendo alias ostendam.

Iam ad Euripidem revertor in simillima corruptela opem nostram exspectantem in Heraclidis 742:

σύμμαχος γένοιό μοι
τοιοῦτος, οἷος ἂν τροπὴν Εὐρυσθέως
θείην.

ubi θείμην reponendum esse arbitror, θείην scribis deberi, qui in talibus tam socordes sunt ut vs. 1017. fideli concordia omnes λιπὼν δ' οὐδὲν ἀχθοίην βίον dormitantes dederint pro ἀχθοίμην. Qui poterant ἀχθοίην pro ἀχθοίμην sine suspicione scribere, quid eos in ποιεῖν et ποιεῖσθαι male confundendis designavisse putes? De permultis exemplis unum et alterum cognosce: in Isocratis Euagora § 26. omnes libros turpis soloecismus obsidebat: εἰ μὴ κἀκεῖνον ἐκποδὼν ποιήσειε, quum Urbinas verum ποιήσαιτο attulit. In Lysiam idem mendum irrepserat XIII. 24. ἐδόκει οὖν ἐκποδὼν ποιῆσαι τὸν Ἀγόρατον, ubi ποιήσασθαι restitutum est, etiam melius ποιεῖσθαι restituetur. Conspirat autem Urbinas eximius liber cum caeteris in Busiride § 49. in vitiosa scriptura: οὐ ποιήσεις τοῦ λοιποῦ πονηρὰς ὑποθέσεις, nam qui argumentum sumit dicendi ποιεῖται ὑπόθεσιν, non ποιεῖ, quare ποιήσει scribendum. Saepissime ποιεῖσθαι ὑπόθεσιν apud Isocratem occurrit: quater in *Panathenaica* § 35, 96, 108 et 175, ter in *Antidosi* § 58, 69 et 276, et alibi. Vitiosum est in Anabasi V. vii. 31. ἵνα καὶ φυλακὴν ἰδίᾳ ποιήσῃ τις pro ποιήσηταί τις, nam significat ἵνα καὶ ἰδίᾳ τις φυλάξηται. Contrario errore in Hellen. VI. v. 18. legitur: καὶ οὕτως ἅμα ἔκ τε τοῦ στενοῦ ἐξῆγε καὶ ἰσχυροτέραν ἀεὶ τὴν φάλαγγα ἐποιεῖτο, namque ἰσχυρὸν ποιεῖν Graecum est et ἀσθενὲς ποιεῖν et similia omnia, ubi ποιεῖν est *reddere*, quo sensu nemo umquam veterum cum adiectivo verbum ποιεῖσθαι coniunxit. Emenda igitur ἰσχυροτέραν — ἐποίει. Similes corruptelae inter legendum sat multae occurrent, quarum nova exempla sibi

quisque colligito; equidem nunc potius Graeculorum in hoc genere incuriam et vitiosam *συνήθειαν* breviter arguere malo, non ut ipse hunc locum, qui latissime patet, exhauriam sed ut generosae iuventutis studia accendam. Quemadmodum enim Veteres in his rebus sunt *ἀπαράπτωτοι* et numquam negligentes sunt, numquam labuntur, sic sequiores omnes saepissime in iis errant et impingunt et male miscent omnia, saepe *ποιεῖν* ponentes pro *ποιεῖσθαι*, nonnumquam ubi *ποιεῖν* requiritur *ποιεῖσθαι* usurpantes, saepe priscum usum Ionicum verbi *τίθεσθαι* inepte recoquentes. Plutarchus in Arato cap. XXVI. non dubitavit scribere *ἔξοδον θέμενος* pro *ποιησάμενος* id est *ἐξελθών*, et cap. XXXVIII. *μάχην ἔθετο*, et sic saepe alibi *θέσθαι* in hac periphrasi usurpat pro *ποιήσασθαι*, ut in Antonio cap. XLV. *τροπὴν ἔθεντο* scripsit pro *ἐποιήσαντο* id est *ἐτρέψαντο*. Quam bene enim Solon apud Stob. Floril. IX. 25. vs. 46. pro *τῆς ψυχῆς οὐ φεισάμενος* vel *ἀφειδήσας τῆς ψυχῆς* dixit:

φειδωλὴν ψυχῆς οὐδεμίαν θέμενος,

et multa similia in antiquis carminibus reperiuntur, tam dedecet hoc loquendi genus Plutarchi orationem. Peius etiam *ποιεῖσθαι* subinde pro *ποιεῖν* ponit, ut in Agesilao cap. XX. *οἰκείους ἐκ διαφόρων ἐποιεῖτο*, et post pauca *ἐποιεῖτο χειροήθη*, non enim ut rectissime dicitur *ποιεῖσθαί τινα υἱὸν, γαμβρὸν, φίλον, ξένον* et civitas dicitur *πολίτην τινὰ ποιεῖσθαι*, ut in Acharnensibus 145:

ὁ δ' υἱὸς, ὃν Ἀθηναῖον ἐπεποιήμεθα,

sic ius est dicere *χειροήθη τινὰ ποιεῖσθαι ἢ πρᾷον* aut simile quid, quorum diversissima ratio est. Foedius etiam Dionysius Halic. A. R. IV. 39. quum omnes olim dicerent *ἐκποδὼν ποιεῖσθαι* maluit ipse dicere: *πρὶν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτὸν εἰσελθεῖν ἐκποδὼν ποίησον*, et sic sequiorum multos saepe audivi dicentes. Neque tamen possum in animum inducere Theocritum, quamquam saepiuscule dictione utitur admodum vitiosa, dixisse *λόγον οὐδένα ποιεῖν τινός* pro *ποιεῖσθαι*, quod nunc fecisse videtur II. 61:

ὁ δέ μευ λόγον οὐδένα ποιεῖ,

sed rectissime idem III. 33. dixerat: *τὺ δέ μευ λόγον οὐδένα ποιῇ*. Itaque plane assentior Ahrensio non sine aliqua librorum auctoritate totum versum expungenti.

Sequiores praeterea, qui omnes saepe ἀκούσω, ᾄσω, γελάσω, βοήσω, similiaque multa contra constantem Veterum usum dicebant, in certis quibusdam verbis antiquam dicendi consuetudinem contrario errore corrumpebant. Veteres omnes summa constantia dixerant τεθνήξω, at isti τεθνήξομαι dicebant: Veteres ἑςήξω et ζήσω et λήσω usurpabant, sequiores contra ἑςήξομαι et ζήσομαι et λήσομαι magno consensu dicere coeperunt. Licebat iis patrii sermonis sinceritatem suo arbitratu omnibus modis contaminare, satis erit si ea res nos non fefellerit neque aliquid Veterum scriptis apportet mali. Sed non ita evenit: grassata est nova labes in plerisque omnibus Antiquitatis monumentis: est operae pretium in uno id demonstrare. Satis constat Atticos olim constantissime dixisse τεθνήξω (ut ἑςήξω ex ἕςηκα formarunt et ex ἔοικα, εἰκέναι, εἴξω), numquam τεθνήξομαι: res certa nunc est et indubitata: experiamur igitur in ea Codicum fidem et quantum iis tribui possit aestimemus. In Acharnensibus praestantissimus Codex Ravennas vs. 565. apud Bekkerum exhibet τεθνήσει prorsus barbare: idem in Nubibus 1418. servat σὺ δ' ἐγχανὼν τεθνήξει pessime pro τεθνήξεις. In Vespis idem vs. 654. οὐκ ἔςιν ὅπως οὐχὶ τεθνήσει repetito immani barbarismo. Unicus est apud Comicum locus, in quo libri non sunt interpolati in Acharn. 325.

ὡς τεθνήξων ἴσθι νυνί: δήξομαἄρ' ὑμᾶς ἐγώ.

In Platonis Gorgia p. 469 D. ἐὰν ἄρα ἐμοὶ δόξῃ τινὰ τούτων τεθνάναι τεθνήξει οὗτος ὃν ἂν δόξῃ, ad quem magister annotavit: τεθνήξει: ἐνεργητικὸν ἀντὶ παθητικοῦ τεθνήξεται καινοπρεπῶς παρελήφθη. Doctum hercle hominem et antiquitatis probe gnarum! Ridiculum est illud καινοπρεπῶς: nemo Veterum umquam aliter dixerat, quod iste nesciebat. Noli mirari nunc, quod in multis Codd. τεθνήξεται legitur. Simili modo fit in caeteris, ubi longa dies verborum formas mutaverat. Ἑςήξω vetus et ἑςήξομαι novicium confusa vide apud Elmsleium ad Acharn. 598. Non diu dubitabis igitur in Iphig. Aulid. 675. scribere:

εἴσει σύ, χερνίβων γὰρ ἑςήξεις πέλας,

et quibus debeatur librorum scriptura ἑςήξει statim perspicies.

(*Continuabitur.*)